Bundel van de Commissie Welzijn van 22 november 2021

1 Opening

2 Vaststellen agenda

3 Spreekrecht inwoners

4 Mededelingen

5 H A M E R S T U K K E N

6 Doordecentralisatie uitbreiding de Burcht

[Besluitvormend]
Het voorstel is jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten te betalen aan Aloysius Stichting voor het in stand houden van de uitbreiding van de Burcht bij Teylingereind.

RV besluitvormend Doordecentralisatie uitbreiding de Burcht

7 B E S P R E E K P U N T E N

8 Schuldhulpverlening 2022-2025 Teylingen

[Besluitvormend]
Het beleidsplan Schuldhulpverlening 'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst' wordt aan de raad voorgelegd. In dit beleidsplan is omschreven hoe er in de periode 2022-2025 gewerkt zal worden aan een laagdrempelige en integrale aanpak voor inwoners met financiële problematiek en/of (problematische) schulden. Om dit te realiseren wordt de huidige werkwijze doorontwikkeld en is ingezet op vroegsignalering, preventie, maatwerk en stress-sensitieve dienstverlening. Ook wordt ingezet op het verstevigen van de samenwerking met ketenpartners met Voor Ieder 1 en Vroeg Eropaf wordt aansluiting gezocht bij nieuwe (technische) ontwikkelingen. Met als doel om alle inwoners een passende aanpak te bieden wat uiteindelijk moet zorgen voor een duurzame en een financiële zelfstandige situatie van de inwoner.

Raadsvoorstel besluitvormend Schuldhulpverlening 2022-2025 Teylingen

Beleidsplan Schuldhulpverlening 'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst' 2022-2025

Evaluatie Schuldhulpverleningsbeleid ISD Bollenstreek 2016-2020 & Schuldhulpverleningsbeleid Teylingen 2017-2021

Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Teylingen

9 Concept maatschappelijke agenda en vervolg

[Besluitvormend/oordeelsvormend]
We willen een vitaal en energiek Teylingen, waar het prettig wonen is en inwoners naar vermogen kunnen meedoen. De gemeente ontwikkelt daarvoor beleid. Zo is er beleid voor werk en inkomen, sport, gezondheid, cultuur, jeugd(hulp), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), onderwijs, accommodaties etc. Tot nu toe heeft de gemeente voor deze onderwerpen separate beleidsnota's gehanteerd. Het college wil overstappen naar een andere vorm van beleid maken en uitvoeren. Met deze nieuwe vorm wil het college bereiken dat maatschappelijke opgaven op een meer samenhangende en ook effectievere manier worden aangepakt. Samen met iedereen die daaraan wil bijdragen. In 2022 zal het college een integrale maatschappelijke agenda aan de raad voorleggen, samen met bijbehorende uitvoeringsprogramma's. De maatschappelijke agenda verwoordt een integrale visie op het brede sociaal domein. De agenda benoemt de opgaven en wat de gemeente wil bereiken voor haar inwoners. In de uitvoeringsprogramma's zal staan wat de gemeente en partners voor deze doelen gaan doen.

Het voorstel dat nu voorligt is:
1\. U oordeelsvormend uit te spreken over de concept Maatschappelijke Agenda en daarmee de oordeelsvormende fase af te sluiten\.
2\. De beleidsnota 'Investeren in de basis\, armoedebeleid Teylingen 2018\-2021' te verlengen met 1 jaar\.
3\. De 'Nota Sport en bewegen 2018\-2021' te verlengen met 1 jaar\.

Raadsvoorstel besluitvormend concept maatschappelijke agenda en vervolg

Concept Maatschappelijke agenda Teylingen, Leven lang meedoen

Advies van de Adviesraad Sociaal Domein

Reactie van het college op het advies van de Adviesraad

10 Nieuwe Wet Inburgering

[Besluitvormend]
Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering 2021 in werking. Vanaf deze datum krijgt de gemeente de regierol en zijn wij verantwoordelijk voor het aanbieden van inburgeringsonderwijs aan statushouders en andere inburgeringsplichtigen. Naar aanleiding van deze nieuwe taken dient de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek gewijzigd te worden. Ook dient er een verordening opgesteld te worden. Met dit voorstel bieden we de raad de notitie Nieuwe Wet inburgering 2022-2025 ter informatie, de 2e wijziging van de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek ter instemming en de Verordening inburgering 2022 ter vaststelling aan. Hierdoor worden de uitgangspunten vastgesteld aan de hand waarvan we aan de slag kunnen met de implementatie en de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.

Raadvoorstel besluitvormend Nieuwe Wet Inburgering

Notitie nieuwe wet inburgering 2022-2025

Verordening Inburgering 2022

Wijziging Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek

Aanbiedingsbrief ISD Aanpassen GR ISD Bollenstreek en Verordening Inburgering 2022

11 Afsluiting oordeelsvormende fase Kunst- & Cultuurnota

[Oordeelsvormend]
Tijdens de beeldvormende fase is gestart met het voeren van oriënterende gesprekken met culturele smaakmakers: culturele ondernemers, culturele partners, zorg- en welzijnspartners en het cultureel verenigingsleven hebben aansluitend tijdens digitale bijeenkomsten een schat aan informatie meegegeven. Tijdens de livestream 'Cultuur raakt (alles)' zijn de contouren van de visie, zoals die nu voorligt, grondig met het culturele veld besproken. Dit alles is verwerkt in een beeldverslag: https://ministerievanverhalen.nl/cultuur-raakt-alles-beeldvorming/ Op basis van dit beeldverslag is de voorliggende conceptnota Kunst en Cultuur opgesteld. Deze wordt nu oordeelsvormend aan de raad voorgelegd.

RV besluitvormend Afsluiting oordeelsvormende fase Kunst- en Cultuurnota

12 Lijst van ingekomen stukken

Op de lijst van ingekomen stukken staan brieven en e-mails gericht aan de gemeenteraad.

12.A Voor pre-advies naar college

12.B Ter afhandeling naar college

12.C Ter kennisname aannemen

12.D Van het college

13 Actielijst en raadsagendaplanning (RAP)

Op de actielijst staan de lopende actiepunten weergegeven met de stand van zaken vanuit het college. Voor de actielijst en stand van zaken openstaande moties verwijzen we u naar de overzichten:

** Acties en toezeggingen: https://teylingen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Details/6420e995-4efd-4afa-80ed-f392758461dd*
** Moties: https://teylingen.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Details/c0630b5a-4fdd-4a08-bfb3-787b58e2c543*

Op de raadsagenda planning (RAP) is de planning van de raadsstukken te zien.

RAP_Teylingen_9_november_2021.pdf

14 Regionale zaken

Terugkoppeling door de AB -en DB leden van de diverse gemeenschappelijke regelingen (zoals o.a. Holland Rijnland, ISD, Omgevingsdienst, HLT-Samen) over de in de afgelopen periode gehouden AB en DB vergaderingen of bijzonderheden voor aankomende vergaderingen.

211121 Mededelingen regionale zaken Commissie Welzijn 22 november 2021 avk.pdf

15 Rondvraag

De fractie van de ChristenUnie heeft een vraag m.b.t. het leerlingenvervoer.

16 Sluiting

Raadsvoorstel Besluitvormend

Doordecentralisatie uitbreiding de Burcht

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-21-214894
datum collegevergadering:	2 november 2021
datum raadsvergadering:	16 december 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Dhr. A.L. van Kempen
behandelend ambtenaar:	Esther Loos
e-mailadres:	E.Loos@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

Jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten te betalen aan Aloysius Stichting voor het in stand houden van de uitbreiding van de Burcht bij Teylingereind.

Inleiding
Binnen Justitiële Jeugdinrichting Teylingereind bevindt zich een school voor speciaal onderwijs, de Burcht. De gemeente Teylingen is verantwoordelijk voor de huisvesting van deze school. De bevoegdheden van vestiging, vertrek of uitbreiding van deze school liggen bij het ministerie van Justitie. Het onderwijs in de Burcht wordt verzorgd door Aloysius Stichting. De gemeente wordt door het Rijk bekostigd voor de huisvesting van deze school op basis het aantal beschikbare plaatsen. Dit betrof in 2020 92 plaatsen. Aloysius Stichting heeft van het ministerie van Justitie een beschikking ontvangen dat zij per 1 oktober 2020 48 extra plaatsen moet realiseren bij de Burcht. Dit hebben zij gedaan in het gebouw dat vroeger in gebruik was als ‘het Vaartcollege’. Omdat een bestaand pand in gebruik wordt genomen dat niet in eigendom is van de gemeente, zijn wij verantwoordelijk voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair, huurlasten, vergoeding bewegingsonderwijs, OZB en verzekeringen. In overleg met Aloysius stichting is de mogelijkheid van doordecentralisatie van de huisvestingsgelden uitgewerkt. Dat betekent dat de gemeente jaarlijks een afgesproken bedrag voor huisvestingskosten betaalt aan Aloysius Stichting voor het in stand houden van de uitbreiding van de Burcht bij Teylingereind.

Bestaand kader en context
Artikel 109 Wet op de Expertise Centra

Beoogd effect
Het verzorgen van adequate onderwijshuisvesting

Argumenten

1. *De gemeente is verantwoordelijk voor bekostiging van de uitbreiding van de Burcht*
   De Burcht is de school in jeugdgevangenis Teylingereind. De Burcht is recent uitgebreid met 48 extra plaatsen. Dit is gebeurd in opdracht van het ministerie van justitie. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van deze school net als de andere scholen in haar gemeente. Omdat gebruik gemaakt wordt van een bestaand schoolgebouw dat niet in eigendom is van de gemeente, moet de gemeente de volgende kosten vergoeden: huur, eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair, OZB, verzekeringen en vergoeding bewegingsonderwijs.
2. *Bij doordecentralisatie wordt alleen betaald voor het aantal jaren dat de school daadwerkelijk in het pand gehuisvest is.*
   De gemeente heeft niets te zeggen over vestiging, vertrek of uitbreiding van de burcht. Deze bevoegdheden liggen bij het ministerie van Justitie en de gemeente weet dus niet hoe lang Aloysius van de uitbreiding gebruik zal maken. Het is daarom voordelig een doordecentralisatieovereenkomst te sluiten met Aloysius, omdat je dan alleen betaalt voor de jaren dat er daadwerkelijk gebruik gemaakt wordt van de uitbreiding.
   Het alternatief zou het betalen van de normvergoeding zijn. In dat geval worden in één keer de daadwerkelijke kosten voor eerste inrichting vergoed en jaarlijks de daadwerkelijke kosten voor huur, OZB, verzekeringen en vergoedingen bewegingsonderwijs. We weten echter niet hoe lang de uitbreiding in stand wordt gehouden en voor hoeveel jaren we de bijbehorende uitkering in het gemeentefonds hebben.
3. *Het is de wens van Aloysius Stichting om een doordecentralisatieovereenkomst te sluiten.*
   Aloysius Stichting heeft aangegeven dat hun voorkeur uitgaat naar het sluiten van een doordecentralisatieovereenkomst. Doordecentralisatie is alleen mogelijk met instemming van zowel de gemeente als het schoolbestuur.

Kanttekeningen

1. *Het schoolbestuur loopt een financieel risico bij doordecentralisatie.*
   Aloysius Stichting neemt alle investeringskosten in het gebouw voor eigen rekening en krijgt per jaar een vergoeding betaald. Wanneer het ministerie besluit het aantal plaatsen toch weer in te krimpen dan kan Aloysius blijven zitten met een bedrag aan restkosten waarvoor zij geen vergoeding hebben ontvangen. Aloysius is echter een groot schoolbestuur, met voldoende financiële middelen om dit risico op te vangen. Daarnaast hebben zij zelf verzocht om deze overeenkomst.

Financiële consequenties

De gemeente wordt door de Rijksoverheid bekostigd op basis van het aantal beschikbare plaatsen, ongeacht hoeveel plaatsen bezet zijn. De gemeente ontvangt bekostiging voor in totaal 140 plaatsen. Het voorstel is de bekostiging voor de uitbreiding één op één door te betalen aan Aloysius. Dat betekent dus een doordecentralisatieovereenkomst voor 48 plekken. Voor de 92 vaste plekken in de Burcht zijn andere afspraken gemaakt, omdat de realisatie van die plaatsen in het verleden al door het ministerie van OC&W is bekostigd.

Aanpak, uitvoering en participatie
Na vaststelling van dit voorstel zal het college een doordecentralisatieovereenkomst sluiten, waarin wordt gesproken de gelden uit de gemeentefonds bedoeld voor de uitbreiding van de Burcht door te betalen aan Aloysius Stichting.

Duurzaamheid
n.v.t.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
n.v.t.

Urgentie
De uitbreiding is reeds in januari 2021 in gebruik genomen.

Evaluatie
Jaarlijks zal de hoogte van het bedrag van de doordecentralisatie berekend worden en in overleg met Aloysius uitbetaald worden. Wanneer er aanleiding bestaat voor evaluatie of herijking van de afspraken dan gaan partijen daarover in overleg.

Bijlagen en achtergrondinformatie
n.v.t.

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen	Carla G.J. Breuer
secretaris	burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 2 november 2021 met als onderwerp Doordecentralisatie uitbreiding de Burcht

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 109 wet op de Expertise Centra,

besluit:

Jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten te betalen aan Aloysius Stichting voor het in stand houden van de uitbreiding van de Burcht bij Teylingereind.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 16 december 2021,

Robert van Dijk griffier	Carla G.J. Breuer voorzitter

Raadsvoorstel Besluitvormend

Schuldhulpverlening 2022-2025 Teylingen

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-21-214876
datum collegevergadering:	9 november 2021
datum raadsvergadering:	16 december 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Dhr. A.L. van Kempen
behandelend ambtenaar:	Alexander Stork
e-mailadres:	A.Stork@HLTSamen.nl

Wij stellen voor:

1. Het beleidsplan Schuldhulpverlening 2022-2025 ISD Bollenstreek *'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst'* vast te stellen.

Samenvatting
Het beleidsplan Schuldhulpverlening *'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst'* wordt aan de raad voorgelegd. In dit beleidsplan is omschreven hoe er in de periode 2022-2025 gewerkt zal worden aan een laagdrempelige en integrale aanpak voor inwoners met financiële problematiek en/of (problematische) schulden. Om dit te realiseren wordt de huidige werkwijze doorontwikkeld en is ingezet op vroegsignalering, preventie, maatwerk en stress-sensitieve dienstverlening. Ook wordt ingezet op het verstevigen van de samenwerking met ketenpartners met Voor Ieder 1 en Vroeg Eropaf wordt aansluiting gezocht bij nieuwe (technische) ontwikkelingen. Met als doel om alle inwoners een passende aanpak te bieden wat uiteindelijk moet zorgen voor een duurzame en een financiële zelfstandige situatie van de inwoner.

Inleiding
Gemeenten hebben de wettelijke taak om inwoners met (problematische) schulden te ondersteunen en iedere vier jaar een beleidsplan voor schuldhulpverlening vast te stellen. Deze kaders zijn vastgelegd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Dit beleidsplan sluit aan op de (nieuwe) bepalingen, die per 1 januari 2021 van kracht zijn geworden vanuit de Wgs en de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv). In voorbereiding van het opstellen van het nieuwe beleidsplan is er in 2021 een externe evaluatie uitgevoerd over het schulddienstverleningsbeleid ISD Bollenstreek 2016-2020 & Schuldhulpverleningsbeleid Teylingen 2017-2021. Dit rapport en aanbevelingen zijn meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan 'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst' 2022-2025 en is als bijlage toegevoegd.

In eerste instantie wordt in het beleidsplan '*Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst*' 2022-2025 ingezet op preventie. Het voorkomen van financiële problemen is

beter dan genezen. Als tijdig wordt ingegrepen door de inwoner zelf of met hulp, kan voorkomen worden dat de schulden onbeheersbaar worden en vergroot dit de kans om schulden tijdig op te lossen. Om deze reden is het essentieel dat de inwoners zich vrij voelen om hulp te vragen bij (beginnende) schuldenproblematiek.

In dit beleidsplan staat de inwoner centraal. Er is gewerkt naar een integraal systeem van schuldhulpverlening waarbij stress-sensitieve dienstverlening en maatwerk voorop staan.

Bestaand kader en context
Bij de totstandkoming van het beleidsplan zijn de Adviesraad Sociaal Domein, de raadsleden, ISD Bollenstreek, beleidsmedewerkers HLT en Noordwijk betrokken geweest. In eerste is instantie is er een verkenningsfase geweest, waarbij de raadsleden tijdens een informele bijeenkomt op de hoogte zijn gebracht en er gelegenheid is geweest voor het stellen van schriftelijke vragen. Daarnaast heeft de Adviesraad Sociaal Domein in een latere fase het beleidsplan bestudeerd en voorzien van een advies. Dit advies is zoveel mogelijk verwerkt en is als bijlage opgenomen.

Dit beleidsplan vloeit voort uit de wettelijke verplichting van de Wgs artikel 2 om iedere vier jaar een nieuwe beleidsplan te laten vaststellen.

Beoogd effect
Met dit beleidsplan willen wij bereiken dat inwoners van de gemeente Teylingen die te maken hebben met financiële problematiek op een laagdrempelige en toegankelijke wijze terecht kunnen voor hulp. Waarbij de inwoner een oplossingsgerichte, duidelijke, betrouwbare en integrale dienstverlening ervaart. Door middel van maatwerk en stress-sensitieve dienstverlening wil de ISD Bollenstreek gezamenlijk met de inwoner en de ketenpartners tot een passende en duurzame oplossing komen. Het is van belang dat de inwoner in staat wordt gesteld weer sterk en veerkrachtig aan de maatschappij deel te nemen.

Argumenten
1.1 *Het is een wettelijke verplichting om iedere vier jaar een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening vast te stellen.*
Het huidige beleidsplan van de ISD Bollenstreek geldt tot 31 december 2021. Per 1 januari 2022 moet het nieuwe beleidsplan van kracht worden.

1.2 *Het beleidsplan geeft richting aan de integrale schuldhulpverlening en sluit aan op actuele ontwikkelingen.*
Voor inwoners met financiële problematiek biedt het beleidsplan 2022-2025 *'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst'* perspectief. Er is duidelijk aangegeven, dat iedereen die hulp nodig heeft voor het verminderen van de schuldenlast, een beroep kan doen op de ISD Bollenstreek. Daarnaast wordt ingezet op het verstevigen van de samenwerking met ketenpartners via Voor ieder 1 en Vroeg Eropaf.
Het voorliggende beleidsplan Schuldhulpverlening is opgesteld door ambtenaren van zowel de ISD Bollenstreek als die van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk, zodat een meer integraal beeld wordt gegeven en een integraal aanbod voor ondersteuning van inwoners met schulden wordt beschreven.

Kanttekeningen
1. Het *budget voor (technische) ontwikkelingen en initiatieven is niet meegenomen in de begroting.*

In de financiële paragraaf van het voorliggende beleidsplan is de begroting voor 2021 t/m 2024 van de ISD Bollenstreek opgenomen. In deze begroting zijn nog niet de (technische) ontwikkelingen en nieuwe initiatieven verwerkt. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat daar de kosten en impact van zal zijn.
Het zal gaan om uitwerkingen omtrent: uitvoeren saneringskrediet, uitvoeren adviesrecht bij schuldenbewind of aansluiting bij schuldenknooppunt, collectief schuldenregelen of de nationale schuldhulproute. De ISD Bollenstreek kan om extra budget vragen door middel van een begrotingswijziging.

Financiële consequenties
De extra uitvoertingstaken van de ISD Bollenstreek (vroegsignalering en schulddienstverlening aan zelfstandig ondernemers) kosten extra geld. Deze kosten zijn gedekt in de begroting 2022 van de ISD Bollenstreek en Teylingen.

De ISD Bollenstreek heeft ervoor gekozen om in de toekomst de kosten voor schuldhulpverlening inzichtelijk en overzichtelijk te maken in de (half)jaarrekeningen en begrotingen. Deze staan nu nog onder de noemer Zorg verwerkt. De begroting ziet er als volgt uit:

Begroting Schuldhulpverlening	**2021**	**2022**	**2023***	**2024***
Teylingen	232.461	291.809	297.646	303.599

**De cijfers voor de jaren 2023 en 2024 zijn gebaseerd op het principe van de meerjarenbegroting (+2% per jaar). De begroting voor 2023 en 2024 is nog niet officieel vastgesteld. Hierbij wordt dan ook de kanttekening gemaakt dat dit nog kan wijzigen.*

Aanpak, uitvoering en participatie
Bij de totstandkoming van het beleidsplan zijn de Adviesraad Sociaal Domein, de raadsleden, ISD Bollenstreek, beleidsmedewerkers HLT en Noordwijk betrokken geweest. In eerste instantie in de verkenningsfase waarbij de raadsleden in een presentatie op de hoogte zijn gebracht en er gelegenheid is geweest voor het stellen van schriftelijke vragen en voor het geven van input. Daarnaast heeft de Adviesraad Sociaal Domein in een latere fase het beleidsplan bestudeerd en voorzien van een advies. Dit advies is zoveel mogelijk verwerkt en is als bijlage opgenomen.

Het nieuwe beleidsplan zal door de ISD Bollenstreek via de tekst op de website, folder en via publicatie op de gemeentepagina gecommuniceerd worden aan de inwoners. De gemeente Teylingen zal via de eigen kanalen publiciteit geven aan wat we de komende jaren gaan doen om schulden te voorkomen en op te lossen. In deze berichten komt eveneens te staan waar inwoners terechtkunnen met de hulpvraag.

In het beleidsplan worden de resultaten beschreven die worden beoogd. In 2022 gaan we aan de slag met de implementatie van het beleid, waaronder ook de monitoring. Dat gebeurt via het uitvoeringsprogramma in de MAG, opgave Werk en Inkomen. De MAG wordt in december 2021 oordeelsvormend aan u voorgelegd. Hierin staan per opgave indicatoren op hoofdlijnen.
In 2022 wordt conform het beleidsplan een netwerkbijeenkomst georganiseerd om samen met partners te kijken naar de indicatoren voor het uitvoeringsprogramma. Daarbij worden ook de reeds geformuleerde resultaten, zoals in het beleidsplan opgenomen, betrokken. Deze zijn in overleg met de ISD tot stand gekomen. Het voorstel voor te monitoren indicatoren wordt volgend jaar aan de raad voorgelegd. Op deze manier wordt het schuldhulpverleningsbeleid een integraal onderdeel van het uitvoeringsprogramma in de MAG en is het mogelijk om bij te sturen.

Duurzaamheid
Op weg naar een financieel gezonde toekomst, en dat houdt ook in een duurzame toekomst.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Dit voorstel wordt in december 2021 ook voorgelegd aan de gemeenteraden van Hillegom en Lisse. Er zijn geen inhoudelijke verschillen in de voorstellen.

Urgentie
Het beleidsplan Schuldhulpverlening 'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst' 2022-2025, moet per 1 januari 2022 van kracht zijn.

Evaluatie
De raad wordt jaarlijks via de reguliere verantwoording op de hoogte gehouden van de voortgang van de uitvoering door de ISD Bollenstreek.

Bijlagen en achtergrondinformatie
1. Beleidsplan Schuldhulpverlening '*Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst*' 2022-2025.
2. Evaluatie Schuldhulpverleningsbeleid ISD Bollenstreek 2016-2020 & Schuldhulpverleningsbeleid Teylingen 2017-2021.
3. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Teylingen.

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen	Carla G.J. Breuer
secretaris	burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 9 november 2021 met als onderwerp Schuldhulpverlening 2022-2025 Teylingen

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op, artikel 2 uit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv),

besluit:

1. Het beleidsplan Schuldhulpverlening 2022-2025 ISD Bollenstreek 'Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst' vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 16 december 2021,

Robert van Dijk griffier	Carla G.J. Breuer voorzitter

ISD BOLLENSTREEK

Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst

Beleidsplan schuldhulpverlening
2022-2025

Inhoudsopgave

Voorwoord
Aanleiding

Hoofdstuk 1 **Inleiding**
1.1 Wettelijk kader……blz. 4
1.2 Proces beleidsvorming……blz. 6

Hoofdstuk 2 **Missie, visie, ambitie en uitgangspunten**
2.1 Missie, visie en ambitie……blz. 7
2.2 Uitgangspunten beleid……blz. 8 en 9
2.3 Achtergrond schuldenproblematiek……blz. 9 en 10
2.4 Ontwikkelingen ……blz. 11 en 12

Hoofdstuk 3 **Schuldhulpverlening**
3.1 Preventieontwikkeling……blz. 13 t/m 15
3.2 Vroegsignalering……blz. 16 en 17
3.3 Doelgroepen schuldhulpverlening……blz. 18 en 19
3.4 Toelating tot de schuldhulpverlening……blz. 20 en 21
3.5 Schuldhulpverlening……blz. 21 t/m 24
3.6 Budgetbeheer……blz. 24

Hoofdstuk 4 **Weigerings- en beëindigingsgronden, bezwaar en beroep en klachten**
4.1 Weigerings- en beëindigingsgronden……blz. 25 en 26
4.2 Bezwaar en beroep……blz. 26
4.3 Klachten……blz. 26

Hoofdstuk 5 **Samenwerking ketenpartners en vrijwilligers**
5.1 Samenwerking ketenpartners……blz. 27 en 28
5.2 Samenwerking vrijwilligers……blz. 27 en 28

Hoofdstuk 6 **Resultaten van de schuldhulpverlening en privacy**

6.1 Beslistermijn, wachttijden en doorlooptijden……blz. 29
6.2 Resultaten van de schuldhulpverlening……blz. 30
6.3 Kwaliteit……blz. 31
6.4 Privacy……blz. 31

Hoofdstuk 7 **Financiën en verantwoording**
7.1 Financiën……blz. 32
7.2 Verantwoording en evaluatiecriteria……blz. 33 en 34

Bijlagen:
1: Samenvatting resultaten evaluatie schuldhulpverlening
2: Lokale activiteiten HLT Samen
3: Lokale activiteiten Noordwijk

Voorwoord

Aan te vullen door wethouders

Aanleiding

De gemeenteraden van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk vinden het belangrijk om richting te geven aan het beleidsplan schuldhulpverlening voor haar inwoners. Een inwoner mag er namelijk op vertrouwen dat hij of zij snel en slagvaardig geholpen wordt met (financiële) problemen. De uitvoering van de wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is door de gemeenten gedelegeerd aan de ISD Bollenstreek. De gemeenten en de ISD Bollenstreek hebben persoonlijke aandacht voor de inwoner, passen maatwerk toe en werken volgens de stress sensitieve dienstverlening. Hierdoor willen we bereiken dat men in staat wordt gesteld weer sterk en veerkrachtig aan de maatschappij deel te nemen. De gemeenten en de ISD Bollenstreek hebben een sleutelrol in het voorkomen, aanpakken en oplossen van financiële problemen[1].

In eerste instantie wordt ingezet op preventie. Het voorkomen van financiële problemen is beter dan genezen. Als tijdig wordt ingegrepen, door de inwoner zelf of met hulp van de gemeente/ISD Bollenstreek, kan voorkomen worden dat de schulden onbeheersbaar worden en de kans vergroot om schulden tijdig op te lossen. Om deze reden is het essentieel dat de inwoners zich vrij voelen om hulp te vragen bij (beginnende) schuldenproblematiek.

Mensen die in armoede leven of te maken hebben met schulden raken overbelast door zorgen en stress. Dit kan ervoor zorgen dat mensen niet in staat zijn voor zichzelf de beste keuzes te maken en een positieve invulling aan hun leven te geven. De gevolgen kunnen hardnekkig en langdurig van invloed zijn op de maatschappelijke positie en algemene gezondheid van de inwoners.

De coronapandemie speelt (in ieder geval op dit moment) een belangrijke rol. In deze bijzondere tijden waar mensen onzeker zijn over hun gezondheid, hun baan, het kunnen betalen van de vaste lasten en de zorg voor hun naasten, is het de taak van de overheid om hen te ondersteunen en zo nodig te beschermen. De Nationale Ombudsman verwacht dat door de corona crisis nog veel meer inwoners in problematische schulden terecht komen[2]. Hierdoor zal er een (nog onbekende) grote, zeer diverse groep nieuwe kwetsbaren met financiële problemen ontstaan. Daarnaast verwachten wij vanwege de oplopende tekorten aan gas een (grote) stijging van de verwarmingskosten in het jaar 2022. Dit zal met name de inwoners treffen die nu net de eindjes aan elkaar kunnen knopen, maar geen marge hebben om de aangekondigde onverwachte kostenstijging voor energie op te vangen. Dit kan een toename van betalingsproblemen en schulden betekenen.

Vanuit de gedeelde urgentie die de gemeenten en ISD Bollenstreek nu zien, werken we naar een integraal systeem van schuldhulpverlening waarbij stress sensitieve dienstverlening en maatwerk voorop staan. In dit beleidsplan willen we de kaders hiervan aan u voorleggen.

[1] Dit past bij de in 2018 geïntroduceerde Brede Schuldenaanpak waarbij alle betrokken partijen, vanuit een gedeeld beeld schuldenbeleid invullen en uitvoeren. De belangrijkste doelstellingen zijn: inzetten op preventie en vroegsignalering, effectieve schuldhulpverlening en een zorgvuldige maatschappelijke incasso.
[2] Nationale Ombudsman, 11 juni 2020, Hindernisbaan zonder finish

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Wettelijk kader

De gemeenteraden Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk leggen de kaders waarbinnen schuldhulpverlening de komende jaren door het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek wordt uitgeoefend vast in dit beleidsplan. Het Beleidsplan Schuldhulpverlening **"Gezamenlijk naar een financieel gezonde toekomst"** 2022 – 2025 wordt breed gedragen en is integraal tot stand gekomen. Hierbij is gebruik gemaakt van informatie die is opgehaald bij alle vier de gemeenteraden, ambtenaren, adviesraden, ketenpartners en de inwoners. Daarnaast is een tweetal evaluaties uitgevoerd[3]. Het wettelijk kader voor het beleidsplan schuldhulpverlening wordt gevormd door de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna Wgs), die sinds 1 juli 2012 van kracht is. Dit beleidsplan is voorgeschreven op grond van artikel 2 Wgs. Het betreft hier een richtinggevend beleidsplan. De uitvoeringsregels geven op een praktische, uitvoerende wijze de regels rondom schuldhulpverlening weer. De uitvoeringsregels passen binnen de kaders zoals die zijn vastgelegd in dit beleidsplan[4].

De Wgs is per 1 januari 2021 op een aantal onderdelen gewijzigd en aangevuld. De gemeenteraden hebben hier in een eerder stadium invulling aan gegeven door middel van vaststelling van de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening ISD Bollenstreek 2021, een addendum op het Beleidsplan ISD Bollenstreek 2016-2020 en het beleidsplan Schuldhulpverlening ISD Bollenstreek 2017-2021 gemeente Teylingen.

Dit beleidsplan is de opvolger van het Beleidsplan ISD Bollenstreek 2016-2020 "Op weg naar financiële zelfredzaamheid" van de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk (oud) en Noordwijkerhout (oud) en het in 2020 vastgestelde addendum en het beleidsplan Schuldhulpverlening ISD Bollenstreek 2017 - 2021 "Een ketenaanpak van preventie tot nazorg" van de gemeente Teylingen en het in 2020 vastgestelde addendum. Het beleidsplan vormt niet het enige kader waarbinnen de schuldhulpverlening zich afspeelt. Hiernaast is nog aanwezig:

- **Verordening beslistermijn schulddienstverlening ISD Bollenstreek 2021**
  Vanaf 1 januari 2021 is het verplicht geworden en hebben de gemeenteraden de verordening vastgesteld voor wat betreft de beslistermijn bij aanvragen schuldhulpverlening.

- **Uitvoeringsregels schuldhulpverlening 2022**
  Via de (gepubliceerde) uitvoeringsregels kan de inwoner op een eenvoudige wijze kennis nemen van de toelatings-en uitsluitingsgronden voor de schuldhulpverlening, het aanbod, de werkwijze en wat de aanvrager mag verwachten. De uitvoeringsregels zijn afgeleid van het beleidsplan en worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek.

- **Handboek schuldhulpverlening**
  Naslagwerk c.q. werkinstructie schuldhulpverlening speciaal bestemd voor de uitvoerders van de schuldhulpverlening van de ISD Bollenstreek. Het handboek is een 'levend' document dat steeds wordt aangepast en geactualiseerd naar aanleiding van wetswijzigingen, systeemwijzigingen of wijzigingen in het proces.

[3] Evaluatie vanuit de Rekenkamercommissie Hillegom en Lisse; en
Evaluatie ISD Bollenstreek breed, gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk.

[4] Normaal gesproken stelt het college de uitvoeringsregels vast op grond van artikel 3 Wgs, maar op grond van artikel 5 van de GR ISD Bollenstreek is deze bevoegdheid overgedragen aan het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek. Voor de volledigheid worden de uitvoeringsregels als bijlage bij dit beleidsplan gevoegd.

1.2 Proces beleidsvorming

Dit beleidsplan is opgesteld door de ISD Bollenstreek in samenwerking met ambtelijk HLTSamen en ambtelijk Noordwijk. Voorafgaande aan de totstandkoming van dit beleidsplan is input gevraagd vaan de gemeenteraden van Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk. Ook is vooraf de afdeling schuldhulpverlening van de ISD Bollenstreek betrokken door middel van een ‘praatpapier’.

Hiernaast zijn twee evaluaties uitgevoerd: één evaluatie Schuldhulpverlening voor alle vier de ISD gemeenten en één evaluatie vanuit de Rekenkamercommissie Hillegom en Lisse. De aanbevelingen vanuit de evaluaties zijn meegenomen bij de totstandkoming van dit beleidsplan[5]. Binnen de evaluaties is ook uitvraag gedaan bij de ketenpartners en inwoners, zodat ook zij zijn vertegenwoordigd bij de totstandkoming van het nieuwe beleid. De Adviesraden Sociaal Domein hebben wij vooraf in de gelegenheid gesteld input te geven. Uiteraard is het concept beleidsplan ter advisering aan hen voorgelegd.

Leeswijzer

Dit beleidsplan kent de volgende (hoofdstuk) opbouw:

[5] Bijlage 1

Hoofdstuk 2 Missie, visie, ambitie

2.1 Missie en visie

De ISD Bollenstreek stelt de inwoner centraal binnen de schuldhulpverlening. De schuldhulpverlening richt zich in eerste instantie op het voorkomen van financiële problemen. De komende beleidsperiode willen we (nog) meer inzetten op preventie en het verder professionaliseren hiervan. Hierin wordt samengewerkt tussen de ISD Bollenstreek, de beleidsambtenaren van de gemeenten, Voor Ieder1 en de ketenpartners[6].

Aansluitend moeten de inwoners zich vrij voelen om hulp te vragen en ervaart men een oplossingsgerichte, duidelijke, betrouwbare en integrale dienstverlening. Gezamenlijk met de gemeenten, Voor Ieder1 en ketenpartners willen we ervoor zorgen dat inwoners zich daadwerkelijk vrij voelen om tijdig hulp te vragen en zich welkom voelen. De professionals van de ISD Bollenstreek werken samen met de inwoners aan een passende oplossing zodat zij ook eigen regie houden in het oplossen van hun (financiële) problemen.

Het hebben van (financiële)problemen zorgt voor stress en belemmert het perspectief en welzijn van de inwoners. Schuldhulpverlening is meer dan het ondersteunen bij het oplossen van (problematische) schulden met als doel een financiële stabiliteit te creëren. De ISD Bollenstreek levert maatwerk en stress-sensitieve dienstverlening[7], waardoor stress wordt verminderd en met de inwoner op een rustige wijze gewerkt wordt aan financiële stabiliteit en toekomstperspectief. Dit heeft ook een positief effect op inwoners om weer effectief deel te nemen aan de maatschappij. Dit blijven wij de komende beleidsperiode toepassen en doorontwikkelen door voortdurende (bij)scholing en het nauwlettend volgen van (landelijke) ontwikkelingen en indien gewenst c.q. noodzakelijk door tijdig aan te sluiten.

2.2 Ambitie

In voorgaande beleidsperiode stond meer de ‘gekantelde werkwijze’ en ‘eigen verantwoording’ centraal. Gedurende de looptijd van het voorgaande beleidsplan is de werkwijze ontwikkeld naar een stress sensitieve dienstverlening waarbij gezamenlijk met de inwoner wordt gewerkt aan een duurzame oplossing. Maatwerk wordt toegepast, de werkwijze sluit aan bij de behoefte en situatie van de inwoner. Deze trend willen wij doorzetten. Onze ambitie is daarom als volgt:

“ De inwoner wordt snel en slagvaardig geholpen door gezamenlijk met de schulddienstverlener en ketenpartners door middel van een stress sensitieve dienstverlening te werken aan een duurzame oplossing voor zijn of haar (financiële) problemen ”

Door schulden vroegtijdig aan te pakken, proberen wij te voorkomen dat schulden problematisch groot worden en indirect willen wij hiermee het aantal aanmeldingen voor specialistische schuldhulpverlening laten dalen. Onder vroegtijdig verstaan wij in het in een zo vroeg mogelijk stadium in beeld brengen van mensen met betalingsproblemen. Een goede samenwerking tussen gemeenten, de ISD Bollenstreek, Voor Ieder1 en de ketenpartners is van belang bij het sneller signaleren van (problematische) schulden en tot het komen tot een duurzame oplossing.

---

[6] De verschillende ketenpartners: gemeenten, professionele organisaties en vrijwilligersorganisaties, hoofdstuk 5.

[7] Stress sensitieve dienstverlening houdt in dat de schulddienstverlener begrijpt en rekening houdt met wat stress met de inwoner doet. Stress sensitieve dienstverlening voorziet in verschillende instrumenten. Het uiteindelijk doel van stress sensitieve dienstverlening is om mensen te begeleiden naar economische zelfredzaamheid.

2.3 Beleid uitgangspunten

Aansluitend op de missie, visie en de ambitie volgt er een aantal beleidsuitgangspunten:

- **Voorkomen is beter dan genezen**

Er wordt ingezet op verschillende preventiemogelijkheden. Dit doen we door het geven van passende voorlichting, het inzetten op vroegsignalering en het bieden van goede nazorg. Hiernaast wordt aangesloten bij het minimabeleid van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk[8]. Zie voor concrete activiteiten bijlage 3 voor Hillegom, Lisse en Teylingen en bijlage 4 voor Noordwijk.

- **Toegankelijke schuldhulpverlening**

De inwoners uit de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk moeten zich vrij voelen om hulp te vragen als dit nodig is. Het hulpaanbod is toegankelijk. De toegang tot schuldhulpverlening staat in principe open voor iedere inwoner vanaf 18 jaar met (dreigende) financiële problemen. We wegen de mogelijkheden en onmogelijkheden van schuldhulpverlening zorgvuldig af aan de hand van de feiten en individuele omstandigheden.

- **Het bieden van maatwerk en stress sensitieve dienstverlening**

Het hulpaanbod sluit aan op de behoefte en situatie van de inwoner. Hierbij wordt persoonlijke aandacht, maatwerk en stress sensitieve dienstverlening toegepast. De hulpvraag van de inwoner staat centraal bij het zoeken naar een oplossing voor zijn (financiële) problemen. Financiële rust en stabiliteit van het huishouden staat voorop.

- **Perspectief op toekomst bieden**

Iedere inwoner heeft recht op een toekomst met perspectief. Wij vinden het van belang dat de inwoner in staat wordt gesteld weer sterk en veerkrachtig aan de maatschappij deel te nemen**.** Voor een structurele oplossing van de financiële problemen spelen naast financiële stabiliteit, de regelbaarheid van de schulden, de houding en het gedrag van de inwoner, de mate van zelfredzaamheid en de (financiële) vaardigheden van de inwoner een grote rol.

- **Integraal samenwerken met de ketenpartners**

De ISD Bollenstreek en de gemeenten versterken de komende jaren de samenwerking met de verschillende ketenpartners en vrijwilligers. Er wordt integraal samengewerkt (binnen de kaders van

[8] Minimabeleid gemeenten: Noordwijk: Volwaardig deelnemen 2021-2024. Hillegom: Een stevig fundament 2019 – 2022. Lisse: Armoedebeleid Lisse; schuldhulpmaatje Lisse. Teylingen: Investeren in de basis 2018-2021.

de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG))[9]. Het is belangrijk dat er korte lijnen zijn tussen de tussen de samenwerkende organisaties en dat wij elkaar weten te vinden. Inwoners met financiële problematiek hebben over het algemeen problemen op meerdere leefgebieden. De gemeenten willen daarom meer inzetten op gebeurtenissen rondom “life events” zoals een scheiding, verlies van werk, faillissement, ziekte of overlijden. Een integrale aanpak is hierbij noodzakelijk.

Integraal karakter schuldhulpverlening

De uitgangspunten van schuldhulpverlening hebben een integraal karakter. Schuldhulpverlening is breder dan alleen het financieel technische aspect. Er ligt een rol (gezamenlijke rol) bij de gemeenten, bij de ISD Bollenstreek en de ketenpartners. Schuldhulpverlening bestaat dus uit een aantal onderdelen. Die staan in de 3 onderstaande kolommen:

1. Preventie
Het voorkomen van (financiele) problemen. Het gaat niet alleen om preventie, maar ook de fase vóór preventie. Namelijk vroegtijdige educatie en het doorbreken van schaamte en taboe rondom financiële redzaamheid. Een belangrijke rol ligt hier voor de gemeenten om (een deel van) het minimabeleid te laten aansluiten bij schuldhulpverlening. Ook zet de ISD Bollenstreek in op preventie. Dit staat verder uitgewerkt in de hoofdstukken 2 en 3.

2. Vroegsignalering
Het vroegtijdig signaleren van betalingsachtertanden. De ISD Bollenstreek signaleert vroegtijdig betaalproblemen en biedt proactief vrijwillige hulp aan. Dit staat beschreven in hoofdstuk 3.2.

3. Stabilisatie, curatie en nazorg
Het stabiliseren en oplossen van problematische schulden. De ISD Bollenstreek helpt op twee manieren de inwoner (curatie): via een minnelijke regeling[10] of toelating tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). Beide wegen kunnen leiden tot een schone lei en daarmee een schuldenvrije toekomst. Met goede nazorg willen we voorkomen dat inwoners terugvallen in de schulden. Dit staat beschreven in hoofdstuk 3 en 4.

Deze kolommen worden ondersteund en uitgevoerd door middel van een stress sensitieve dienstverlening, maatwerk en een goede samenwerking in de keten.

2.4 Achtergrond schuldenproblematiek

Oorzaken en gevolgen schuldenproblematiek

In zijn algemeenheid melden mensen zich niet meteen bij de gemeente als ze financiële problemen hebben. Dit komt door schaamte, stress, of inwoners weten niet dat ze hulp kunnen krijgen. Maar ook omdat inwoners bang zijn dat de gemeente het niet kan oplossen of dat zij de controle over hun eigen leven zullen verliezen. Gemiddeld duurt het 5 jaar voordat mensen hulp zoeken. De gemiddelde schuld is dan al opgelopen tot zo’n € 40.000,- bij 14 schuldeisers[11].

Maatschappelijke bewustwording rondom de risicovolle en problematische schulden is erg belangrijk. Het taboe en schaamte rondom schulden moet worden doorbroken. Ook moet het voor de inwoner duidelijk zijn hoe en waar zij (tijdig) hulp kunnen vragen. Het aanpakken en voorkomen van armoede en schuldenproblematiek zijn de algemene uitgangspunten van het schuldhulpverleningsbeleid van de ISD Bollenstreek. Dit sluit direct aan bij de door toenmalig staatssecretaris van Ark in 2018 geïntroduceerde actieplan ‘Brede Schuldenaanpak’. Dit actieplan omvat een aantal punten waarin 3 hoofdlijnen worden onderscheiden:

[9] Hoofdstuk 6.4.

[10] Tijdens het minnelijk traject probeert de schuldhulpverlener met de schuldeisers tot een schuldregeling te komen. Voor meer uitleg zie hoofdstuk 3.5 van dit beleidsplan.

[11] NVVK: Jaarverslag 2020

1. *Problematische schulden voorkomen: preventie en vroegsignalering*
De rijksoverheid wil nieuw beleid beter laten aansluiten op het ‘doenvermogen’ van de burger, bijvoorbeeld de mentale belastbaarheid van burgers. Vroegsignalering is inmiddels ingebed in de Wgs.

2. *Ontzorgen en ondersteunen*
Vrijwilligers vervullen een belangrijke rol bij het bereiken en ondersteunen van mensen met (dreigende) schulden. Bijvoorbeeld een landelijk dekkend netwerk van vrijwilligersprojecten gericht op schuldhulp en financiële begeleiding.

3. *Zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso*
Voor deze hoofdlijn werd gekeken naar het uitbreiden van betalingsregelingen en bescherming van het bestaansminimum. Realisaties zijn bijvoorbeeld de inwerkingtreding van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet en de aanpassing op onderdelen van het Wetboek voor burgerlijke rechtsvordering.

Corona effecten
Het is de verwachting dat de effecten van de Covid-19 crisis zich de komende jaren zullen laten voelen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) meldt in 2020 een toename van het werkloosheidspercentage[12]. Dat betekent een teruggang in inkomen waardoor mensen op afzienbare termijn in financiële problemen kunnen komen. En waar de uitgangspositie van de Nederlandse economie voor de coronacrisis goed te noemen was, geldt dat niet voor onze uitgangspositie op het gebied van schuldenproblematiek: al voor de coronacrisis had 1 op de 5 Nederlanders betalingsachterstanden[13]. Deze cijfers lijken niet representatief te zijn voor de Bollenstreek aangezien in deze cijfers ook de grote steden zijn meegenomen waar de schuldenproblematiek hoger is dan in dorpen. Het blijft een inschatting, echter houden we rekening met een stijging als gevolg van de corona crisis en de maatregelen.

Stijging energieprijzen
De verwachting is dat miljoenen huishouden te maken krijgen met energieprijzen die hard omhoog gaan. Wereldwijd zijn de gasprijzen omhoog gegaan en deze lopen nog steeds op. Door deze stijging gaan ook de elektriciteitsprijzen omhoog. Voor huishoudens zijn de energiekosten een van de grootste maandelijkse kostenposten, die naar verwachting flink gaan toenemen. Met name mensen met weinig financiële ruimte kan deze ontwikkeling betekenen dat achterstanden in de betaling gaan ontstaan.

Landelijke en lokale cijfers
Het aantal aanmeldingen is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Divosa en de NVVK geven aan dat er een causaal verband is met de coronacrisis en de sociale beperkingen[14]. Deze trend is ook waar te nemen binnen de ISD Bollenstreek. Het gaat hier wel om een minimale daling. Hier tegenover staat wel de verwachting van de Nationale Ombudsman dat het aantal aanmeldingen vermoedelijk gaat stijgen[15]. Landelijk gezien is de gemiddelde schuldenlast in 2020 nagenoeg gelijk ten opzichte van de ISD Bollenstreek[16].

---

[12] Juni 2020 is 4,3%. Inmiddels de er wel weer een daling van het werkloosheidspercentage ingezet naar 3.2% in juni 2021 (Bron: CBS)
[13] Nibud: factsheet geldproblemen Nederland 2018
[14] NVVK: jaarverslag 2020, aantallen jaar 2019: 86.201 jaar 2020: 78.013. Het gaat om het aantal aanmeldingen, verzoeken tot informatie, advies, of een hulpvraag gericht aan een NVVK-lid. De hulpvraag betreft de eigen financiële situatie.
[15] Nationale Ombudsman verwacht dat door de corona crisis nog veel meer inwoners in problematische schulden terecht komen. Hierdoor zal er een (nog onbekende) grote, zeer diverse groep nieuwe kwetsbaren met financiële problemen ontstaan.
[16] Dit is gemiddelde schuldenlast van mensen die zich bij de schuldhulpverlening hebben gemeld. Landelijk: € 41.985 (NVVK jaarverslag 2020), ISD Bollenstreek: € 41.538.

2.5 Ontwikkelingen

Wij vinden het belangrijk om de nieuwe ontwikkelingen nauwlettend te volgen en hierbij aan te sluiten als het een meerwaarde heeft voor de dienstverlening. Hierbij staat centraal dat de nieuwe ontwikkeling moet aansluiten bij de (hulp)behoefte van de inwoner. Wij willen in ieder geval aankomende beleidsperiode onderstaande ontwikkelingen verder uitwerken.

- **Saneringskredieten**

ISD Bollenstreek gaat de mogelijkheden onderzoeken om te komen tot een aanbod via een saneringskrediet. Bij saneringskredieten krijgen schuldeisers eenzelfde deel van de vordering als bij schuldbemiddeling vooraf wordt geprognotiseerd, alleen krijgen ze dit vooraf en niet achteraf. Het restant wordt - net zoals bij schuldbemiddeling - kwijtgescholden en de vordering op de klant komt daarmee te vervallen. De klant heeft vanaf dat moment nog maar één schuld. Een groot deel is immers al kwijtgescholden. Vanaf dat moment lost de klant drie jaar lang maandelijks af op deze ene schuld.

Door de “schuldenrust” die ontstaat bij een saneringskrediet is er meer ruimte bij de klant om aan andere zaken te werken. Er is nog maar één resterende schuldeiser. Hierdoor ontstaan betere kansen op het volgen van een opleiding, het vinden van werk en/of het anders omgaan met geld. Ook voor de dienstverlening zal een saneringskrediet een tijdsbesparing opleveren. Zo ontstaat er ruimte voor de consulent om de klant extra persoonlijke begeleiding te bieden. Het saneringskrediet draagt op deze manier bij aan een duurzame oplossing. De ISD Bollenstreek wil de komende beleidsperiode in samenwerking met de NVVK en Kredietbank Nederland de mogelijkheden, de kosten en de risico’s onderzoeken voor wat betreft saneringskredieten. De verwachting is dat in 2022 een voorstel wordt aangeboden aan de gemeenteraden.

- **Digitale ontwikkelingen**

De gemeenten en de ISD Bollenstreek houden nauwlettend de nieuwe digitale ontwikkelingen bij. Er zijn technologische ontwikkelingen ter ondersteuning van de inwoner, maar ook ter ondersteuning van de dienstverlening. Een breed instrumentarium kan een meerwaarde zijn voor de dienstverlening van de ISD Bollenstreek, maar het kan ook een meerwaarde zijn voor de inwoner. Te denken valt aan onder meer aansluiting bij Schuldenknooppunt, Geldfit en Collectief Schuldregelen. De ISD Bollenstreek zal kritisch kijken naar de fase waarin de nieuwe technologische ontwikkeling zit en of dit strookt met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) voordat wordt aangesloten. De aansluiting moet een meerwaarde zijn voor de dienstverlening. De gemeenteraden wordt om akkoord gevraagd om aan te sluiten bij een onderzocht en uitgewerkt initiatief.

- **Adviesrecht bij schuldenbewind**

De ISD Bollenstreek gaat in samenwerking met de gemeenten onderzoeken wat de meerwaarde vanuit het adviesrecht met schuldenbewind[17] is voor de inwoners van de gemeenten. De nieuwe wet regelt per 1 januari 2021 dat gemeenten drie maanden nadat schuldenbewind is ingesteld de rechter mogen adviseren of een inwoner het beste kan worden geholpen door voortzetting van het bewind, of door een andere vorm van gemeentelijke ondersteuning. Gemeenten kunnen zo hun regierol bij schuldhulpverlening beter vervullen en bewerkstelligen dat er ook een aanvraag voor een schuldregeling binnenkomt. Dit draagt bij aan de samenwerking tussen rechtbanken, gemeenten en bewindvoerders. Ook zal aansluitend worden onderzocht of het wenselijk is een vorm van bewindvoering intern aan te bieden en zal de gemeenteraden worden gevraagd hier een besluit over te nemen.

[17] Schuldenbewind is een beschermingsmaatregel die de rechtbank op verzoek kan opleggen als iemand te maken heeft met problematische schulden. Het doel is om de financiële situatie van de betrokkene te stabiliseren en te zorgen dat basisvoorzieningen, zoals huur, gas, water, licht en leefgeld worden betaald

- **Ondernemers**

Ondernemers kunnen bij de ISD Bollenstreek terecht voor hulp bij financiële problemen. Met ingang van 1 januari 2021 is onder de Wgs de toegang tot schuldhulpverlening voor ondernemers verduidelijkt. Voorheen werd het schuldhulpverleningstraject van ondernemers uitbesteed. Sinds kort voert de ISD dit zelf uit. Consulenten zijn geschoold volgens NVVK richtlijnen en ook is het werkproces hier op aangepast. Dit betekent winst voor een integrale aanpak van eventuele multi-problemen en een bredere dienstverlening die efficiënter kan worden uitgevoerd doordat we zelf de regie voeren. De samenwerking tussen afdelingen Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) en schuldhulpverlening wordt geïntensiveerd. Op deze manier kunnen we de ondernemer zo breed mogelijk van dienst zijn. Hiernaast wordt komende beleidsperiode verder ontwikkeld op het gebied van preventie voor ondernemers.

- **Versterken samenwerking ketenpartners**

Wij vinden het een meerwaarde om de samenwerking met de verschillende ketenpartners te versterken. Dit willen we bereiken door het onderhouden en versterken van de verbindingen tussen de verschillende ketenpartners. Dit geldt voor alle ketenpartners en vrijwilligersorganisaties. Maar ook voor stichting voor Voor Ieder1[18], die per 1 juli 2021 formeel is gestart binnen de 4 gemeenten en actief is binnen de 6 kernen. Ook sluit Voor Ieder1 zich aan bij het streven naar een integrale aanpak waarbij de inwoner erop kan vertrouwen dat hij snel en slagvaardig geholpen wordt met (financiële)problemen.

[18] Voor Ieder1: een stichting opgericht voor de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk waarbij iedere inwoner terecht kan voor ondersteuning en advies. Er is één contactpersoon die samenwerkt met andere professionals en hulpverleners.

Hoofdstuk 3 Schuldhulpverlening

Er wordt breed ingezet op alle onderdelen binnen de schuldhulpverlening binnen de ISD Bollenstreek. Voor een passend aanbod wordt ook gekeken naar de persoonlijke omstandigheden van de inwoner. Het leveren van maatwerk en stress-sensitief werken staan hierbij voorop.

Op lokaal niveau zijn er eerder al initiatieven ontwikkeld in het kader van vroegsignalering en preventie. Er worden in snel tempo legio instrumenten ontwikkeld waarmee mensen in een zo vroeg mogelijk stadium inzicht kunnen krijgen in hun financiële situatie en gewezen worden op potentiele risico's. In 2022 wordt door de gemeenten een netwerkbijeenkomst georganiseerd specifiek rond het thema vroegsignalering en preventie. Opbrengsten uit deze netwerkbijeenkomst worden aangeboden aan de raad. Deze dienen als aanvulling op het beleidsplan.

3.1 Preventie

Wij zien het liefst dat schulden voorkomen worden of in een vroeg stadium worden opgelost. We zetten met schuldhulpverlening zo veel mogelijk in op het voorkomen van schulden zodat inwoners zelfredzaam zijn en regie over hun eigen leven houden. Dit doen wij door middel van het geven van voorlichting, het geven van informatie en advies en inwoners pro actief benaderen (vroegsignalering). Inwoners kloppen niet snel aan bij gemeenten bij (beginnende) schuldenproblematiek. Ook hierom is het belangrijk dat het aanbod toegankelijk is zodat de inwoners eerder hulp zoeken. Voor Ieder1 en de verschillende ketenpartners kunnen verschillende vormen van preventie uitvoeren. Het hebben van schulden belemmert een toekomst met perspectief. Het is daarom van groot belang de preventie zo goed mogelijk vorm te geven. De NVVK onderschrijft een goed preventiebeleid.

Hierbij wordt ook aansluiting gezocht bij het minimabeleid van de gemeenten Noordwijk, Hillegom, Lisse en Teylingen. Voortdurend wordt bekeken of de preventiemiddelen aansluiten bij de verschillende doelgroepen en het bedoelde effect hebben. Dit doen wij aan de hand van kwaliteitscontroles, maar ook volgen wij de landelijke ontwikkelingen en nemen we signalen van de uitvoering en/of partners hier in mee. Door deze verschillende vormen van preventie is het nodig om met de ketenpartners het preventie-aanbod af te stemmen waarbij elke organisatie gebruik kan maken van haar kracht en specialisme.

"Schulden voorkomen is beter dan genezen"

ISD

Indirecte preventie activiteiten

- het geven van budgetcursussen;
- budgetinformatiepunt (BIP) voor vragen over geldzaken;
- startpunt geldzaken (Nibud);
- de uitvoering van het convenant met de Woningstichtingen en de GGD ter voorkoming van huisontruimingen;
- vroegsignalering (voor de wetswijziging 1 januari 2021 in de vorm van project Vroeg Eropaf);

Algemene preventie activiteiten

- artikelen in de krant over hoe je kunt rondkomen;
- op verschillende social media (Facebook, Twitter, online bijeenkomsten) informatie omtrent de mogelijke hulp bij schuldenproblematiek;
- links op de website van de ISD naar andere in schuldhulpverlening gespecialiseerde websites zoals zelfjeschuldregelen.nl en het Nibud;
- schuldhulpmaatje;
- papierwinkel (Teylingen);
- bij de doorontwikkeling Voor Ieder1 wordt ook aandacht besteed aan preventie.

Preventieactiviteiten

De preventieactiviteiten richten zich op alle inwoners. Een effectief schuldpreventieprogramma voorziet in alle vormen van preventie activiteiten. Het aanbrengen van structuur is nodig. Deze structuur komt hierop neer dat het preventiebeleid wordt ingedeeld naar de omvang van het bereik van de doelgroepen en deels ook naar risico. We versterken de communicatie op dit punt. Er worden 4 categorieën van doelgroepen onderscheiden:

1. Algemeen (iedere inwoner)
2. Mensen met een verhoogd risico op financiële problemen
3. Mensen met lichte financiële problemen of enige schulden
4. Mensen in een problematische schuldensituatie

Samenwerking met ketenpartners

Een belangrijk uitgangspunt van de schuldhulpverlening is dat deze integraal is. Er moet niet alleen aandacht zijn voor het oplossen van de financiële problemen, maar ook voor eventuele omstandigheden die in verband kunnen worden gebracht met (financiële) problemen. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om psychosociale problemen, verslavingen of ander soort (persoonlijke) problemen. Ook kan het doorbreken van schaamte en taboe rondom schulden preventief werken en maken dat inwoners eerder financiële hulp zoeken.

Samenwerking met de ketenpartners, zoals GGD HM, Kwadraad, Humanitas, Schuldhulpmaatje, Voor Ieder1, Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport & Cultuur, spelen hierbij een grote rol. De gemeenten organiseren in 2022 een bijeenkomst gericht op schulden en armoede voor alle ketenpartners. Dit kan ertoe bijdragen dat er nadere inzichten ontstaan en dat men nog meer op de hoogte is van de initiatieven en de mogelijkheden binnen de gemeente. Ook werkt de ISD Bollenstreek samen met de verschillende zorgnetwerken. Op deze manier kan op een gecoördineerde manier worden samengewerkt zodat goed wordt aangesloten bij de verschillende hulpvragen van de inwoner. Daarbij wordt preventief aandacht gegeven bij (beginnende) schuldenproblematiek. De zorgnetwerken zetten op deze manier ook in op preventie. Deze werkwijze wordt ook beoogd in de doorontwikkelingen van Voor Ieder1. Om de kwaliteit en de privacy te borgen, wordt alleen samengewerkt met gekwalificeerde partijen. De samenwerking is gericht op financiële voorlichting, vroegsignalering, convenanten, budgetcursussen en nazorg.

Ondernemers

Preventie voor ondernemers vraagt om een andere aanpak die momenteel in ontwikkeling is; de ISD Bollenstreek benadert actief signaalpartijen zoals banken, accountants, woonstichtingen en de ondernemersvereniging. De boodschap is ‘benader ons bij signalen van (dreigende) financiële problemen’. Hiernaast wil de ISD Bollenstreek de drempel zo laag mogelijk houden voor de ondernemer om hulp te zoeken. Zo wordt samengewerkt met onafhankelijke adviseurs van het Ondernemingsklankbord (OKB)[19]. De ondernemers kunnen vrijblijvend met gelijkgestemden met (financiële kennis en ervaring) in gesprek gaan.

Jongeren en kinderen

Het is van belang dat op scholen al financiële voorlichting wordt gegeven. Landelijk zijn er allerlei lespakketten beschikbaar die financiële voorlichting op scholen ondersteunen. Een eenmalige les budgetteren is veel minder effectief dan een structureel programma met meerdere leermomenten. Ambtelijk HLT Samen en ambtelijk Noordwijk zullen in samenspraak met de schoolbesturen bepalen wat er mogelijk is en of een aanvulling op het huidige curriculum wenselijk is of dat het huidige aanbod volstaat. Kinderen die al jong zelf leren kiezen waar zij hun geld uitgeven, blijken minder vaak in financiële problemen te komen.

[19] Vanaf 2017 werken wij samen met het Ondernemersklankbord (OKB). Het OKB is een stichting van vrijwilligers (oud-ondernemers of financieel adviseurs) die hun kennis en ervaring graag inzetten voor het ondersteunen van ondernemers.

Gemeentepolis

Voor onze inwoners wordt de collectieve aanvullende zorgverzekering Zorg & Zekerheid (Z&Z) aangeboden. We vinden het belangrijk dat de inwoners zich goed kunnen verzekeren tegen een betaalbare premie. Ook werkt de ISD Bollenstreek samen met Z&Z in het kader van de vroegsignalering. De gemeentepolis richt zich de komende jaren meer op de financiële problemen in relatie tot de gezondheid van de inwoner[20]. Zorgmijding kan een gevolg zijn van financiële problemen met alle gevolgen van dien. Om gezondheidswinst te behalen is het belangrijk om de financiële situatie te verbeteren en andersom. Zowel de gemeenten als de ISD Bollenstreek plaatsen informatie over de collectieve aanvullende zorgverzekering op hun websites. Hiernaast wordt het klantenbestand van de ISD Bollenstreek informatie over de collectieve aanvullende verzekering opgestuurd.

Nazorg

Nazorg is een belangrijk onderdeel van de schuldhulpverlening. We willen namelijk voorkomen dat de inwoner opnieuw in de (financiële) problemen komt. We willen bereiken dat hij of zij sterk en veerkrachtig aan de samenleving deelneemt. De ISD Bollenstreek biedt conform de NVVK richtlijnen nazorg aan na afsluiting van het minnelijke traject. Na beëindiging van de schuldhulpverlening wordt binnen 3 tot 6 maanden een gesprek ingepland met de inwoner. In de nazorggesprekken kan de inwoner vragen stellen en informatie en advies krijgen. Het is de bedoeling om te vragen hoe het gaat met de inwoner(s), of er zich problemen voordoen in de administratie en/of in het beheer van de financiën. Zijn er schulden gemaakt en zo ja, hoe lossen ze dit op? De inwoner kan uit zichzelf tijdens het gesprek hierover gegevens laten zien zoals bankafschriften of betalingsherinneringen. Het laten zien van bankafschriften gebeurt vrijwillig en wordt niet als een verplichting opgelegd. In deze fase bepaalt de consulent of een tweede dan wel derde gesprek noodzakelijk is om de inwoner te ondersteunen en op een juiste manier door te verwijzen.

Binnen de nazorggesprekken wordt er breder gekeken dan alleen schuldenproblematiek. De ISD Bollenstreek kijkt hierbij naar de persoonlijke omstandigheden van de inwoner. Afhankelijk van de situatie waar zich de inwoner zich bevindt, wordt passende hulp aangeboden, of wordt doorverwezen naar een ketenpartner/vrijwilliger. Binnen de nazorg is contact met de verschillende ketenpartners essentieel.

De ISD Bollenstreek biedt onder andere aan:

- In ieder geval één gesprek, tot meerdere gesprekken;
- Informatie en advies;
- Budgetbeheer;
- Intern doorverwijzen naar afdelingen PW of Wmo.

Externe doorverwijzing kan onder andere naar:

- Budgetcursus (extern of intern in samenwerking met de ISD Bollenstreek);
- Maatschappelijk werk;
- Bewindvoerder;
- Ketenpartners en vrijwilligersorganisaties.

[20] Document: Fact finding gemeentelijke collectiviteiten d.d. 28 september 2020 en kamerbrief Onderzoeken gemeentepolis en maatregelen om ongewenste zorgmijding tegen te gaan d.d. 12 oktober 2020 Onder meer wordt in dit verband de Gemeentepolis genoemd.

3.2 Vroegsignalering

Wij hebben het belang en meerwaarde van de vroegsignalering al eerder ingezien. Vanaf 2019 is de vroegsignalering via een project uitgevoerd[21]. Per 1 januari 2021 is de vroegsignalering een wettelijke taak geworden. De implementatie van deze wetswijziging heeft door uitvoering van het project een goede basis gehad. De ISD Bollenstreek wil de vroegsignalering verder professionaliseren. Dit doen we door aangesloten te zijn bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering. Maar ook wordt naar aanleiding van de ervaringen en resultaten de werkwijze voor de vroegsignalering doorontwikkeld.

De gemeenten en ISD Bollenstreek streven ernaar zoveel mogelijk inwoners proactief te benaderen en hen in een vroeg stadium passende (financiële) hulp aan te bieden. Er wordt zo veel mogelijk gepaste persoonlijke aandacht gegeven in samenwerking met de ketenpartners.

Signalen

Nu vroegsignalering is verankerd in de wet, is de spanning met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) weggenomen. Er is nu een wettelijke grondslag voor het verzamelen en verwerken van de persoonsgegevens voor dit doel. In het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Besluit) zijn er zes signalen aangewezen die door schuldeisers aan gemeenten verzonden mogen worden[22] . De signalen komen van de schuldeisers die achterstanden zien in: huur, drinkwater, zorgverzekering, elektra, gas en warmte.

De ISD Bollenstreek is aangesloten bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering[23], ondertekend door alle brancheorganisaties van vaste crediteuren, de NVVK en de VNG. In dit convenant worden centraal afspraken gemaakt over de vroegsignalering. Hierdoor hoeven er geen aparte afspraken meer te worden gemaakt over de levering van vroegsignalen. De ISD Bollenstreek hoopt dat meer schuldeisers zich aansluiten bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering zodat meer inwoners tijdig bereikt kunnen worden.

Als een schuldeiser zich niet kan aansluiten bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering, dan gaat ISD Bollenstreek na of er een convenant kan worden afgesloten met de schuldeiser. Ook wil de ISD Bollenstreek met de gemeenten afspraken maken omtrent de achterstanden in de gemeentelijke belastingen[24]. Dit maakt het bereik groter en ook wordt de samenwerking tussen de verschillende afdelingen van de gemeentelijke organisaties versterkt.

Conform het besluit moeten de vroegsignalen in ieder geval voldoen aan de voorwaarden van sociale incasso:

- schuldeisers sturen ten minste één schriftelijke betalingsherinnering[25];
- schuldeisers spannen zich in om in persoonlijk contact te reden met de klant (telefonisch, aan de deur of aan de balie); en
- schuldeisers wijzen klanten met betalingsachterstanden de weg naar gemeentelijke schuldhulpverlening.

[21] Project Vroeg Eropaf (HLT Samen uitgevoerd door ISD Bollenstreek). De gemeente Noordwijk heeft zelf de vroegsignalering in projectvorm uitgevoerd.

[22] Het ministerie heeft aangegeven ruimte te behouden om extra vroegsignalen bij ministeriele regeling aan te wijzen.

[23] Op 10 november 2020 is het Landelijk convenant ondertekent en gepubliceerd. De ISD Bollenstreek is in december 2020 aangesloten.

[24] Dit signaal kan momenteel niet worden doorgezet omdat dit problemen oplevert met de Belastingwet.

[25] Er is geen minimum aantal contactpogingen opgenomen in de wet omdat dit de vrijheid van een effectieve aanpak onnodig zou beperken. Aanvullende afspraken kunnen lokaal worden gemaakt in overeenkomsten.

Actie naar aanleiding van een signaal

Als een signaal is ontvangen, is het verplicht om de inwoner een aanbod te doen tot een eerste gesprek[26]. De ISD Bollenstreek zoekt actief contact met de inwoner. Dit gebeurt schriftelijk, telefonisch of via een huisbezoek. De voorkeur gaat uit naar zoveel mogelijk persoonlijk contact. Dit moet wel in verhouding staan met de hoeveelheid betalingsachterstanden, de hoogte van de achterstand(en) en combinaties van signalen[27]. De ISD Bollenstreek streeft ernaar zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen 28 dagen, met de inwoner in contact te komen. Als een inwoner het aanbod tot hulp aanvaard, wordt binnen 4 weken een gesprek ingepland. Bij bedreigende situaties (crisis) is de maximale termijn drie werkdagen.

In het (Landelijk) convenant moet worden vastgelegd welke bewaartermijnen gehanteerd worden voor de verschillende gegevens die worden vastgelegd. Vanuit privacy mogen persoonsgegevens niet langer bewaard worden dan strikt noodzakelijk[28]. Als er binnen 4 weken geen contact kan worden gemaakt met de inwoner, wordt de interventie afgesloten. In het Landelijk Convenant is afgesproken dat de schuldeiser enkel een terugkoppeling ontvangen als een inwoner hulp heeft aanvaard.

[26] Eerste aanbod gesprek conform art. 3b Wgs.

[27] De werkwijze is vastgelegd in een werkinstructie. Er wordt een knip gemaakt wanneer een inwoner een brief krijgt, of wordt opgebeld of op huisbezoek wordt gegaan.

[28] De bijbehorende persoonsgegevens bij de vroegsignalen moeten binnen een redelijke termijn worden verwijderd. De ISD Bollenstreek heeft met Inforing (RIS Matching) de werkafspraak dat de persoonsgegevens van de vroegsignalen 6 maanden na binnenkomst worden verwijderd. De VNG geeft aan de dat de huidige praktijk leert dat 6 maanden tot een jaar een redelijke termijn is.

3.3 Doelgroepen schuldhulpverlening

Binnen de schuldhulpverlening zijn er verschillende doelgroepen te onderscheiden. In dit beleidsplan worden deze doelgroepen nader omschreven. De in dit beleidsplan benoemde doelgroepen zijn niet limitatief. Ook hier wordt gekeken naar de persoonlijke omstandigheden van de inwoner. Maatwerk wordt toegepast.

Volwassenen

Alle inwoners van de ISD gemeenten van 18 jaar en ouder kunnen zich melden bij de ISD Bollenstreek voor schuldhulpverlening. Als de inwoner ondersteuning nodig heeft bij (schulden)problematiek, wordt door middel van maatwerk en aan de hand van het screeningsinstrument klantprofielen besproken welke dienst aansluit bij de hulpvraag van de inwoner. In ieder geval wordt informatie en advies aangeboden. Als een inwoner een aanvraag tot schuldhulpverlening heeft gedaan, volgt hier op een formeel besluit. Voor ingezeten onder 18 jaar worden preventieactiviteiten ingezet.

Crisissituatie en huisuitzetting

Personen in crisissituaties waarbij sprake is van dreigende afsluiting van nutsvoorzieningen en/of huisuitzetting, worden met voorrang ondersteund[29].

Ondernemers

De toegang bij de ISD Bollenstreek is voor de ondernemer laagdrempelig. De ondernemer kan via de website van de ISD Bollenstreek informatie vinden over onze diensten, waaronder het ondernemersloket. Het ondernemersloket is ons inloopspreekuur, waarbij wij met de klant in gesprek gaan over zijn hulpvraag. Ons streven is om online goed vindbaar te zijn.

Het gesprek in het ondernemersloket wordt gevoerd door een consulent van de afdeling Bbz samen met een adviseur van het OKB. In dit gesprek wordt een verkenning gemaakt van de situatie van de ondernemer, en de problemen waar hij tegenaan loopt. Vervolgens wordt beoordeeld waar de ondernemer het beste mee geholpen kan worden. In het gesprek wordt de dienstverlening besproken. Hoe het traject verder verloopt, is per situatie verschillend[30]. De ISD Bollenstreek biedt inmiddels gespecialiseerde schuldhulpverlening voor ondernemers zelf aan. Het grootste deel van de ondernemers wil de ISD Bollenstreek zelf schuldhulpverlening gaan aanbieden. Vanaf 2022 biedt de ISD Bollenstreek aan:

- *Aanvraag Bbz (Besluit bijstandverlening zelfstandigen)*
- *Traject OKB*
- *Budgetcoaching*
- *Intern schuldhulpverlening voor ondernemers*

Het streven is om zo veel mogelijk ondernemers intern bij de ISD Bollenstreek te helpen. In uitzonderingsgevallen zullen zaken extern worden uitbesteed.

[29] Geregeld in het zogenaamde crisisprotocol en de diverse convenanten (Convenant voorkomen huisuitzetting, Noodfonds voorkomen huisuitzetting en eventueel het Noodfonds bij de betreffende gemeente)

[30] Hiernaast wordt ook voor ondernemers contact gezocht met verschillende ketenpartners. Hier in is vrijwilligersorganisatie Over Rood gespecialiseerd in hulp aan ondernemers.

Gezinnen met minderjarige kinderen

Als een gezin schulden of geldproblemen heeft, heeft dit ook een grote weerslag op de kinderen. Het zorgt ervoor dat niet alleen de ouders, maar ook de kinderen stress ervaren. Dit kan zijn uitwerking hebben op de emoties en het geheugen van kinderen. Omdat het belangrijk is om deze effecten te verzachten, hebben de gemeenten verschillende voorzieningen getroffen voor de kinderen[31]. In het kader van het minimabeleid zijn kindregelingen tot 18 jaar beschikbaar.

Gezinnen met minderjarige kinderen spelen een rol in het convenant ter voorkoming van huisontruimingen; gezinnen met minderjarige kinderen zijn per definitie kwetsbare huurders. Ook zal verder worden uitgewerkt hoe gezinnen met inwonende minderjarige kinderen vanuit de verschillende aandachtsgebieden kunnen worden geholpen. Gedacht moet worden aan een integraal plan van aanpak, het streven is één gezin, één plan.[32]

Dak- en thuislozen

De gemeente, die bijstand verstrekt aan een adresloze, is ook verantwoordelijk voor de schuldhulpverlening aan die persoon, aldus artikel 3 lid 4 Wgs. Vooralsnog zal dit de gemeente Leiden zijn die als zodanig als centrumgemeente is aangewezen. Zie in dit verband ook artikel 40 Participatiewet. Als een persoon een briefadres binnen een ISD gemeente heeft, kan het zijn dat deze persoon geholpen wordt door de ISD Bollenstreek. Dit is echter afhankelijk van het feitelijk verblijf, maatwerk staat voorop.

Vreemdelingen

Schuldhulpverlening staat in beginsel open voor alle inwoners van de 4 ISD gemeenten van 18 jaar en ouder die in Nederland verblijven. Net zoals in de Participatiewet worden hiermee gelijkgesteld de hier te lande verblijvende vreemdelingen.

Artikel 5 van de Wgs stelt dat vreemdelingen die ingezetenen zijn in aanmerking kunnen komen voor schuldhulpverlening als ze rechtmatig in Nederland verblijf houden. Het gaat er om dat er hier een persoonlijke band van duurzame aard bestaat. Factoren die bij de beoordeling hiervan een rol spelen:

- een permanente woning hebben in Nederland;
- een woning buiten Nederland waar gezinsleden wonen;
- het doel van verblijf hier, naar zijn aard al dan niet tijdelijk is.

Voor EU-onderdanen geldt dat er in principe een permanent verblijfsrecht is als zij langer dan vijf jaar rechtmatig in Nederland hebben verbleven. Zij kunnen dan gebruik maken van de Sociale zekerheid zoals bijstand. Het is logisch om dat ook voor de schuldhulpverlening te laten gelden.

Statushouders

Een onderdeel van de Wet Inburgering (WI), die per 1 januari 2022 in werking treedt, is ontzorgen. Dit is een andere vorm van ontzorgen dan in het kader van de Wgs. Het ontzorgen vanuit de WI bestaat uit tijdelijke doorbetaling van vaste lasten (6 maanden). Door middel van persoonlijke ondersteuning wordt iemand in staat gesteld om na deze periode zelf de financiën te gaan beheren. In het kader van ontzorgen vanuit de WI wordt ook gewerkt aan de financiële zelfredzaamheid van deze doelgroep. Het ontzorgen vanuit de WI geldt wel alleen voor statushouders die een Participatiewet uitkering ontvangen. Momenteel wordt onderzocht hoe het best invulling kan worden gegeven aan (onder andere) het ontzorgen. De verwachting is dat de afdeling schuldhulpverlening hier ook een rol in gaat spelen. Wij onderzoeken bijvoorbeeld de mogelijkheden van inzet van een budgetcoach, inzet van (vrijwillig) budgetbeheer en het inzetten van training in combinatie met begeleiding.

---

[31] Zie hiervoor bijlagen 2 en 3.

[32] Voor wat betreft de gegevensuitwisseling met de Jeugdwet geldt dat dit momenteel alleen voor de Jeugd PGB kan, aangezien die door de ISD wordt uitgevoerd. Er zal nader worden onderzocht om dit AVG technisch ook mogelijk te maken voor uitwisseling met Holland Rijnland voor wat betreft Jeugd ZIN.

3.4 Toelating tot de schuldhulpverlening

Wij vinden het belangrijk dat elke inwoner zich vrij voelt om (financiële) hulp te vragen. Een inwoner kan geholpen zijn met een advies, maar het kan ook nodig zijn om een aanvraag tot schuldhulpverlening te doen. Inwoners kunnen zich melden bij de ISD Bollenstreek. Maar ook Voor Ieder1 en de ketenpartners kunnen inwoners doorverwijzen naar de ISD Bollenstreek. Bij een aanvraag tot schuldhulpverlening hoort ook een formeel besluit van het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek. Naast dat dit verplicht is[33], creëert het ook duidelijkheid voor de inwoner. Ook is tegen deze beslissing bezwaar en beroep mogelijk. Om deze reden is het nodig om voor de toelating tot de schuldhulpverlening kaders te formuleren[34].

Een inwoner kan ook geholpen zijn met informatie en advies of het aanvragen van budgetbeheer. Daarom kijkt de ISD Bollenstreek eerst of en in hoeverre de inwoner zelf in staat is om zijn schulden op te lossen. Hierbij wordt gekeken of de inwoner ondersteund kan worden vanuit persoonlijke (familie en vrienden) en informele netwerken (o.a. vrijwilligers). Het gaat om maatwerk, de inzet van producten kan per situatie verschillen. De factoren die hierbij een rol spelen zijn: zwaarte c.q. omvang van de schulden, psychosociale situatie, houding, gedrag, vaardigheden van aanvrager.

Vaak zijn schulden een gevolg van onderliggende problemen. Om die reden is in de aanpak veel aandacht voor de motivatie, de (te ontwikkelen) vaardigheden, het gedrag, de te vergaren kennis en de belemmeringen waaraan gewerkt moet worden door inwoner zelf. Het is belangrijk dat gekeken wordt naar wat (maximaal) haalbaar is.

Ontzorgen

De ISD Bollenstreek ontzorgt de inwoner[35] . Per 1 januari 2021 is er de verplichting om (intern) gegevens uit te wisselen ten behoeve van de toegang en voor het opstellen van een plan van aanpak tot schuldhulpverlening. Intern en extern kan informatie worden opgevraagd over de inwoner.

Voor wat betreft de Jeugdwet geldt dat dit momenteel alleen voor de Jeugd PGB's telt, aangezien die door de ISD worden uitgevoerd. Er zal nader worden onderzocht om dit AVG technisch ook mogelijk te maken voor uitwisseling met Holland Rijnland voor wat betreft Jeugd ZIN. Deze ontwikkeling is ook in het kader van Voor Ieder1 wenselijk.

Stress-sensitieve dienstverlening

De ISD Bollenstreek en de gemeenten werken volgens de methode van stress-sensitieve dienstverlening. Deze methode combineert het onderwerp armoede met de laatste inzichten vanuit de hersenwetenschap over de effecten van schaarste en armoede en de ontwikkelbaarheid van de hersenfuncties. Die laatste inzichten verklaren waarom klanten afspraken vaak vergeten of om andere redenen niet nakomen, waarom inwoners soms snel opgeven, weinig flexibel zijn en vaak snel boos worden.

Alle consulenten binnen de ISD Bollenstreek zijn getraind in stress sensitief werken[36]. De consulenten kiezen daarbij nadrukkelijk een positie naast de inwoner. De consulent is erop gericht om de klanten na te laten denken welke doelen zij op de lange termijn willen bereiken en welke (tussen)stappen zij daarvoor willen zetten. De dienstverlening wordt daarbij zo georganiseerd dat de klant zo min mogelijk stress ervaart en zich welkom voelt. Stress sensitief staat voorop. Hiermee wordt bedoeld dat de schulddienstverlener begrijpt en rekening houdt met wat stress met de inwoner doet.

---

[33] Conform art. 4:13 Algemene Wet Bestuursrecht, art. 4 Wgs, en art. 1 Verordening beslistermijn schulddienstverlening ISD Bollenstreek 2021.

[34] Uitvoeringsregels schuldhulpverlening ISD Bollenstreek 2022

[35] Artikelen 8a t/m 8d Wgs en artikelen 12 t/m 16 Bgs

[36] Cursus stress-sensitieve dienstverlening door Nadja Jungmann

Stress-sensitieve dienstverlening voorziet in verschillende instrumenten. Die instrumenten zijn hulpmiddelen om deelnemers die van dag tot dag leven te prikkelen lange termijn doelen (uitgevoerd in kleine stappen) te stellen en hen te ondersteunen in het bereiken van deze doelen. Uiteindelijk doel van stress sensitieve dienstverlening is om mensen te begeleiden naar economische zelfredzaamheid.

3.5 Schuldhulpverlening

De ISD Bollenstreek wil dat de schuldhulpverlening breed toegankelijk is. Gedurende dit beleidsplan wil de ISD Bollenstreek conform deze werkwijze blijven werken, maar hiernaast ook investeren in het verbeteren van deze werkwijze of het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Het inzetten van saneringskredieten is landelijk in opkomst bij schuldregelen. De mogelijkheden rondom saneringskredieten voor de ISD Bollenstreek worden verder onderzocht[37]. Momenteel is het traject als volgt in beeld te brengen:

De aanvraag

Binnen 4 weken nadat de cliënt zich heeft gemeld moet er een vraagverhelderingsgesprek hebben plaatsgevonden. Dit kan leiden tot een aanvraag tot schuldhulpverlening of tot informatie of een advies. Als tijdens dit gesprek de cliënt een aanvraag wil indienen start op dat moment de beschikkingstermijn.

Beschikking

Inwoners met een hulpvraag moeten binnen een termijn van maximaal 8 weken na het eerste gesprek een besluit ontvangen of zij wel of niet in aanmerking komen voor een schuldenregeling. De wijziging in de Wgs[38] benadrukt deze termijn en bepaalt ook dat de termijn bij verordening moet worden vastgesteld. Hiervoor is de Verordening beslistermijn schuldhulpverlening ISD Bollenstreek 2021 vastgesteld. De beschikking bevat in ieder geval een plan van aanpak[39] en de toepasselijke beslagvrije voet[40].

[37] Zie hoofdstuk 2.5
[38] art. 4a lid 3 Wgs
[39] art. 4a lid1 sub a Wgs
[40] art. 4a lid 5 Wgs

Plan van aanpak

Op basis van de ontvangen gegevens, het Mesis klantprofiel[41] en andere informatie uit het intakegesprek wordt in overleg met de inwoner een plan van aanpak opgesteld. Vanaf 1 januari 2021 moet in het plan van aanpak ook de berekening van de toegepaste beslagvrije voet worden opgenomen (als bijlage bij het plan van aanpak)[42]. Indien het plan van aanpak (en/of bijlagen) in de loop van de tijd wijzigt, moet dit steeds opnieuw met een beschikking kenbaar worden gemaakt aan de inwoner.

Beslagvrije voet

Per 1 januari 2021 moet de berekening van de beslagvrije voet ook worden opgenomen in het plan van aanpak. De wetswijziging binnen de Wvbvv heeft dus ook invloed op de uitvoering van schuldhulpverlening binnen de ISD Bollenstreek. Bij het vaststellen van de beslagvrije voet wordt gebruik gemaakt van een landelijk voorgeschreven rekentool zodat deze berekening op een uniforme wijze wordt uitgevoerd[43].

De wetswijziging binnen de Wvbvv bepaalt dat er altijd een afloscapaciteit is van 5%[44]. Er is dus altijd een minimale afloscapaciteit, wat belangrijk is voor een te treffen schuldregeling. Hiernaast heeft de berekening van de beslagvrije voet als doel om een bestaansminimum te garanderen voor de inwoner.

Als er meerdere beslagen zijn gelegd op één inkomstenbron, kan een coördinerend deurwaarder een rol gaan spelen in de contacten van de schulddienstverlener. De coördinerend deurwaarder stelt o.a. de beslagvrije voet vast.

De rol van de inwoner verandert hierbij ook van een informerende rol naar een controlerende rol. De gegevens voor de berekening van de beslagvrije voet worden immers uit bestaande administraties gehaald. Een onjuist of te laag vastgestelde beslagvrije voet kan grote gevolgen hebben voor de inwoner. Het is daarom van belang dat de inwoner zich hiervan bewust is en dit goed controleert. Gedurende het proces heeft de inwoner de mogelijkheid om een verzoek te doen om een herberekening te maken in verband met veranderde omstandigheden. Dit verzoek wordt dan beoordeeld door de ISD Bollenstreek.

De ISD Bollenstreek is aangesloten bij het systeem VISH[45]. Zodra een BSN wordt ingevoerd in VISH, weten de aangesloten deurwaarderskantoren dat de ISD Bollenstreek een aanvraag voor schuldhulpverlening heeft ontvangen. Het aangesloten deurwaarderskantoor start dan geen nieuwe incasso maatregelen op. Gerechtsdeurwaarders en schuldhulpverleners weten elkaar te vinden. Ook kunnen inwoners tijdig in beeld worden gebracht en schuldhulpverlening worden aangeboden.

Wijzigingen

Bij wijzigingen in de persoonlijke of financiële omstandigheden van aanvrager stelt de consulent het plan van aanpak direct bij. Worden er aan aanvrager nadere en nieuwe verplichtingen opgelegd, dan worden deze in een beschikking vastgelegd.

---

[41] Een klantprofiel is een verzamelnaam voor situaties waarin klanten de vragenlijst hebben ingevuld op zo'n manier dat de uitkomsten in hoge mate op elkaar lijken. Een klantprofiel is een te herkennen groep binnen de totale groep van klanten, naar score ingedeeld in 4 concepten: gedrag en vaardigheden, bereidheid, overtuiging, zelfregie.

[42] art. 4a Wgs

[43] Voor deze berekening is een uniforme landelijke rekentool beschikbaar.

[44] Zie hiervoor ook hoofdstuk 3 van NVVK Gedragscode.

[45] Verwijsindex Schuldhulpverlening (VISH). Een informatiesysteem van de Koninklijke Beroepsvereniging van Gerechtsdeurwaarders (KBvG en de NVVK. Conform art. 4 lid 3 sub b Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening.

Meldplicht Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI)[46]

Op het moment dat de inwoner een beschikking heeft ontvangen met toegang tot de schuldhulpverlening, dient deze beschikking vanaf 1 januari 2021 ook te worden geregistreerd in het CKI[47]. Als consequentie heeft dit dat al vroeg in het proces bekend is dat de inwoner schuldhulp ontvangt. Deze registratie is volgens de wetgever nodig om te voorkomen dat een inwoner met problematische schulden een nieuwe lening aangaat die niet bij het budget past. Een registratie blijft tot vijf jaar na afloop in het CKI staan. Alle vormen van gemeentelijke ondersteuning van inwoners zonder problematische schulden, hoeven niet te worden geregistreerd. Voor het product “informatie en advies’ of budgetbeheer (zonder problematische schulden) hoeft geen melding bij het CKI worden gemaakt[48].

Stabilisatie

Het doel van stabilisatie is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de aanvrager en het voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan en het creëren van rust bij schuldenaar voor gedragsverandering.

De situatie kan per persoon verschillen. Het standaard inzetten van instrumenten uit het stabilisatietraject sluit niet aan bij de wens om maatwerk te leveren. Per persoon zal daarom bekeken moeten worden of stabilisatie noodzakelijk is en op welke manier deze vorm gegeven kan worden. Daarbij staan de uitgangspunten van de schuldhulpverlening centraal. Het draait dus om de vraag welke ondersteuning is er in welke situatie nodig.

Dit wordt bereikt door het inzetten van één of meerdere van de volgende instrumenten:

- budgetbeheer en/of
- budget coaching en/of
- betalingsregeling en/of
- beschermingsbewind en/of
- curatele en/of
- flankerende hulp

Het stabilisatietraject bij de ISD kent in principe een termijn van 4 maanden. Een stabilisatieovereenkomst kan ondertekend worden tijdens de intake of wordt nagestuurd. De stabilisatieovereenkomst wordt bij concrete start gedateerd. Instrumenten uit het stabilisatietraject worden ingezet om tijdelijk financiële rust te krijgen of om hulpverleningsvragen helder te krijgen en/of om eventuele crisissituaties op te lossen. Wanneer er een schuld is bij een zorgverzekeraar en de inwoner bij het Zorginstituut Nederland is aangemeld als wanbetaler, dan kent de fase stabilisatie een maximale periode van 8 maanden[49].

Minnelijk traject

De consulent schuldhulpverlening bemiddelt tussen schuldenaar en schuldeisers en brengt tussen partijen een minnelijke regeling tot stand voor de totale schuldenlast.

Verhuizing

Als er sprake is van een verhuizing buiten de ISD regio terwijl het minnelijk traject al is opgestart, dan blijft de ISD Bollenstreek verantwoordelijk voor het traject en niet de gemeente waar de schuldenaar naar toe verhuisd is. Dit betekent dat er ook (uitvoerings)kosten worden gemaakt voor cliënten die zijn verhuisd naar een andere gemeente. De schuldenaar kan overigens wel zelf de keuze maken om over te stappen naar schuldhulpverlening via de nieuwe gemeente.

---

[46] Het CKI is onderdeel van BKR (Bureau Krediet Registratie).

[47] Artikel 17 Wgs

[48] Gemeentenieuws Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 30 april 2021

[49] Vanaf 1 januari 2020 zijn signalen vanuit het project Vroegsignalering over betalingsachterstand in de zorgpremie een reden om ook op huisbezoek te gaan.

Dwangakkoord

Als een of meerdere schuldeisers niet akkoord gaan met het betalingsvoorstel dan bestaat de mogelijkheid tot het aanvragen van een dwangakkoord bij de rechtbank[50]. De rechtbank oordeelt bij een dergelijke aanvraag of het onredelijk is dat deze schuldeiser weigert akkoord te gaan, ten koste van de andere schuldeisers. Als de rechter het dwangakkoord uitspreekt, worden de weigerende schuldeiser(s) gedwongen om alsnog mee te werken aan het minnelijk traject. Een dwangakkoord is zowel in het belang van de schuldenaar als in het belang van de schuldeisers die al akkoord gingen met de minnelijke regeling. Bij een minnelijke regeling is de opbrengst voor de schuldeisers meestal hoger dan bij een Wsnp omdat een deel van de boedel op gaat aan o.a. de kosten voor de bewindvoerder hetgeen de andere schuldeisers onevenredig schaadt.

Het verzoek voor een dwangakkoord wordt altijd samen met een verzoek om toelating tot de WSNP ingediend. Als de rechter besluit dat het dwangakkoord niet wordt toegekend, dan wordt schuldenaar gevraagd of hij in dat geval een beroep wil doen op de WSNP. Dat verzoek wordt dan direct na de behandeling van het dwangakkoord behandeld

WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen)

Als het minnelijk traject niet slaagt, kan een verzoek bij de rechter worden ingediend in het kader van de WSNP. Als aanvullende voorwaarde wordt gesteld dat de schulden te goeder trouw zijn ontstaan en dat een vrijwillig akkoord over afbetaling niet meer mogelijk is.

3.7 Budgetbeheer

De ISD Bollenstreek biedt twee vormen van budgetbeheer aan: budgetbeheer tijdens de schuldregeling of budgetbeheer zonder schuldregeling (budgetbeheer in natura). Tijdens beide vormen van budgetbeheer moet de consulent/medewerker de volgende stappen uitvoeren:

- Overeenkomst voor budgetbeheer sluiten met aanvrager;
- Een begroting(budgetplan) opstellen;
- Geaccordeerde machtigingen verzorgen en verwerken;
- Een budgetplan uitvoeren.

Budgetbeheer tijdens de schuldregeling

Inwoners krijgen tijdens de schuldregeling budgetbeheer. Het budgetbeheer valt binnen het traject en loopt gedurende 3 jaar aansluitend door, maar dit kan ook korter als dit wenselijk is ten aanzien van de mogelijkheden, kennis en het niveau van de inwoner. Maatwerk wordt toegepast en er wordt gewerkt naar zelfredzaamheid en eigen regie.

Budgetbeheer in natura

Budgetbeheer zonder schuldregeling houdt in dat de ISD Bollenstreek de financiën bijhoudt en zorgt dat de rekeningen op tijd worden betaald. De inwoner moet hiervoor een aanvraag tot budgetbeheer indienen[51]. Het gaat hier om kleine schulden, waarvoor een betalingsregeling moet worden getroffen, of waarvoor al een betalingsregeling loopt[52]. Als er sprake is van grote schulden, zal een aanvraag schuldhulpverlening gedaan moeten worden zodat de klant verder kan worden geholpen. De ISD Bollenstreek streeft ernaar dat de inwoner binnen een jaar weer zelf de financiën kan beheren. Er wordt in eerste instantie voor een jaar budgetbeheer in natura toegekend. De consulent gaat tijdig met de inwoner in gesprek om na te gaan of een verlenging nodig is, of dat ander soort hulp meer passend blijkt te zijn[53].

---

[50] Art. 287 Faillissementswet (FW)

[51] Het betreft een vorm van bijzondere bijstand (in natura). Het is kosteloos voor de inwoner en is alleen mogelijk bij het ontbreken van draagkracht uit inkomen of vermogen.

[52] Het budgetbeheer vindt plaats conform artikel 3:5 Wet financieel toezicht.

[53] De inwoner moet zelf een verlenging van budgetbeheer aanvragen. De consulent ondersteunt hier in wel de inwoner. Ook kan blijken dat een ander soort ondersteuning meer passend is. Te denken valt aan ondersteuning door een ketenpartner of vrijwilliger of het aanvragen van bewindvoering.

Hoofdstuk 4 Weigerings- en beëindigingsgronden, bezwaar en beroep en klachten

Alle inwoners van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk van 18 jaar en ouder kunnen zich melden voor schuldhulpverlening. Wij willen zoveel mogelijk inwoners met een hulpvraag ten aanzien van financiële problemen of schulden helpen. Maatwerk staat hierbij voorop. Hiernaast wordt ook ingezet op het perspectief op de toekomst van de inwoner. De eigen verantwoording en inzet van de inwoner is hierbij belangrijk.

Als een inwoner zich meermaals niet gehouden heeft aan afspraken of er zijn fraudevorderingen aanwezig, dan kan de ISD Bollenstreek gebruik maken van de bevoegdheid om een inwoner uit te sluiten voor schuldhulpverlening. Wij kijken in die specifieke gevallen uiteraard naar de persoonlijke en maatschappelijke omstandigheden. Maatwerk en stress sensitieve dienstverlening wordt hierbij toegepast. Informatie, advies en doorverwijzing blijft altijd beschikbaar voor de inwoner.

4.1 Weigerings- en beëindigingsgronden

Binnen de schuldhulpverlening bepaalt de wet één absolute weigeringsgrond, namelijk: indien de inwoner geen verblijfsstatus heeft[54]. Hiernaast is de schuldhulpverlening toegankelijk voor inwoners boven de 18 jaar. Voor het overige heeft de gemeente (ISD Bollenstreek) hier beleidsvrijheid. De ISD Bollenstreek maakt gebruik van deze beleidsvrijheid omtrent recidive en fraude en heeft de formele uitgangspunten neergelegd in de Uitvoeringsregels schuldhulpverlening ISD Bollenstreek 2022. Bij de beoordeling ten aanzien van recidive en fraude wordt maatwerk toegepast. Concreet betekent dit dat mensen in principe uitgesloten zijn als er sprake is van recidive en/of fraude. Bij de beoordeling wordt maatwerk toegepast en worden de persoonlijke situatie en (dringende) omstandigheden meegewogen. Hieronder wordt het kader nader uitgewerkt die in het voortraject, met onder andere de raden, is besproken.

Hardheidsclausule

Voorop staat dat de ISD Bollenstreek als uitvoerder van de Wgs de verplichting heeft om, daar waar een onevenredige situatie ontstaat, ten gunste van de schuldenaar af te wijken van de hoofdregel. De mate van verwijtbaarheid, naast de ernst van het feit en de omstandigheden van de schuldenaar zijn factoren die moeten worden meegewogen of de uitsluiting van schuldhulpverlening voor een zekere duur niet disproportioneel moet worden geacht. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een dreigende huisuitzetting van een gezin met jonge kinderen (crisisprotocol). Ook de maatschappelijke kosten spelen bij de afwegingen een rol. Deze beoordeling wordt overgelaten aan de schulddienstverlener.

Recidive

De recidivetermijn wordt ten opzichte van het vorige beleid verkort naar 12 maanden[55].
Er is sprake van recidive als een inwoner binnen 12 maanden nadat een traject verwijtbaar (tussentijds) is beëindigd of binnen 12 maanden nadat een traject succesvol is doorlopen, opnieuw een beroep doet op schuldhulpverlening. Een hernieuwde aanvraag kan in deze gevallen worden afgewezen[56]. Gekeken wordt naar de achtergrond van de vraag en de omstandigheden die hebben geleid tot een hernieuwde aanvraag. Maatwerk blijft mogelijk op grond van de voornoemde hardheidsclausule.

[54] art. 3 lid 4 Wgs

[55] Termijnen voorgaand beleid: 24 maanden bij verwijtbare beëindiging en 36 maanden bij een succesvol doorlopen traject. Er is geen sprake van recidive als een klant eerder een aanvraag heeft ingediend en deze heeft ingetrokken.

[56] Conform art. 3 lid 2 Wgs en de Uitvoeringsregels schuldhulpverlening ISD Bollenstreek

Fraude

Ten opzichte van het voorgaande beleid wordt de fraude termijn van 60 maanden verkort naar 36 maanden. Er wordt hier aangesloten bij de termijn die wordt toegepast bij de “goede trouw-toets[57]” door de rechtbank voor een toelating Wsnp. Er is sprake van fraude als een aanvrager binnen 36 maanden voorafgaande aan de aanvraag schuldhulpverlening een fraude schuld heeft en daarvoor strafrechtelijk is veroordeeld of een bestuurlijke boete opgelegd heeft gekregen die onherroepelijk is (de termijn van bezwaar is verlopen en daardoor staat de boete formeel vast)[58]. In deze gevallen wordt de aanvraag in principe afgewezen, tenzij iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. Maatwerk blijft mogelijk op grond van de voornoemde hardheidsclausule.

Medewerkingsplicht en inlichtingenplicht

Naast rechten heeft de schuldenaar ook plichten. Zo dient de schuldenaar zich te houden aan de hem bij schuld-of betalingsregeling opgelegde voorwaarden en moet hij of zij aan de ISD Bollenstreek op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling te doen van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op schuldhulpverlening. Uitgangspunt van de Wgs en de ISD Bollenstreek is dat de inwoner gemotiveerd en bereid is om de noodzakelijke keuzen te maken c.q. concessies te doen. De dienstverlening is namelijk niet vrijblijvend, maar resultaatgericht, voorwaardelijk en eindig[59].

Als onvoldoende informatie beschikbaar is om een besluit te nemen, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld (artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht). Dit gaat om informatie die je nodig hebt om te kunnen beschikken en die naar redelijkheid door de inwoner moet worden ingeleverd. De consulent zal in ieder geval een herstelttermijn sturen om alsnog de benodigde gegevens in bezit te krijgen.

4.2 Bezwaar en beroep

Het moet voor de inwoner duidelijk zijn waar hij of zij kan aankloppen als hij of zij het niet eens is met een beslissing genomen door het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek in het kader van de Wgs. Tegen deze beslissing is bezwaar en beroep mogelijk. Ook zijn om deze reden voor de toelating, voortzetting en beëindiging van schuldhulpverlening uitvoeringsregels geformuleerd. Tegen de beschikking en de bijbehorende bijlages kan bezwaar worden aangetekend. Een bezwaarclausule zal bij de beschikking worden toegevoegd zodat het voor de inwoner duidelijk is waar en hoe een eventueel bezwaar kan worden ingediend[60].

4.3 Klachten

De ISD Bollenstreek neemt klachten heel serieus. Wij streven naar zo min mogelijk klachten, maar als er wel een klacht is, moet de inwoner zich vrij voelen om dit bespreekbaar te maken. Een inwoner kan daarom een klacht indienen bij de ISD Bollenstreek[61]. Een klacht kan naast een bezwaar of beroep worden ingediend, maar dit hoeft niet met elkaar samen te hangen. Een inwoner kan ook een klacht indienen zonder bezwaar te maken. Bijvoorbeeld als hij of zij het wel eens is met het besluit, maar een klacht heeft over hoe hij of zij is behandeld. Is de inwoner niet tevreden over de afhandeling van de klacht dan kan hij of zij aankloppen bij de Nationale Ombudsman.
Als een schuldeiser een klacht heeft over de ISD Bollenstreek, kan de schuldeiser deze klacht bij de ISD Bollenstreek kenbaar maken en/of zich wenden tot de brancheverenigingen NVVK.

---

[57] Deze termijn is verkort van 5 naar 3 jaar omdat de termijn te streng bleek. Memorie van toelichting wetsvoorstel wijzigingen faillissementswet (Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 915, nr. 2)

[58] Conform art. 3 lid 3 Wgs en de Uitvoeringsregels schuldhulpverlening ISD Bollenstreek

[59] art. 6 en 7 Wgs

[60] Hierbij is ook de Regeling afdoening bezwaarschriften ISD Bollenstreek 2016 en het hierbij behorende Huishoudelijk reglement afdoening bezwaarschriften ISD Bollenstreek 2016 van toepassing.

[61] Conform de GR ISD Bollenstreek is de ISD Bollenstreek bevoegd tot het afhandelen van klachten. Hiernaast is de Regeling afdoening klaagschriften ISD Bollenstreek 2016 en het hierbij behorende Huishoudelijk reglement afdoening klaagschriften ISD Bollenstreek 2016 van toepassing.

Een belangrijk uitgangspunt van schuldhulpverlening is dat deze integraal is. Er moet niet alleen aandacht zijn voor het oplossen van de financiële problemen van een inwoner, maar ook voor eventuele omstandigheden die in verband kunnen worden gebracht met zijn financiële problemen. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om psychosociale problemen, verslaving en andersoortige problematiek. Ook kan het doorbreken van schaamte en taboe rondom schulden preventief werken en maken dat inwoners eerder financiële hulp zoeken. Voor Ieder1 en de ketenpartners spelen hierbij een belangrijke rol.

Om de kwaliteit en de privacy te borgen, wordt alleen samengewerkt met gekwalificeerde partijen. De samenwerking is gericht op financiële voorlichting, vroegsignalering, flankerende hulp, budgetcursussen en nazorg.

5.1 Samenwerking ketenpartners

Samenwerking met ketenpartners wordt in de huidige praktijk als zeer waardevol ervaren, zowel door cliënten als door consulenten. De komende jaren zal gestreefd worden naar een zo goed mogelijke samenwerking met de ketenpartners. Dit willen wij doen door het onderhouden en versterken van de verbindingen tussen de verschillende ketenpartners. Daar waar nodig zal de samenwerking verbeterd worden en eventueel in convenanten vastgelegd worden.

Een voorbeeld is de samenwerking in de stichting Voor Ieder1. Dagelijks zijn hier consulenten van de ISD Bollenstreek aanwezig. Zij verrichten hier hun diensten voor de burger, in samenwerking met de andere aanwezige partijen. Ook inwoners met financiële vragen worden hier op dagelijkse basis geholpen. Indien noodzakelijk wordt de dienstverlening opgeschaald naar consulenten van schuldhulpverlening of andere disciplines.

Daarnaast werkt de ISD Bollenstreek samen met Humanitas, bijvoorbeeld in het Budget Informatie Punt ISD Bollenstreek. Ook organisaties als Welzijn, MEE, en andere partners die dezelfde doelen voor ogen hebben voor de klant, zijn voor ons gesprekspartner. Vanuit het maatwerk dat geleverd wordt, met de klant centraal, wordt externe hulp ingeschakeld waar nodig. Zo streven wij naar een integrale dienstverlening en zijn de lijntjes naar ketenpartners kort.

Een ontwikkeling die in de komende tijd verder onderzocht wordt, is de aansluiting bij de Nederlandse Schuldhulproute (NSR). De NSR inventariseert op basis van een korte vragenlijst de hulpvraag en verwijst naar een passend aanbod. Dit is een landelijke samenwerking tussen bedrijven, overheid en schuldhulporganisaties. Voordat daadwerkelijk wordt aangesloten, worden de gemeenteraden om akkoord gevraagd.

5.2 Samenwerking vrijwilligers

Naar de mening van de wetgever, de gemeenten en de ISD Bollenstreek kunnen vrijwilligers bij de uitvoering van het gemeentelijk beleid gericht op preventie en nazorg een belangrijke rol spelen. Met Humanitas en Project Thuisadministratie (voorheen de ANBO) zijn de afgelopen jaren samenwerkingsovereenkomsten afgesloten voor wat betreft het project thuisadministratie. Daarbij zorgt een ingezette vrijwilliger ervoor dat de (financiële) administratie van de (potentiële) klant zoveel mogelijk in orde wordt gebracht en vergezelt deze de klant eventueel bij de intake voor schuldhulpverlening (warme overdracht). De vrijwilliger doet daarbij geen werkzaamheden die liggen op het terrein van de schuldhulpverlening van de ISD.

De samenwerking verloopt de afgelopen jaren naar tevredenheid. Deze samenwerking zal zoveel mogelijk gecontinueerd worden en verbeterd waar mogelijk. De door Humanitas en Project Thuisadministratie ingezette vrijwilligers hebben allemaal een door het Nibud ontwikkelde training gevolgd. Schuldhulpmaatjes volgen een opleiding vanuit Schuldhulpmaatje Nederland.

Hoofdstuk 6 Resultaten van de dienstverlening en privacy

6.1 Beslistermijn, wachttijden en doorlooptijden

Als een inwoner zich meldt bij de ISD Bollenstreek dan wordt binnen 4 weken een eerste gesprek met de klant gevoerd. In dit eerste gesprek wordt de hulpvraag vastgesteld. In een bedreigende situatie vindt binnen drie werkdagen het eerste gesprek plaats. De beslistermijn is bepaald op 8 weken. Deze termijn is nodig om de kwaliteit en zorgvuldigheid van het besluit te waarborgen[62].

De wet regelt dat inwoners met problematische schulden bij gemeenten terecht kunnen voor onder meer advies en/of schuldbemiddeling. Het uitgangspunt is dat schuldhulpverlening breed toegankelijk is. Daarbij is van belang dat het voor de inwoner duidelijk is binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of diegene voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

Om deze reden is bij de genoemde wetswijziging in navolging van het advies van het aangenomen amendement van Peters en van Dijk en het advies van de Nationale Ombudsman[63] besloten een wettelijke termijn op te nemen waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt. Niet alleen burgers dienen zich aan wettelijke termijnen te houden. Ook van een dienende overheid mag verwacht worden dat zij op een verzoek van een burger binnen een redelijke, door de raad in een gemeentelijke verordening vastgestelde, termijn reageert.

Crisis(protocol)

In situaties waarin sprake is van een crisis, dus waarbij sprake is van een dreigende huisuitzetting[64] of een voorgenomen afsluiting van gas, water en licht etc. voldoet de ISD aan de norm van drie werkdagen. Een en ander is neergelegd in het crisisprotocol van de ISD. Hieruit blijkt dat de ISD een werkwijze hanteert waarbij zelfs binnen 24 uur contact wordt gelegd met de klant. Deze werkwijze wordt gecontinueerd.

[62] Conform art. 4:13 Algemene Wet Bestuursrecht, art. 4 Wgs, en art. 1 Verordening beslistermijn schulddienstverlening ISD Bollenstreek 2021.

[63] Als gevolg van een door de Tweede Kamer aangenomen amendement van Peters en van Dijk en het advies van de Nationale Ombudsman, is artikel 4a lid 2 Wgs toegevoegd om meer duidelijkheid te scheppen in de termijnen.

[64] De ISD Bollenstreek heeft met de woningstichtingen en de GGD in de ISD regio een convenant afgesloten ter voorkoming van huisontruimingen waardoor nalatige (kwetsbare) huurders al eerder in beeld kunnen komen, nog voordat sprake is van een dreigende ontruiming.

6.2 Doorlooptijden

Onder doorlooptijd wordt verstaan: het aantal weken dat verstrijkt tussen het moment waarop de hulpverlening start en het bereiken van een resultaat (het opstarten van de schuldregeling, betalingsregeling, een adviesgesprek etc.). Voorafgaand is er nog de termijn om binnen 4 weken na hulpvraag een vraagverhelderingsgesprek te hebben gevoerd en om binnen 8 weken na de aanvraag een beschikking af te geven. De exacte looptijd kan per inwoner verschillen. Zo maakt het voor de lengte van de doorlooptijd veel uit of een inwoner uitsluitend een financieel probleem heeft, of dat de financiële problemen direct samenhangen met bijvoorbeeld psycho -sociale problematiek.

De wetgever vindt het wel nodig dat een gemeente aan een schuldenaar vooraf globaal inzicht geeft in de verwachte doorlooptijd[65]. Dit zal ook bijdragen aan de motivatie van de schuldenaar om deel te (blijven) nemen aan het schuldhulp(dienst)verleningstraject. De verwachtte maximale doorlooptijd is een termijn van orde. De NVVK kent voor het proces van de schuldhulpverlening doorlooptijden, het 120 dagen model.

Stappen binnen het minnelijke traject	Doorlooptijd (in dagen)
1 Aan de schuldeisers wordt om een opgave van het openstaande saldo gevraagd met daarin het verzoek om o.a. het beslag op te heffen.	14
2 Herinneringsbrieven worden gezonden. Gelijktijdig wordt bij niet opheffen van het beslag alle schuldeisers geïnformeerd dat door het beslag minder gereserveerd kan worden.	7
3 Schuldeisers worden nagebeld	14
4 Definitieve schuldenlijst wordt voor ondertekening naar de klant gezonden	7
5 Klant krijgt evt. een herinnering / waarschuwingsbrief om alsnog te tekenen	7
6 Betalingsvoorstellen worden door de consulent ter verwerking bij de medewerker neergelegd	7
7 Betalingsvoorstellen worden aan elke Schuldeiser gezonden	14
8 Herinneringen op het voorstel worden gestuurd	7
9 Consulent bereidt voor en maakt heroverweging	14
10 Heroverwegingen worden verzonden door de consulent	14
11 Reacties nabellen	14
12 Minnelijk akkoord wordt schriftelijk bevestigd	1
Totaal	120

Het 120 dagen model blijkt in de praktijk niet altijd haalbaar te zijn[66]. Dit is te verklaren door het leveren van maatwerk en ook is de doorlooptijd afhankelijk van de medewerking van schuldeisers. Dit in combinatie met het streven van de consulent en de schuldenaar om het minnelijk traject te laten slagen maakt dat de consulent soms extra stappen zet. Ook om te voorkomen dat de klant in een WSNP terecht komt. De komende jaren zal er naar gestreefd worden het 120 dagen model zoveel mogelijk toe te passen en de wachttijden te halen[67]. Dit betekent ook dat voortdurend moet worden bekeken of processen hierop aangepast moeten worden[68].

---

[65] art. 4 lid 3 Wgs

[66] Aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen zoals schuldenknooppunt en collectief schuldregelen kunnen de termijn verkorten.

[67] Conform de NVVK richtlijnen.

[68] Dit wordt gemonitord aan de hand van interne kwaliteitscontroles, managementcijfers en signalen vanuit de afdeling/ketenpartners/klanten. Hiernaast wordt ook inzichten vanuit de (NVVK) audits, evaluaties landelijke nieuwsbrieven (zoals: NVVK, VNG), Stimulansz, Schulink, opleidingen, cursussen en bijeenkomsten meegenomen.

6.3 Kwaliteit

De ISD Bollenstreek heeft de afgelopen jaren belangrijke stappen op dit terrein gezet. Het jarenlange lidmaatschap van de NVVK en de driejaarlijkse audits hebben bijgedragen aan een grote kwaliteitsslag. Zo worden de werkprocessen ingericht volgens de standaard methodiek van de NVVK en worden deze verder ontwikkeld richting klantprofielen ondersteund door een gevalideerd screeningsinstrument (Mesis). De ISD Bollenstreek levert binnen deze kaders maatwerk en stemt de dienstverlening (ook conform NVVK richtlijnen) af op de inwoners door middel van stress-sensitieve dienstverlening.

De kwaliteit van de dienstverlening wordt verder bewaakt door de volgende instrumenten:

- themacontroles (gerichte controles op een bepaald onderwerp/fase van de processen);
- tussentijdse controles (steekproeven);
- onderhoud kennis (NVVK dagen, bijscholing, intervisie etc.);
- naar aanleiding van bezwaar en beroepzaken en afgehandelde klachten;
- de NVVK voert één keer in de drie jaar een audit uit om vast te stellen of het lid (in dit geval dus de ISD) voldoet aan de NVVK normen[69];
- evaluaties;
- het informeren van de gemeenteraden (in ieder geval 4 keer per jaar door middel van de nieuwsbrief, dit kan ook vaker op afroep of bij nieuwe ontwikkelingen);
- maandelijks beleidsoverleg met de gemeenten.

6.4 Privacy

Een goed privacy beleid is belangrijk voor de ISD Bollenstreek, de gemeenten en de inwoners. Het privacy beleid van de ISD Bollenstreek laat zien hoe wordt omgegaan met persoonsgegevens en welke maatregelen er zijn getroffen om te voldoen aan de relevante wet- en regelgeving, zoals de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Dit houdt o.a. in dat de werkprocessen die persoonsgegevens bevatten getoetst en ingericht zijn volgens de volgende beginselen: behoorlijkheid, transparantie, doelbinding, dataminimalisatie, opslagbeperking, juistheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

Hiernaast wordt de privacy geborgd en bewaakt door middel van:

- het opnemen van het onderdeel privacy binnen de hierboven genoemde kwaliteitsborging;
- uitvoeren Data Protection Impact Assesment (DPIA) - op grond van de AVG moet de verantwoordelijke zorgen voor de bescherming van de persoonlijke gegevens die ze verwerkt. Binnen een DPIA wordt bepaald of er wordt voldaan aan een rechtmatige verwerking en wordt bepaald in welke mate er risico wordt gelopen op waarschijnlijkheid en impact van een datalek;
- de uitvoering wordt jaarlijks getoetst door de Functionaris Gegevensbescherming (FG) die rapporteert aan het hoogste bestuursorgaan.

[69] De ISD Bollenstreek heeft voor het laatst in 2020 een herhalingsaudit ondergaan en heeft hiermee een verlenging van het NVVK lidmaatschap gekregen voor de komende drie jaar.

Hoofdstuk 7 Financiën en verantwoording

7.1 Financiën

De kosten voor Schuldhulpverlening bestaan uit formatie, automatisering en overheadskosten. Deze kosten worden betaald vanuit de algemene uitkering en een gedeelte komt uit het armoedebudget. De formatie en automatisering zijn in de (half)jaarverslagen verwerkt in de doorbelaste exploitatiekosten aan het programma Zorg. Voor de uitvoering van het schuldentraject en budgetbeheer brengt de ISD (als NVVK-lid) 9% van de doorbetaalde bedragen aan de schuldeisers in rekening[70]. Met deze inhouding worden o.a. de kosten voor opleidingen en budgetcursussen bekostigd.

Cijfers jaarrekening **Schuldhulpverlening**	**2018**	**2019**	**2020**
Hillegom	134.360	136.677	147.980
Lisse	141.659	140.902	149.816
Noordwijk	265.368	261.643	281.433
Teylingen	203.402	201.976	218.937
ISD Totaal	744.788	741.197	798.165

Voor de jaren 2021 en verder wil de ISD Bollenstreek de kosten voor schuldhulpverlening inzichtelijker maken in de (half)jaarrekeningen en begrotingen. Nu staan de kosten onder de noemer Zorg verwerkt. De begroting ziet er als volgt uit[71]:

Begroting **Schuldhulpverlening**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Hillegom	156.294	195.950	199.869	203.867
Lisse	157.390	197.326	201.272	205.298
Noordwijk	296.412	372.962	380.421	388.029
Teylingen	232.461	291.809	297.646	303.599
ISD Totaal	842.557	1.058.047	1.079.208	1.100.792

In de begroting voor 2022 is vanwege het verder professionaliseren van het vroegtijdig signaleren van schulden en de ondersteuning van de schuldenproblematiek bij ondernemers 1 fte voor de vroegsignalering en 1 fte SDV voor ondernemers extra opgenomen.

Gezien de ontwikkeling en uitwerking van nieuwe initiatieven kan om extra budget gevraagd worden door middel van een begrotingswijziging. Op dit moment zijn de kosten nog niet inzichtelijk. De gemeenteraden kunnen door middel van de begrotingswijzigingen aangeven of men middelen wil vrijmaken om specifieke activiteiten te realiseren. Het gaat om de uitwerkingen omtrent: uitvoeren saneringskrediet, uitvoeren adviesrecht bij schuldenbewind of aansluiting bij schuldenknooppunt, collectief schuldregelen en nationale schuldhulproute.

[70] Conform art. 5 Gedragscode Schuldhulpverlening van de NVVK. De schuldeisersbijdrage voor schuldregelingen, vastgesteld DB 8 maart 2017.

[71] De cijfers voor de jaren 2023 en 2024 zijn gebaseerd op het principe van de meerjarenbegroting (+2% per jaar). De begroting voor 2023 en 2024 is nog niet officieel vastgesteld. Hierbij wordt dan ook de kanttekening gemaakt dat dit nog kan wijzigen.

7.2 Verantwoording en evaluatiecriteria

De schuldhulpverlening van de ISD Bollenstreek moet tot de gewenste resultaten leiden. De gewenste resultaten verschillen per onderwerp, maar hebben als algemeen doel om de dienstverlening voor de inwoner te verbeteren of te optimaliseren. Via dit overzicht wordt duidelijk gemaakt wat het doel is, wat het resultaat is en hoe we het willen meten. Dit overzicht geeft ook de evaluatiecriteria aan voor deze beleidsperiode.

Wat is het doel ?	Wat is het resultaat ?	Hoe gaan we dit bereiken ?
Het preventiebeleid verder vorm geven.	Het preventiebeleid sluit aan bij behoefte van de inwoners en het minimabeleid van de gemeenten[72].	1.De samenwerking met externe organisaties verbeteren en optimaliseren. 2.Het aanbrengen van meer structuur en route in het aanbod. 3. Vrijblijvend informatie en advies aanbieden. 4. Preventie aanbod ondernemers verbeteren en optimaliseren. 5. Gemeenten organiseren armoede-conferenties n.a.v. het minimabeleid. 6. Nazorg optimaliseren zodat inwoners zelfredzaam blijven na een schuldhulpverleningstraject. 7. Gemeenten ontwikkelen gemeentelijk preventiebeleid.
Inzichtelijk maken hoeveel inwoners zich melden met een hulpvraag	Het bereik van schuldhulpverlening is groot; inwoners weten waar zij hulp kunnen vragen en een vraagverhelderingsgesprek wordt tijdig en juist ingezet	1. De ISD Bollenstreek, gemeenten en Voorleder1 registreren de hulpvraag en de genomen actie. 2. Vraagverhelderingsgesprek wordt binnen 4 weken ingepland na de eerste hulpvraag.
Het bereik vergroten	Inwoners weten waar zij hulp kunnen vragen en vragen daadwerkelijk deze hulp aan	1. Het hulpaanbod is toegankelijk. 2. Bekendheid rondom schuldhulpverlening creëren (communicatie). 3. Het doorbreken van schaamte en taboe.
Vroegsignalering verder vorm geven.	Werkwijze laten aansluiten bij de signalen. Convenantpartners uitbreiden.	1. De werkwijze verbeteren en aanpassen waar nodig. 2. Het bereik naar aanleiding van de signalen wordt vergroot van 50% naar 60%. 3. In 80 % wordt door de bereikte inwoners een vorm van hulp geaccepteerd (dit is momenteel 76 %). 3. Deze beleidsperiode het onderwerp vroegsignalering jaarlijks evalueren.
Stijging slagingspercentages schuldregelingen[73]	Slagingspercentage schuldregelingen verhogen naar 80 % (2015 t/m 2017 = 75 %)	De werkwijze verbeteren en aanpassen waar nodig.
Stijging succesvolle afrondingen schuldregelingen[74]	Percentage succesvolle afrondingen verhogen naar 100 % (2015 t/m 2017 = 96 %)	De werkwijze verbeteren en aanpassen waar nodig.
Verbetering / uitbreiding samenwerking met crediteuren, ketenpartners en vrijwilligers.	Samenwerkingsafspraken worden gedurende de looptijd van dit beleidsplan opgesteld/verbeterd.	1. Samenwerken met externe organisaties, ambtelijk Noordwijk en ambtelijk HLT Samen. 2. Het aanbrengen van structuur en route.

[72] Ambtelijk Noordwijk en ambtelijk HLT Samen zullen vanuit hun het minimabeleid initiatief nemen.
[73] Aantal posities tot een schuldregeling ten opzichte van het aantal akkoorden.
[74] Verhouding aantal opgestarte schuldregelingen en aantal schuldenaren die deze met een schone lei afsluiten.

Beslistermijnen worden gehaald.	De beslistermijn bedraagt maximaal 8 weken.	Intern bewustwording rondom termijnen creëren.
De werkprocessen zijn zo ingericht dat daarmee de doorlooptijden goed kunnen worden ingeschat.	Streven naar een maximale gemiddelde doorlooptijd van 120 dagen (conform het 120 model van de NVVK) in 2020 was de gemiddelde doorlooptijd 126 dagen.	1. Intern bewustwording rondom termijnen creëren. 2. De werkwijze in de praktijk verbeteren en aanpassen waar nodig.
Het aantal ingediende bezwaar-beroeps- en klachtschriften blijft beperkt.	Het aantal ingediende bezwaar- en beroepsschriften blijft beperkt tot maximaal 10 per jaar.	De inwoner zo volledig mogelijk informeren via consulent, maar ook via diverse media *(ook volgens stress sensitieve dienstverlening).*
Geheel voldoen aan de eisen van de audit van de NVVK[75].	Meedoen met de audit die 1x in de drie jaar wordt gehouden door de NVVK.	1. NVVK richtlijnen in acht nemen. 2. Aanbevelingen uit eerdere audit(s) opvolgen.
Mesis evalueren	Mesis sluit aan bij de huidige praktijk	Door een bevoegde partij laten evalueren.
De mogelijkheid van saneringskredieten onderzoeken	De ISD Bollenstreek kan saneringskredieten inzetten. (Na goedkeuring van de gemeenteraden.)	1. Gezamenlijk met de NVVK, Kredietbank Nederland onderzoek doen naar het aanbieden van saneringskredieten. 2. In 2022 hierover een voorstel insturen naar de gemeenteraden.

Hoe gaan we het meten ?

De metingen gebeuren aan de hand van beschikbare managementinformatie, kwaliteitscontroles en audits van de NVVK. In de (half)jaarrekening wordt financieel verantwoording gegeven. Indien nodig zullen hier voorstellen tot beleidsaanpassingen uitkomen.

[75] Eisen NVVK: Toetsingskader Lidmaatschap NVVK, www. nvvk.nl.

Bijlage 1 Samenvatting evaluatie schuldhulpverlening

In 2021 een evaluatie ISD Bollenstreek Breed uitgevoerd; Evaluatie Schulddienstverleningsbeleid ISD Bollenstreek 2016-2020 & Schuldhulpverleningsbeleid Teylingen 2017-2021.

De resultaten uit de evaluatie ISD Bollenstreek breed zijn positief. Het bereik van de dienstverlening is hoger dan gemiddeld in vergelijking met andere gemeenten van dezelfde grootte. Inwoners weten de ISD Bollenstreek te vinden voor (financiële) hulp en dit hulpaanbod is toegankelijk. Ook komt uit de evaluatie dat de dienstverlening van hoge kwaliteit is en dat tijdig wordt aangesloten bij de nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen. Wel wordt een aantal aanbevelingen gedaan ter verbetering van de dienstverlening. De ISD Bollenstreek neemt de aanbevelingen over in het beleidsplan. Concreet zijn de aanbevelingen en de hierop genomen acties:

Aanbevelingen vanuit de evaluatie ISD breed	Vindplaats beleidsplan
Aanmeldprocedure (nog) meer laten aansluiten op de gewijzigde Wgs en nog laagdrempeliger maken;	**H. 2.1, 2.3, 2.4, 3.4, 3.5**
Communicatie en samenwerking met ketenpartners en vrijwilligers versterken. Hierbij specifiek aandacht voor: betrokkenheid schulddienstverleners bij de doorontwikkeling Voor Ieder1 en meer betrekken bij het nazorgtraject;	**H. 2.1, 2.3, 2.4, 3.1, 5.1**
Inzetten op het doorbreken van schaamte bij schulden onder de inwoners;	**H. 2.1, 2.3, 2.4, 3.1, 5.1**
Handboek actualiseren	**H. 1.1**
Mesis evalueren	**H. 7.1**

Bijlage 2 Lokale activiteiten HLT Samen

Hillegom

Gericht op kinderen en gezinnen in armoede:

- Jeugdfonds sport en cultuur
- Stichting Leergeld
- Leerlingenvervoer
- Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Regeling voor volwassenen:

- Volwassenenfonds Sport en Cultuur
- Taalhuis
- Toptaal
- Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
- Voedselbank
- Stichting Present
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Lisse

Gericht op kinderen en gezinnen in armoede:

- Jeugdfonds sport en cultuur
- Stichting Leergeld
- Leerlingenvervoer
- Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Regeling voor volwassenen:

- Taalhuis
- Toptaal
- Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
- Voedselbank
- Stichting Present
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Teylingen

Gericht op kinderen en gezinnen in armoede:

- Jeugdfonds sport en cultuur
- Stichting Leergeld
- Leerlingenvervoer
- Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Voedselbank
- Kledingbank Teylingen *(ook voor volwassenen)*

Regeling voor volwassenen:

- Taalhuis
- Toptaal
- Papierwinkel Teylingen
- Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
- Stichting Present
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Bijlage 3 Lokale activiteiten Noordwijk

Gericht op kinderen en gezinnen in armoede:

- Verjaarscadeau op de Noordwijkpas
- Schoolkostenregeling basisonderwijs
- Schoolkostenregeling voortgezet onderwijs
- Fietsregeling 1e jaar voortgezet onderwijs
- Aansluiten bij Stichting Leergeld
- Jeugdsport en jeugdcultuurfonds

Regeling voor volwassenen:

- Volwassenenfonds Sport en Cultuur

Regeling voor pensioengerechtigden:

- Witgoedregeling
- Computerregeling
- Deelname samenleving
- Volwassenenfonds Sport en Cultuur

Evaluatie

Schulddienstverleningsbeleid ISD Bollenstreek 2016-2020

&

Schuldhulpverleningsbeleid Teylingen 2017-2021

Versie: 5
Opsteller: Annika Meekel

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Samenvatting **3**

Inleiding **5**

Aanleiding **5**

Methode van onderzoek **6**

Leeswijzer 7

1. Overzicht in cijfers **8**

2. Doelstellingen beleidsplan ISD Bollenstreek **13**

3. Doelstellingen beleidsplan Teylingen **17**

4. Huidige situatie in de Bollenstreek **23**

5. Wat is er nodig **25**

6. Financieel **29**

7. Conclusies en aanbevelingen **31**

Bijlage 1 Respondenten **32**

Bijlage 2 Vragenlijsten **33**

Bijlage 3 Ontvangen stukken **36**

Bijlage 4 Cijfers **38**

Samenvatting

In 2017 zijn de beleidsplannen "Op weg naar financiële zelfredzaamheid" van ISD Bollenstreek voor de gemeenten Hillegom, Lisse en Noordwijk en "Integrale schuldhulpverlening: Een ketenaanpak van preventie tot nazorg" voor gemeente Teylingen aangenomen. In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is vastgelegd dat gemeenten elke vier jaar een nieuw beleidsplan moet vaststellen. De vier gemeenten hebben de beleidsplannen verlengd tot 1 januari 2021. Deze externe evaluatie kijkt terug naar het uitgevoerde beleid en toetst of de beleidsmaatregelen zijn uitgevoerd en in hoeverre de huidige werkwijze aansluit op actuele ontwikkelingen. Voor actuele ontwikkelingen zijn de gewijzigde wetgeving en Brede Schuldenaanpak als uitgangspunten genomen. De uitkomsten van de evaluatie dienen als input voor het nieuwe beleid.

Het eerste deel van de evaluatie is uitgevoerd op basis van cijfers van de vier gemeenten die zijn vergeleken met andere gemeenten. Hieruit blijkt dat ISD Bollenstreek veel inwoners bereikt, waaruit geconcludeerd kan worden dat mensen de weg naar de schulddienstverlening weten te vinden en de toegang in verhouding met andere gemeenten laagdrempelig is ingericht. Er is wel een afname in het aantal aanmeldingen en dat blijkt een landelijke trend te zijn. Opvallend is dat inwoners in Teylingen de weg minder goed lijken te vinden, ondanks de inzet op een integrale en laagdrempelige aanpak in Teylingen.

Aan de hand van ontvangen documenten en interviews met onder andere uitvoerders, ketenpartners, beleidsmedewerkers, kwaliteitsmedewerkers en ervaringsdeskundigen is gekeken in hoeverre de beleidsmaatregelen in beide beleidsplannen zijn uitgevoerd en doelen zijn behaald. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de meeste maatregelen zijn uitgevoerd en doelen zijn behaald en dat is bijgestuurd in lijn met landelijke ontwikkelingen. In de uitvoering is veel ruimte voor maatwerk en staat de hulpvraag centraal. In het handboek en de beeldvorming lijkt dit soms anders te zijn en daar is ruimte voor verbetering.

Uit de evaluatie blijkt dat de kwaliteit van de schulddienstverlening die door de ISD wordt uitgevoerd adequaat en van hoge kwaliteit is. Zij zijn goed meegegaan in de landelijke ontwikkelingen en zijn aangehaakt bij onder andere de brancheverenigingen VNG en NVVK om te voldoen aan alle wettelijke eisen en geldende richtlijnen. Voorbeelden van ontwikkelingen in de afgelopen beleidsperiode zijn stress sensitieve dienstverlening en

Vroeg Eropaf. De ketensamenwerking is de afgelopen jaren verbeterd. Ketenpartners geven aan dat zij elkaar goed weten te vinden. (Oud) cliënten zijn tevreden over de dienstverlening van de ISD.

Een beleidsmaatregel die deels is uitgevoerd en voortijdig is gestopt, is een medewerker van de ISD bij de Sociale teams in Teylingen. Of meer Teylingers bereikt zouden zijn met een medewerker van de ISD in de Sociale teams acht de ISD niet waarschijnlijk, hoewel dit wel een uitgangspunt was in het Teylingse beleidsplan.

De evaluatie kijkt naar mogelijke verbeterpunten die ter overweging meegenomen kunnen worden voor het nieuw op te stellen beleid. Uit de evaluatie komen een aantal aanbevelingen:

- Aanmeldprocedure (nog) meer aansluiten op de gewijzigde Wgs en nog laagdrempeliger met minder voorwaarden;
- Communicatie naar de doelgroep en ketenpartners minder zakelijk en meer gelijkwaardig;
- (Nogmaals) onderzoeken of een schuddienstverlener bij Voor ieder 1 bijdraagt aan betere dienstverlening en ketensamenwerking;
- Mesis © evalueren;
- Handboek actualiseren voor eenduidigheid in beleid en uitvoering;
- Inzetten op tegengaan of wegnemen van schaamte, bijvoorbeeld door het inzetten van ervaringsdeskundigen;
- Schulddienstverlening onder één dak met de sociale dienst kan een verkeerd beeld geven. De ISD kan erover nadenken een duidelijke scheiding aan te brengen of toegang meer via Voor ieder 1 te organiseren;
- Een grotere rol voor vrijwilligers in nazorgtrajecten.

Met deze maatregelen kan de integrale schuldhulpverlening of -dienstverlening in Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen worden doorontwikkeld.

Inleiding

In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is vastgelegd dat gemeenten de verplichting hebben om inwoners met schulden te helpen. De ontwikkelingen binnen de schuldhulpverlening volgen elkaar snel op en ook de doelgroep verandert.

Om de groeiende schuldenproblematiek aan te pakken is in 2018 de Brede Schuldenaanpak geïntroduceerd, waarbij alle betrokken partijen, vanuit een gedeeld beeld en dezelfde uitgangspunten, het schuldenbeleid invullen en uitvoeren[1]. De belangrijkste doelstellingen daarbij zijn:

- Preventie en vroegsignalering: het voorkomen van problematische schulden en het treffen van maatregelen om problematische schulden terug te dringen;
- Effectieve schuldhulpverlening: afspraken om inwoners met schulden effectiever te helpen;
- Sociale incasso: bevorderen van zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.

Ook heeft de schuldhulpverlening te maken met wetswijzigingen en nieuwe wetten die invloed hebben op het beleid van schuldhulpverlening. Het gaat om:

- Wijzigingen van de Wgs;
- Wet vereenvoudiging beslagvrije voet;
- Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (verbreed derdenbeslag vanaf 2022);
- Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind;
- Nieuwe inburgeringstelsel.

Aanleiding

De Wgs bepaalt dat gemeenten elke vier jaar een beleidsplan voor schuldhulpverlening moeten vaststellen. ISD Bollenstreek voert schulddienstverlening uit voor de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen. Het beleidsplan “Op weg naar financiële zelfredzaamheid” van ISD Bollenstreek is per 1 januari 2021 een jaar verlengd. Gemeente Teylingen heeft een ander beleidsplan, namelijk “Integrale

[1] Samenwerkingsverband Brede Schuldenaanpak | Voor professionals | Kom jij eruit? (komuitjeschuld.nl)

schuldhulpverlening: Een ketenaanpak van preventie tot nazorg.” Hierin heeft de ISD een rol binnen de keten, waarbij de werkwijze niet afwijkt van de andere gemeenten en verantwoordelijk is voor de (voornamelijk curatieve) dienstverlening. Het beleidsplan van Teylingen loopt tot juli 2021 en wordt een halfjaar verlengd.

Methode van onderzoek

Voor de evaluatie zijn cijfers opgevraagd bij een groot aantal gemeenten, om vergelijkingen met andere gemeenten en de landelijke cijfers te kunnen maken. Waar voor 1 januari 2019 gesproken wordt van Noordwijk, wordt hiermee Noordwijk en Noordwijkerhout/De Zilk bedoeld. Om praktische redenen is gekozen om Noordwijkerhout kwantitatief samen te voegen met Noordwijk, om een gelijk aantal gemeenten te hebben over de jaren waarop de benchmark betrekking heeft. In de bijlagen zijn de cijfers van ISD Bollenstreek -uitgesplist per gemeente- toegevoegd.

Bij de gemeenten en ISD Bollenstreek zijn documenten opgevraagd die voor deskresearch zijn gebruikt en een context geven aan de beleidsuitvoering. Een lijst van de ontvangen documenten is in de bijlagen opgenomen.

In het veldonderzoek zijn interviews gehouden met verschillende uitvoerders, ketenpartners, beleids- en kwaliteitsmedewerkers en twee ervaringsdeskundigen. Ook zijn enquêtes verstuurd naar ketenpartners, waarop veel reacties zijn ontvangen. Een overzicht van de respondenten is opgenomen in de bijlagen. Door het grote aantal respondenten -39 in totaal- zijn de reacties representatief. Vanwege de privacy van de respondenten, zijn de antwoorden niet herleidbaar.

In verband met de AVG-regelgeving, is het niet mogelijk geweest om bevindingen in de evaluatie te staven aan dossieronderzoek. De twee ervaringsdeskundigen zijn niet representatief. Wel zijn klanttevredenheidsonderzoeken van 2017, 2018 en 2019 (over 2016, 2017 en 2018) aangeleverd met overwegend positieve uitkomsten. Over 2019, 2020 en 2021 is geen klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Gelijktijdig met deze evaluatie wordt er in Lisse en Hillegom een rekenkameronderzoek uitgevoerd naar de schulddienstverlening, waarin het cliëntervaringsonderzoek een belangrijk onderdeel is. Dit rapport wordt opgeleverd voordat het nieuwe beleid wordt vastgesteld.

In de evaluatie wordt aangegeven wat de huidige werkwijze is per gemeente en in hoeverre dit aansluit op de doelstellingen vanuit de Brede Schuldenaanpak en de bovengenoemde wetswijzigingen. Hieruit komt een actielijst met wat er nog moet gebeuren in de nieuwe beleidsperiode.

Leeswijzer

De evaluatie is extern uitgevoerd en daarom wordt in de zij-vorm geschreven. In hoofdstuk 1 wordt een cijfermatig beeld geschetst van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk en 27 andere gemeenten. In totaal zijn er 21 kleine gemeenten (tot 50.000 inwoners) die met elkaar vergeleken zijn. Deze vergelijkingen zijn af te lezen in grafieken.

In hoofdstuk 2 worden de doelstellingen uit het beleidsplan van ISD Bollenstreek uit 2016 opgesomd en aangegeven in hoeverre deze beleidsdoelstellingen zijn behaald. De genoemde besluiten zijn bij het vaststellen van het beleidsplan door de gemeenteraden aangenomen.

In hoofdstuk 3 wordt hetzelfde gedaan voor het beleidsplan van gemeente Teylingen uit 2017. Het beleidsplan van Teylingen is anders van vorm. In het beleidsplan van gemeente Teylingen zijn niet alleen doelstellingen geformuleerd, maar het bevat ook een plan van aanpak. In dit hoofdstuk wordt aangegeven in hoeverre uitvoering is gegeven aan het plan van aanpak.

Hoofdstuk 4 gaat in op de huidige werkwijze en in hoeverre dit aansluit op de beleidsdoelstellingen uit beide beleidsplannen, gewijzigde wetgeving en landelijke ontwikkelingen waarbij de lijn van de Brede Schuldenaanpak als uitgangspunt wordt genomen.

Wat verder nog nodig is om aan de doelstellingen, wetgeving en Brede Schuldenaanpak te voldoen, wordt in hoofdstuk 5 uitgewerkt. De (mogelijke) financiële gevolgen, worden in hoofdstuk 6 uitgewerkt. De evaluatie wordt in hoofdstuk 7 afgesloten met conclusies en aanbevelingen.

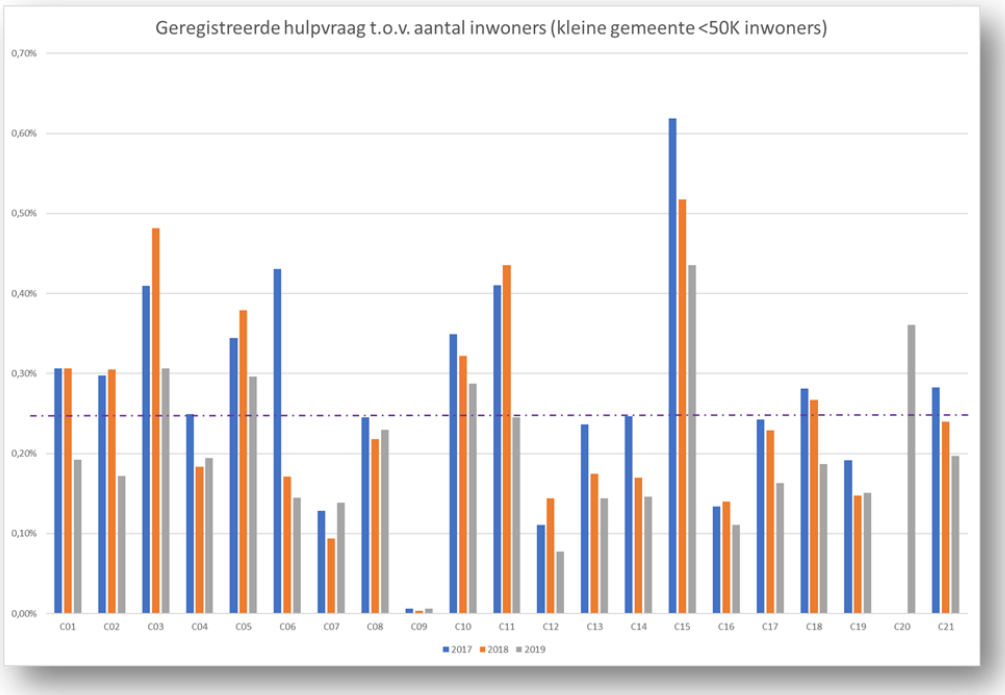
1. Overzicht in cijfers

Om zicht te krijgen op het bereik van ISD Bollenstreek en de effectiviteit van de aangeboden schulddienstverlening, zijn de cijfers vergeleken met 27 andere gemeenten. Omdat registraties per gemeente verschillen, wordt als aanvraag voor schuldhulpverlening het moment van registratie van een financiële hulpvraag als uitgangspunt genomen. Dit is het bereik. Er zijn verschillende manieren om mensen met schulden te helpen. Een aanbod voor een schuldoplossing (herfinanciering, betalingsregeling, saneringskrediet, schuldbemiddeling of Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)) wordt in deze vergelijking gezien als oplossing waar hulpvragers mee geholpen zijn, omdat de hulpvragers na het doorlopen van deze regelingen vrij van schulden zijn. Dat wil niet zeggen dat er geen andere manieren van hulpverlening zijn of hulpvragers op andere manieren geholpen worden.

De gemeenten zijn in drie categorieën onderverdeeld: grote gemeenten (A), middelgrote gemeenten (B) en kleine gemeenten (C). Hillegom is gemeente C03, Lisse C05 en Teylingen is gemeente C18 en gemeente Noordwijk is C10. Omdat 2020 vanwege corona een vertekend beeld kan geven en cijfers over 2016 door slechts enkele gemeenten zijn aangeleverd, zijn deze jaren niet meegenomen in de vergelijking.

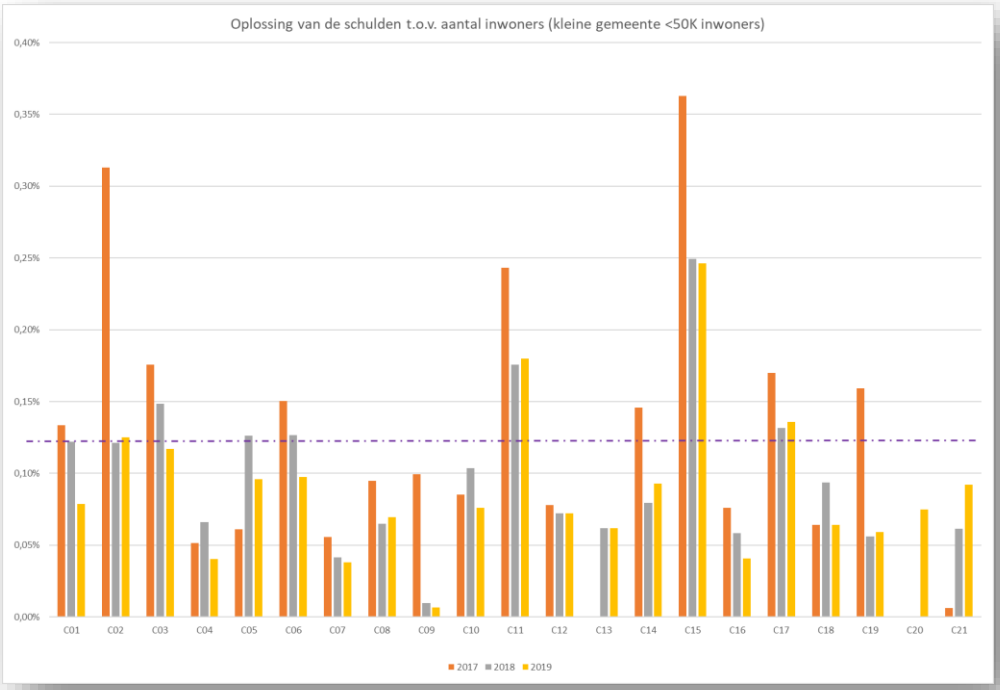
	Bereik			Oplossing van de schulden		
Gemeente	**2017**	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**
A01	432	351	318	107	102	81
A02	2637	2498	2326	2098	2353	2129
A03		442	408		353	329
A04		946	957		213	234
A05		542	602		209	212
A06	562	552	541	327	313	238
A07			1506	679	762	368
B01	395	78	324	213	31	154
B02	164	110	99	115	79	69
B03	117	31	154	143	76	95
C01	78	78	49	34	31	20
C02	76	78	44	80	31	32
C03	91	107	68	39	33	26
C04	68	50	53	14	18	11
C05	79	87	68	14	29	22
C06	146	58	49	51	43	33
C07	37	27	40	16	12	11
C08	106	94	99	41	28	30
C09	2	1	2	31	3	2
C10	152	140	125	37	45	33
C11	194	206	116	115	83	85
C12	20	26	14	14	13	13
C13	23	17	14		6	6
C14	93	64	55	55	30	35
C15	196	164	138	115	79	78
C16	23	24	19	13	10	7
C17	107	101	72	75	58	60
C18	107	100	70	24	35	24
C19	65	50	51	54	19	20
C20			164			34
C21	46	39	32	1	10	15

Het gemiddelde bereik is bij de vergeleken gemeenten 0,25%. Bij de kleine gemeenten zijn de percentrages in onderstaande grafiek weergegeven.

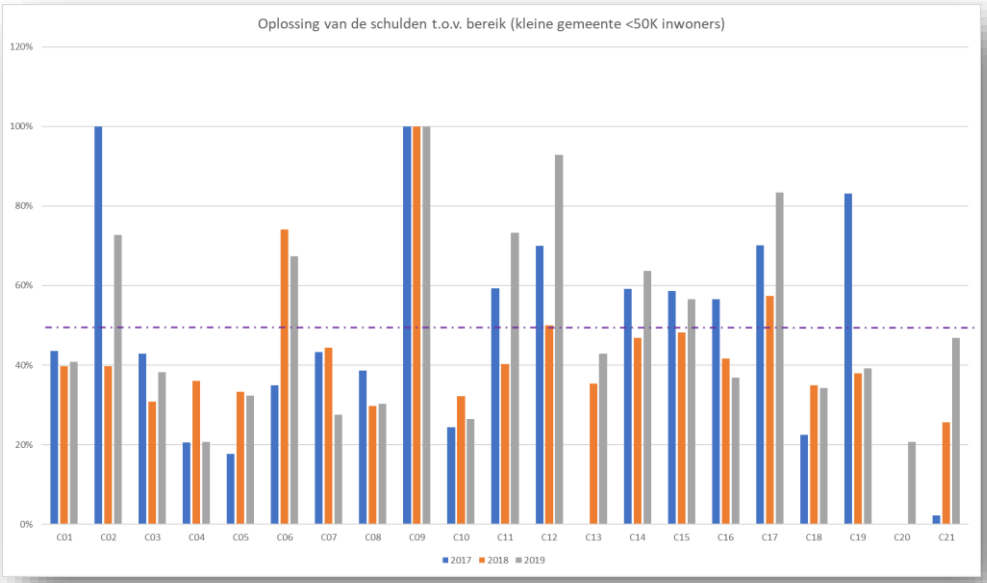
De gemeenten C03 (Hillegom), C05 (Lisse), C10 (Noordwijk) en C15 scoren in 2017, 2018 en 2019 boven het gemiddelde. De gemeenten C04, C07, C08, C12, C13, C14, C16, C17 en C19 scoren in 2017, 2018 en 2019 onder het gemiddelde. Gemeente Teylingen is gemeente C18 en scoorde in 2017 en 2018 nog boven het gemiddelde en in 2019 onder het gemiddelde.

De aangeboden schuldoplossingen ten opzichte van het aantal inwoners is hieronder in kaart gebracht. Het gemiddelde percentage aangeboden schuldoplossingen ten opzichte van de inwonersaantallen, daalt van 0,13% in 2017 naar 0,12% in 2018 en 0,11% in 2019. Er is sprake van een lichte daling en deze trend is in veel gemeenten zichtbaar.

Gemeente C15 laat hoge scores zien, vooral in 2017. Dit correspondeert met de cijfers van de geregistreerde hulpvragen van deze gemeente. Dat geldt ook voor gemeente C09 die lage cijfers laat zien. Hillegom (C03), Lisse (C05) en Noordwijk (C10) scoren hoog voor wat betreft het bereik, maar zitten voor wat betreft de aangeboden schuldoplossingen rond of onder het gemiddelde. Gemeente Teylingen (C18) laat zich in de cijfers van de aangeboden schuldoplossingen vergelijken met gemeente Noordwijk.

Bij een vergelijking van de schuldoplossingen ten opzichte van het bereik, is een stijging te zien. In 2017 was dat gemiddeld 43,03%, in 2018 45,52% en in 2019 50,05%. Het aantal mensen met een hulpvraag die bij gemeenten worden geregistreerd neemt af, maar de kans dat een schuldoplossing wordt aangeboden neemt toe. Een schuldoplossing wordt niet altijd in hetzelfde jaar aangeboden als dat de registratie van de hulpvraag heeft plaatsgevonden.

Veel kleine gemeenten laten in 2018 een afwijking zien. Daar is een piek of een dip te zien. Dat kan te maken hebben met achterstanden die weggewerkt zijn (piek) of juist achterstanden die zijn ontstaan (daling). Gemeente Hillegom (C03), gemeente Lisse (C05), gemeente Noordwijk (C10) en gemeente Teylingen (C18) scoren elk jaar onder het gemiddelde als het gaat om het bieden van een schuldoplossing aan de geregistreerde hulpvragers.

2. Doelstellingen beleidsplan ISD Bollenstreek

Om uitvoering te geven aan het geformuleerde beleid in het beleidsplan "Op weg naar financiële zelfredzaamheid" van de ISD, zijn de volgende besluiten genomen en door de gemeenteraden van Lisse, Hillegom en Noordwijk in 2016 vastgesteld:

- Besluit (1) De gekantelde werkwijze wordt voorgezet met inachtneming van de eerder gekozen uitgangspunten (zie hoofdstuk 3) en waar nodig versterkt.
- Besluit (2) De komende jaren wordt meer aan preventie gedaan waarbij bepaalde keuzen leidend zijn. Speerpunt is de start van een Budget informatiepunt (gecombineerd met een Zelfstandigenloket), begin 2016. Maar ook de samenwerking met ketenpartners waaronder die met de ISD-gemeenten wordt verder versterkt.
- Besluit (3) De huidige beleidsregels voor toelating worden zoveel mogelijk gecontinueerd. Het rapport van de Nationale ombudsman over de gemeentelijke schuldhulpverlening dat in het voorjaar van 2016 zal verschijnen wordt hierbij nog meegewogen.
- Besluit (4) In de loop van 2016 zal een onderzoek worden gestart naar het toelaten van een bepaalde groep (beëindigende) zelfstandigen tot de schulddienstverlening. Dit kan fte gevolgen hebben voor de afdeling Schulddienstverlening.
- Besluit (5) Op korte termijn wordt onderzocht om al dan niet een eigen bijdrage in te voeren bij schuldregelingen. Tevens zal t.z.t. worden onderzocht of het zinvol is een eigen bijdrage op te leggen bij budgetbeheer.
- Besluit (6) Voorgesteld wordt het budgetbeheer uit te breiden. Deze uitbreiding heeft betrekking op de duur ervan als ook op de inhoud en de doelgroep. Alleen die schuldenaren komen in aanmerking voor budgetbeheer die al in het schulddiensttraject zitten of anders in aanmerking waren gekomen voor bijzondere bijstand voor de kosten van extern budgetbeheer. Dit voorstel heeft fte gevolgen. Het betekent 2.0 fte extra bij de afdeling Schulddienstverlening (1 medewerker en 1 consulent). Tevens zal t.z.t. worden onderzocht of het zinvol is een eigen bijdrage op te leggen bij budgetbeheer. Er wordt vanaf 2016 meer ingezet op budgetcoaching.
- Besluit (7) De werkwijze van gestandaardiseerd maatwerk (methodisch werken) wordt voortgezet en zo nodig versterkt. Daar waar consulenten (gemotiveerd) afwijken van Mesis © wordt dit geregistreerd en achteraf via kwaliteitscontrole (Kic) getoetst

alsmede de gevolgen daarvan. Doel hiervan is om in het bijzondere geval normen te ontwikkelen op grond waarvan van Mesis © kan worden afgeweken. Het streven is dat consulenten in niet meer dan 15 % van de gevallen afwijken van het profiel van Mesis ©.
- Besluit (8) Er worden instrumenten ingezet om de cultuuromslag te borgen.

Uit de evaluatie blijkt dat:

- Besluit (1): Bij de gekantelde werkwijze wordt de aandacht van de uitvoering verlegd van het schuldenvrij maken van de schuldenaar, naar de schuldenaar zelf. In deze aanpak is vooral aandacht voor de motivatie, de vaardigheden, het gedrag, de te vergaren kennis en de belemmeringen waaraan gewerkt moet worden. De rolverdeling tussen de consulent en schuldenaar wordt daarmee anders. De ISD biedt binnen de gekantelde werkwijze niet langer hulp aan, maar diensten en laat de verantwoordelijkheid in principe bij de schuldenaar. Uit de reacties van de respondenten blijkt dat deze werkwijze langzaam terug kantelt. Dit heeft vooral te maken met landelijke ontwikkelingen en veranderde wetgeving. Er is meer ruimte voor maatwerk en de invoering van vroegsignalering en stress sensitieve dienstverlening vragen om een andere aanpak. Dit blijkt uit de reacties van respondenten.
- Besluit (2): De ketensamenwerking is doorontwikkeld wat preventief werkt. Ketenpartners zijn tevreden over de samenwerking in de keten en geven aan dat er minder versnippering is dan een aantal jaar geleden en dat de lijnen kort zijn. Wel wordt door meerdere respondenten opgemerkt dat de samenwerking met ISD wisselend is en sterk afhankelijk van de medewerker waar men mee te maken heeft. Zij voelen zich niet altijd gezien of gewaardeerd door de ISD en ze geven aan dat de communicatie minder zakelijk en meer gelijkwaardig kan.
  Verwijzingen van cliënten vanuit ISD naar ketenpartners komen weinig voor volgens het merendeel van de respondenten. In 2019 is gestart met Vroeg Eropaf, waardoor mensen met betalingsachterstanden in een eerder stadium worden bereikt. Het Budget informatiepunt gecombineerd met een zelfstandigenloket is gerealiseerd. Vanuit de audit van de NVVK is de aanbeveling gekomen om het Budget informatiepunt uit te breiden met een telefonische variant. De telefonische bereikbaarheid is verbeterd en aanmeldingen komen niet meer binnen bij het KCC, maar bij een medewerker die ook informatie en advies kan geven.
- Besluit (3): Uit de gesprekken met medewerkers en consulenten van de ISD blijkt dat niemand wordt uitgesloten van schulddienstverlening. Voor ondernemers is een

samenwerking met twee gespecialiseerde organisaties. Uit de cijfers en vergelijking met andere (kleine) gemeenten blijkt dat de ISD een hoog bereik heeft, waaruit blijkt dat de aanbevelingen uit het rapport uit 2016 van de Nationale ombudsman[2] waarin gepleit wordt voor laagdrempelige schuldhulpverlening voldoende zijn toegepast.

- Besluit (4): Zoals hierboven aangegeven, is er meer gespecialiseerde hulp voor ondernemers beschikbaar. Hiervoor is een samenwerking met eerst drie en nu twee professionele en deskundige partijen aangegaan.
- Besluit (5): een eigen bijdrage is ingevoerd voor schuldbemiddelingen. Dit houdt in dat 9% van gereserveerd saldo ten behoeve van de schuldeisers wordt ingehouden. Hiermee betalen schuldeisers indirect mee aan de schuldbemiddelingen. Voor budgetbeheer is nu een extra mogelijkheid gekomen met een financiering vanuit de Participatiewet.
- Besluit (6): Zoals hierboven is aangegeven, is voor budgetbeheer nu een extra mogelijkheid gekomen vanuit de Participatiewet. Op indicatie van de consulent kunnen mensen met een inkomen tot 130% van de Participatiewet budgetbeheer ontvangen als zij niet in een schuldregeling zitten. De consulent onderzoekt elk jaar of voortzetting van budgetbeheer nodig is en past daarbij maatwerk toe. Hiermee kan budgetbeheer ook preventief of als nazorg worden ingezet. De duur van budgetbeheertrajecten zijn daardoor langer als nodig is en het instrument wordt meer ingezet. Het aantal budgetbeheerrekeningen is hierdoor opgelopen: 96 in 2016, 108 in 2017, 151 in 2018 en 183 in 2019.
- Besluit (7): Mesis © wordt door consulenten nog ingezet en dat is naar tevredenheid. Mesis © is niet geëvalueerd, waardoor niet bekend is hoe vaak wordt afgeweken van het profiel. Volgens consulenten geeft het een goede indicatie van de (zelf)redzaamheid van cliënten en wat er nodig is, zoals budgetbeheer of een verwijzing naar een vrijwilliger of maatschappelijk werk. Het lijkt dat verwijzingen in de praktijk naar ketenpartners niet vaak voorkomt. De uitkomst van Mesis © is niet leidend, maar een fijn hulpmiddel wat ook aanknopingspunten geeft om het gesprek aan te gaan.

[2] 2016/050 Burgerperspectief op schuldhulpverlening | Nationale ombudsman

- Besluit (8): het is niet duidelijk of en welke instrumenten zijn ingezet om de cultuuromslag te borgen. Er is wel ingezet op nieuwe producten/methodes en scholing (Stress sensitieve dienstverlening door Nadja Jungmann, Vroegsignalering en omgekeerde toets). Het handboek is de basis voor de uitvoering en er vinden interne en externe kwaliteitscontroles plaats. Het auditrapport van de NVVK is door de ISD aangeleverd voor de evaluatie waaruit de externe kwaliteitscontrole blijkt.

3. Doelstellingen beleidsplan Teylingen

In gemeente Teylingen zijn de volgende doelen geformuleerd in de het beleidsplan "Integrale schuldhulpverlening: Een ketenaanpak van preventie tot nazorg" voor de beleidsperiode 2017-2021:

- Het aantal hulpvragen, door het bieden van een laagdrempelige toegang, verhogen met minimaal 20%. Dit komt neer op 118 hulpvragen per jaar;
- Door het inzetten van vroegsignalering, verwachten we daarnaast nog eens 50 huishoudens te bereiken in een vroeg stadium;
- Het eerste jaar zal er naar verwachting een toename zijn van het aantal curatieve trajecten. De verwachting is dat er in 2018 in totaal 55 curatieve trajecten ingezet zullen worden. Dit aantal zal in de jaren daarna sterk moeten afnemen.
- Het uitvalpercentage is maximaal 5%.

Uit de evaluatie blijkt dat:

- Het aantal hulpvragen niet is verhoogd, maar zelfs is gedaald. Deze doelstelling is niet gehaald. Dit blijkt uit de cijfers in hoofdstuk 2.
- Vroegsignalering is ingezet per 1 januari 2019 en wordt uitgevoerd door de ISD en Kwadraad. Uit de evaluatie van het project Vroeg Eropaf over de periode november 2019 tot en met oktober 2020 blijkt dat 85 huishoudens zijn aangemeld. Hiervan is de helft bereikt, dus 42 huishoudens. In de helft van de gevallen is een snelle oplossing gevonden en de andere helft is toegeleid naar de reguliere schulddienstverlening. Door corona zijn de aantallen in deze periode lager dan verwacht. In de periode 1 januari 2019 tot en met oktober 2020 zijn 77 aanmeldingen geweest en is het bereik met 71% 55 huishoudens. Ook hier is de helft geholpen met een snel herstel van de schulden en de andere helft door middel van reguliere schulddienstverlening. Dit is in lijn met de gestelde doelen in het beleidsplan.
- In 2017 waren 24, in 2018 35 en in 2019 24 curatieve trajecten. In 2018 is inderdaad een stijging te zien, maar minder hoog dan de verwachting in het beleidsplan. Dit is mogelijk te verklaren doordat er geen stijging is in het aantal hulpvragen, wat wel een uitgangspunt in het beleidsplan was. Hiervoor zou een medewerker van de ISD worden toegevoegd aan de Sociale teams. In het begin van de beleidsperiode heeft er iemand van de ISD in het Sociaal team gezeten, maar er was onvoldoende werk.

- Cijfers over uitval en recidive zijn door ISD Bollenstreek aangeleverd over 2018, 2019 en 2020. Alleen in 2019 is in Teylingen één aanvraag geweest van iemand die in de voorgaande vijf jaar ook een aanvraag heeft ingediend (recidive). In 2019 zijn vijf aanvragen afgewezen, in 2019 twee en in 2020 ook twee. Het uitvalpercentage is lager dan 5%.

De beleidsuitgangspunten om de doelstellingen te behalen zijn:

- Preventie en vroegsignalering
- Laagdrempelige aanpak
- Proces versimpelen en minder bureaucratisch
- Integrale aanpak voor de inwoner
- Verder vormgeven curatieve schulddienstverlening
- Inzetten op nazorg en voorkomen van herhaling

Om uitvoering te geven aan de beleidsuitgangspunten en daarmee de genoemde doelstellingen te bereiken, zijn nieuwe en bestaande instrumenten ingezet. In het beleidsplan is een plan van aanpak geformuleerd. In de afgelopen beleidsperiode is hier op de volgende wijze vorm aan gegeven.

Betere informatievoorziening

Op 6 september 2019 is als pilot De Papierwinkel opgestart in samenwerking met het Sociaal team, Vluchtelingenwerk, Kwadraad (Sociale Raadslieden), maatschappelijk werk, MEE, ISD Bollenstreek en Humanitas. De coördinator is lid van het Sociaal team en werkt voor Welzijn Teylingen en er is een stuurgroep waarin zowel de aangesloten organisaties als de gemeente deelnemen. Als locatie was gekozen voor de Spelewey in Voorhout, een plek waar vanuit Welzijn Teylingen stevig wordt geïnvesteerd in contact met de buurt, een leerwerk-locatie voor stagiaires, ontwikkeling van nieuwe activiteiten en er was al een buurtkamer. Elke vrijdagochtend tussen 9.30-11.30 uur konden inwoners hier met hun vragen terecht. Na een korte halfjaarlijkse evaluatie is besloten de pilot te verlengen. In de periode van 6 september 2019 tot 1 februari 2020 hebben 24 inwoners hulp gevraagd en gekregen van de Papierwinkel. Dit is een gemiddelde van 1,7 inwoner per spreekuur. Het streven is om 4 inwoners per spreekuur te bedienen. De opstart van een nieuw initiatief vraagt tijd en veel bekendheid en voor inwoners moet de drempel zo laag mogelijk zijn. De folder waarmee is gestart, is aangepast (er is gebruik

gemaakt van pictogrammen) om ook voor mensen die laaggeletterd zijn, het zo begrijpelijk mogelijk te maken. Daarnaast is er een routebeschrijving opgenomen in de folder. Deze folder is breed verspreid. Ook hebben de aangesloten organisaties afgesproken dat zij tijdens de begeleiding van cliënten een keer samen met de cliënt langs gaan bij de Papierwinkel, zodat cliënten weten waar ze hulp kunnen vragen bij de administratie, ook als de begeleiding vanuit de organisaties afloopt. Het doel hiervan is om de drempel zoveel mogelijk te verlagen. Omdat cliënten of begeleiders aangaven dat het toch even zoeken was de locatie te vinden, is door ruimtelijke ordening een wegbewijzeringsbord geplaatst met een pijl naar de Spelewey.

Net voor de Corona-uitbraak begon de Papierwinkel goed te lopen met acht tot tien inwoners per spreekuur, maar door de coronamaatregelen is het noodgedwongen grotendeels stil komen te liggen. De anderhalve meter maatregel kan niet goed worden nageleefd in de Spelewey. Alle juridische vragen zijn wel opgepakt op locatie bij de Sociale Raadslieden (Sassembourg). Het Sociaal team heeft andere vragen zoveel mogelijk opgevangen. De Papierwinkel zal in 2021 weer opstarten op de locatie de bibliotheek in Sassenheim. Op deze locatie kan de anderhalve meter afstand worden nageleefd en kan de privacy van cliënten worden gewaarborgd. Bij acht tot tien cliënten was de Spelewey te klein. De doelgroep van de Papierwinkel heeft een overlap met die van de bibliotheek en deze maatregel sluit aan op de opdracht van de landelijke overheid om informatiepunten digitale overheid (IDO) op te zetten in bibliotheken.

De respondenten zijn van mening dat de ketensamenwerking goed is. Zij geven aan de het in de afgelopen jaren sterkt verbeterd is. Vooral de organisaties in de Sociale teams weten elkaar goed te vinden en de lijnen zijn kort.

Training preventie en vroegsignalering aan professionals en vrijwilligers

Medewerkers in de Sociale teams en van ISD Bollenstreek zijn geschoold in Stress sensitieve dienstverlening. Er is een spoorboekje ontwikkeld door ISD Bollenstreek voor schuldhulpverleningsaanvragen. Dit geeft professionals goede handvatten. Voor de uitvoering van Vroeg Eropaf zijn de betreffende medewerkers geschoold. Een speciale training aan vrijwilligers is niet gegeven. Op 17 oktober 2018 is wel een bijeenkomst gehouden, genaamd “Rondkomen met een laag inkomen” in het Onderdak in Sassenheim. De bijeenkomst werd bezocht door ruim 100 bezoekers, bestaande uit professionals en vrijwilligers van diverse organisaties en inwoners. Er zijn presentaties verzorgd door en over Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, het Sociaal team,

Vroeg Eropaf, Welzijnskwartier over 'Watch the budget' en Fonds 1818 over hun mogelijkheden in Teylingen. De bijeenkomst werd afgesloten met een informatiemarkt (waar de ISD ook aan deelnam), waar ook vragen gesteld konden worden over praktische hulp en ondersteunende financiële regelingen voor inwoners in Teylingen en ruimte was voor alle lokale organisaties om te netwerken.

Meer begeleiding in een eerder stadium

In 2019 is gestart met Vroeg Eropaf voor gemeente Teylingen, Hillegom en Lisse. In 2021 is ook Noordwijk aangehaakt. Vroeg Eropaf is twee keer geëvalueerd. De resultaten zijn positief (hoewel in 2020 tegenvallend als gevolg van corona). Ook de ketenpartners zijn positief en pleiten voor continuering en uitbreiding met meer signaalpartners. Dit heeft een groot aantal respondenten aangegeven in de interviews.

Meer maatwerk bieden en niet de regels, maar de inwoner centraal

Uit de reacties van de respondenten van de ISD en ook vanuit de keten, blijkt dat er steeds meer maatwerk wordt toegepast. Wel geven ketenpartners aan dat het sterk afhankelijk is van de medeweker of consulent bij de ISD. Een ander veel gehoord signaal in de interviews is dat mensen (hulpvragers, vrijwilligers en professionals) soms een negatieve ervaring hebben vanuit de Wmo of Participatiewet, waar wetten en regels veelal strikter worden toegepast, en daardoor ook een negatief beeld hebben van de schulddienstverlening bij de ISD.

De Papierwinkel en de komst van de integrale toegang Voor ieder 1 biedt meer mogelijkheden om laagdrempelig aan te kloppen voor hulp bij financiële hulpvragen.

Schaamte zoveel mogelijk bestrijden

Er is veel gewerkt aan communicatie en laagdrempeligheid, maar er zijn geen concrete acties uitgevoerd om schaamte te bestrijden. Uit de evaluatie blijkt ook schaamte onder inwoners van gemeente Teylingen nog steeds een grote rol te spelen. De ervaringsdeskundigen hebben dit aangegeven en ook ketenpartners zeggen dit te herkennen bij de doelgroep. In het klanttevredenheidsonderzoek over 2018 wordt geopperd om ervaringsdeskundigen in te zetten. Ook wordt aangeven dat de privacy in de lokketten niet optimaal is.

Intake koppelen aan Sociale teams, BIP en zorgloket

De toegang tot schuldhulpverlening wordt niet georganiseerd vanuit de Sociale teams. De ISD is van mening dat consulenten van de ISD met basiskennis bij Voor ieder 1 snel een consulent van ISD erbij kan halen als dat nodig is. Ketenpartners geven in interviews aan dat consulenten bij Voor ieder 1 kunnen bijdragen aan een betere integrale samenwerking en meer duidelijkheid.

Verbinden van netwerken

Hier is in de afgelopen beleidsperiode duidelijk op ingezet, wat vooral blijkt uit de reacties van de respondenten. Ketenpartners geven wel aan dat ze niet altijd worden gezien door de ISD. De ISD is te spreken over de ketensamenwerking en werken veel samen met voor hun bekende ketenpartners. De ISD geeft ook aan dat er een verschil is tussen de rol van een hulpverlener en een dienstverlener.

Verbeteren van communicatie

Bij de Sociale teams is veel aandacht voor laaggeletterdheid. De coördinator van de Sociale teams heeft de train-de-trainersbijeenkomst gevolgd. Het plan is om het Sociaal team (Voor ieder 1) te trainen in afstemming met Welzijn Teylingen en de bibliotheek Bollenstreek. Dit is uitgesteld vanwege de ontwikkelingen rondom de integrale toegang. In overleg met de ISD is het informatieaanbod gescreend door Leene Communicatie. De conclusie was dat enkele teksten taalniveau B1 hebben, maar dat de meeste teksten binnen taalniveau B2 of hoger vallen. Het advies was om het taalniveau van de teksten te verlagen, door de gevonden taalconstructies te verbeteren.

De respondenten geven aan dat de communicatie vanuit de ISD vriendelijker kan. Zij ervaren de communicatie als zakelijk en als niet gelijkwaardig. De ISD geeft aan dat zij zich moeten houden aan richtlijnen en wetgeving.

Gezinscontext bezien en andere problematieken bij de persoon/het gezin onderzoeken

Door de inzet van stress sensitieve dienstverlening is er aandacht voor verschillende leefgebieden binnen het gezin. Er wordt door de ISD geen verbinding gezocht met de JGT's (wat bemoeilijkt wordt door AVG-wetgeving) en kinderartsen van de GGD en deze disciplines zijn ook niet vertegenwoordigd in de Sociale teams. Ook zijn de consulenten van de ISD geen intermediair voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. Naast aandacht voor de brede hulpvraag, kan meer gebruik gemaakt worden van het netwerk.

Schulden oplossen of, wanneer dat niet kan, beheersbaar maken

Het curatieve traject is van een goede kwaliteit en is uitgebreid met schuldhulpverlening aan ondernemers. Momenteel wordt onderzocht of een samenwerking mogelijk is met een Kredietbank, om ook saneringskredieten en herfinanciering aan te kunnen bieden. Het collectief schuldenregelen is een nieuwe ontwikkeling die de curatieve schulddienstverlening verder vorm kan geven.

Contact houden na het afsluiten van een traject

Volgens de respondenten is er meer aandacht gekomen voor nazorg. Hierbij wordt ook vaker gebruik gemaakt van budgetbeheer. Een wens van enkele respondenten is om nazorggesprekken met cliënten in de spreekkamer te voeren met een vrijwilliger van Humanitas. Het lage aantal mensen dat een nieuwe aanvraag indient en de daling van het aantal aanmeldingen kan volgens de respondenten van de ISD een gevolg zijn van de inzet van nazorg.

4. Huidige situatie in de Bollenstreek

Wettelijke eisen

De huidige schuldhulpverlening in de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk is adequaat en van hoge kwaliteit. Dit vertaalt zich onder andere in positieve resultaten in de klanttevredenheidsonderzoeken. In het klanttevredenheidsonderzoek over 2018 is te lezen dat cliënten positief zijn over de schulddienstverlening vanuit de ISD. Ruim negen op de tien cliënten worden goed geholpen door de medewerker en geven aan dat zij tevreden zijn met de schulddienstverlening. Vergeleken met voorgaande jaren blijven deze waardering grotendeels gelijk.

De uitvoering van de schulddienstverlening gebeurt op basis van een gedetailleerd handboek dat de processen inzichtelijk maakt binnen de kaders van de Wgs, beleidsplannen en de uitvoeringsregels. Vroegsignalering wordt door de HLT-gemeenten al twee jaar uitgevoerd op het moment dat dit een wettelijke verplichting werd voor gemeenten. Noordwijk heeft vroegsignalering op een eigen wijze uitgevoerd tot 1 januari 2021 en is per die datum aangesloten op het project Vroeg Eropaf. Om nog beter aan de wijzigingen van de Wgs te voldoen, zijn kleine aanpassingen nodig in de aanmeldprocedure. Dit heeft betrekking op de uitvraag van gegevens en het moment van het afgeven van een plan van aanpak (op hoofdlijnen).

Er is aandacht voor speciale doelgroepen, waaronder (ex-)gedetineerden, dak- en thuislozen, gezinnen met minderjarige kinderen en zelfstandigen.

De cijfers van het bereik in vergelijking met andere gemeenten is hoog, waardoor aangenomen kan worden dat de bekendheid goed is en dat de laagdrempeligheid voldoet aan de eisen vanuit de Wgs. De aanmeldingsfase is in eerste instantie gericht op het vaststellen van de hulpvraag, het geven van eenmalig informatie en advies en het eventueel verwijzen naar voorzieningen en/of ketenpartners. Als blijkt dat meer hulp bij de financiën nodig is, kan een aanvraag voor schulddienstverlening worden gedaan. De hulpvragen voor schulddienstverlening komen binnen via het KCC, de lokale loketten en het Budget informatiepunt (Bip) of via het project Vroeg Eropaf.

De ervaringsdeskundigen hebben aangegeven de ISD via Google te hebben gevonden en dat de aanmeldprocedure niet moeilijk was. Wel gaven ze aan dat zij hun stukken goed op orde hadden en goed konden begrijpen wat de ISD van hen vroeg. Het aanvraagformulier van de ISD is overzichtelijk en beperkt zich tot de uitvraag van noodzakelijke gegevens en het vermelden van de voorwaarden. Het aanvraagformulier is

aanwezig bij ketenpartners en kan ook worden ingeleverd bij het Lokaal Loket, Sociaal team of Wmo adviescentrum. Op de website van de ISD staat vermeld dat er zoveel mogelijk bewijsstukken meegestuurd moeten worden met het aanvraagformulier. Dit is niet in lijn met de gewijzigde Wgs. Ook wordt volgens het handboek en de respondenten een plan van aanpak afgegeven na de beschikking.

Brede Schuldenaanpak

De uitgangspunten vanuit de Brede Schuldenaanpak hebben in grote lijnen een plek gekregen in de uitvoering van de schuldhulpverlening/schulddienstverlening.

Er is aandacht voor preventie en vroegsignalering wordt uitgevoerd in het project Vroeg Eropaf. Preventieve instrumenten die ingezet worden zijn het Budget informatiepunt, budgetbeheer zonder schulddienstverlening, budgetcursussen en nazorg ter voorkoming van recidive.

Voor de effectieve schuldhulpverlening zijn afspraken gemaakt met lokale schuldeisers om signalen van betalingsachterstanden door te geven. De ISD is goed aangehaakt op alle actuele ontwikkelingen en laten zich goed informeren door onder andere de VNG en NVVK. Er worden gesprekken gevoerd over het verstrekken van saneringskredieten, aansluiten op collectief schulden regelen en het schuldenknooppunt. Naast de genoemde acties in deze evaluatie zijn meer activiteiten uitgevoerd vanuit het armoedebeleid van de gemeenten, die hebben bijgedragen aan een effectieve aanpak. Zo is in Noordwijk in 2018 de avond Uitkomen met inkomen georganiseerd met onder andere Annemarie van Gaal. Bij deze avond waren ook de ISD, Kwadraad, MEE en allerlei andere organisaties aanwezig. Er waren 200 bezoekers.

Van het Adviesrecht bij schuldenbewind wordt (nog) geen gebruik gemaakt, maar ook deze ontwikkeling wordt met aandacht gevolgd en opties worden momenteel uitgewerkt door de ISD.

Wat de sociale incasso betreft, zijn uit de evaluatie geen concrete acties gebleken. Wel is in 2018 contact geweest met Belastingsamenwerking Bollenstreek in de gemeente Noordwijk over de mogelijkheden. Er blijken de nodige haken en ogen te zijn om automatisch kwijtschelding te verlenen in verband met geheimhoudingsplicht op grond van de belastingwetgeving.

5. Wat is er nodig

Uit de evaluatie van de beleidsplannen blijkt dat de gekantelde werkwijze in de praktijk terug is gekanteld in lijn met landelijke en wettelijke ontwikkelingen. Het handboek is hier nog niet geheel op aangepast en er is in de uitvoering, vooral bij de aanmelding, veel ruimte om zelf invulling te geven aan de voorwaarden die worden gesteld. Het advies is om hier in het handboek duidelijkheid over te geven.

De ketensamenwerking is de afgelopen jaren verbeterd, toch wordt er vanuit de ISD niet veel verwezen volgens de respondenten. Ook voelen zij zich niet altijd gezien of gewaardeerd. (Nog meer) investeren in de ketensamenwerking is aan te bevelen.

Het zou goed zijn om het gebruik van Mesis © te evalueren en doelstellingen te (her)formuleren.

Het aantal aanmeldingen daalt de afgelopen jaren. Dit is een landelijke trend. Het bereik is hoog, maar in Teylingen onder het gemiddelde ten opzichte van de benchmark-gemeenten. Een doelstelling was om een schuldhulpverlener te laten participeren in het Sociaal team in Teylingen en dat is niet blijvend gerealiseerd. Uit onderzoek[3] blijkt dat een betrokken Sociaal team (of wijkteam) het bereik vergroot en een schuldhulpverlener in het wijkteam de effectiviteit van de schuldhulpverleningstrajecten bevordert. Een pilot of project waarbij consulenten van de ISD participeren in één of meer locaties van Voor ieder 1 is een mogelijkheid om te onderzoeken of deze aanpak inderdaad leidt tot een groter bereik en effectievere schuldhulpverleningstrajecten. Een extra argument om een consulent te laten participeren is dat ketenpartners van mening zijn dat vooral de lijnen tussen de organisaties in de Sociale teams kort zijn. Het stimuleert daarmee de ketensamenwerking.

Het bestrijden van schaamte heeft meer aandacht nodig. Dit lijkt de grootste belemmering te zijn voor mensen om aan te kloppen voor hulp bij financiële problemen. Onderzocht kan worden of ervaringsdeskundigen hierin een rol kunnen spelen of dat

[3] Eindscriptie-Master-Bestuurskunde-De-effecten-van-de-toegang-tot-schuldhulpverlening-Annika-Meekel-2.pdf (meekel-ka.nl)

aansluiting op de Nederlandse Schuldhulproute[4] extra mogelijkheden biedt. Uit de klanttevredenheidsonderzoeken blijkt dat het borgen van de privacy aan de loketten beter kan.

Aan de communicatie is de afgelopen periode veel gedaan en is verbeterd. Volgens de respondenten mag het minder zakelijk, vriendelijker en gelijkwaardiger. Dit geldt ook voor mondelinge communicatie. Het is daarnaast niet altijd duidelijk voor de "buitenwereld" dat de ISD meerdere afdelingen heeft. Als iemand een slechte ervaring heeft gehad met betrekking tot de Participatiewet, kan dit een belemmering zijn voor iemand om aan te kloppen voor schulddienstverlening. Dit voorbeeld is gegeven door twee respondenten. Het is een aanbeveling om in te zetten op het verbeteren van het imago van de ISD en met name de afdeling schulddienstverlening. Dit kan door middel van communicatie, maar ook Voor ieder 1 kan hier mogelijk een rol in spelen voor wat betreft de toegang en toeleiding tot de schulddienstverlening.

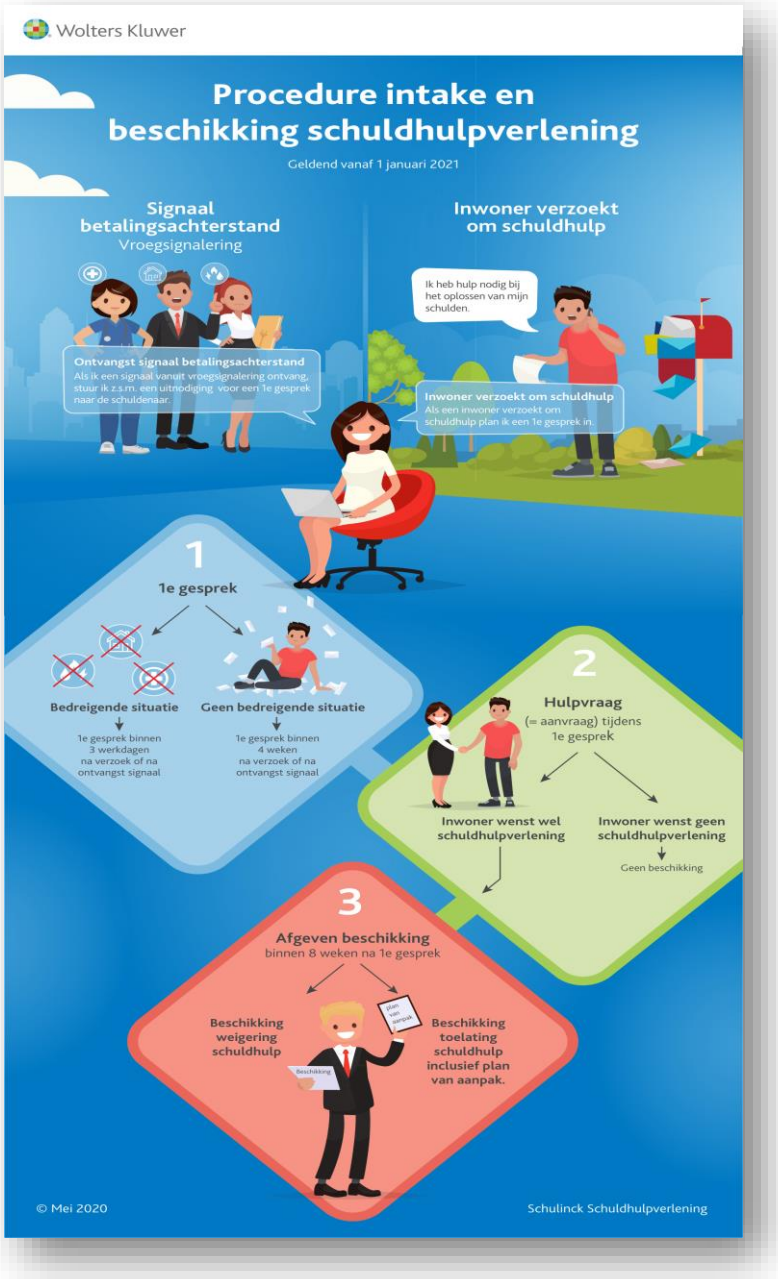
Schuldenproblematiek en jeugdproblematiek gaan vaak hand in hand, zo blijkt uit landelijke cijfers. Dat de JGT's een plek krijgen in Voor ieder 1 is een goede ontwikkeling, maar er kan ook verbinding worden gezocht met de GGD voor de jeugdgezondheidszorg. Zij kunnen bijvoorbeeld een signaalfunctie hebben bij huisbezoeken na een geboorte. Respondenten opperen dat consulenten bij de ISD intermediair kunnen zijn voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. Dit past bij een integrale aanpak en het bezien van de gezinscontext.

De curatieve schulddienstverlening kan nog meer worden versterkt. Momenteel vinden gesprekken plaats met de NVVK en een kredietbank om mogelijkheden te creëren voor het verstrekken van saneringskredieten, collectief schulden regelen en aan te sluiten op het schuldenknooppunt. In het nieuwe beleid kunnen doelen gesteld worden om mee te gaan in deze ontwikkelingen. Ook komende wetswijzigingen en het Adviesrecht bij schuldenbewind zijn (mogelijk) van invloed op het nieuwe beleid en zal hierin een plek moeten krijgen.

Vanuit de ISD is meer aandacht gekomen voor de nazorg. Om dit verder te versterken, kunnen vrijwilligers een (duidelijkere) rol spelen. Voor de voorkant -de toegang- zijn ook verbetermogelijkheden. Een consulent op locatie(s) van Voor ieder 1 is al genoemd, maar ook het aanmeldproces bij de ISD kan beter aansluiten op de wijzigingen van de Wgs. Wolters Kluwer (2020) heeft de procedure vroegsignalering en intake en

[4] Nederland zonder schuldzorgen | De Nederlandse Schuldhulproute

beschikking vanaf 1 januari 2021 weergegeven in een infographic:

De beschikking omvat volgens artikel 4a, lid 1a Wgs een plan van aanpak. Een hulpvrager hoeft dan nog niet veel informatie te verstrekken en ook voor de laagdrempeligheid is het een aanbeveling om bij aanmelding een minimale uitvraag van gegevens te doen. In de toegang hebben medewerkers veel discretionaire ruimte. Het is goed om inzichtelijk te maken wat het doel is van de aanmelding en dat te monitoren. Een registratie bij het eerste contactmoment en een opvolging (bijvoorbeeld nabellen, vrijwilliger inschakelen of uitnodigen voor extra hulp) helpt om de hulpvrager vast te houden.

6. Financieel

De kosten van schulddienstverlening vallen bij de ISD onder de WMO, waardoor niet inzichtelijk is hoe de bijdragen aan schulddienstverlening worden besteed. De kosten voor schulddienstverlening zijn als volgt verdeeld:

Kosten schulddienstverlening:			
Schulddienstverlening	**2020**	**2019**	**2018**
Hillegom	147.980	136.677	134.360
Lisse	149.816	140.902	141.659
Noordwijk	281.433	261.643	265.368
Teylingen	218.937	201.976	203.402
ISD Totaal	798.165	741.197	744.788
	798.165	741.197	744.788
exploitatiekosten	8.593.344	7.802.801	7.840.606
fte ISD Totaal	98,62	96,43	96,43
fte SDV	9,16	9,16	9,16
Verdeelsleutel:			
H	18,54	18,44	18,04
L	18,77	19,01	19,02
N	35,26	35,3	35,63
T	27,43	27,25	27,31

De verdeling van de kosten van Vroeg Eropaf in 2020 is hieronder weergegeven:

Vroeg erop af 2020:			
Kwadraad:			
Procesregisseur	€	29.060,00	
Huisbezoekers	"	26.047,00	
Automatisering:			
Inforing	"	12.380,00	
ISD:			
Huisbezoeker	"	18.720,00	
	€	86.207,00	
btw 21%	"	18.103,47	
	€	104.310,47	
Verdeling naar gemeente:		**excl btw**	**incl btw**
obv verdeelsleutel exploitatiekosten 2020			
Hillegom	€	23.255,76	28.139,47
Lisse	€	23.544,26	28.488,55
Teylingen	€	34.406,98	41.632,45
Stek	€	5.000,00	6.050,00
		86.207,00	104.310,47

Als gekozen wordt voor een consulent bij Voor ieder 1, moet rekening gehouden worden met € 75.000 per consulent (fte). Omdat werkzaamheden zich verplaatsen van de ISD naar Voor ieder 1, zal bij de ISD minder fte nodig zijn.

Als gekozen wordt voor aansluiting op de Nederlandse Schuldhulproute, zullen de kosten daarvan € 4.000 per gemeente per jaar bedragen.

Ook zullen kosten gemaakt worden voor samenwerking met een kredietbank en mogelijk als gebruik gemaakt wordt van het Adviesrecht, zal dit een tijdinvestering betekenen wat bijdraagt aan de ketensamenwerking en een mogelijke kostenbesparing bij Participatie, omdat er minder bijzondere bijstand voor beschermingsbewind wordt aangevraagd. Bij het inzetten van saneringskredieten, zal dit een besparing opleveren bij de uitvoering van periodieke hercontroles in schuldbemiddelingen.

7. Conclusies en aanbevelingen

De afgelopen beleidsperiode zijn de lijnen van de beleidsplannen gevolgd en bijgestuurd waar dat nodig was. De bereikbaarheid is goed en cliënten van ISD Bollenstreek zijn tevreden. De samenwerking binnen de keten is de afgelopen jaren sterk verbeterd. Ketenpartners vinden de samenwerking binnen de keten goed, maar de communicatie vanuit de ISD zou minder zakelijk kunnen. Dit is naar voren gekomen in de interviews met de ketenpartners van de ISD. Ook is de kwaliteit van de schulddienstverlening goed. Dit blijkt ook uit de positieve uitkomsten van de klanttevredenheidsonderzoeken en het audit-rapport van de NVVK. Uiteraard is er altijd ruimte voor verbetering. Uit de evaluatie komen dan ook een aantal aanbevelingen:

- Aanmeldprocedure (nog) meer aansluiten op de gewijzigde Wgs en nog laagdrempeliger met minder voorwaarden;
- Communicatie naar de doelgroep en ketenpartners minder zakelijk en meer gelijkwaardig;
- (Nogmaals) onderzoeken of een schuddienstverlener bij Voor ieder 1 bijdraagt aan betere dienstverlening en ketensamenwerking;
- Mesis © evalueren;
- Handboek actualiseren voor eenduidigheid in beleid en uitvoering;
- Inzetten op tegengaan of wegnemen van schaamte, bijvoorbeeld door het inzetten van ervaringsdeskundigen;
- Schulddienstverlening onder één dak met de sociale dienst kan een verkeerd beeld geven. De ISD kan erover nadenken een duidelijke scheiding aan te brengen of toegang meer via Voor ieder 1 te organiseren;
- Een grotere rol voor vrijwilligers in nazorgtrajecten.

Deze aanbevelingen kunnen ter overweging worden genomen voor nieuw op te stellen beleid.

Bijlage 1 Respondenten

1. Beleidsmedewerkers (5) (ook externe gemeenten)
2. Schuldhulpverlener externe gemeente
3. Medewerkers ISD (2)
4. Consulenten ISD (schuldhulpverleners) (2)
5. Coördinator ISD
6. Kwaliteitsmedewerkers ISD (2)
7. Beleidsmedewerker ISD (2)
8. Directeur ISD
9. Coördinator Humantitas
10. Coördinator Lokaal Loket Hillegom
11. Coördinator Sociaal team Teylingen
12. Jeugdarts KNMG
13. Medewerkers Kwadraad (3)
14. Vrijwilligers Voedselbank Noordwijk (2)
15. Vrijwilligers SchuldHulpMaatje Lisse (2)
16. Medewerker Welzijn Teylingen
17. Medewerkers Jeugdfonds Sport en Cultuur Zuid-Holland (2)
18. Cliënten (2)
19. Oprecht Leiden
20. Welzijn Noordwijk
21. JGT Voor ieder 1
22. Stichting MEE
23. Voedselbank Lisse
24. SchuldHulpMaatje Noordwijk
25. Vluchtelingenwerk Noordwijk

Bijlage 2 Vragenlijsten

Enquêtevragen ketenpartners

1. Gemeente:
2. Omschrijving organisatie:
3. Hoe is het team samengesteld?
4. Hoe en wanneer kunnen mensen bij jullie terecht?
5. Worden hulpvragen geregistreerd?
6. Welke trends zie je?
7. Hoeveel mensen hebben (naar schatting) een financiële hulpvraag?
8. Op welk moment zoeken deze mensen (met een financiële hulpvraag) hulp (zijn de problemen nog eenvoudig, wachten ze lang of wisselt dat)?
9. Hoe ziet de doelgroep eruit?
10. Hebben ze al andere oplossingen geprobeerd en zo ja, welke?
11. Wat zijn de oplossingsrichtingen die jullie kunnen bieden (advies, verwijzen, hulp bij formulieren, etc.)?
12. Wordt er veel verwijzen vanuit de ISD?
13. Verwijzen jullie veel naar de ISD?
14. Is er sprake van een warme overdracht bij een verwijzing?
15. Hoe is de samenwerking met ketenpartners?

Wat vind je van de schuldhulpverlening van de ISD?

16. Wat gaat goed?
17. Wat kan beter?
18. Hoe is de bereikbaarheid?
19. Hoe is de communicatie?

Tips voor het nieuwe beleid

20. Welke drie onderwerpen mogen niet vergeten worden bij het opstellen van een nieuw beleidsplan?

Interviewvragen ISD

1. Waar zijn de beleidsdoelen van de ISD op gebaseerd?
2. Zijn de beleidsdoelen behaald?
3. Hoe en wanneer kunnen mensen bij jullie terecht?
4. Wanneer worden hulpvragen geregistreerd?
5. Welke trends zie je?
6. Op welk moment zoeken deze mensen (met een financiële hulpvraag) hulp (zijn de problemen nog eenvoudig, wachten ze lang of wisselt dat)?
7. Hoe ziet de doelgroep eruit?
8. Hebben ze al andere oplossingen geprobeerd en zo ja, welke?
9. Welke onderwerpen staan centraal tijdens de intake?
10. Wat is de aanpak? Hoe worden Mesis en Mobility Mentoring toegepast?
11. Wat zijn de oplossingsrichtingen die jullie kunnen bieden?
12. Wat staat er het plan van aanpak?
13. Wijk je vaak af van het plan van aanpak? Voorbeelden?
14. Wordt er veel verwijzen vanuit ketenpartners?
15. Verwijzen jullie veel naar ketenpartners?
16. Is er sprake van een warme overdracht bij een verwijzing?
17. Hoe is de samenwerking met ketenpartners?

Wat vind je van de werkwijze?

18. Wat gaat goed?
19. Wat kan beter?
20. Hoe is de bereikbaarheid?
21. Hoe is de communicatie?

Tips voor het nieuwe beleid

22. Welke drie onderwerpen mogen niet vergeten worden bij het opstellen van een nieuw beleidsplan?

Interviewvragen cliënten

1. Gemeente:
2. Gezinssamenstelling:
3. Heeft u meer hulpverleners?
4. Zo ja, werken zij goed samen?
5. Wat was voor u de aanleiding om hulp te zoeken?
6. Hoe ging dat?
7. Heeft u er lang over na moeten denken?
8. Wist u goed waar u naartoe kon?
9. Wat vond u van de aanmelding?
10. Wat vond u van de informatie vanuit de gemeente/ISD
11. Waar liep u tegenaan?
12. Wat had u (nog beter) kunnen helpen?
13. Heeft u een tip hoe de dienstverlening beter kan?
14. Heeft u een tip hoe we mensen in uw situatie beter kunnen bereiken?
15. Wat wilt u verder nog kwijt?

Bijlage 3 Ontvangen stukken

Documenten (focus ligt op documenten uit periode 2018 – 2020/2021)

- Beleidsplan schulddienstverlening ISD Bollenstreek 'Op weg naar financiële zelfredzaamheid'.
- Beleidsplan Teylingen "Integrale schuldhulpverlening: Een ketenaanpak van preventie tot nazorg."
- Besluit Uitvoeringsregels schulddienstverlening ISD Bollenstreek.
- Begrotingen (2018-2021) – Begroting SHV staat onder begroting Wmo
- Jaarrekeningen (2018-2020).
  https://isdbollenstreek.nl/Organisatie onder Financiële documenten (2020 is nog niet vastgesteld)
- Verordeningen en regelingen - ISD Bollenstreek (onder algemeen en privacy)
- Procesbeschrijvingen, protocollen, procedures voor de uitvoering van de schuldhulpverlening (Handboek).
- Privacyprotocol
- Nieuwsbrieven van de ISD Bollenstreek over SHV.
  https://isdbollenstreek.nl/Organisatie/Meer_organisatie/Nieuwsbrieven
- Crisisprotocol
- Rapportage 'Vroeg Eropaf' (Evaluaties 2019 en 2020)
- Auditrapport NVVK

- Werkwijze zelfstandigen
- Aantal klachten
- Aantal medewerkers en functies
  Doorgegeven: 1 leidinggevende, 1 coördinator afdeling SDV, 6 consulenten, 4 medewerkers, tot 1 juli 2021 een externe projectleider vroegsignalering (kwadraad), 2 lopers waarvan 1 extern (kwadraad). Hiernaast 2 beleidsmedewerkers en 2 kwaliteitsmedewerkers.
- Functie-omschrijvingen
- Samenwerkingsafspraken met ketenpartners (bewindvoerders, Humanitas, Kwadraad, etc.)
- Huidige aanmeldprocedure inclusief documenten
- Voorbeeld beschikkingen
- Voorbeeld plan van aanpak
- Voorbeeld rapportage informatie en advies
- Voorbeeld rapportage Mesis
- Monitoringsinformatie/ dashboards vanuit ISD Bollenstreek over SHV
- Klanttevredenheidsonderzoeken I&O Research 2017, 2018 en 2019

Bijlage 4 Cijfers

NVVK jaaruitvraag cijfers SDV	Hillegom	Hillegom	Hillegom	Hillegom
	2019	2018	2017	2016
Hoeveel huishoudens hebben zich in 20xx tot jouw organisatie gericht met een verzoek om informatie, advies of een hulpvraag met betrekking tot hun schuldsituatie?	44	69	55	64
Kun je een inschatting geven van het percentage huishoudens dat in 20xx om hulp vroeg en op het moment van de aanmelding in het bezit was van een eigen huis?	0%	10%	0%	5%
Wat was de percentuele verdeling tussen de verschillende leeftijdscategorieën ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per leeftijdskolom?	6% < 26 jaar; 61% 26-45 jaar; 28% 46-65 jaar; 6% > 65 jaar	7% < 26 jaar; 43% 26-45 jaar; 43% 46-65 jaar; 7% > 65 jaar	3,7% < 26 jaar; 22,2% 26-45 jaar; 55,6% 46-65 jaar; 18,5% > 65 jaar	5,3% < 26 jaar; 42,1% 26-45 jaar; 42,1% 46-65 jaar; 10,5% > 65 jaar
Wat was de percentuele verdeling tussen mannen en vrouwen ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx?	33% m 67% v	43% m 57% v	78% m 22% v	42,1% m 57,9% v
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar samenstelling van het gezin ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per gezinsvorm?	0% alleenstaand; 50% alleenst. ouder; 0% gezin z kind; 50% gezin met kind	63% alleenstaand; 27% alleenst. ouder; 10% gezin z kind; 0% gezin met kind	74,1% alleenstaand; 7,4% alleenst. ouder; 11,1% gezin z kind; 7,4% gezin met kind	57,9% alleenstaand; 10,5% alleenst. ouder; 26,3% gezin z kind; 5,3% gezin met kind
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar inkomstenbron ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per soort inkomen?	33% inkomen uit werk; 67% uitkering	63% inkomen uit werk; 30% uitkering 7% geen inkomen	28% inkomen uit werk; 72% uitkering	28,3% inkomen uit werk; 71,7% uitkering

Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar hoogte van hun inkomen die in 20xx een aanvraag indienden, uitgesplitst per inkomenscategorie?	83% wml of lager; 11% modaal; 6% bovenmodaal	63% wml of lager; 27% modaal; 10% bovenmodaal	84,6% wml of lager; 7,7% modaal; 7,7% bovenmodaal	66,7% wml of lager; 27,8% modaal; 5,6% bovenmodaal
Hoeveel huishoudens die bij jouw organisatie in 20xx in behandeling waren, kregen op initiatief van jouw organisatie ondersteuning om grotere budgetvaardigheden aan te leren?	9	11	21	14
Hoeveel huishoudens maakten op de peildatum 31 december 20xx gebruik van een budgetbeheerrekening?	42	36	27	18
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening heeft jouw organisatie in 20xx ontvangen?	24	38	36	36
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening zijn door jouw organisatie in 20xx toegekend?	18	30	31	19
Hoeveel huishoudens dienden in 20xx een aanvraag voor schuldhulpverlening in die eerder (binnen een periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag) een minnelijk of wettelijk traject hebben doorlopen?	0	2	0	0
Wat is de gemiddelde doorlooptijd in 2019 van de schuldregeling in dagen? Het gaat bij deze vraag om alle dossiers waarbij een schuldregeling is opgezet in 2019 en de doorlooptijd tussen het moment van tekenen van de schuldregelingsovereenkomst en akkoord schuldeisers (richtlijn 120 dagen).	126			
Hoeveel huishoudens hebben in 20xx een stabilisatieovereenkomst getekend?	14	24	25	18
Kun je aangeven hoeveel mensen in 20xx in een Stabilisatietraject verbleven dat langer dan 8 maanden duurde oftewel Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) ontvingen oftewel een andere vorm van langere termijn financiële begeleiding werd geboden?	4	1	4	0

Uit hoeveel schuldeisers bestond het schuldenpakket gemiddeld in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	11	11	9	15
Hoe hoog was gemiddeld het totale bedrag dat de schuldenaar als schuld had uitstaan in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	€ 44.966,00	€ 40.487,00	€ 47.649,00	€ 69.094,00
Hoeveel regelingen om schulden op te lossen werden in totaal door jouw organisatie in 20xx gevoerd?	82	85	73	79
Hoeveel huishoudens zijn in de loop van 20xx met finale kwijting/schuldenvrij uit een regeling gestroomd?	15	14	26	23
Hoeveel Wsnp–verklaringen zijn er door jouw organisatie in 20xx afgegeven in het verzorgingsgebied waarin jouw organisatie werkzaam is?	1	6	12	7

NVVK jaaruitvraag cijfers SDV	**Lisse**	**Lisse**	**Lisse**	**Lisse**
	2019	**2018**	**2017**	**2016**
Hoeveel huishoudens hebben zich in 20xx tot jouw organisatie gericht met een verzoek om informatie, advies of een hulpvraag met betrekking tot hun schuldsituatie?	45	56	56	49
Kun je een inschatting geven van het percentage huishoudens dat in 20xx om hulp vroeg en op het moment van de aanmelding in het bezit was van een eigen huis?	5%	4%	7,70%	0%

Wat was de percentuele verdeling tussen de verschillende leeftijdscategorieën ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per leeftijdskolom?	11% < 26 jaar; 37% 26-45 jaar; 42% 46-65 jaar; 11% > 65 jaar	21% < 26 jaar; 33% 26-45 jaar; 38% 46-65 jaar; 8% > 65 jaar	7,7% < 26 jaar; 46,2% 26-45 jaar; 30,8% 46-65 jaar; 15,4% > 65 jaar	23,1% < 26 jaar; 30,8% 26-45 jaar; 30,8% 46-65 jaar; 15,4% > 65 jaar
Wat was de percentuele verdeling tussen mannen en vrouwen ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx?	79% m 21% v	63% m 37% v	61,5% m 38,5% v	53,8% m 46,2% v
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar samenstelling van het gezin ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per gezinsvorm?	43% alleenstaand; 14% alleenst. ouder; 29% gezin z kind; 14% gezin met kind	63% alleenstaand; 21% alleenst. ouder; 13% gezin z kind; 4% gezin met kind	38,5% alleenstaand; 23,1% alleenst. ouder; 38,5% gezin z kind; 0% gezin met kind	53,8% alleenstaand; 15,4% alleenst. ouder; 15,4% gezin z kind; 15,4% gezin met kind
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar inkomstenbron ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per soort inkomen?	47% inkomen uit werk; 53% uitkering	54% inkomen uit werk; 29% uitkering 17% geen inkomen	30,8% inkomen uit werk; 69,2% uitkering	75% inkomen uit werk; 25% uitkering
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar hoogte van hun inkomen die in 20xx een aanvraag indienden, uitgesplitst per inkomenscategorie?	85% wml of lager; 13% modaal; 0% bovenmodaal	79% wml of lager; 13% modaal; 8% bovenmodaal	64,7% wml of lager; 8,8% modaal; 26,5% bovenmodaal	84,6% wml of lager; 15,4% modaal; 0% bovenmodaal
Hoeveel huishoudens die bij jouw organisatie in 20xx in behandeling waren, kregen op initiatief van jouw organisatie ondersteuning om grotere budgetvaardigheden aan te leren?	12	17	8	5
Hoeveel huishoudens maakten op de peildatum 31 december 20xx gebruik van een budgetbeheerrekening?	40	36	24	16
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening heeft jouw organisatie in 20xx ontvangen?	23	31	23	30

Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening zijn door jouw organisatie in 20xx toegekend?	19	24	16	13
Hoeveel huishoudens dienden in 20xx een aanvraag voor schuldhulpverlening in die eerder (binnen een periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag) een minnelijk of wettelijk traject hebben doorlopen?	2	1	0	2
Wat is de gemiddelde doorlooptijd in 2019 van de schuldregeling in dagen? Het gaat bij deze vraag om alle dossiers waarbij een schuldregeling is opgezet in 2019 en de doorlooptijd tussen het moment van tekenen van de schuldregelingsovereenkomst en akkoord schuldeisers (richtlijn 120 dagen).	93			
Hoeveel huishoudens hebben in 20xx een stabilisatieovereenkomst getekend?	18	23	14	17
Kun je aangeven hoeveel mensen in 20xx in een Stabilisatietraject verbleven dat langer dan 8 maanden duurde oftewel Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) ontvingen oftewel een andere vorm van langere termijn financiële begeleiding werd geboden?	0	1	1	2
Uit hoeveel schuldeisers bestond het schuldenpakket gemiddeld in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	12	14	13	9
Hoe hoog was gemiddeld het totale bedrag dat de schuldenaar als schuld had uitstaan in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	€ 41.932,00	€ 28.391,00	€ 31.689,00	€ 25.210,00
Hoeveel regelingen om schulden op te lossen werden in totaal door jouw organisatie in 20xx gevoerd?	62	63	45	54

Hoeveel huishoudens zijn in de loop van 20xx met finale kwijting/schuldenvrij uit een regeling gestroomd?	12	9	11	18
Hoeveel Wsnp−verklaringen zijn er door jouw organisatie in 20xx afgegeven in het verzorgingsgebied waarin jouw organisatie werkzaam is?	3	3	1	6

NVVK jaaruitvraag cijfers SDV	**Noordwijk**	**Noordwijk**	**Noordwijk**	**Noordwijk**
	2019	**2018**	**2017**	**2016**
Hoeveel huishoudens hebben zich in 20xx tot jouw organisatie gericht met een verzoek om informatie, advies of een hulpvraag met betrekking tot hun schuldsituatie?	87	95	72	63
Kun je een inschatting geven van het percentage huishoudens dat in 20xx om hulp vroeg en op het moment van de aanmelding in het bezit was van een eigen huis?	0%	0%	0%	5%
Wat was de percentuele verdeling tussen de verschillende leeftijdscategorieën ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per leeftijdskolom?	6% < 26 jaar; 50% 26-45 jaar; 44% 46-65 jaar; 0% > 65 jaar	4% < 26 jaar; 39% 26-45 jaar; 46% 46-65 jaar; 11% > 65 jaar	0% < 26 jaar; 55,6% 26-45 jaar; 22,2% 46-65 jaar; 22,2% > 65 jaar	0% < 26 jaar; 42,1% 26-45 jaar; 52,6% 46-65 jaar; 5,3% > 65 jaar
Wat was de percentuele verdeling tussen mannen en vrouwen ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx?	72% m 28% v	75% m 25% v	61% m 39% v	42,1 % m 57,9% v
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar samenstelling van het gezin ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per gezinsvorm?	33% alleenstaand; 22% alleenst. ouder; 22% gezin z kind; 22% gezin met kind	64% alleenstaand; 32% alleenst. ouder; 4% gezin z kind; 0% gezin met kind	83,3% alleenstaand; 16,7% alleenst. ouder; 0% gezin z kind; 0% gezin met kind	57,9% alleenstaand; 10,5% alleenst. ouder; 15,8% gezin z kind; 15,8% gezin met kind

Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar inkomstenbron ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per soort inkomen?	37% inkomen uit werk; 63% uitkering	38% inkomen uit werk; 48% uitkering 14% geen inkomen	33,3% inkomen uit werk; 66,7% uitkering	52,9% inkomen uit werk; 47,1% uitkering
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar hoogte van hun inkomen die in 20xx een aanvraag indienden, uitgesplitst per inkomenscategorie?	85% wml of lager; 15% modaal; 0% bovenmodaal	72% wml of lager; 21% modaal; 7% bovenmodaal	77,8% wml of lager; 16,7% modaal; 5,6% bovenmodaal	5,6% wml of lager; 77,8% modaal; 16,7% bovenmodaal
Hoeveel huishoudens die bij jouw organisatie in 20xx in behandeling waren, kregen op initiatief van jouw organisatie ondersteuning om grotere budgetvaardigheden aan te leren?	12	19	16	12
Hoeveel huishoudens maakten op de peildatum 31 december 20xx gebruik van een budgetbeheerrekening?	59	40	20	14
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening heeft jouw organisatie in 20xx ontvangen?	38	45	43	27
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening zijn door jouw organisatie in 20xx toegekend?	32	29	20	21
Hoeveel huishoudens dienden in 20xx een aanvraag voor schuldhulpverlening in die eerder (binnen een periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag) een minnelijk of wettelijk traject hebben doorlopen?	0	0	0	0
Wat is de gemiddelde doorlooptijd in 2019 van de schuldregeling in dagen? Het gaat bij deze vraag om alle dossiers waarbij een schuldregeling is opgezet in 2019 en de doorlooptijd tussen het moment van tekenen van de schuldregelingsovereenkomst en akkoord schuldeisers (richtlijn 120 dagen).	147			
Hoeveel huishoudens hebben in 20xx een stabilisatieovereenkomst getekend?	27	22	21	15

Kun je aangeven hoeveel mensen in 20xx in een Stabilisatietraject verbleven dat langer dan 8 maanden duurde oftewel Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) ontvingen oftewel een andere vorm van langere termijn financiële begeleiding werd geboden?	2		2	1
Uit hoeveel schuldeisers bestond het schuldenpakket gemiddeld in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	10	10	9	11
Hoe hoog was gemiddeld het totale bedrag dat de schuldenaar als schuld had uitstaan in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	€ 31.823,00	€ 27.608,00	€ 36.738,23	€ 63.478,45
Hoeveel regelingen om schulden op te lossen werden in totaal door jouw organisatie in 20xx gevoerd?	107	123	57	62
Hoeveel huishoudens zijn in de loop van 20xx met finale kwijting/schuldenvrij uit een regeling gestroomd?	18	28	12	17
Hoeveel Wsnp–verklaringen zijn er door jouw organisatie in 20xx afgegeven in het verzorgingsgebied waarin jouw organisatie werkzaam is?	5	5	3	7

NVVK jaaruitvraag cijfers SDV	Noordwijkerhout	Noordwijkerhout
	2017	**2016**
Hoeveel huishoudens hebben zich in 20xx tot jouw organisatie gericht met een verzoek om informatie, advies of een hulpvraag met betrekking tot hun schuldsituatie?	37	39
Kun je een inschatting geven van het percentage huishoudens dat in 20xx om hulp vroeg en op het moment van de aanmelding in het bezit was van een eigen huis?	7,10%	7,70%
Wat was de percentuele verdeling tussen de verschillende leeftijdscategorieën ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per leeftijdskolom?	7,1% < 26 jaar; 42,9% 26-45 jaar; 50,0% 46-65 jaar;	0% < 26 jaar; 61,5% 26-45 jaar; 38,5% 46-65 jaar; 0% > 65 jaar
Wat was de percentuele verdeling tussen mannen en vrouwen ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx?	57% m 43% v	53,8 % m 46,2% v
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar samenstelling van het gezin ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per gezinsvorm?	92,9% alleenstaand; 7,1% alleenst. ouder; 0% gezin z kind; 0% gezin met kind	69,2% alleenstaand; 23,1% alleenst. ouder; 0% gezin z kind; 7,7% gezin met kind
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar inkomstenbron ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per soort inkomen?	61,5% inkomen uit werk; 38,5% uitkering	45,5% inkomen uit werk; 54,5% uitkering

Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar hoogte van hun inkomen die in 20xx een aanvraag indienden, uitgesplitst per inkomenscategorie?	78,6% wml of lager; 21,4% modaal; 0% bovenmodaal	76,9% wml of lager; 23,1% modaal; 0% bovenmodaal
Hoeveel huishoudens die bij jouw organisatie in 20xx in behandeling waren, kregen op initiatief van jouw organisatie ondersteuning om grotere budgetvaardigheden aan te leren?	9	8
Hoeveel huishoudens maakten op de peildatum 31 december 20xx gebruik van een budgetbeheerrekening?	10	11
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening heeft jouw organisatie in 20xx ontvangen?	20	23
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening zijn door jouw organisatie in 20xx toegekend?	14	13
Hoeveel huishoudens dienden in 20xx een aanvraag voor schuldhulpverlening in die eerder (binnen een periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag) een minnelijk of wettelijk traject hebben doorlopen?	1	0
Wat is de gemiddelde doorlooptijd in 2019 van de schuldregeling in dagen? Het gaat bij deze vraag om alle dossiers waarbij een schuldregeling is opgezet in 2019 en de doorlooptijd tussen het moment van tekenen van de schuldregelingsovereenkomst en akkoord schuldeisers (richtlijn 120 dagen).		
Hoeveel huishoudens hebben in 20xx een stabilisatieovereenkomst getekend?	12	14
Kun je aangeven hoeveel mensen in 20xx in een Stabilisatietraject verbleven dat langer dan 8 maanden duurde oftewel Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) ontvingen oftewel een andere vorm van langere termijn financiële begeleiding werd geboden?	2	2

Uit hoeveel schuldeisers bestond het schuldenpakket gemiddeld in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	12	7
Hoe hoog was gemiddeld het totale bedrag dat de schuldenaar als schuld had uitstaan in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	€ 24.702,00	€ 23.027,16
Hoeveel regelingen om schulden op te lossen werden in totaal door jouw organisatie in 20xx gevoerd?	43	44
Hoeveel huishoudens zijn in de loop van 20xx met finale kwijting/schuldenvrij uit een regeling gestroomd?	11	12
Hoeveel Wsnp–verklaringen zijn er door jouw organisatie in 20xx afgegeven in het verzorgingsgebied waarin jouw organisatie werkzaam is?	2	3

NVVK jaaruitvraag cijfers SDV	**Teylingen**	**Teylingen**	**Teylingen**	**Teylingen**
	2019	**2018**	**2017**	**2016**
Hoeveel huishoudens hebben zich in 20xx tot jouw organisatie gericht met een verzoek om informatie, advies of een hulpvraag met betrekking tot hun schuldsituatie?	48	63	64	54
Kun je een inschatting geven van het percentage huishoudens dat in 20xx om hulp vroeg en op het moment van de aanmelding in het bezit was van een eigen huis?	5%	4%	0%	6,70%

Wat was de percentuele verdeling tussen de verschillende leeftijdscategorieën ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per leeftijdskolom?	5% < 26 jaar; 60% 26-45 jaar; 35% 46-65 jaar; 0% > 65 jaar	4% < 26 jaar; 41% 26-45 jaar; 52% 46-65 jaar; 4% > 65 jaar	10,0% < 26 jaar; 45,0% 26-45 jaar; 45,0% 46-65 jaar; 0% > 65 jaar	3,3% < 26 jaar; 43,3% 26-45 jaar; 53,3% 46-65 jaar; 0% > 65 jaar
Wat was de percentuele verdeling tussen mannen en vrouwen ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx?	70% m 30% v	74% m 26% v	50% m 50% v	63,3% m 36,7% v
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar samenstelling van het gezin ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per gezinsvorm?	17% alleenstaand; 33% alleenst. ouder; 0% gezin z kind; 50% gezin met kind	78% alleenstaand; 15% alleenst. ouder; 7% gezin z kind; 0% gezin met kind	60% alleenstaand; 30% alleenst. ouder; 10% gezin z kind; 0% gezin met kind	46,7% alleenstaand; 16,7% alleenst. ouder; 13,3% gezin z kind; 23,3% gezin met kind
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar inkomstenbron ten aanzien van alle aanmeldingen in 20xx, uitgesplitst per soort inkomen?	56% inkomen uit werk; 44% uitkering	47% inkomen uit werk; 41% uitkering 12% geen inkomen	45% inkomen uit werk; 55% uitkering	42,9% inkomen uit werk; 57,1% uitkering
Wat was de percentuele verdeling tussen de huishoudens naar hoogte van hun inkomen die in 20xx een aanvraag indienden, uitgesplitst per inkomenscategorie?	94% wml of lager; 6% modaal; 0% bovenmodaal	81% wml of lager; 7% modaal; 11% bovenmodaal	73,7% wml of lager; 15,8% modaal; 10,5% bovenmodaal	10,0% wml of lager; 66,7% modaal; 23,3% bovenmodaal
Hoeveel huishoudens die bij jouw organisatie in 20xx in behandeling waren, kregen op initiatief van jouw organisatie ondersteuning om grotere budgetvaardigheden aan te leren?	14	12	20	21
Hoeveel huishoudens maakten op de peildatum 31 december 20xx gebruik van een budgetbeheerrekening?	42	35	24	14
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening heeft jouw organisatie in 20xx ontvangen?	22	37	43	42
Hoeveel aanvragen voor schuldhulpverlening zijn door jouw organisatie in 20xx toegekend?	20	27	23	30

Hoeveel huishoudens dienden in 20xx een aanvraag voor schuldhulpverlening in die eerder (binnen een periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag) een minnelijk of wettelijk traject hebben doorlopen?	1	0	1	2
Wat is de gemiddelde doorlooptijd in 2019 van de schuldregeling in dagen? Het gaat bij deze vraag om alle dossiers waarbij een schuldregeling is opgezet in 2019 en de doorlooptijd tussen het moment van tekenen van de schuldregelingsovereenkomst en akkoord schuldeisers (richtlijn 120 dagen).	166			
Hoeveel huishoudens hebben in 20xx een stabilisatieovereenkomst getekend?	16	17	20	23
Kun je aangeven hoeveel mensen in 20xx in een Stabilisatietraject verbleven dat langer dan 8 maanden duurde oftewel Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) ontvingen oftewel een andere vorm van langere termijn financiële begeleiding werd geboden?	4	3	2	3
Uit hoeveel schuldeisers bestond het schuldenpakket gemiddeld in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	11	12	10	14
Hoe hoog was gemiddeld het totale bedrag dat de schuldenaar als schuld had uitstaan in de dossiers waarvoor jouw organisatie probeerde om de schulden op te lossen (te weten een schuldsanering SK, schuldbemiddeling SB, herfinanciering HF of betalingsregeling BR)?	€ 65.340,00	€ 70.995,00	€ 60.573,00	€ 79.956,55
Hoeveel regelingen om schulden op te lossen werden in totaal door jouw organisatie in 20xx gevoerd?	81	82	64	75
Hoeveel huishoudens zijn in de loop van 20xx met finale kwijting/schuldenvrij uit een regeling gestroomd?	21	9	16	22

Hoeveel Wsnp–verklaringen zijn er door jouw organisatie in 20xx afgegeven in het verzorgingsgebied waarin jouw organisatie werkzaam is?	1	7	4	5

Adviesraad Teylingen

11 oktober 2021

Hierbij het advies van ASD Teylingen.

Zoeken naar manieren om de voorzieningen laagdrempelig te maken en zorgen dat schaamte een ondergeschikte rol speelt, vinden wij van groot belang.

De eerste contacten moeten anoniem kunnen worden gelegd.

De professionele eisen aan de vaardigheden van de eerste persoon waarmee het contact vanuit de burgers wordt gelegd zijn belangrijk. Het vertrouwen moet worden gewekt. De persoon moet beschikken over empathisch vermogen en goed op de hoogte zijn van de verwijzingsmogelijkheden.

De taken van de ISD worden uitgebreid. Ons advies is om goed te monitoren of deze uitbreiding van taken in de praktijk goed wordt c.q. kan worden uitgevoerd .

Op bladz.11 wordt het adviesrecht genoemd. De termijn zou verkort moeten worden." ofwel geheel weg te laten ofwel te vervangen door: "Positief is dat de ISD Bollenstreek in samenwerking met de gemeenten gaat onderzoeken wat de meerwaarde van adviesrecht bij schuldenbewind voor de inwoners van de gemeenten is (par. 2.5). De betreffende wet is evenwel al ingegaan per 1 januari 2021. Onze vraag is op welke wijze de prioritering van onderzoeksopdrachten voor ISD Bollenstreek wordt vast gesteld?

De tenaamstelling van de PCI op bladz.27 is onjuist en moet worden aangepast. 7.1 blz. 32. Aanvulling van de financiële gegevens is gewenst.

De gegeven adviezen tijdens het eerste contact met onze ASD zijn niet in de notitie opgenomen. Er heeft geen terugkoppeling plaatsgevonden. Ons advies is om dit lopende de procedure wel te doen.

Namens de ASD.

Chris Tetteroo, voorzitter

12 mei 2021

Geef in het beleid duidelijk aan hoe groot de doelgroep is. De cijfers van inwoners die worden geholpen via budgetbeheer of schuldhulptraject (minnelijk of wettelijk) en vroeg eropaf zijn relatief laag in vergelijking met de verwachte doelgroep.

1. Lid adviesraad had Schuldhulpmaatje gesproken/gezien. In Teylingen komen zij op 2.000 huishoudens met hoog risico profiel van de totaal 14.700; landelijk is 1 op de 5 huishoudens in risicovolle/ problematische schulden, dan zou het in Teylingen 1 op 7 huishoudens zijn. In cijfers heb aandacht voor schaamte en taboe,
2. Kijk ook naar bron schulden/neem dat mee; zoals hypotheekverstrekkers en banken (persoonlijk krediet) en belastingdienst.
3. Neem in beleid de wettelijke verplichting op, tot onafhankelijke cliëntondersteuning mee (meedenkersnetwerk). Deze meedenkers kunnen meegaan met mensen bijvoorbeeld bij gesprekken met de ISD (en helpen snappen/onthouden).
4. Zorg dat organisaties niet langs elkaar heen werken/op de hoogte zijn van elkaars inzet/samenwerken/vergeet daarbij de vrijwilligersclubs niet.
5. Vraag; zit de AVG dwars/zijn er mogelijkheden voor een vrijwilliger(sclub) die mensen met schulden begeleiden om met toestemming van de cliënt informatie over schulddossier in te zien (daar had ik het antwoord niet op). Beschrijf/benoem dat.
6. Benoem bij Vroeg Eropaf binnen welke termijn "er gelopen wordt" op hulpvragen.

Raadsvoorstel Besluitvormend

Concept maatschappelijke agenda en vervolg

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-21-205920
datum collegevergadering:	02 november 2021
datum raadsvergadering:	16 december 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	A. van Kempen
behandelend ambtenaar:	Ella Visser
e-mailadres:	E.Visser@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. U oordeelsvormend uit te spreken over de concept Maatschappelijke Agenda en daarmee de oordeelsvormende fase af te sluiten.
2. De beleidsnota 'Investeren in de basis, armoedebeleid Teylingen 2018-2021' te verlengen met 1 jaar.
3. De 'Nota Sport en bewegen 2018-2021' te verlengen met 1 jaar.

Inleiding

We willen een vitaal en energiek Teylingen, waar het prettig wonen is en inwoners naar vermogen kunnen meedoen. De gemeente ontwikkelt daarvoor beleid. Zo is er beleid voor werk en inkomen, sport, gezondheid, cultuur, jeugd(hulp), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), onderwijs, accommodaties etc. Tot nu toe heeft de gemeente voor deze onderwerpen separate beleidsnota's gehanteerd. Het college wil overstappen naar een andere vorm van beleid maken en uitvoeren. Met deze nieuwe vorm wil het college bereiken dat maatschappelijke opgaven op een meer samenhangende en ook effectievere manier worden aangepakt. Samen met iedereen die daaraan wil bijdragen.
In 2022 zal het college een integrale maatschappelijke agenda aan de raad voorleggen, samen met bijbehorende uitvoeringsprogramma's. De maatschappelijke agenda verwoordt een integrale visie op het brede sociaal domein. De agenda benoemt de opgaven en wat de gemeente wil bereiken voor haar inwoners. In de uitvoeringsprogramma's zal staan wat de gemeente en partners voor deze doelen gaan doen.
De weg naar dit raadsbesluit gaat in stappen, we volgen daarbij de stappen van het BOB-model (Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming). De eerste stap was op 5 november 2020. Toen heeft de raad beeldvormend en opiniërend gesproken over de Bespreeknotitie maatschappelijke agenda. De conclusie was dat de raad zich kon vinden in het opstellen van een maatschappelijke agenda en dat het college verder kon gaan met de uitwerking ervan.
De tweede stap betreft het voorliggende voorstel. In het voorjaar van 2021 is gesproken met diverse partners over de inhoud van de maatschappelijke agenda. Met de opbrengst daarvan is de concept maatschappelijke agenda gemaakt. Het college vraagt de raad nu haar oordeel te vormen over dit concept.

De laatste en derde fase zal volgend jaar zijn, namelijk het definitieve besluit over de maatschappelijke agenda samen met bij behorende uitvoeringsprogramma's.

Bestaand kader en context

- De raad moet periodiek beleidsplannen vaststellen. Deze wettelijke plicht staat in artikel 2.2 van de Jeugdwet, artikel 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning, artikel 8d van de Participatiewet en artikel 13 van de Wet publieke gezondheid. De maatschappelijke agenda geeft invulling aan een groot deel van deze plicht. Het andere deel wordt ingevuld door regionale plannen voor de inkoop van jeugdhulp en maatschappelijke zorg en beleidskaders van onze gemeenschappelijke regelingen. Tot slot wordt de maatschappelijke agenda aangevuld met uitvoeringsprogramma's.
- De raad heeft op 12 maart 2020 besloten het college te vragen bij het opstellen van nieuw beleid rekening te houden met verplichtingen die voortkomen uit het VN-verdrag Handicap. De maatschappelijke agenda gaat ook in op inclusie.

Beoogd effect

- Samenhangend integraal beleid in het brede sociaal domein waarmee het meedoen in de samenleving wordt bevorderd.
- In afstemming met de raad dit integraal beleid vormgeven.

Argumenten

1.1 Integraal beleid past bij werken volgens de bedoeling
De maatschappelijke agenda draagt er aan bij dat we elkaar 'verstaan' en dat we kunnen werken vanuit een gezamenlijke visie. We willen vanuit de inwoner redeneren en handelen, dat vraagt ook om integraliteit. Meedoen aan de samenleving kan vanuit allerlei invalshoeken worden bevorderd: sport, onderwijs, werk, ondersteuning, leefomgeving, cultuur etc. Deze agenda, samen met de uitvoeringsprogramma's, kan de samenhang verbeteren, zowel in het beleid en als in de uitvoering. We verwachten dat daarmee ook de effectiviteit zal toenemen.

1.2 Maatschappelijke partners hebben positief gereageerd op de maatschappelijke agenda
In het voorjaar van 2021 is de Bespreeknotitie maatschappelijke agenda met circa 100 personen van verschillende organisaties besproken. Ook de Adviesraad Sociaal Domein heeft haar advies uitgebracht. De reacties op de Bespreeknotitie maatschappelijke agenda waren positief, zowel over het idee van één maatschappelijke agenda als over de inhoud van de bespreeknotitie.

1.3 De bespreeknotitie maatschappelijke agenda is de concept maatschappelijke agenda geworden
Uiteraard hebben de deelnemers van bovengenoemde gesprekken suggesties gedaan. Deze suggesties zijn gewogen en hebben geleid tot het aanscherpen van de tekst van de maatschappelijke agenda. Suggesties die te maken hebben met het concreter maken van de plannen en de tips voor de uitvoering, worden gebruikt bij het maken van de uitvoeringsprogramma's. Immers wat we willen bereiken, staat in de maatschappelijke agenda. Wat we er voor gaan doen, zal in de uitvoeringsprogramma's staan.

1.4 De concept agenda is bepalend voor de uitvoeringsprogramma's die hierna worden gemaakt
De uitvoeringsprogramma's worden gemaakt voor de opgaven en de doelen uit de concept maatschappelijke agenda. Deze concept agenda bepaalt dus voor welke opgaven er een uitvoeringsprogramma moet komen en ook aan welke doelen gewerkt moet

worden. Uiteindelijk vormen de maatschappelijke agenda en de uitvoeringsprogramma's een onlosmakelijk geheel.

1.5 We willen dat de inzet van iedereen die straks bijdraagt aan het maken van de uitvoeringsprogramma's zinvol is
De uitvoeringsprogramma's maken we met iedereen die daar een bijdrage aan kan en wil leveren; dus samen met inwoners, verenigingen, maatschappelijke partners en ondernemers. We vragen tijd en energie van hen. Het is daarom belangrijk vooraf te weten of de opgaven en de doelen in de concept maatschappelijke agenda op steun van de raad kunnen rekenen.

2.1 en 3.1 Dit zorgt voor een goede overgang naar de uitvoeringsprogramma's
De uitvoeringsprogramma's worden in 2022 gemaakt. De maatschappelijke agenda, samen met de uitvoeringsprogramma's gaan bestaande sectorale nota's vervangen voor meer integraal beleid. Door de nota's voor armoede en voor sport een jaar te verlengen ontstaat er geen vacuüm. De doelen en activiteiten uit deze nota's blijven van kracht.

Kanttekeningen
1.1 *Met de maatschappelijke agenda starten we met een nieuwe vorm van beleid maken en uitvoeren*
Het zal niet in één keer vlekkeloos verlopen en perfect zijn. Dit zal een proces van doen, leren en weer bijstellen worden. In het doen en leren zit juist ook de kracht. Daarin betrekken graag ook de raad.

1.2 Voor de opgave vitaliteit is er al een eerste uitvoeringsprogramma
Op 22 april 2021 heeft de raad de gezondheidsnota Teylingen positief gezond' 2021 – 2024 vastgesteld. De inhoud van het uitvoeringsprogramma Vitaliteit is daarmee bepaald. Bovendien hebben we het Vitaliteitsakkoord gesloten met samenwerkingspartners. In het vitaliteitsakkoord is de basis gelegd voor het uitvoeringsprogramma Vitaliteit. Het is de start van een ontwikkeltraject. Daar gaan we in 2022 mee verder. Voor de opgave Vitaliteit gaan we dus niet een nieuw uitvoeringsprogramma maken, maar verder met wat er al ligt.

Financiële consequenties
Voor de uitvoering van de MAG worden aparte voorstellen met evt. financiële consequenties opgesteld. Voor de verlenging van de sportnota en armoedenota zijn de bestaande budgetten afdoende. Bij de jaarrekening 2021 zullen hiervoor overhevelingsvoorstellen worden gedaan.

Aanpak, uitvoering en participatie
De concept maatschappelijke agenda is opgesteld in overleg met maatschappelijke partners. Ook de Adviesraad Sociaal Domein is om advies gevraagd. De uitvoeringsprogramma's zullen opgesteld worden samen met iedereen die wil en kan bijdragen aan de doelen van de maatschappelijke agenda.

Organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van de nota's die een jaar verlengd worden, zullen daarvan op de hoogte worden gesteld.

Duurzaamheid
Integraal beleid draagt bij aan gezondheid en zelfredzaamheid van inwoners. Daarnaast beogen we met een maatschappelijke agenda op de langere termijn ook de financiële haalbaarheid van de gemeentelijke taken in het sociaal domein te verbeteren.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Ook de raden van Hillegom en Lisse zullen in het najaar van 2021 een besluit nemen over de maatschappelijke agenda voor hun gemeente. De inhoud van de drie agenda's is grotendeels gelijk.

Urgentie
Een besluit van de raad in 2021 is wenselijk, zodat in 2022 de uitvoeringsprogramma's gemaakt kunnen worden.

Evaluatie
We beogen de concept maatschappelijke agenda samen met de uitvoeringsprogramma's in 2022 aan de raad aan te bieden. Daarna wordt de agenda periodiek geactualiseerd, we denken nu aan elke 2 jaar. Bij de jaarrekening wordt verslag gedaan van de resultaten de uitvoeringsprogramma's.

Bijlagen en achtergrondinformatie
1 Concept Maatschappelijke agenda Teylingen, Leven lang meedoen
2 Advies van de Adviesraad Sociaal Domein
3 Reactie van het college op het advies van de Adviesraad

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen	Carla G.J. Breuer
secretaris	burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 02 november 2021 met als onderwerp Concept maatschappelijke agenda en vervolg

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 2.2 van de Jeugdwet, artikel 2.1.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning, artikel 8d van de Participatiewet en artikel 13 van de Wet publieke gezondheid,

besluit:

1. Zich oordeelsvormend uit te spreken over de concept 'Maatschappelijke agenda Teylingen Leven lang meedoen' en daarmee de oordeelsvormende fase af te sluiten.
2. De beleidsnota 'Investeren in de basis, armoedebeleid Teylingen 2018-2021' te verlengen met 1 jaar.
3. De 'Nota Sport en bewegen 2018-2021' te verlengen met 1 jaar.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 16 december 2021,

Robert van Dijk
griffier

Carla G.J. Breuer
voorzitter

Leven lang meedoen

We maken samen onze dorpen

Concept Maatschappelijke agenda gemeente Teylingen

December, 2021

gemeente TEYLINGEN

Inhoud

Samenvatting 3
Uitleg over deze maatschappelijke agenda 4
Ontwikkelingen om rekening mee te houden 5
Visie op een leven lang meedoen 7
De opgaven 10
1. Vitaliteit 12
   Onze inwoners hebben gelijke kansen op gezondheid van –9 maanden tot 100+ 12
2. Talentontwikkeling 14
   Onze inwoners kunnen zich hun leven lang ontwikkelen 14
3. Zorg voor elkaar 16
   Onze inwoners steunen elkaar en zetten zich in voor leefbare en veilige wijken 16
4. Werk en Inkomen 18
   Onze inwoners hebben voldoende inkomen voor hun levensonderhoud en om mee te kunnen doen naar vermogen 18
5. Opgroeien en opvoeden 20
   Onze kinderen groeien op in een gezonde en veilige omgeving en ouders en opvoeders voelen zich gesteund als dat nodig is 20
6. Thuis wonen 22
   Onze inwoners wonen zo lang mogelijk comfortabel en veilig thuis 22
7. Hulp bij meedoen 24
   Onze inwoners zijn in staat zichzelf te redden en kunnen rekenen op hulp als ze dat nodig hebben. 24

Bijlagen 26
Bijlage 1 - Begrippenlijst 26
Bijlage 2 - De relatie tussen de maatschappelijke agenda en andere nota's 27
Bijlage 3 - Samenwerkingspartners 28
Bijlage 4 - Positieve gezondheid 29
Bijlage 5 - Nul-meting: hoe staan we er nu voor 30

Samenvatting

Maatschappelijke agenda

Onze visie

In onze gemeente krijgt iedereen de kans om mee te kunnen doen. We vertrouwen en bouwen op de kracht van inwoners. Iedereen heeft talenten. Samen zijn inwoners tot veel in staat, want in onze samenleving helpen mensen elkaar. Problemen hebben hoort bij het normale leven. Er is ondersteuning als dat nodig is.

Een maatschappelijke agenda

Deze maatschappelijke agenda gaat over wat er nodig is in het dagelijks leven: wonen, leren, werken, gezondheid, bewegen, cultuur, zorgen voor elkaar en ondersteuning als dat nodig is. We werken vanuit één gezamenlijke visie. Deze agenda bundelt en verbindt ons beleid daarvoor.

Aan de slag

- Samen bouwen: voor elke opgave maken we een uitvoeringsprogramma en gebruiken we wat er al is.
- Samen doen: we gaan aan de slag, we leren met elkaar en stellen bij waar nodig.
- Samen met: inwoners, verenigingen, religieuze gemeenschappen, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de gemeente. Ieder met een eigen rol en verantwoordelijkheid.

Dit willen we voor onze inwoners!

1 Vitaliteit

Gelijke kansen op gezondheid van –9 maanden tot 100+.

2 Talentontwikkeling

Een leven lang kunnen ontwikkelen.

3 Zorg voor elkaar

Elkaar steunen en je inzetten voor leefbare en veilige wijken.

4 Werk en inkomen

Voldoende inkomen voor levensonderhoud en om mee te kunnen doen naar vermogen.

5 Opgroeien

Opgroeien in een gezonde en veilige omgeving, steun voor ouders en opvoeders als dat nodig is.

6 Thuis wonen

Zo lang mogelijk comfortabel en veilig thuis wonen.

7 Hulp bij meedoen

Jezelf kunnen redden en kunnen rekenen op hulp als dat nodig is.

Uitleg over deze maatschappelijke agenda

Deze concept maatschappelijke agenda gaat over onze visie en de opgaven in het brede sociale domein. Het gaat over het (gewone) leven: wonen, leren, werken, gezondheid, bewegen, cultuur, zorgen voor elkaar en ondersteuning als dat nodig is. We maken deze maatschappelijke agenda zodat we elkaar 'verstaan' en kunnen werken vanuit een gezamenlijke visie voor een Teylingen 'van morgen'. De opgaven geven focus, zodat we weten wat ons te doen staat.

De toenemende complexiteit van onze opdracht als gemeente en de beperkte middelen, vragen om een integrale aanpak. Teylingen is daar al langer mee bezig. Deze agenda is een volgende stap die nodig is om de samenhang te verbeteren in ons beleid en uitvoering. De opgaven in het brede sociaal domein zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Inkomen is bijvoorbeeld nodig om te kunnen meedoen en meedoen leidt tot ontplooiing, zelfstandigheid en eigenwaarde.

Deze agenda bundelt en verbindt bestaand beleid. Inwoners en maatschappelijke partners hebben actief bijgedragen aan dit bestaande beleid. Met deze integrale maatschappelijke agenda 'in de hand' zullen we dit gesprek voortzetten. We gaan dan de opgaven uitwerken in concretere plannen. We verleggen hiermee ook de focus van beleid maken, naar samen bouwen. Het wordt een proces van samen doen, leren en bijstellen.

De maatschappelijke agenda geeft invulling aan de wettelijke plicht van de gemeenteraad en politiek bestuurlijke afspraken om periodiek beleidsplannen te maken voor onder andere de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Participatiewet en de Wet publieke gezondheid. Het is ook een stap om te voldoen de eisen van het VN-verdrag Handicap. De maatschappelijke agenda is, samen met de (nog op te stellen) omgevingsvisie, het brede kader voor het beleid van Teylingen.

Deze agenda vervangt een aantal beleidsnota's. Andere actuele nota's voeren we uit binnen het kader van deze agenda. Later willen we deze nota's niet vervangen. In de bijlage is een overzicht opgenomen van deze nota's. Stap voor stap groeien we toe naar een integraal kader voor het brede sociaal domein. Twee jaar na vaststelling bekijken we of deze agenda moet worden geactualiseerd.

Leeswijzer

De maatschappelijke agenda start met: welke (maatschapelijke) ontwikkelingen zien we? Daarna vertellen we over onze (toekomst)visie over onze samenleving in Teylingen. Deze visie geeft samenhang en richting aan de opgaven die daarna aan bod komen.

Ontwikkelingen om rekening mee te houden

In 2015 kreeg de gemeente er belangrijke taken bij op het gebied van de Wmo en jeugdhulp. Ook de Participatiewet veranderde en het Passend Onderwijs werd ingevoerd. Inmiddels hebben we daar aardig wat ervaring mee opgedaan. In deze maatschappelijke agenda bouwen we daar op door. Daarbij houden we rekening met een aantal belangrijke ontwikkelingen.

Gezondheidsachterstanden dreigen steeds groter te worden

We weten dat meedoen en gezondheid samenhangen. Het besef groeit dat een gezonde leefstijl belangrijk is en kansen biedt. Het gedachtengoed van het concept positieve gezondheid die ook in de landelijke nota gezondheid staat1, komt terug in onze visie.

We kunnen er niet vanuit gaan dat iedereen zelfredzaam is

Uit onderzoek naar eigen kracht[2] blijkt duidelijk dat er grenzen zijn. Het luistert nauw wanneer en hoe een beroep gedaan kan worden op eigen kracht van de inwoner en van het sociaal netwerk[3]. Zelfredzaamheid vraagt denk- én doenvermogen. Dit vermogen komt onder druk te staan als gebeurtenissen in een mensenleven veel stress veroorzaken. De draaglast wordt dan groter dan de draagkracht. Het kan zijn dat dit tijdelijk is, maar het kan ook lang duren. In deze nota staat eigen kracht nog steeds voorop en tegelijkertijd realiseren we ons dat er inwoners zijn die ondersteuning nodig hebben.

1 *Gezondheid breed op de agenda. Landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024.*
2 *Weten is nog geen doen: een realistisch perspectief op redzaamheid. WRR 2017.*
3 *De verhuizing van de verzorgingsstaat. Tijdschrift Sociale Vraagstukken, 2018*

In onze regio is er een gebrek aan betaalbare woningen

Zorgen over huisvesting veroorzaken veel stress en vergroten het beroep hulp- en ondersteuning. Een hulpvraag voor ondersteuning is dan eigenlijk een huisvestingsvraag.

De samenleving wordt steeds digitaler

Aan de ene kant biedt dit enorme kansen. Aan de andere kan zet het sommige mensen juist op achterstand.

Onze inwoners worden ouder

Door dubbele vergrijzing en langer thuis wonen zijn meer mensen afhankelijk van steun en zorg. Daarnaast krijgen we te maken met een afnemende beroepsbevolking (om bijvoorbeeld zorg te leveren) en mantelzorgers die ook ouder worden.

Er zijn financiële tekorten in het sociaal domein

De verwachting van de decentralisatie van taken naar gemeenten was, dat gemeenten ondersteuning op maat konden bieden voor minder financiële middelen. Dat laatste is nog niet gebleken. Daarom moeten we scherp zijn op kwaliteit én kosten. Ondere andere datagedreven werken en stevig opdrachtgeverschap kunnen daarbij helpen.

Visie op een leven lang meedoen

De basis van deze agenda is een integrale visie op het brede sociale domein. Deze visie verbindt de opgaven waar we voor staan. Het is een visie op meedoen. Het gaat over inwoners, maatschappelijke partners en samen doen. Deze visie en de kernwaarden[4] die we noemen, geven sturing aan ons beleid en de uitvoering daarvan.

Vertrouwen en bouwen op kracht van inwoners

We gaan uit van een positief mensbeeld: iedereen heeft talenten en mogelijkheden om mee te doen. Iedereen moet de kans krijgen om mee te doen. Discriminatie of uitsluiting, op welke grond dan ook, is niet acceptabel. De sociale en fysieke samenleving moeten zo ingericht zijn, dat iedereen kan meedoen. We bouwen aan een duurzame en inclusieve samenleving, die ook voldoet aan de eisen van het VN-verdrag Handicap.

De benadering van positieve gezondheid is voor ons een belangrijke leidraad en biedt een brede en positieve kijk op het leven van onze inwoners. De brede kijk is dat lichamelijke en mentale gezondheid nauw samenhangen met zingeving, meedoen en een gezonde leefstijl. Daarbij gaan we uit van mogelijkheden en kracht die mensen hebben en niet van ziekte en wat niet kan. Dit betekent dat we altijd een beroep doen op zelfredzaamheid van inwoners. Natuurlijk houden we daarbij rekening met hun mogelijkheden.

We gaan ook uit van samenredzaamheid. Samen zijn inwoners tot veel in staat. In onze betrokken samenleving helpen en ondersteunen families en buren elkaar. Dit is de sociale basis waar we een beroep op doen én waar we samen aan willen bouwen. We werken daarom samen met inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, buurtcommite's, sport- en culturele verenigingen, stichtingen en religieuze gemeenschappen; want zij zijn het cement van de samenleving.

Kernwaarden die hier bij horen:

- Iedereen doet mee aan de samenleving
- Inwoners zijn volwaardige partners van de gemeente
- Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun leven en zetten zich daarvoor in
- Voorkomen is beter dan genezen

4 Deze kernwaarden zijn ontleend aan de Omgekeerde Verordening van Stimulansz

Ondersteuning op maat als dat nodig is

Wij vinden dat zorgen en problemen hebben, bij het normale leven hoort. We gaan er vanuit dat mensen zo veel mogelijk zelf hun eigen problemen oplossen, samen met hun naasten. Ondersteuning via de gemeente komt in beeld als dat nodig is. Er moet dan ondersteuning op maat beschikbaar zijn. Inwoners hebben nu eenmaal niet allemaal dezelfde kansen en iedereen kan in een situatie terecht komen waarbij je het (tijdelijk) niet zelf redt.

We bevorderen dat inwoners zich eigenaar voelen van eigen leven en gezondheid. Professionals en vrijwilligers richten zich op dit eigenaarschap. Ze gaan uit van persoonlijke drijfveren en wensen van inwoners, vanuit de benadering van positieve gezondheid. De behoeften en plannen van onze inwoners, zijn leidend voor de ondersteuning, binnen de mogelijkheden die er zijn.

We vinden dat ondersteuning goed te vinden moet zijn. Inwoners hebben recht op goede informatie en een korte weg naar ondersteuning. Daarnaast is ondersteuning zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Als het kan en zinvol is, wordt de ondersteuning geboden in eigen leefomgeving en is het gericht op het weer zelf kunnen. De ondersteuning is altijd aanvullend op de zelfredzaamheid van inwoners. Deze zelfredzaamheid zoeken we ook in het netwerk van mensen die ondersteuning vragen. Juist voor een duurzaam herstel, zijn eigen regie en het eigen netwerk heel belangrijk. Immers, vrijwilligers en professionals komen en gaan en het netwerk blijft vaak wel.

Als specialistische voorzieningen nodig zijn, willen we dat betrokken partijen goed samenwerken. zodat inwoners zo lang mogelijk hun normale leven kunnen leiden. Dit betekent dat alle organisaties die ondersteuning bieden, werken vanuit 1 gezamenlijk plan en met de uitgangspunten van 1Gezin/1Plan[5].

Kernwaarden :

- De vraag van de inwoner staat centraal
- De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor
- Vrij toegankelijke hulp gaat voor hulp-op-maat
- De gemeente helpt waar dat echt nodig is, denkt mee en stimuleert inwoners oplossingen te vinden
- Ondersteuning is makkelijk bereikbaar
- Diensten en producten van de gemeente zijn van goede kwaliteit en passen bij de behoefte van de inwoner

5 https://1gezin1plan.nu/uitgangspunten

Samenwerken en samen doen

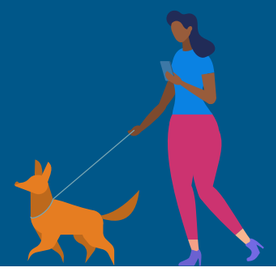
Het is voor ons duidelijk dat als we echt resultaten willen halen, samenwerken essentieel is. Ieder vanuit zijn eigen rol en eigen verantwoordelijkheid: inwoners, verenigingen, ondernemers, maatschappelijke organisaties, onderwijs, overheden en afdelingen van de gemeente zelf. De maatschappelijke agenda geeft richting aan deze samenwerking. De gemeente Teylingen werkt gebiedsgericht, proactief zodat wij optimaal aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. Wij gaan actief op pad om te zien en horen wat er speelt, zodat ons beleid is afgestemd op de wensen en behoeften van inwoners. We nodigen partners uit samen te werken en bij te dragen aan de opgaven die we in deze maatschappelijke agenda formuleren. We werken samen met gemeenten in de regio.

De rol van de gemeente

Hiervoor beschreven we onze visie op een leven lang meedoen. Daar willen we nog aan toevoegen hoe wij onze rol zien bij het uitvoeren er van. We zitten als gemeente nog volop in de transformatie van ons sociale domein. Dat gaat niet vanzelf. We gebruiken deze maatschappelijk agenda daarom ook voor de doorontwikkeling van onze eigen verschillende rollen. Dat doen we vanuit onze visie op de krachten van inwoners en ondersteuning en hulp als dat nodig is. Hieronder staan onze drie rollen en hoe we vanuit onze taken, werken aan resultaten. Daarbij bepalen onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties (deels) zelf wat nodig is en laten we los waar dat kan; in vertrouwen.

Rol van gemeente	Taak	Resultaat	Hoe
Opdrachtgever	• Sturen en regisseren • Wettelijke taken	Gewenste verandering in het sociaal domein en inwoners ontvangen passende hulp	Door contracten en subsidies zorgt de gemeente ervoor dat beleidsvoornemens worden ‘vertaald’ naar de uitvoering bij aanbieders
Facilitator	Faciliteren ondersteuning, hulp en zorg	Samenwerking met en tussen maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners	Waar nodig zorgt de gemeente voor kaders en randvoorwaarden voor de uitvoering
Participerende overheid	Participeren als één van de partijen die een bijdrage levert	Bijdrage aan creatieve initiatieven van anderen die bijdragen aan maatschappelijke opgaven	De gemeente neemt als gesprekspartner zelf actief deel in het netwerk en krachtenveld van de samenleving

De opgaven

Onze maatschappelijke opgaven vormen de maatschappelijke agenda van Teylingen voor de toekomst. De visie over onze opgaven beschreven we in het vorige hoofdstuk. In dit hoofdstuk beschrijven we voor elke opgave onze ambities, hoe we daar (op hoofdlijnen) aan werken en hoe we weten of het lukt. Onze ambities zijn stevig. We weten dat het vrijwel onmogelijk is om ze volledig te bereiken. En toch, dit is wel waar we met onze partners aan werken, binnen de mogelijkheden die er zijn en in de wetenschap dat niet alles beheersbaar is.
De nulmeting, hoe we er nu voorstaan, staat in de bijlage. Niet alles is meetbaar, daarom zullen we er ook altijd over praten hoe het gaat. Het financiële kader van de maatschappelijke agenda is de gemeentelijke programmabegroting.

De opgaven

Dit zijn de opgaven waar we aan gaan werken. De indeling komt voort uit belangrijke ontwikkelingen en problemen in de samenleving en wettelijke taken van de gemeente. De opgaven hangen met elkaar samen en zijn niet los van elkaar te zien. Ze versterken én zijn afhankelijk van elkaar. In de volgorde van onze opgaven, volgen we 'losjes' de lijn van de individuele inwoner, van elkaar helpen, naar hulp en steun van de gemeente als dat nodig is. De eerste drie opgaven zorgen voor een sterke sociale basis die bijdraagt aan het voorkomen van problemen later. Bij de ambities; dus wat willen we bereiken, geven we ook aan hoe we werken aan inclusie. Met inclusie bedoelen we de inzet voor specifieke groepen inwoners om te zorgen dat zij mee kunnen doen.

Thema	Opgave
1 Vitaliteit	Onze inwoners hebben gelijke kansen op gezondheid van –9 maanden tot 100+
2 Talentontwikkelin	Onze inwoners kunnen zich hun leven lang ontwikkelen
3 Zorg voor elkaar	Onze inwoners steunen elkaar en zetten zich in voor leefbare en veilige wijken.
4 Werk en inkomen	Onze inwoners hebben voldoende inkomen voor hun levensonderhoud en om mee te kunnen doen naar vermogen.
5 Opgroeien en opvoeden	Onze kinderen groeien op in een gezonde en veilige omgeving en ouders en opvoeders voelen zich gesteund als dat nodig is
6 Thuis wonen	Onze inwoners wonen zo lang mogelijk comfortabel en veilig thuis
7 Hulp bij meedoen	Onze inwoners zijn in staat zichzelf te redden en kunnen daarbij rekenen op hulp als ze dat nodig hebben

Aan de slag met de MAG

De volgende stap na deze agenda is het maken van uitvoeringsprogramma's. In deze programma's zullen we opschrijven wat we gaan doen om de ambities uit deze maatschappelijke agenda dichter bij te brengen. Dan wordt het concreter. De programma's zijn met opzet nog niet uitgewerkt. Dat doen we samen met onze partners en inwoners. Deze agenda helpt ons in het gesprek met elkaar, over de uitvoering. We nodigen ook kleinere doelgroepen uit om mee te doen, zoals mensen met een beperking of ervaringsdeskundigen GGZ. In de bijlage noemen we de partners met wie we samenwerken in de opgaven. We beginnen natuurlijk niet bij nul. Per opgave kijken we wat er nodig is. We gaan stap voor stap op weg en samen bouwen we verder aan onze samenleving in Teylingen.

1. Vitaliteit

Onze inwoners hebben gelijke kansen op gezondheid van –9 maanden tot 100+

Gezondheid zien we als het als het vermogen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Daarvoor is een gezonde leefstijl nodig; lichamelijk, mentaal en sociaal. Dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom willen we dit stimuleren. We willen dat alle inwoners gelijke kansen hebben op gezondheid, van jong tot oud. Een gezonde leefstijl is al op jonge leeftijd belangrijk, daar willen we een goede basis leggen. We hebben oog voor kwetsbare inwoners; door ouder worden, een beperking, uitsluiting of tegenslag in het leven. We stimuleren vooral beschermende en gezondheidsbevorderende factoren; zowel bij onze bewoners als hun omgeving. Daarnaast hebben we aandacht voor risico's en onderliggende problemen op sociaal en maatschappelijk vlak. We kiezen vitaliteit als eerste opgave omdat het de basis is voor de volgende opgaven en aansluit bij onze visie over meedoen en de kracht van onze inwoners.

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- De gezonde keuze moet de makkelijke keuze worden. We willen een fysieke en sociale omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag, zodat:
  - Meer kinderen en volwassenen sporten bewegen en spelen en voldoen aan de beweegrichtlijnen
  - De rookvrije generatie en omgeving dichterbij komen
  - Het aandeel mensen dat een gezond gewicht heeft, gelijk blijft of groeit
  - Meer inwoners gaan verstandig om met alcohol en drugs
  - Meer inwoners kiezen voor gezonde voeding[6]
- Onze inwoners worden gezonder ouder, zowel fysiek als mentaal, en hebben meer gezonde levensjaren door levenslang investeren in een positieve en gezonde leefstijl

Inclusie:

- Inclusief sporten en bewegen wordt meer vanzelfsprekend voor mensen met een beperking en kwetsbare inwoners

Wat gaan we doen

- We voeren acties uit de nota sportbeleid en het Lokaal sportakkoord uit, dit draagt ook bij aan de andere opgaven, bijvoorbeeld aan talentontwikkeling, zorg voor elkaar, opgroeien en thuis wonen
- Wij maken verbindingen tussen sport bewegen en inwoners, jong en oud, die gebruik maken vanondersteuning
- In de omgevingsvisie formuleren we onze doelen voor een gezonde fysieke leefomgeving;voldoende ruimte voor sport en bewegen, zowel door accommodaties als een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen
- We voeren de acties uit het speelruimtebeleid uit
- Met partners werken we ambities uit voor een gezonde fysieke en sociale omgeving in praktische plannen, vanuit de benadering van positieve gezondheid
- In overleg met de welzijn, eerstelijnzorg, welzijn, jeugdgezondheidszorg en ons loket creëren we een goede verwijsstructuur met de benadering van positieve gezondheid als leidraad

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- De score beweegvriendelijke omgeving stijgt
- Het % inwoners dat voldoende beweegt stijgt
- Het % jongeren dat geen genotmiddelen gebruikt stijgt
- Het % inwoners dat rookt daalt
- Het % inwoners met gezond gewicht stijgt
- Het % vitale inwoners stijgt

6 Volgens de richtlijn van het Voedingscentrum

2. Talentontwikkeling

Onze inwoners kunnen zich hun leven lang ontwikkelen

Lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden zijn basisvoorwaarden om te kunnen functioneren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Om mee te kunnen doen en om jezelf te kunnen ontwikkelen. Jezelf ontwikkelen is belangrijk voor veerkracht, zingeving en het gevoel van eigenwaarde en identiteit. Iedereen heeft talenten en eigen kracht. We willen ruimte geven dit te ontdekken en te ontwikkelen. Cultuur[7], sport en een goede bibliotheek zijn daarvoor krachtige middelen, van jong tot oud. Daarmee bevorderen we ook ontmoetingen en dus sociale cohesie. Cultuur is de zuurstof van onze samenleving, zonder kunst en cultuur verstikt zij. Cultuur kan ons verbinden, raken, veranderen en verwonderen[8].

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- Talenten van inwoners worden meer benut
- Iedereen kan lezen, schrijven, rekenen, met geld en computers omgaan
- Iedereen, jong en oud, krijgt kansen en wordt gestimuleerd tot een zinvolle vrijetijdsbesteding
- Meer kinderen en volwassenen kunnen kennismaken met diverse vormen van expressie en culturele uitingen
- Er zijn in de buurten voldoende gelegenheden om elkaar te ontmoeten, te bewegen en voor cultuurparticipatie: kleinschalig, laagdrempelig, toegankelijk en betaalbaar

7 Met cultuur bedoelen we cultuurparticipatie (zoals podiumkunsten, dans, zang, muziek en literatuur), cultuureducatie en beeldende kunst

8 Advies Cultuurbestel 2021-2024, Raad voor Cultuur

Inclusie:

- Iedereen kan gebruik maken van (culturele) voorzieningen; ook inwoners die moeite hebben mee te doen aan de samenleving bijvoorbeeld door een laag inkomen of een beperking

Wat gaan we doen

- We voeren de acties uit de nota cultuur uit, als belangrijk middel voor de andere opgaven uit deze agenda zoals bijvoorbeeld vitaliteit, zorg voor elkaar, opgroeien en thuis wonen
- We voeren het accommodatiebeleid uit, en dragen daarmee ook bij aan de beschikbaarheid van voorzieningen voor de verschillende opgaven van deze agenda.
- We voeren de acties uit het regionale convenant Bondgenootschap voor Geletterdheid uit
- De inburgeringstrajecten bieden aandacht voor taal en cultuur
- We voeren het onderwijskansenbeleid uit

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- Het % inwoners dat deelneemt aan het verenigingsleven stijgt

3. Zorg voor elkaar

Onze inwoners steunen elkaar en zetten zich in voor leefbare en veilige wijken

We zien het belang van de gezamenlijke betrokkenheid van onze inwoners, die elkaar helpen en steunen waar nodig. Dit gaat vooraf aan steun en hulp van de gemeente. Zo versterken we de veerkracht, leefbaarheid en veiligheid van ons dorp en samenleving. Dit is de kracht van Teylingen, die gelukkig een lange traditie kent van omkijken naar elkaar. We hebben oog voor de inspanningen van vrijwilligers en mantelzorgers die zich soms overbelast voelen en inwoners die zich eenzaam voelen. We streven naar een gevoel van veiligheid en samenhorigheid voor al onze inwoners, zodat iedereen zich uitgenodigd voelt om mee te doen, elkaar te ontmoeten en te helpen; van jong tot oud!

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn (meer) betrokken bij hun buurt en kijken naar elkaar om
- Jong en oud voelt zich prettig en veilig in de wijk en op straat
- Minder mensen voelen zich eenzaam
- De draagkracht en draaglast van mantelzorgers zijn in balans
- Mantelzorgers en vrijwilligers weten zich gesteund door de gemeente

Inclusie:

- Inwoners hebben begrip en zijn behulpzaam voor kwetsbare inwoners, zoals mensen met psychische problematiek

Wat gaan we doen

- We stellen met ervaringsdeskundigen een praktische inclusieagenda op, waarmee we stap voor stap werken aan een inclusieve samenleving. Daarin is, voor zover gewenst en afhankelijk van prioriteiten, aandacht voor alle opgaven uit deze MAG.
- We voeren het integraal veiligheidsbeleid uit, voor zowel veilige buurten, als het gevoel van veiligheid van de individuele burger
- We voeren het actieplan Één tegen eenzaamheid[9] uit
- We waarderen en ondersteunen onze vrijwilligers en mantelzorgers
- We moedigen buurtinitiatieven aan, bijvoorbeeld met onze wijkregisseur en de wijkavonden
- We bouwen verder aan een integrale toegang met de uitgangspunten van 1Gezin/1Plan, onder andere voor goede informatie
- We werken aan een fysieke inrichting die uitnodigt tot ontmoeten

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- De schaalscore samenredzaamheid buurt stijgt
- Het rapportcijfer van inwoners over veiligheid in de buurt blijft gelijk of stijgt
- Het % inwoners dat zich ernstig eenzaam voelt daalt
- Het % overbelaste mantelzorgers daalt
- Het % inwoners dat vrijwilligerswerk doet stijgt
- De score voor sociale inclusie stijgt

9 Landelijke campagne: https://www.eentegeneenzaamheid.nl/

4. Werk en Inkomen

Onze inwoners hebben voldoende inkomen voor hun levensonderhoud en om mee te kunnen doen naar vermogen

We vinden het belangrijk dat onze inwoners in hun levensonderhoud kunnen voorzien om mee te kunnen doen in onze samenleving. De meeste inwoners werken en redden zich goed. Sommige inwoners hebben de hulp nodig van de gemeente om te voorkomen dat werkloosheid of armoede, leiden tot zorgen over inkomen, schulden en sociale uitsluiting. We willen dat de kinderen in gezinnen met (dreigende) armoede veilig opgroeien, gelijke kansen krijgen en op tijd gezien worden, bijvoorbeeld in het onderwijs. We weten dat lang geldzorgen hebben, leidt tot chronische stress, gezondheidsproblemen en dus minder denk- en doevermogen. Daardoor wordt meedoen aan de samenleving en het oplossen van problemen nog moeilijker. Informatie en hulp moet daarom makkelijk toegankelijk zijn. Een vraag om hulp vereist een integraal plan op maat. Het bestrijden van armoede en schulden maakt de inzet op de andere opgaven van deze agenda effectiever.

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- Zo veel mogelijk inwoners zijn in staat in hun eigen inkomen te voorzien
- Inwoners zonder betaald werk kunnen meedoen en ervaren een zinvolle bijdrage aan de samenleving
- Het aantal inwoners dat leeft op of onder de armoedegrens neemt af, het besteedbaar inkomen wordt hoger
- Het gebruik van minimaregelingen verbetert
- Het aantal inwoners met problematische schulden neemt af
- Inwoners met geldzorgen weten waar ze terecht kunnen voor hulp en hulp is toegankelijk en effectief
- Financieel misbruik van kwetsbare inwoners neemt af

Inclusie:

- Kinderen kunnen meedoen, ook als het de ouders/opvoeders ontbreekt aan de middelen daarvoor

Wat gaan we doen

- We bieden inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen op participatie door werk of vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld met het Project Meedoen!
- We voeren acties uit de de nota's armoedebeleid en schulddienstverlening uit. Dit betekent o.a. dat we inzetten op vroegsignalering en preventie van schulden en op bewustwording. Met preventieve programma's, de integrale toegang en voorzieningen bereiken we inwoners en gezinnen in (dreigende) armoede
- We doen actief mee aan de Alliantie Financieel Misbruik
- We bieden statushouders steun bij hun inburgeringstraject

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- Het % huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum daalt
- Het % inwoners met risicovolle of problematische schulden daalt
- Het gebruik van minimaregelingen als percentage van het totaal wat er voor in aanmerking komt, uitgesplitst naar regeling stijgt
- De netto arbeidsparticipatie stijgt
- Het % inwoners waarbij financiën geen belemmering vormt om mee te doen stijgt

5. Opgroeien en opvoeden

Onze kinderen groeien op in een gezonde en veilige omgeving en ouders en opvoeders voelen zich gesteund als dat nodig is

De jeugd heeft de toekomst en daarom willen we dat onze jonge inwoners, de kinderen, opgroeien in een gezonde en veilige omgeving in Teylingen. We vinden het belangrijk dat ouders, met hun sociale omgeving, hun kinderen opvoeden. Opvoeden is soms pittig: dat is normaal en soms is ondersteuning nodig voor ouders die overbelast zijn en bij wie het niet goed gaat. In sommige gezinnen zijn problemen op meerdere levensgebieden, dan bieden we een integrale aanpak. Dit is van belang voor het doorbreken van generatie op generatie problematiek en voor gelijke ontwikkelingskansen van kinderen. Hulp en ondersteuning voor kinderen en ouders, is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We hebben oog voor kinderen die het thuis, op school of in de wijk, moeilijk hebben en minder goed mee kunnen doen, bijvoorbeeld door spanningen over armoede, schulden, scheiding van ouders of zich buitengesloten voelen. Het nieuwe nationale gezondheidsbeleid geeft aandacht aan het verlagen van deze spanningen in het dagelijks leven van kinderen en jongvolwassenen. Door deze agenda dragen wij hier aan bij. Zodat kinderen zich op hun gemak voelen en worden uitgedaagd om gezond te bewegen en sociaal mee te doen en te leren.

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- Ieder kind kan zich ontwikkelen en gaat naar school, opvang/zorg of (leer)werktraject
- Kinderen hebben gelijke kansen, ongeacht hun herkomst of problemen van hun ouders
- Zorg en ondersteuning op school is algemeen toegankelijk, ongeacht leeftijd of woonplaats
- Als je 18 jaar wordt, is er een soepele overgang naar ondersteuning voor volwassenen als dat nodig is

Inclusie:

- We hebben passende onderwijs-zorgarrangementen en specifiek maatwerk, voor kinderen met specifieke vragen of behoeften
- Informatie en hulp of vraagbaak is (ook) afgestemd op kinderen en ouders die moeite hebben mee te doen aan de samenleving
- Algemene voorzieningen zijn zo veel mogelijk toegankelijk voor iedereen, dus ook voor kwetsbare kinderen

Wat gaan we doen

- Preventie start bij kinderen: we bevorderen een gezonde leefstijl en talentontwikkeling via de jeugdgezondheidszorg, ons sport- en beweegbeleid, Kansrijke Start, Gezonde scholen, cultuureducatie etc.
- We bouwen verder aan een laagdrempelige integrale toegang
- We kopen met de regio passende jeugdhulp in. In het inkoopbeleid vertalen we de ambities van ons beleid: normaliseren, passende onderwijsplekken en snel passende hulp
- Bij de inzet van ondersteuning wordt het netwerk van kinderen en ouders betrokken voor een duurzaam resultaat, 1Gezin/1Plan is daar onderdeel van
- We voeren de Ontwikkelagenda Regionale Educatieve Agenda uit
- We voeren het onderwijskansenbeleid uit
- We voeren de arrangementen Passend onderwijs uit, en verzorgen noodzakelijk leerlingenvervoer
- We werken met goede (afwegings)kaders zodat kinderen en hun ouders niet onnodig of te dure hulp krijgen. Hierdoor blijft ondersteuning betaalbaar en toegankelijk voor wie het echt nodig hebben
- We gaan door met de zorg- en veiligheidstafels

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- Het % kinderen met problematisch verzuim op school daalt
- Het % jongeren zonder startkwalificatie daalt
- Het % kinderen dat psychosociaal gezond is stijgt
- Het % kinderen dat gepest wordt daalt
- Het % jeugdigen dat jeugdhulp krijgt daalt

6. Thuis wonen

Onze inwoners wonen zo lang mogelijk comfortabel en veilig thuis

Thuis voelen is van belang voor al onze inwoners. Dit geldt ook voor kwetsbare jonge of volwassen inwoners en ouderen. Als gemeente zijn wij ervoor verantwoordelijk dat onze inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Ook als zij zorg nodig hebben. Veel inwoners willen dat ook graag, zodat ze dichtbij hun netwerk wonen. Mantelzorg is belangrijk om thuis te kunnen blijven wonen. Het is belangrijk dat onze inwoners mee kunnen (blijven) doen en elkaar kunnen ontmoeten; thuis en in de wijk; ook om eenzaamheid te voorkomen. Door landelijk beleid en maatschappelijke ontwikkelingen, blijven kwetsbare inwoners langer thuis wonen. Dit geldt ook voor inwoners in Teylingen met sociale of psychische problematiek. We hebben oog voor de spanningen die dit soms geeft in de wijk en sociale contacten.

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- Er zijn voldoende geschikte en betaalbare woningen, ook voor specifieke doelgroepen en voor wonen met zorg
- Inwoners nemen ook zelf de verantwoordelijkheid om zo zelfstandig mogelijk te kunnen blijven wonen, bijvoorbeeld door hun woning tijdig aan te passen
- De woonomgeving is veilig, leefbaar en nodigt uit om te ontmoeten
- Er is een goed integraal voorzieningen- en dienstenaanbod verspreid over de wijken/kernen (o.a. ontmoeting, vervoer, dagbesteding)
- Voor degene die dat nodig hebben, is er hulp bij het meedoen
- Iedereen heeft een dak boven het hoofd. Niemand wordt op straat gezet
- Inwoners die een beroep doen op maatschappelijke zorg (maatschappelijke opvang en beschermd wonen) wordt passende ondersteuning geboden, bij voorkeur ambulant. De ondersteuning is gericht op voorkomen van instroom in de maatschappelijke zorg en op herstel en uitstroom uit de maatschappelijke zorg.

Inclusie:

- De woonomgeving is toegankelijk voor mensen met een beperking

Wat gaan we doen

- We voeren de acties van de woonvisie uit
- We maken een plan van aanpak wonen met zorg, waarbij we ons eerst richten op ouderen (75+)
- We stellen een samenwerkingsagenda op met Zorg en Zekerheid, voor bijvoorbeeld betere afstemming tussen het medische en sociaal domein en kortdurend verblijf
- We voeren het Uitvoeringsprogramma maatschappelijke zorg uit en het convenant Maatschappelijke Opvang

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- De gemiddelde zoektijd naar een sociale huurwoning, in maanden, daalt
- Het % tevredenheid met voorzieningen stijgt
- In de verhouding aantal ouderen (75+) zelfstandig wonend en wonend in een instelling, is er een toename in het aantal zelfstandig wonend
- Het aantal huisuitzettingen daalt (naar nul)
- De instroom maatschappelijke opvang daalt

7. Hulp bij meedoen

Onze inwoners zijn in staat zichzelf te redden en kunnen rekenen op hulp als ze dat nodig hebben

Dit is onze laatste opgave van de maatschappelijke agenda. We hebben uitgelegd dat de gemeente (pas) ondersteunt als dat nodig is, daarover gaat deze laatste opgave. Als kwetsbare inwoners met eigen kracht of hulp van hun familie en netwerk er niet uitkomen, bieden we natuurlijk hulp en steun. Werk en inkomen, steun bij opgroeien kwamen eerder al aan bod. Deze laatste opgave gaat over de weg vinden naar hulp en een integrale toegang. Die weg moet laagdrempelig, duidelijk en snel zijn. Eenvoudige vragen moeten snel en simpel worden afgehandeld. Bij complexe vragen denken we samen met de inwoner na over wat een passende antwoord is en wie daar aan kan bijdragen[10]. Het is nodig dat (verwijs)systemen goed samen werken zodat onze inwoners niet steeds opnieuw hun verhaal of hulpvraag hoeven te vertellen. De gemeente biedt ondersteuning door algemene en individuele Wmo voorzieningen en werkt samen met gespecialiseerde hulp als dat nodig is. Hulp en ondersteuning is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.

Onze ambitie: wat willen we bereiken?

- Inwoners weten de weg te vinden naar hulp als zij die nodig hebben
- Inwoners die het nodig hebben krijgen snel en eenvoudig de juiste hulp
- Inwoners die hulp nodig hebben zijn tevreden over het resultaat van de hulp
- Huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling nemen af

10 De Serviceformules die de VNG heeft ontwikkeld gebruiken we daarvoor als richtlijn.

Inclusie:

- Mensen met psychische kwetsbaarheid voelen zich welkom en kunnen meedoen en zij krijgen steun, daarmee voorkomen we ook terugval
- Algemene voorzieningen zijn zo veel mogelijk toegankelijk voor iedereen, dus ook voor mensen met een beperking en kwetsbare inwoners
- Statushouders en vluchtelingen integreren en krijgen hulp om mee te kunnen doen aan de samenleving

Wat gaan we doen

- We onderhouden een actief toegankelijk netwerk van meedenkers en cliëntondersteuning
- We bouwen verder aan een laagdrempelige integrale toegang
- We werken aan goede verwijssystemen tussen zorg, welzijn en maatschappelijk werk
- We gaan verder met het ontwikkelen van algemene en collectieve voorzieningen voor mensen met behoefte aan ondersteuning
- We werken met goede (afwegings)kaders zodat inwoners niet onnodig of te dure hulp krijgen
- Bij de inzet van ondersteuning wordt het netwerk betrokken voor een duurzaam resultaat, 1Gezin/1Plan is daar onderdeel van
- We voeren de regiovisie voor de aanpak en bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling uit

Hoe weten we of het lukt?

Dit is wat we gaan meten en willen bereiken:

- De schaalscore eigen kracht blijft gelijk
- De cliëntervaring Wmo stijgt
- Meldingen huiselijk geweld[11]
- Meldingen kindermishandeling
- Het % werkende statushouders stijgt

11 We geven bij huiselijk geweld en kindermishandeling geen gewenste richting aan. Enerzijds willen we dat huiselijk geweld/ kindermishandeling daalt. Anderszijds willen we dat zoveel mogelijk mensen het melden zodat de ondersteuning gegeven kan worden.

Bijlagen

Bijlage 1 Begrippenlijst

Datagedreven werken	Werken op basis van feiten uit de samenleving. We verzamelen en analyseren data. Dit levert informatie op voor het nemen van onze besluiten.
Integraal	Allesomvattend. Een integrale aanpak is samenhangend en heeft aandacht voor alle leefgebieden.
Opgave	Complex maatschappelijk probleem. Een probleem dat alleen samen opgelost kan worden, bijvoorbeeld door inwoners, organisaties en overheid.
VN-verdrag Handicap	Verdrag van de Verenigde Naties dat sinds 2016 ook geldt in Nederland. Het doel van dit verdrag is dat de positie van mensen met een beperking verbetert. Op alle terreinen die voor hen, net als voor ieder ander, belangrijk zijn. Bijvoorbeeld werk, onderwijs, vervoer, cultuur, sport en vrijetijdsbesteding.
Voorzieningen	Middel waar iemand gebruik van kan maken.
Sociaal domein	Dat wat de gemeente doet voor inwoners vanwege de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet. In deze maatschappelijke agenda hebben we over het brede sociaal domein. Dat doen we om duidelijk te maken dat voor ons sport, cultuur, onderwijs, gezondheid, schuldhulp en inburgering ook bij het sociaal domein horen.
Omgevingsvisie	Visie en beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de langere termijn. De gemeenteraad is verplicht deze visie op te stellen vanwege de Omgevingswet.
Dubbele vergrijzing	Het verschijnsel dat het aantal ouderen toeneemt en dat tegelijkertijd ook de gemiddelde leeftijd van ouderen stijgt.
Kernwaarden	De belangrijkste waarden. Ze beschrijven waar we voor staan en wat we willen bereiken. Ze bepalen ons handelen.
Inclusie	De inzet voor specifieke groepen inwoners om te zorgen dat zij mee kunnen doen.
1Gezin/1Plan	Een methode voor gezinnen die met verschillende hulpverleners te maken hebben. In een gezinsplan worden doelen gesteld en afspraken gemaakt.
Integrale toegang	Eén toegang voor alle hulpvragen van inwoners aan de gemeente. Deze noemen we integraal omdat bij het beantwoorden van vragen aandacht is voor alle leefgebieden.
Mantelzorg	Lange tijd of vaak voor een ander zorgen zonder dat je ervoor betaald wordt. Dit gaat verder dan wat je normaal voor bijvoorbeeld je ouder of kind doet.
Maatschappelijke zorg	De ondersteuning aan mensen die niet goed in staat zijn om voor zichzelf te zorgen, door problemen op meerdere leefgebieden. Er kan sprake zijn van isolement, uitsluiting, overlast en soms zijn ze dakloos.

Bijlage 2

De relatie tussen de maatschappelijke agenda en andere nota's

De maatschappelijke agenda zal de volgende nota's vervangen:

- Kadernota Wmo Bollen5 2015-2018
- Transformatieagenda Wmo en haar omgeving (2017-2018)
- Regionaal beleidsplan transitie Jeugdzorg Holland Rijnland Hart voor de Jeugd
- Investeren in de basis. Armoedebeleid Teylingen 2018-2021
- Integrale schuldhulpverlening: een ketenaanpak van preventie tot nazorg. 2017-2021. Deze nota wordt binnenkort (onder voorbehoud van vaststelling door de raad) opgevolgd door een nieuwe nota schuldhulpverlening.
- Contourennota Servicepunt Werk Duin- en Bollenstreek
- Onderwijsachterstandenbeleid Teylingen 2020-2023
- Ontwikkelagenda Regionale Educatieve Agenda D&B 2019-2023
- Programmaplan Jeugdhulpaanbod vanaf 2021 Duin- & Bollenstreek
- Regionaal Inkoopplan Jeugdhulp 2020
- Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019
- Nota inburgering (onder voorbehoud van vaststelling van de raad)
- Omzien naar elkaar, Uitvoeringsprogramma maatschappelijke zorg en beschermd wonen Duin- en Bollenstreek 2018-2020

Beleidsplannen uit het brede sociaal domein die bijdragen aan de uitvoering van de maatschappelijke agenda:

- Vitaliteitsakkoord
- Nota Sport en bewegen 2018-2021
- Gezondheidsnota Teylingen positief gezond 2021–2024
- Evaluatie combinatiefuncties 2015
- Nota herziening opzet sport- en cultuurregeling
- Kunst in de buitenruimte van Teylingen 2016
- Beleidsnota kunst en cultuur Leren en meedoen! 2010-2012. Deze nota wordt (onder voorbehoud van vaststelling door de raad) binnenkort opgevolgd door een nieuwe nota cultuur.
- Beleidskompas Bibliotheek Bollenstreek 2020-2023
- Tarievennota maatschappelijke accommodaties
- Voorzieningennota voor sociaal-maatschappelijke en culturele organisaties: het toetsingskader
- Doelenboom mantelzorg

Beleidsplannen die ook belangrijk zijn:

- Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023 Teylingen
- Woonprogramma 2020–2024: naar een evenwichtige woningmarkt

Bijlagen

Bijlage 3

Samenwerkingspartners

We werken samen met iedereen die een bijdrage wil leveren aan de doelen uit deze maatschappelijke agenda.
Dit zijn bijvoorbeeld:

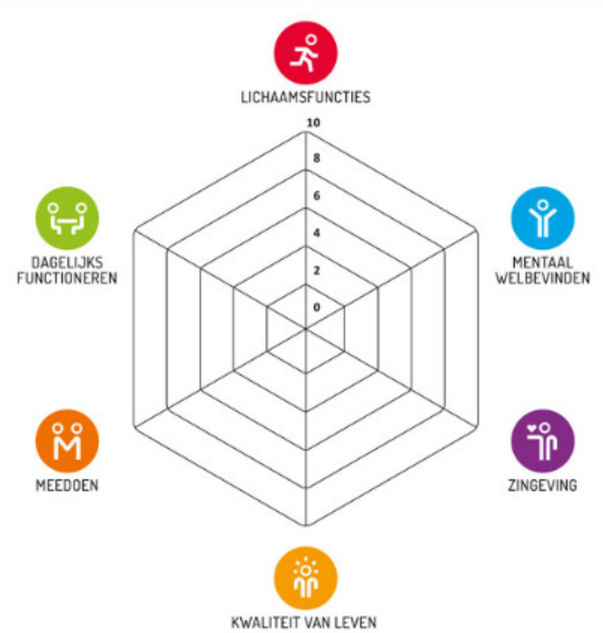
- inwoners
- buurtverenigingen
- sportverenigingen
- culturele verenigingen
- vrijwilligersorganisaties
- ouderenbonden
- kerken
- scholen
- samenwerkingsverbanden onderwijs
- ondernemers
- woningcorporaties
- kinderopvang
- welzijnsorganisaties
- jongerenwerk
- bibliotheek
- eerstelijnsgezondheidszorg
- maatschappelijk werk
- zorgaanbieders
- zorgkantoor
- politie
- Centrum jeugd en gezin
- GGD
- ISD
- SPW/Maregroep
- adviesraad sociaal domein
- gemeenten

Bijlage 4

Positieve gezondheid

Het concept positieve gezondheid gaat uit van wat iemand kán en wil en niet van wat iemand als aandoening heeft. Het begrip sluit sterk aan bij de motivatie van de cliënt. Het gaat om een positieve en brede benadering van gezondheid. In het concept positieve gezondheid wordt gezondheid niet langer alleen gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

Deze brede definitie van gezondheid van huisarts en onderzoeker Machteld Huber kent zes dimensies: lichaamsfuncties, dagelijks functioneren, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven en sociaal maatschappelijk participeren.

Bijlagen

Bijlage 5
Nul-meting: hoe staan we er nu voor

We willen meten of het lukt om de ambities van de maatschappelijke agenda te bereiken. Daarvoor hebben we indicatoren gekozen. De indicatoren zijn een middel voor dialoog. We beseffen dat het om tellen én vertellen gaat.

De volgende uitgangspunten zijn belangrijk geweest bij het kiezen van de indicatoren:

- ze moeten op hoofdlijnen een beeld geven van de voortgang op onze ambities
- het moet een beperkte set van indicatoren zijn, zodat het overzichtelijk blijft
- ze worden periodiek en structureel gemeten, zodat we ook echt de voortgang kunnen bewaken
- ze komen uit een betrouwbare bron

Sommige indicatoren zeggen iets over meerdere opgaven. Om het overzichtelijk te houden wordt elke indicator één keer genoemd. We hebben de indicatoren geplaatst bij de opgave waar hij het beste past. Deze set is de eerste stap. Er zijn nog een paar indicatoren in ontwikkeling. Ze worden genoemd in de voetnoot. Ook bij het meten van de voortgang geldt: we gaan doen, leren en weer bijstellen als dat nodig is.

1. Vitaliteit

Opgave: Onze inwoners hebben gelijke kansen op een goede gezondheid van –9 maanden tot 100+

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu?	Bron
Score beweegvriendelijke omgeving Dit is een score voor de openbare ruimte op de mogelijkheid om te sporten en te bewegen. Het gaat o.a. over aanwezigheid sport-accommodaties, sport- en speelplekken en parken.	2,46 (2017)	Mulier instituut
% inwoners dat voldoende beweegt	17% (2019) jeugd	GGD
	50% (2020) volwassenen 18+	GGD
% jongeren dat geen genotmiddelen gebruikt, zoals alcohol en drugs Dit is het percentage 15-16-jarigen dat niet rookt en de afgelopen maand geen alcohol en drugs heeft gebruikt.	76% (2021)	GGD
% inwoners dat rookt	3,7% (2019) jeugd	GGD
	11% (2020) volwassen 18+	GGD
% inwoners met gezond gewicht	78% (2020) jeugd	GGD
	52% (2016) Volwassenen 18+	GGD
% vitale inwoners (18+) Dit zijn inwoners vol energie, die gemotiveerd zijn en goed om kunnen gaan met tegenslag. Dat blijkt uit hun antwoorden op een gevalideerde vitaliteitsvragenlijst.	88% (2020)	GGD

2. Talentontwikkeling[12]

Opgave: Inwoners kunnen zich hun leven lang blijven ontwikkelen

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu?	Bron
% inwoners dat deelneemt aan het verenigingsleven	59% (2020)	Burgerpeiling VNG

12 Opgave 2 heeft weinig indicatoren omdat er vooralsnog geen andere passende en ook structureel gemeten indicatoren zijn gevonden.

Bijlagen

3. Zorg voor elkaar

Opgave: Onze inwoners ondersteunen elkaar en zetten zich in voor leefbare wijken

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu? Teylingen	Bron
Schaalscore samenredzaamheid buurt Deze score geeft o.a. aan of buurtbewoners voor elkaar klaarstaan en of ze zich inzetten voor de leefbaarheid in hun buurt.	5,38 (2020)	Burgerpeiling VNG
Rapportcijfer van inwoners over veiligheid in de buurt	7,8 (2019)	Veiligheidsmonitor CBS/I&O Research
% inwoners dat zich ernstig eenzaam voelt	5,8% (2019) jeugd	GGD
	7% (2020) volwassenen 18+	GGD/RIVM
	10 (2016) 75+	GGD/RIVM
% overbelaste mantelzorgers	15% (2020)	GGD
% inwoners dat vrijwilligerswerk doet	40%, waarvan 20% incidenteel, 20% intensief (2020)	Burgerpeiling VNG
Score voor sociale inclusie Dit is het percentage inwoners dat aangeeft dat het gevoel er niet bij te horen/zich niet thuis te voelen hen niet of nauwelijks belemmert in deelname aan het maatschappelijk leven.	89% (2020)	Burgerpeiling VNG

4. Werk en Inkomen[13]

Opgave: Onze inwoners hebben voldoende middelen voor hun levensonderhouden en om mee te kunnen doen naar vermogen

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu?	Bron
% huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum Dit inkomen houdt rekening met de grens van inkomensondersteunende maatregelen en biedt ruimte voor mensen die met stapeling van kosten te maken hebben.	9,2% (2019[14])	CBS
% inwoners met risicovolle of problematische schulden	4% (2020) volwassenen 18+	GGD
Netto arbeidsparticipatie	72,9% (2020)	CBS
% inwoners waarbij financiën geen belemmering vormen om mee te doen Dit is het percentage inwoners dat aangeeft dat hun financiële situatie hen niet of nauwelijks belemmert in deelname aan het maatschappelijk leven.	86% (2020)	Burgerpeiling VNG

13 Er is een Minimadashboard in ontwikkeling. Hieruit wordt t.z.t. een extra indicator opgenomen, namelijk: het gebruik van minimaregelingen als percentage van het totaal wat er voor in aanmerking komt. Dit wordt uitgesplitst naar regeling, waaronder ook het gebruik van Jeugd Sport en cultuurfonds.

14 Dit zijn voorlopige cijfers.

Bijlagen

5. Opvoeden en opgroeien[15]

Opgave: Onze kinderen groeien op in een gezonde en veilige omgeving en ouders en opvoeders voelen zich gesteund als dat nodig is

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu?	Bron
% kinderen met problematisch verzuim op school	1,2% (2020)	Ingrado/GGD
% jongeren zonder startkwalificatie	1,47% (schooljaar 2019-2020)	DUO
% kinderen dat psychosociaal gezond is	83% (2020)	GGD
% kinderen dat regelmatig gepest wordt op school	3,4% (2019)	GGD
% jeugdigen dat jeugdhulp krijgt Jeugdhulp is hulp en zorg vanuit de Jeugdwet. Het gaat om hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.	14,5% (2020)	CBS Jeugd

6. Thuis wonen[16]

Opgave: Onze inwoners wonen zo lang mogelijk comfortabel en veilig thuis

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu?	Bron
Gemiddelde zoektijd sociale huurwoning, in maanden	22,8 maanden (2019)	Holland Rijnland
Tevredenheid met voorzieningen, %	88% Gezondheid/ zorg 60% Welzijn 84% OV 79% Sport (2020)	Burgerpeiling VNG
Verhouding aantal ouderen (75+) zelfstandig wonend en wonend in een instelling	3020 zelfstandig, 317 in een instelling (2020)	CBS
Aantal huisuitzettingen	3 (2018)	Stek

7. Hulp bij meedoen

Opgave: Onze inwoners zijn in staat zichzelf te redden en kunnen daarbij rekenen op hulp als ze dat nodig hebben

Wat gaan we meten	Hoe is de situatie nu?	Bron
Schaalscore eigen kracht Mate waarin inwoners geen beperkingen ervaren om mee te doen. Zij hebben geen lichamelijke en psychische beperkingen, problemen met taal of financiële problemen.	8,71 (2020)	Burgerpeiling VNG
Clientervaring Wmo	81% (2020)	ISD
Meldingen huiselijk geweld	9,3 (2020)	GGD
Meldingen kindermishandeling	4,6% (2020)	GGD
% werkende statushouders	30% (2020, q2 HLT)	Divosa

15 Er is een Monitor integrale toegang in ontwikkeling. Hieruit wordt t.z.t. een indicator opgenomen over de soepele overgang van 18- naar 18+.

16 Er is een Monitor maatschappelijke zorg in ontwikkeling. Hieruit wordt t.z.t. een indicator opgenomen over de instroom in de maatschappelijke zorg.

gemeente
TEYLINGEN

Advies van de ASD n.a.v. de concept Maatschappelijke Agenda.

Algemeen:

Een ambitieus stuk.
We zijn positief over de algemene opzet en de aangekondigde ontwikkelingen .

Opmerkingen:

- De vraag is of alles SMART(specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdsgebonden) geformuleerd is. Met name het meetbare en het realistische aspect vragen aandacht.
- Het monitoren van de processen vinden wij van groot belang. Wat, hoe en wanneer er wordt geëvalueerd is niet altijd duidelijk.
- De financiële verantwoording (projectbegroting) is niet gedetailleerd weergegeven.
- De inzet van ISD en Maregroep wordt breder en daarmee levert dit meer werkdruk op. De beide organisaties hebben de taakuitbreiding aanvaard. Is dit realistisch?
- De aandachtspunten geformuleerd tijdens het webinar van 18 mei jl. zijn niet allemaal overgenomen.
- Graag zien wij dat het woord “ouderen” in de tekst wordt vervangen door senioren.
- Binnen de notitie zijn tegenstrijdigheden m.b.t. De subdoelen. Er moeten dan afwegingen gemaakt worden over de prioritering. Een voorbeeld daarvan is de was en strijkinrichting . De ontzorging en de werkverschaffing spelen hier beiden een rol.
- Wij zouden graag meer aandacht vragen voor het vertrek van jong-volwassenen uit onze gemeente, doordat er onvoldoende betaalbare passende huisvesting is.

gemeente TEYLINGEN

Adviesraad Sociaal Domein
T.a.v.C. Tetteroo

Verzenddatum	zaaknummer	afdeling
	Z-21-202923	Jeugd, Onderwijs, Sport, Volksgezondheid en Cultuur
Onderwerp	**uw kenmerk**	**behandeld door**
Reactie op uw advies over de maatschappelijke agenda		Marco Redeman
	bijlage	**telefoon**
		14 0252

Postbus 149
2215 ZJ Voorhout
gemeente@teylingen.nl
www.teylingen.nl
T 14 0252
F 0252 – 783 599

Bestuurscentrum
Raadhuisplein 1
Voorhout

Gemeentekantoor
Wilhelminalaan 25
Sassenheim

Beste heer Tetteroo,

Hartelijk dank voor het advies van de Adviesraad Sociaal Domein over de concept maatschappelijke agenda voor Teylingen. In deze brief leest u onze reactie.

U bent positief over de opzet van de maatschappelijke agenda
We maken hieruit op dat de adviesraad zich kan vinden in de visie, de zeven opgaven en de doelen die daarin worden gesteld. Daar zijn we blij mee. Want het verwoordt wat we willen bereiken voor de inwoners van Teylingen.

Meetbare en realistische doelstellingen die gemonitord en geëvalueerd worden
De maatschappelijke agenda is een visiestuk waarin richting wordt gegeven op hoofdlijnen. De geformuleerde ambities zijn volgens ons wenselijk om na te streven, ook al weten we dat het moeilijk zal zijn ze helemaal te bereiken.
U vindt monitoring belangrijk en wijst ons erop dat niet alle ambities meetbaar zijn geformuleerd. Wij vinden motoring ook belangrijk. Daarom zijn er indicatoren opgenomen die wel meetbaar zijn. Deze cijfers geven ons een indicatie of het de goede kant op gaat.

Financiële kaders en keuzes zijn noodzakelijk
U zag in deze maatschappelijke agenda geen financiële paragraaf. Dat klopt, want de financiële kaders staan in de gemeentelijke begroting. Dat betekent even goed dat er keuzes gemaakt moeten worden en verschillende belangen gewogen. Niet alles kan tegelijkertijd. U zult deze keuzes terugzien in de uitvoeringsprogramma's. Daarin zal staan wat we gaan doen, rekening houdend met het budget dat de raad beschikbaar stelt.

Zijn de opmerkingen uit webinars wel verwerkt?
In het voorjaar organiseerden wij webinars over de maatschappelijke agenda. We hebben de suggesties die gegeven zijn zorgvuldig overwogen. Het klopt dat niet alle punten zijn overgenomen.

Zorgt de maatschappelijke agenda voor meer werkdruk bij de ISD en Maregroep?
U noemt dat de inzet van deze organisaties breder wordt. De maatschappelijke agenda noemt dit echter niet. Uiteraard hebben wij wel oog voor een realistisch taakpakket voor deze organisaties.

Senioren of ouderen?
U geeft de voorkeur aan de term senior, maar motiveert uw advies niet. Voor zover ons bekend, zijn zowel ouderen als senioren gebruikelijke termen.

Aandacht voor betaalbare woningen
Dit vindt u belangrijk, omdat u merkt dat jongvolwassenen uit de gemeente vertrekken. Wij vinden het ook belangrijk dat er voldoende betaalbare woningen zijn. Het Woonprogramma van Teylingen beschrijft dit.

Tot slot
Nogmaals dank voor uw advies over de maatschappelijke agenda. Wij rekenen graag op uw inbreng bij de volgende fase en vooral dat u dit doet vanuit het perspectief van inwoners.

Met vriendelijke groet,
namens het college van Teylingen,

Marco Redeman
Team Jeugd, Onderwijs, Sport, Volksgezondheid en Cultuur

Raadsvoorstel Besluitvormend

Nieuwe Wet Inburgering

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-21-217572
datum collegevergadering:	2 november 2021
datum raadsvergadering:	16 december 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Arno van Kempen
behandelend ambtenaar:	Behy Chegini
e-mailadres:	B.Chegini@HLTSamen.nl

Wij stellen voor:

1. Kennis te nemen van de 'Notitie Nieuwe Wet inburgering 2022-2025'
2. In te stemmen met de 2e wijziging van de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek
3. De Verordening inburgering gemeente Teylingen 2022 vast te stellen.

Inleiding
Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering 2021 in werking. Vanaf deze datum krijgt de gemeente de regierol en zijn wij verantwoordelijk voor het aanbieden van inburgeringsonderwijs aan statushouders en andere inburgeringsplichtigen. De notitie 'Nieuwe wet inburgering 2022-2025' beschrijft de uitgangspunten voor de inburgering van de statushouders en hoe de uitvoering vorm gaat krijgen.
In het kader van de (nieuwe) Wet Inburgering 2021 heeft de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek (hierna ISD) een centrale rol en zal daarbij de volgende nieuwe taken uit gaan voeren:

1. Brede intake
2. Persoonlijke Inburgeringsplan (PIP)
3. Financieel ontzorgen
4. Monitoring/begeleiding statushouders gedurende de inburgering
5. Registratie voortgang en eindresultaat inburgering
6. Handhaving
7. Verantwoording

Naar aanleiding van deze nieuwe taken dient de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek gewijzigd te worden. Ook dient er een verordening opgesteld te worden. Met dit voorstel bieden we de raad de notitie Nieuwe Wet inburgering 2022-2025 ter informatie, de 2e wijziging van de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek ter instemming en de Verordening inburgering 2022 ter vaststelling aan. Hierdoor worden de uitgangspunten vastgesteld aan de hand waarvan we aan de slag kunnen met de implementatie en de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.

Bestaand kader en context
In de huidige Wet Inburgering is de inburgeraar zelf verantwoordelijk voor zijn/ haar inburgeringstraject. De gemeente is alleen verantwoordelijk voor het aanbieden van de Maatschappelijke begeleiding en de participatietrajecten.
In de nieuwe Wet Inburgering is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuw Wet inburgering en de ISD heeft een centrale rol in de uitvoering van de inburgeringstrajecten.

Beoogd effect
Dat statushouders en migranten zo snel mogelijk en volwaardig mee kunnen doen in de samenleving.

Argumenten
1. *De notitie omschrijft hoe uitvoering gegeven gaat worden aan de nieuwe Wet inburgering.*
De notitie geeft zowel achtergrond informatie als uitleg over de uitvoering waarbij het belang van een goede en snelle integratie van inburgering centraal is gesteld waarin veel ruimte is voor de integrale aanpak en maatwerk.

2. Een wijziging van een gemeenschappelijke regeling kan alleen met de toestemming van de raad.
Op grond van artikel 1, derde lid Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is het college bevoegd tot het vaststelling van de wijziging. De vaststelling kan pas nadat de raad toestemming heeft gegeven (artikel 1, tweede lid Wgr). De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dit is hier niet aan de orde. De ISD voert nu al taken uit op grond van de huidige Wet inburgering. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de GR de nieuwe taken uitvoert.

3. Het is de bevoegdheid van de raad om algemeen verbindende voorschriften ten aanzien van de uitvoering van de Wet inburgering vast te stellen.
In de huidige Wet inburgering is de inburgeraar zelf verantwoordelijk voor zijn/haar inburgering. Met de nieuwe Wet inburgering komt de regierol bij de gemeente te liggen. Met het vaststellen van de Verordening inburgering gemeente Teylingen 2022 wordt de regie gepakt.

Kanttekeningen
1. De omvang van de instroom van statushouders laat zich moeilijk voorspellen.
De cijfers zijn gebaseerd op het volume van 2020 en 2021. Door met meerdere gemeenten samen te werken borgen we voldoende volume, maar de instroom blijft een onzekere factor.

2. De financiële haalbaarheid van een Onderwijsschakelroute is nog onduidelijk.
Momenteel vinden gesprekken plaats tussen VNG en de minister over de aanschaf van de leerbaarheidstoets (door ICE ontwikkeld) en wordt ook gesproken over de financiële haalbaarheid van een Onderwijsschakelroute. Vanuit het HBO onderwijs en de universiteiten is eveneens een brief gezonden aan de minister dat de bekostiging problematisch is.

3. De financiële haalbaarheid van de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) is nog onduidelijk.
De Module Arbeidsmarkt en Participatie(MAP) is een van de nieuwe modules in de inburgeringstrajecten. Het Rijk heeft in een nadere regelgeving voor de uitvoering van deze module criteria vastgesteld. Naast een theoretisch deel moet er ook ten minste 40 uur worden besteed aan praktijklessen. Het vanuit het Rijk beschikbare budget voor MAP is slechts € 136,-- per statushouder. In samenwerking met de ketenpartners wordt onderzocht op welke wijze zo efficiënt mogelijk de MAP kan worden ingevuld. Gedacht wordt over combinatie met de participatie-activiteiten in het kader van het taalonderwijs.

Financiële consequenties
De gemeente ontvangt van het Rijk de middelen voor de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering. Er is sprake van drie soorten kosten:

• *Invoeringskosten (incidenteel):*
Deze zijn in 2020 uitgekeerd via de meicirculaire en zijn bedoeld voor projectleiding, beleid, communicatie, inkoop, ICT en opleiding personeel. De wet is toen uitgesteld en hierdoor is in 2020 geen kosten gemaakt. Deze bedragen zijn overgeheveld naar 2021.

Gemeente	Invoeringsbudget Wet inburgering 2020	Ondersteuning Ondertussengroep 2020
Teylingen	74.000	43.000

• *Uitvoeringskosten (structureel):*
Deze worden in 2022 en verder uitgekeerd via de meicirculaire en zijn bedoeld voor de gemeentelijke uitvoeringskosten, zoals de uitvoering van de brede intake, het PIP, de handhavingstaken, het financieel ontzorgen, het beleid en de inkoop.
• *Kosten voor inburgeringsvoorzieningen:*
Deze worden jaarlijks via een Specifieke Uitkering (SPUK-nWi) uitgekeerd en zijn bedoeld voor de uitvoering van de leerroutes, de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), de maatschappelijke begeleiding, de inzet van tolken en het Participatieverklaringstraject (PVT).
Kosten die niet gedekt kunnen worden uit Rijksmiddelen, kunnen (deels) worden opgevangen uit de begrotingspost 'statushouders". Deze begrotingspost beslaat de jaarlijkse subsidie aan Vluchtelingenwerk, die de maatschappelijke begeleiding uitvoert, alsmede de huidige PVT's voor statushouders en gezinsmigranten.
In onderstaande tabel is een begroting opgenomen van de kosten.

Uitvoeringskosten[1]	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
ISD Bollenstreek	€ 90.882	€ 104.184	€ 104.184	€ 104.184
Regierol gemeente	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Uitvoeringsprogramma[2]				
Leerroutes	€ 203.000	€ 406.000	€ 378.000	€ 350.000
PVT's	€ 18.975	€ 18.975	€ 15.375	€ 15.375
MAP	€ 7.472	€ 7.472	€ 5.930	€ 5.930
Tolkenkosten	€ 18.720	€ 18.720	€ 15.669	€ 15.669
Cursus omgaan met geld	€ 12.180	€ 12.180	€ 10.500	€ 10.500
Maatschappelijke beg.	€ 133.180	€ 133.180	€ 121.180	€ 121.180
Totaal	€ 504.409	€ 720.711	€ 670.838	€ 642.838

Totaal inkomsten
Onderstaande tabel is de optelsom van zowel de SPUK, algemene uitkering en de post Statushouders. De bedragen in deze tabel zijn exclusief indexering.
Vanaf 2022 neemt het te ontvangen budget toe, omdat er ook budget beschikbaar wordt gesteld voor het tweede en derde jaar van inburgeringsplichtigen. De helft van de rijksbudgetten zijn gereglementeerd en mogen niet voor andere doelen worden aangewend. Dit betreft de specifieke uitkering (SPUK). De andere helft wordt verstrekt zonder bestedingsvoorwaarden. Wij stellen gezien de onzekerheden op dit terrein voor om deze middelen voor de komende twee jaar te reserveren voor dit terrein. Op basis van een korte evaluatie zullen we bezien of deze middelen nodig zijn.

[1] De kosten die we maken voor de uitvoering van de nieuwe inburgeringstaken door de consulenten van de ISD Bollenstreek.

[2] De kosten die we maken voor de inkoop van Participatieverklaringstrajecten, leerroutes, cursus Omgaan met geld, Module Arbeidsmarkt en Participatie en tolken kosten

Inkomsten	2021	2022	2023	2024	2025
ondersteuning ondertussengroep	€ 15.180	€ 9.653	€ 6.061	€ 3.089	€ 1.159
compentatie uitstel invoering wet	€ 35.391	€ 13.561	€ 6.562	€ 5.089	€ 2.067
uitvoeringskosten	€ -219	€ 136.095	€ 136.807	€ 132.361	€ 127.410
SPUK	-	€ 400.202	€ 501.702	€ 478.458	PM
Budget statushouders	€ 221.958	€ 193.518	€ 193.518	€ 193.518	€ 193.518
Totaal	€ 272.310	€ 753.029	€ 844.650	€ 812.515	PM

Aanpak, uitvoering en participatie

- De uitvoering zal in lijn zijn met de AVG-richtlijnen.
- *Onze partners*

Voor de uitvoering van de nieuwe wet werken we samen met de vijf gemeenten in de Duin -en Bollenstreek, ISD Bollenstreek, VluchtelingenWerk, SPW/Maregroep en formele en informele taalaanbieders.

- *Tijdspad*
    - Voorbereiding uitvoering nieuwe wet : kwartaal 2, 3 en 4 2021
    - Uitvoering beleid: 2022
    - Monitoren: 2022
    - Tussentijdse evaluatie: kwartaal 3 2022
    - Bijstellen beleid (indien nodig): kwartaal 1 2023

Duurzaamheid

N.v.t.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit voorstel wordt ook aangeboden aan de colleges en raden van de andere twee gemeenten.

Urgentie

De wet gaat in per 1 januari 2022.

Evaluatie

In het 1e kwartaal 2023 zullen wij indien nodig (op basis van de evaluatie in het 3e kwartaal 2022) het beleid aanpassen. Informatie over het aantal inburgeraars per leerroute en de tot dan toe behaalde inburgeringsresultaten worden opgenomen in de jaarstukken van de ISD Bollenstreek.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Notitie nieuwe wet inburgering 2022-2025
2. Verordening Inburgering 2022
3. Wijziging Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek
4. Advies van de adviesraad Hillegom
5. Aanbiedingsbrief Wi

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen
secretaris

Carla G.J. Breuer
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 2 november 2021 met als onderwerp Nieuwe Wet Inburgering

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet,

besluit:

1. Kennis te nemen van de 'Notitie Nieuwe Wet inburgering 2022-2025'
2. In te stemmen met de 2e wijziging van de Gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek.
3. De Verordening inburgering gemeente Teylingen 2022 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 16 december 2021,

Robert van Dijk	Carla G.J. Breuer
griffier	voorzitter

Concept
Notitie Nieuwe Wet inburgering
2022-2025
Gemeente Teylingen

Cluster: Sociaal Domein
Datum: Okt 2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Inleiding 3
1.2 Wijzigingen inburgeringsstelsel 3
1.3 Doelstellingen 6
1.4 Leeswijzer 6
2 Inburgeringsopgave Teylingen 7
2.1 Doelgroep 7
2.2 Aantal inburgeringsplichtigen per doelgroep 7
2.3 Aanbod gemeente 7
2.4 Betrokken partijen 8
2.5 Regierol gemeente 10
3 Uitgangspunten Teylingen aanpak inburgering 10
3.1 Uitgangspunt 1: Integrale aanpak 10
3.2 Uitgangspunt 2: Direct aan de slag 11
3.3 Uitgangspunt 3: Duurzaam maatwerk 11
3.4 Ondertussengroep en ELIP groep 12
3.5 Uitgangspunt 4: Regionale samenwerking is belangrijk 12
4 Tijdspad en implementatie 13
4.1 Tijdspad 13
4.2 Monitoring, evaluatie en bijstellen 13
5 Financiën 14
5.1 Begroting uitgaven 14
5.2 Inkomsten en dekking 14
5.3 Risico's 15
5.3.1 Het budget voor inburgering is nog niet exact bekend 15
5.3.2 Het Rijk kan een prestatieverplichting opleggen 16
5.3.3 We zijn afhankelijk van externe stakeholders 17
5.3.4 De inburgeringstrajecten bestaan voor het grootste deel uit nieuwe producten 17
6 Implementatie en uitvoering 17
Bijlage 1 – Definities 20
Bijlage 2 - Klantreis inburgeringsplichtige statushouder 22

1 *Inleiding*

1.1 Inleiding

Op 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet inburgering in.
De inwerkingtreding van de Wet inburgering betekent zowel voor de inburgeraars als de gemeente een verandering. Gemeenten krijgen een belangrijke rol in het nieuwe stelsel: per 1 januari 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van onze inwoners met een inburgeringsplicht. Hiermee krijgen wij een nieuwe wettelijke en maatschappelijke opgave binnen het sociaal domein.

Iedereen doet mee, en iedereen kan deelnemen aan de samenleving in Teylingen! Dat is ons uitgangspunt, zoals u ook terug kunt lezen in onze Maatschappelijke Agenda (MAG). Iedereen kan deelnemen aan de samenleving in Teylingen. Sporten, naar school gaan, werken, meedoen aan sociale activiteiten en samen leven en wonen in de wijk. Dit zijn onderdelen van een samenleving die voor veel inwoners vanzelfsprekend zijn. Die vanzelfsprekendheid is er niet wanneer je als nieuwkomer in Teylingen komt wonen, de taal nog niet spreekt en wanneer veel gewoonten nog niet bekend zijn. Daarom is een goed inburgeringsproces belangrijk waarbij iemand de taal leert, de samenleving leert kennen en waar iemand wordt geholpen om onderwijs te volgen of te gaan werken. Er ligt een veranderopgave voor ons die meer is dan alleen het implementeren van een nieuwe wet, namelijk het echt vormgeven van een succesvol inburgeringsproces en zorgen voor lokale aansluiting in het sociaal domein. Dit is ons doel.
We zorgen ervoor dat iedereen snel, goed en volwaardig mee kan doen in Teylingen, het liefst via betaald werk, zowel nieuw- als oudkomers.

In de notitie beschrijven we de uitgangspunten voor de invulling van onze regierol en de taken die wij beleggen bij partners. Vooruitlopend op deze notitie hebben we het traject rond de inkoop van het taalonderwijs al afgerond voor de B1-route en de Z(elfredzaamheids)route. Omdat de aanbesteding voor de onderwijsschakelroute niet heeft geleid tot het gewenste resultaat, vinden nu separate overleggen plaats tussen een aantal gemeenten in de Holland Rijnland regio en Hogeschool Leiden en Universiteit Leiden om gezamenlijk met deze partijen een goede Onderwijsroute te realiseren.
Daarnaast vinden gesprekken in (sub)regionaal verband plaats met collega's van andere gemeenten, de regiocoördinator Veranderopgave Inburgering (VOI), de ISD Bollenstreek, de Provalu, Bibliotheek Bollenstreek, Vluchtelingenwerk en andere partijen.
Deze notitie gaat onderdeel uitmaken van de Maatschappelijke Agenda en beschrijft het beleid voor inburgering in Teylingen.

1.2 Wijzigingen inburgeringsstelsel

Het huidige inburgeringsstelsel bevat voor veel mensen belemmeringen voor een volwaardige inburgering. Vluchtelingen zijn gemotiveerd om in te burgeren. Toch slaagt bijna de helft niet op tijd voor het examen. Ingewikkelde regels, slechte informatievoorziening, stress en zorgen om familie vormen grote belemmeringen. De zware sancties voor het niet op tijd behalen van het examen leiden tot risicomijdend gedrag, zoals het uitstellen van werk en het doelbewust kiezen

voor een lager taalniveau.[1] De leningen die inburgeringsplichtigen in dat stelsel afsluiten voor een inburgeringscursus, kunnen tot schulden leiden. Daarnaast blijkt de kwaliteit van de taalscholen onvoldoende en zijn de inburgeraars zelf vaak ontevreden over het niveau van het taalonderwijs. Aan het einde van de inburgering en ook nadat de inburgeraar de lening van DUO volledig heeft besteed, blijkt regelmatig dat de inburgeraar onvoldoende de Nederlandse taal beheerst. Dit leidt dan weer tot aanvullend taalonderwijs vanuit de ISD Bollenstreek, omdat uitgangspunt is dat ook statushouders zo snel mogelijk naar betaald werk worden toegeleid. Werk zorgt voor een snelle inburgering, maar daar is een goede taalbeheersing voor nodig. Voor de gemeente betekent dit extra kosten voor aanvullend taalonderwijs.

De reden waarom de gemeente regelmatig wordt geconfronteerd met deze signalen ligt in de vigerende Wet Inburgering.
In de huidige Wet inburgering zijn de inburgeringsplichtigen zelf verantwoordelijk voor hun inburgering en heeft de gemeente hier nauwelijks invloed op. Met de nieuwe Wet inburgering wijzigt het inburgeringsstelsel. Voor mensen die inburgeringsplichtig zijn, is dit een positieve verandering.

In het nieuwe stelsel krijgt de gemeente de regie over de inburgering. De gemeente koopt de inburgeringscursussen in. Inburgeringsplichtige statushouders hoeven dit niet langer zelf te doen, waardoor zij ook geen lening meer hoeven af te sluiten die tot schulden kan leiden[2].
Het nieuwe inburgeringsstelsel kent drie leerroutes om de Nederlandse taal te leren:

- De Onderwijsroute voor jonge inburgeringsplichtigen; deze is gericht op het behalen van een schooldiploma waarin ze zich bereiden voor op het volgen van een opleiding op een mbo-, hbo- of wo-niveau.
- De Z(elfredzaamheids)-route voor mensen die onvoldoende leerbaar zijn.
- De B1-route voor alle overige inburgeraars.

In Holland Rijnland verband is in gezamenlijkheid gekozen voor Europese aanbesteding van het taalonderwijs via Tendernet. Vanaf oktober 2019 is in werkgroepen gesproken over kwaliteitseisen en inspanningsverplichtingen [3], selectiecriteria, etc. In drie verschillende bestekken is omschreven wat de gemeenten verwachten van de taalaanbieders. De taalaanbieders die de opdracht gegund hebben gekregen, voldoen aan deze criteria.

De inburgeringsplicht in het nieuwe wetsvoorstel bestaat naast een leerroute uit nog twee onderdelen: een Participatieverklaringstraject (PVT) en een Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Het PVT is een traject van ten minste 12 uur over de kernwaarden van de Nederlandse samenleving[4]. De MAP is een leermodule gericht op het in beeld brengen en versterken van de competenties van statushouders en de kansen op de lokale arbeidsmarkt.

---

[1] Uit de VluchtelingenWerk IntegratieBarometer 2018 van VluchtelingenWerk Nederland, uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut.

[2] Gezinsmigranten blijven ook in het nieuwe stelsel hun eigen inburgeringstraject bekostigen, eventueel met een lening bij DUO.

[3] Bij het programma van eisen zijn harde kwaliteit- en inspanningseisen opgenomen voor de taalaanbieders zoals:

- Opdrachtnemer nodigt deelnemer uit voor een intake en stelt op basis van het aanmeldformulier en de eigen intake een leerplan op. Dit plan wordt voor aanvang van het traject bij Opdrachtgever ter goedkeuring voorgelegd.
- Opdrachtnemer zorgt ervoor dat dit binnen 10 werkdagen heeft plaatsgevonden. Opdrachtnemer draagt vervolgens zorg voor ondertekening van het leerplan door de deelnemer.
- Opdrachtnemer start het aanbod maximaal 20 werkdagen na aanmelding van de deelnemer.
- Deelnemers hebben een aanwezigheidsplicht van ten minste 80%.
- Docenten die worden ingezet t.b.v. de uitvoering van deze Opdracht dienen: voor 80% van de totale groep docenten NT2 gecertificeerd te zijn, 20% mag bezig zijn met certificaat halen of diploma (vakdidactisch) óf heeft een afgeronde taalkundige master met meer dan vijf jaar aantoonbare werkervaring binnen NT2 onderwijs bij een gecertificeerd bedrijf.

[4] Het traject sluit af met het afleggen van de participatieverklaring: "Ik verklaar dat ik kennis heb genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving en dat ik deze respecteer. Ik verklaar dat ik actief

Ten slotte is in de nieuwe Wet inburgering opgenomen dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke begeleiding en financiële ontzorging van inburgeringsplichtige statushouders. De maatschappelijke begeleiding betreft begeleiding en ondersteuning bij praktische zaken en bij de kennismaking met de Nederlandse samenleving en specifieke lokale omgeving.
Financiële ontzorging houdt in dat de gemeente de eerste zes maanden na binnenkomst in de gemeente een aantal vaste lasten voor statushouders betaalt (huur, energiekosten en verplichte verzekeringen). Het bedrag voor deze lasten wordt verrekend met de bijstandsuitkering. Op deze manier ontzorgen we statushouders en voorkomen we dat er schulden ontstaan in de beginperiode van hun verblijf in onze gemeente. Daarbij hoort ook de verantwoordelijkheid voor begeleiding van statushouders om financieel zelfredzaam te worden. De ISD Bollenstreek biedt het financieel ontzorgen al langer aan voor statushouders. Daarnaast is voor een aantal statushouders budgetbeheer geregeld.
Met de regie op inburgering ontstaat voor de gemeente ook de kans om de inburgeringsverplichting te combineren met de verplichtingen vanuit de Participatiewet die voor de meeste inburgeringsplichtigen gelden. Door inburgering- en participatie-voorzieningen te combineren, zetten we onze gemeentelijke hulp en ondersteuning effectiever in. Daarnaast combineren we ook de monitoring van de ontwikkelingen en vorderingen op het gebied van inburgering en participatie. We hebben hiertoe periodiek contact met zowel de inburgeringsplichtigen als de aanbieders van hun inburgeringstrajecten en participatievoorzieningen (ISD Bollenstreek, Provalu en Vluchtelingenwerk). Wanneer het nodig is, stellen we het persoonlijke Plan Inburgering en Participatie (PIP) bij.

Hieronder is systematisch weergegeven wat de belangrijkste wijzigingen zijn tussen de huidige en de nieuwe wet.

Wet inburgering 2013	**Wet inburgering 2021**
Volledige eigen verantwoordelijkheid inburgeringsplichtigen	Regie en aanbodplicht voor gemeenten, naast eigen verantwoordelijkheid inburgeringsplichtigen
Commerciële markt voor inburgeringstrajecten, te financieren met een lening bij DUO voor alle inburgeringsplichtigen	Inkoop en financiering van inburgeringstrajecten voor statushouders door gemeenten
Geen verbinding met de verplichtingen vanuit de Participatiewet	Verbinding met Participatiewet, waardoor combinatie van de inburgerings- en Participatiewet-verplichtingen mogelijk is
Geen verplichte financiële ontzorging en training financiële zelfredzaamheid	Verplichte financiële ontzorging en training financiële zelfredzaamheid[5] voor bijstandsgerechtigde statushouders gedurende ten minste de eerste zes maanden van hun verblijf in de gemeente
Verwacht resultaat inburgeringstraject: Taalniveau A1 (of ontheffing)	Verwacht resultaat inburgeringstraject: Taalniveau B1, tenzij iemand onvoldoende leerbaar is. Dit wordt getest door een landelijk uniform ingevoerde leerbaarheidstoets.
Geen onderscheid in leerroutes	Drie verschillende leerroutes: keuze voor leerroute komt in PIP naar aanleiding van een brede intake gericht op alle leefgebieden

een bijdrage wil leveren aan de Nederlandse samenleving en reken erop dat ik daarvoor ook de ruimte krijg van mijn medeburgers."

[5] Niet voor iedere nieuwkomer is de training financiële zelfredzaamheid noodzakelijk; het is maatwerk en sommige statushouders kunnen hun financiering zelf prima regelen.

1.3 Doelstellingen

Het hoofddoel van de Wet inburgering is:
Inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee aan de Nederlandse maatschappij:
Elke nieuwe inburgeraar doet binnen 2 jaar naar hoogst mogelijke draagkracht mee in de maatschappij door middel van betaald werk, vrijwilligerswerk of een vorm van sociale activering/dagbesteding.

De volgende subdoelen hebben een directe relatie met het hoofddoel:

- Inburgeraars zijn zelfredzaam: Inburgeraars worden tijdens hun inburgeringstraject zelfredzaam. Zij zijn financieel onafhankelijk, kunnen voor zichzelf zorgen, investeren in hun eigen netwerken en in de samenleving.
- Inburgeraars spreken de taal en hebben kennis van de maatschappij:
  Inburgeringsplichtigen bereiken met hun inburgeringstraject het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst niveau B1) en kennis van de Nederlandse maatschappij[6].

In deze notitie beschrijven we op welke manier we met onze nieuwe inburgeringstaak uitvoering geven aan de hierboven gestelde doelen. We sluiten hierbij aan op de beleidskaders in onze beleidsplannen binnen het sociaal domein. Dit zijn kaders waarmee wij binnen het sociaal domein rekening houden om aan te sluiten bij de leefwereld van onze inwoners*:*

- Een inclusieve samenleving gericht op meedoen
- Een integrale benadering met de focus op de uitvoering zoveel mogelijk in één loket
- Het optimaal benutten van de eigen kracht
- Ondersteuning op maat
- Regionale samenwerking is belangrijk
- Ondersteuning is voor alle inwoners toegankelijk
- Positieve gezondheid

1.4 Leeswijzer

Na een korte inleiding en beschrijving van de doelstellingen van het inburgeringsbeleid, volgt in het volgende hoofdstuk van deze notitie een beschrijving van de inburgeringsopgave in Teylingen. We beschrijven de verschillende doelgroepen en programmaonderdelen van de inburgering. Daarnaast lichten we in dit hoofdstuk de organisaties toe die van belang zijn bij de uitvoering van onze inburgeringstaak. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 3 onze uitgangspunten voor inburgering. Bij elk uitgangspunt horen implementatiethema's. Deze implementatiethema's werken we in hoofdstuk 4 uit in een implementatieplan. Hoofdstuk 5 gaat over de financiën. In hoofdstuk 6 sluiten we de notitie af met hoe de implementatie en uitvoering vorm gaan krijgen.
In bijlage 1 staan de definities opgesomd. Bijlage 2 geeft in een infographic de klantreis van de inburgeringsplichtige statushouder vanaf het moment van koppeling aan de gemeente weer.

[6] De termijnen hiervoor stelt het ministerie vast door middel van een algemene maatregel van bestuur.

2 *Inburgeringsopgave Teylingen*

2.1 Doelgroep

De Wet inburgering geldt voor vreemdelingen vanaf 16 jaar (tot de AOW-gerechtigde leeftijd) die zich duurzaam in Nederland vestigen en in het bezit zijn van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd. Inwoners uit de Europese Unie en Liechtenstein, Noorwegen en IJsland vallen hier niet onder. We kunnen hierbij twee groepen onderscheiden:

1. Asielmigranten (of statushouders)[7]

Asielmigranten zijn asielzoekers die als vluchteling worden erkend en een verblijfsvergunning hebben gekregen. Ook gezinsleden van deze asielmigranten ("nareizigers") vallen onder deze groep.

2. Gezins- en overige migranten[8]

Gezinsmigranten (en overige migranten) zijn migranten die naar Nederland komen vanwege hun (Nederlandse) partner. Bijvoorbeeld migranten die naar Teylingen komen omdat zij een Nederlandse partner hebben[9].

2.2 Aantal inburgeringsplichtigen per doelgroep

Het is moeilijk te voorspellen hoeveel mensen naar ons land komen om een asielaanvraag te doen en hoeveel daarvan uiteindelijk recht hebben om zich in Nederland te vestigen. Zoals we de afgelopen jaren hebben gezien is dat afhankelijk van de situatie in verschillende delen van de wereld en de afspraken die tussen landen en continenten worden gemaakt. Vanaf 2021 verwachten we in Teylingen per categorie de in onderstaande tabel genoemde aantallen inburgeringsplichtigen. Deze cijfers zijn een schatting, gebaseerd op landelijke prognoses van de Rijksoverheid en de taakstellingen[8] voor Teylingen in het verleden.

Teylingen[10]	**2021**	**2022**	**2023**
Asielmigranten (of statushouders) 18+	41	41	35
Gezinsmigranten (en overige migranten)	10	10	6
Totaal inburgeringsplichtigen	51	51	41

2.3 Aanbod gemeente

Er is een verschil in de opdracht die de gemeente heeft bij de ondersteuning van deze twee groepen. Dat verschil komt vooral voort uit het feit dat de eerste groep (zeker in het begin) is aangewezen op een uitkering en ondersteuning vanuit de Participatiewet en de tweede groep (financieel) zelfstandig is. In de wet is geregeld dat de gemeente voor alle groepen een brede intake afneemt, een PIP opstelt en volgt en zorgt voor de uitvoering van de MAP en het PVT. De gezinsmigranten betalen hun inburgering altijd zelf.

[7] Volgens artikel 28 van de Vreemdelingenwet 2000

[8] Volgens artikel 14 van de Vreemdelingenwet 2000

[9] Gezinsmigranten zijn migranten die naar Nederland komen vanwege hun (Nederlandse) partner. Dat kan alleen wanneer men over voldoende inkomen beschikt. De inburgering start al in het land van herkomst, waar het basisexamen inburgering buitenland moet worden afgelegd. Dat betekent dat zij al een basisniveau aan taal (A1) hebben behaald wanneer zij hier komen. Eenmaal in Nederland moeten zij hier het inburgeringsexamen halen. Onder overige migranten verstaan we geestelijk bedienaren en mensen met een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk humanitair verblijfsdoel.

[10] Aantallen op basis van de landelijke rekentool van Divosa (70% van de taakstelling)

Onderdeel	Asielmigranten	Gezins- en overige migranten
Brede intake en PIP (begeleiding, monitoring,	X	X
Financieel Ontzorgen	X	
Maatschappelijke begeleiding	X	
Leerroutes (taal en participatie)	X	
PVT	X	X
MAP/KNM	X	X

2.4 Betrokken partijen

Bij de uitvoering van onze nieuwe inburgeringstaak zijn ook diverse andere partijen betrokken. We kunnen deze taak namelijk niet alleen uitvoeren en zijn voor het succes van de inburgeringsopgave afhankelijk van andere partijen.
De gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk en Katwijk hebben ambtelijk in Holland Rijnland verband deelgenomen aan de aanbesteding van het taalonderwijs. Bij de aanbesteding van de drie leerroutes hebben ambtenaren van Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk en Katwijk elkaar vertegenwoordigd in diverse onderdelen van het aanbestedingstraject, altijd in overleg en in overeenstemming.

De gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen en Noordwijk hebben via de gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD) de uitvoering van de sociale zekerheid, maar ook maatwerkvoorzieningen WMO en Pgb Jeugd[11] gedelegeerd aan de ISD. Ook de uitvoering van de Wet inburgering is belegd bij de ISD. Nu sprake is van een nieuwe wet, is deze ook voor wat betreft de uitvoering, gezien de tekst van de gemeenschappelijke regeling, gedelegeerd aan de ISD. De ISD speelt dan ook een belangrijke rol in de uitvoering van de diverse deelonderwerpen uit de nieuwe Wet inburgering. De minister heeft aangegeven dat vanaf medio 2021 al gehandeld moet worden in de geest van de nieuwe wet. Hierover vinden sinds het begin van 2021 gesprekken plaats tussen de beleidsmedewerkers van de HLTN-gemeenten en de ISD. Verderop wordt nader ingegaan op de diverse deelonderwerpen die door de ISD worden uitgevoerd.

Daarnaast is Stichting Vluchtelingenwerk een belangrijke partner in het geheel. Vluchtelingenwerk verzorgt de maatschappelijke begeleiding van de statushouders zodra zij in Teylingen arriveren. Dit betreft kennismaken met de buren tot aan het inschrijven bij de gemeente, het aanvragen van een bankrekeningnummer tot en met de hele juridische ondersteuning bij bijvoorbeeld gezinshereniging. Daarnaast verzorgt VluchtelingenWerk de Participatieverklaringstrajecten. VluchtelingenWerk werkt heeft een samenwerkingsrelatie met de lokale partners, stichtingen en verenigingen (onder andere op het gebied van sport en cultuur) in het kader van de maatschappelijke begeleiding van de statushouders.

Voor wat betreft het onderdeel participatie-activiteiten in het kader van het taalonderwijs (B1 en Z-route) is vanuit de gemeenten na de aanbesteding van het taalonderwijs, contact gelegd tussen de taalaanbieders en de MareGroep, nu genaamd de Provalu. De Provalu heeft ruime ervaring in het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in werk. Sinds de afschaffing van de Wet Sociale werkvoorziening (WSW) heeft de Provalu ook ingezet in omvorming tot een werkbedrijf voor andere doelgroepen naast de oude WSW populatie. Ook hier is sprake van een gemeenschappelijke regeling waarbij naast de HLTN-gemeenten ook onder andere Katwijk is aangesloten.

Naast het formele hierboven genoemde aanbod zijn er tal van initiatieven in het zogenaamde informele circuit. Dit wil niet zeggen, dat dit geen gedegen instellingen en organisaties zijn, dit betekent alleen dat deze niet hebben deelgenomen aan aanbestedingen. Vaak omdat het

[11] De ISD maakt beschikkingen en doet de administratieve afhandeling van de toegekende Pgb's op basis van Jeugdwet.

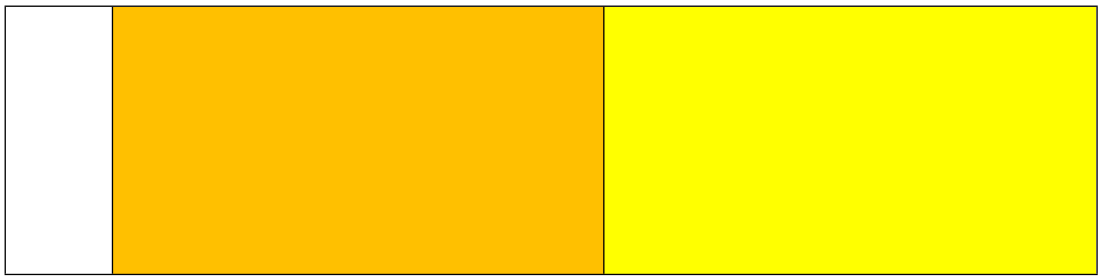
kleinschalige initiatieven zijn, of omdat het zwaartepunt van de activiteiten niet per definitie ligt bij de doelgroep inburgeraars. Dit laat onverlet dat zij in voorkomende gevallen een belangrijke rol kunnen spelen in het ondersteunen en inburgeren van statushouders. Voorbeelden van deze organisaties zijn onder meer het Taalhuis en Harmonietaal.

Stichting Voor ieder 1 zal in de toekomst mogelijk een partner zijn voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. Omdat deze stichting op dit moment nog in de startfase is en de nieuwe wet inburgering pas op 1 januari 2022 in werking zal treden, zijn er in het kader van de nieuwe wet nog geen samenwerkingsafspraken gemaakt. In 2023 zullen er gesprekken plaatsvinden over de rol van de stichting Voor ieder 1 in de uitvoering van de nieuwe wet inburgering.

Onderstaande matrix[12] geeft weer welke externe partijen er betrokken zijn bij de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. De matrix geeft weer in welke mate deze partijen invloed hebben op en belang hebben bij de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering.. Voor de partijen met veel invloed en veel belangen geldt dat ons stakeholdersmanagement van groot belang is. We noemen deze partijen de 'sleutelfiguren'. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in partijen die weinig belangen en veel invloed hebben. Dit zijn de 'beïnvloeders'. Voor de partijen met weinig invloed en veel belangen, 'de geïnteresseerden', geldt dat het van belang is om hen goed te informeren. Aan de partijen met weinig invloed en weinig belangen, 'de toeschouwers', besteden we de minste aandacht in ons stakeholdersmanagement. We monitoren de ontwikkelingen bij deze partijen en sluiten daarop aan wanneer nodig.

	Weinig belangen	**Veel belangen**
Beperkte invloed	<u>Toeschouwers</u> ➢ COA ➢ IND ➢ DUO	<u>Geïnteresseerden</u> ➢ Reguliere onderwijsinstellingen ➢ Internationale schakelklassen ➢ Bibliotheek Bollenstreek/Taalhuis ➢ Andere lokale 'informele' aanbieders
Veel invloed	<u>Beïnvloeders</u> ➢ Maatschappelijke partners zoals Kwadraad, CJG, Welzijn Teylingen, Stichting MEE ➢ Aanbieders kinderopvang ➢ Ministerie van SZW ➢ VNG ➢ Divosa ➢ Media-partijen	<u>Sleutelfiguren</u> ➢ Inburgeringsplichtigen in Teylingen ➢ ISD Bollenstreek (brede intake, PIP, etc.) ➢ Provalu (participatieactiviteiten, MAP) ➢ Werkgevers/Lokaal bedrijfsleven (via Provalu) ➢ Regiogemeenten met wie wij samenwerken: Katwijk, Noordwijk, Lisse en Teylingen ➢ Aanbieders taaltrajecten ➢ Aanbieder maatschappelijke begeleiding: Vluchtelingenwerk ➢ Aanbieders Wmo-dagbesteding

[12] Matrix van Mendelow (1991)

2.5 Regierol gemeente

In de Wet inburgering is een duidelijke regierol weggelegd voor de gemeente. Hiervoor is gekozen omdat verschillende partijen met elkaar de samenwerking aan moeten gaan om op een integrale wijze diverse activiteiten te realiseren om te komen tot een geslaagd inburgeringsproces van de inburgeringsplichtige.
De gemeente is de partij die het overkoepelende beleid ontwikkelt en in samenwerking met partijen uitvoert. Daarnaast is de gemeente contactpersoon voor de verschillende uitvoerende partijen en heeft een bemiddelende rol wanneer zaken dreigen mis te lopen.
In het budget dat beschikbaar is gekomen van het Rijk is in de uitvoeringskosten rekening gehouden met kosten voor onder meer het ontwikkelen van beleid.
Vanuit de regierol van gemeenten wordt in de Bollenstreek gewerkt aan een overlegstructuur voor een periodiek overleg met alle partners in de uitvoering. Hiermee wordt onder andere aandacht besteed aan de voortgang van de samenwerking.

3 *Uitgangspunten Teylingen aanpak inburgering*

Met de uitgangspunten van ons inburgeringsbeleid beogen we kwalitatieve inburgeringsvoorzieningen, waarmee we optimaal bijdragen aan onze doelstelling, gericht op financieel zelfredzame volwassenen. Daarnaast geven de uitgangspunten handvatten om te komen tot een effectieve combinatie van inburgering en overige voorzieningen binnen het sociaal domein.

Uitgangspunten

1. Integrale aanpak: We kiezen voor een integrale aanpak. In deze integrale aanpak combineren we onze voorzieningen gericht op inburgering met de overige voorzieningen binnen het sociaal domein. Het gaat hierbij zowel om onze participatie- en re-integratievoorzieningen als om voorzieningen vanuit de Wmo, Schuldhulpverlening en Jeugdwet.
2. Direct aan de slag: Voor iedere inburgeringsplichtige statushouder streven we naar een zo snel mogelijke start met inburgering én participatie. Op deze manier stoppen of voorkomen we 'de wachtstand' en dragen we bij aan een actieve houding van deze mensen.
3. Duurzaam maatwerk: We hebben veel aandacht voor de startfase van de inburgering, waardoor we op basis van een goed en compleet beeld maatwerk kunnen bieden dat leidt tot een duurzaam resultaat.
4. Regionale samenwerking waar nodig: In aansluiting op ons beleid voor het sociaal domein, organiseren we ook de uitvoering van inburgering zoveel mogelijk lokaal, tenzij een regionale organisatie meerwaarde heeft. Voor het aanbod van diverse inburgeringsonderdelen geldt dat regionale samenwerking van toegevoegde waarde is.

We sluiten met deze uitgangspunten aan op ons beleid voor het sociaal domein en de handreiking van Divosa over de nieuwe Wet inburgering[13].

3.1 Uitgangspunt 1: Integrale aanpak

Inburgering staat niet op zichzelf. We kunnen inburgeringsplichtigen alleen snel en volwaardig laten meedoen aan onze samenleving als we de inburgeringsvoorzieningen verbinden met de voorzieningen van het sociaal domein. Met de regierol die gemeenten in het nieuwe

[13] Wijzigingenoverzicht nieuwe Wet inburgering | Divosa

inburgeringsstelsel krijgen, kunnen we deze gewenste verbindingen in de uitvoeringspraktijk leggen. Inburgering wordt hiermee onderdeel van onze integrale aanpak in het sociaal domein.

De eerste stap hiertoe is dat we in het intakegesprek (brede intake) komen tot de best passende leerroute en ook aandacht hebben voor hulpvragen die aansluiten op voorzieningen vanuit de Wmo en de Jeugdwet. In het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie combineren we vervolgens de afspraken over de te volgen taalleerroute met afspraken over participeren. Dit vereist een duaal karakter van inburgeringstrajecten. Door de combinatie van deze afspraken krijgt leren ook een meer praktische kant. Hierdoor leren inburgeringsplichtigen de Nederlandse taal sneller en beter en hebben zij meer maatschappelijke contacten. Het leren van de Nederlandse taal en het participeren versterken elkaar, waardoor de toeleiding naar arbeid sneller en effectiever verloopt. Uitvoering door de ISD Bollenstreek en de Provalu.

Ook de verbinding met zorg en welzijn is van belang. Meedoen en participeren in de Nederlandse maatschappij vereist dat iemand hier de ruimte voor heeft. Voor een goede inburgering is het cruciaal dat we (de escalatie van) problemen rondom welzijn en gezondheid zoveel mogelijk in kaart brengen en adresseren. Uit onze eigen ervaring blijkt dat meer dan de helft van de statushouder huishoudens te maken heeft met dergelijke problemen. Het is daarom van groot belang om vanaf de start van de inburgering extra aandacht te hebben voor welzijn en gezondheid. Daarnaast besteden we aandacht aan het signaleren van deze problemen, zodat we snel de benodigde hulp en ondersteuning kunnen bieden. Doordat het COA de opdracht heeft gekregen de dossiers uitgebreider in te vullen en met name op de onderdelen die medische kwesties betreffen, kan op voorhand al worden bekeken of en welke zorg vroegtijdig moet worden ingezet om verergering/escalatie te voorkomen.

Betrokken partijen die we bij de totstandkoming van deze integrale aanpak betrekken zijn onder andere onze huidige gecontracteerde aanbieders van taaltrajecten, maatschappelijke begeleiding/Vluchtelingenwerk, re-integratie trajecten en Wmo-dagbesteding o.a. door de Provalu, lokale kinderopvangorganisaties, Kwadraad maatschappelijk werk, Stichting Welzijn Teylingen, het Centrum voor Jeugd en Gezin, Stichting MEE en Bibliotheek Bollenstreek.

3.2 Uitgangspunt 2: Direct aan de slag

De inburgering start snel. Al in het Asielzoekerscentrum (AZC) wordt hiermee begonnen. Gemeenten zorgen voor een doorlopende lijn vanuit deze opvang. Op deze manier kan iemand zo snel mogelijk starten met inburgering en participatie. Het intakegesprek wordt door ISD Bollenstreek en Vluchtelingenwerk gezamenlijk gevoerd, zodat direct afstemming plaatsvindt. De concrete invulling hangt af van een aantal aspecten, waaronder de afstand tot het asielzoekerscentrum. Om de inburgeringsplichtige toch zo snel mogelijk te laten starten met de inburgering, kan gedacht worden aan een digitale intake of een aantal bijeenkomsten in Teylingen, zelfs nog voor vestiging in de gemeente.
De inburgering is duaal: taal en participatie worden gecombineerd en in samenhang aangeboden, zodat inburgeraars niet pas na de afronding van hun taaltraject op zoek gaan naar werk en ondersteund worden bij het vinden daarvan.

3.3 Uitgangspunt 3: Duurzaam maatwerk

Binnen het nieuwe inburgeringsstelsel zijn drie verschillende leerroutes. Dit zorgt ervoor dat inburgeraars een inburgeringstraject op maat kunnen volgen.
Gedurende de eerste maanden van de inburgering nemen we de tijd om een goed en compleet beeld te krijgen van een persoon. In deze tijd staat iemand niet stil en worden al programmaonderdelen aangeboden, maar zorgen we ervoor dat we voor elke inburgeraar de best passende leerroute opnemen in het persoonlijke Plan Inburgering en Participatie. Ook aan de taalaanbieders in de B1 en Z-route is opgedragen om flexibiliteit te hebben in het taalaanbod. De meeste aanbieders hanteren een startperiode waarin gekeken wordt welk taalniveau de statushouders eigen is en op welk niveau de klassen worden ingedeeld. De klantmanager van de

ISD Bollenstreek heeft inzicht in het systeem van de taalaanbieders en kan hier in volgen of aan het PIP wordt voldaan of dat bijstelling nodig is.

We ondersteunen inburgeraars gedurende het eerste half jaar intensief bij hun participatie. We verwachten dat we met deze intensieve ondersteuning een investering doen in kwetsbare mensen, die zich op de langere termijn uitbetaalt omdat zij duurzaam zelfredzaam worden. Extra aandacht en investering in deze beginfase, verhoogt de kans op duurzame uitstroom uit de bijstand en minder aanspraak op aanvullende voorzieningen. Belangrijke randvoorwaarde voor een duurzaam resultaat is dat er vanuit de participatieplekken waar inburgeraars starten, ruimte is om door te groeien naar een passende baan. We zetten hiervoor de Provalu in, die door de participatie-activiteiten vanuit het taalonderwijs al enig zicht op de statushouders heeft kunnen krijgen. Op deze manier kunnen we zoveel mogelijk[14] aansluiten op verschillende wensen en talenten.

3.4 Ondertussengroep en ELIP groep

Tijdens diverse bijeenkomsten van de VNG over de nieuwe Wet inburgering is regelmatig aandacht gevraagd voor de groep inburgeringsplichtigen die zich voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet zou vestigen in Nederland en die onder het regime van de huidige wet vallen. Op basis van die signalen heeft de minister aangegeven dat voor deze zogeheten "ondertussengroep" door de gemeenten een voorziening moet worden getroffen, zodat ook zij hun inburgeringstraject succesvol kunnen afronden. Er is navraag gedaan bij de ISD om te zien of er behoefte is voor een aparte voorziening voor deze groep inburgeringsplichtigen. De ISD heeft aangegeven dat op dit moment alle inburgeringsplichtigen zijn ondergebracht bij betrouwbare taalscholen waar zij hun inburgeringstraject kunnen afronden. Dit kan in de toekomst doorlopen totdat de inburgeringsplichtige het traject heeft afgerond. Hierbij is sprake van maatwerk.

De ELIP[15] groep betreft inburgeringsplichtigen waarvan de DUO lening is uitgeput, maar die het inburgeringsexamen nog niet hebben behaald. Ook voor deze groep geldt, dat de gemeente een voorziening moet treffen. Tot op heden is slechts in zeer incidentele gevallen sprake van het treffen van een voorziening vanuit de gemeente zodat de inburgeringsplichtige het traject kan afronden. Voorstel is dan ook om geen afzonderlijke voorziening in het leven te roepen, maar op incidentele basis te kijken wat de beste oplossing is. Een kostenraming is hier niet te geven.

3.5 Uitgangspunt 4: Regionale samenwerking is belangrijk

Omdat we te maken hebben met relatief kleine aantallen inburgeringsplichtigen is het voor het aanbod van bepaalde inburgeringsvoorzieningen van toegevoegde waarde om samen te werken met buurgemeenten.
Voor het aanbod van de drie leerroutes hebben we in Holland Rijnland verband een Europese aanbesteding gedaan, waarbij voor de B1 route en de Z-route aanbieders zijn gekozen. Voor de Onderwijsschakelroute vinden op dit moment gesprekken plaats met mbo, hbo en universiteit om te komen tot een dekkend aanbod.
Ook op sub-regionaal niveau wordt in de Duin -en Bollenstreek samengewerkt. Het voordeel van deze samenwerking is dat wij met deze gemeenten ook samenwerken binnen de Provalu. Hierdoor kunnen we goed de aansluiting zoeken bij het lokale bedrijfsleven.

[14] Hierbij blijft ook het tweede uitgangspunt 'Direct aan de slag' gelden. Indien er niet (direct) een baan beschikbaar is die aansluit op de wensen en talenten van een inburgeraar, gaat iemand (eerst) tijdelijk aan de slag bij een baan die minder goed aansluit maar met begeleiding richting de gewenste baan.

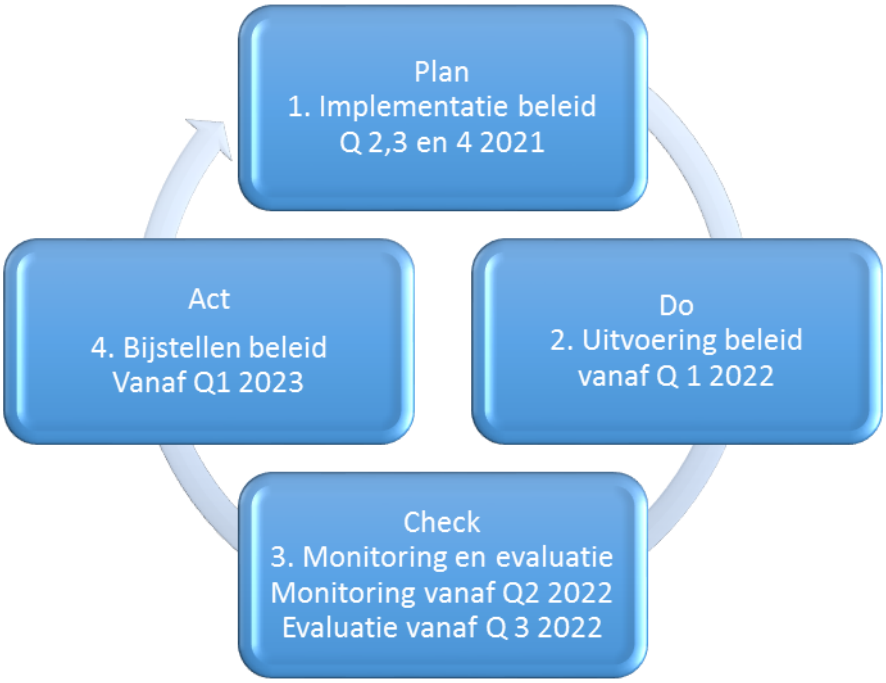
[15] Einde Lening Inburgeringsplicht

4 *Tijdspad en implementatie*

4.1 Tijdspad

De figuur hieronder geeft het tijdspad van de verschillende fases weer die we doorlopen om uitvoering te geven aan onze nieuwe inburgeringstaak:

1. Implementatie
2. Uitvoering
3. Monitoring en evaluatie
4. Bijstellen beleid[16]

4.2 Monitoring, evaluatie en bijstellen

Gelijktijdig met de start van de uitvoering van het nieuwe beleid op 1 januari 2022, starten we ook met de monitoring van de uitvoering. Dit is voor onze eigen sturingsinformatie, maar tevens een verplichting van het Rijk. Het betreft namelijk een lerend en adaptief stelsel en het Rijk wil kunnen bijsturen waar nodig. Hiervoor heeft zij monitoringsinformatie vanuit de gemeenten nodig.

De indicatoren die als basis fungeren voor de monitoring worden naar verwachting medio 2021 door het Rijk bekend- gemaakt. Deze zullen in samenspraak met de VNG en gemeenten worden vastgesteld. Deze indicatoren hebben in ieder geval betrekking op de deelname en afronding van de onderdelen van de inburgeringsplicht, de gevolgde leerroutes, het behaalde taalniveau en arbeidsparticipatie. Hierbij worden de subdoelen van het inburgeringsstelsel, een tijdige start, de snelheid van het traject, maatwerk, dualiteit en kwaliteit betrokken.

Voor de monitoring gelden de uitgangspunten dat gemeenten niet onnodig administratief belast zullen worden en er zoveel mogelijk aansluiting gezocht wordt bij gegevens die gemeenten al verzamelen vanuit hun eigen sturingsbehoefte.

[16] We stellen het beleid opnieuw (eventueel met aanpassingen n.a.v. de evaluatie) vast in 2023.

In Q1 en Q2 van 2022 evalueren wij tussentijds het nieuwe beleid. Indien nodig stellen we het beleid bij per Q1 van 2023. Informatie over het aantal inburgeraars per leerroute en de tot dan toe behaalde inburgeringsresultaten worden opgenomen in de jaarstukken van de ISD Bollenstreek.

5 *Financiën*

5.1 Begroting uitgaven

In onderstaande tabel is een begroting opgenomen van de kosten. Deze begroting is gemaakt aan de hand van de gegevens die de ISD Bollenstreek heeft aangeleverd met betrekking tot de kosten van de inzet van consulenten (warme overdracht, PIP, begeleiding, etc.). Daarnaast worden kosten gemaakt voor de MAP en moet rekening worden gehouden met tolkdiensten. De tabel geeft de benodigde budgetten voor inburgering weer voor de periode 2022-2025. De budgetten voor de jaren 2022-2025 zijn onder voorbehoud dat de gemeenteraad deze budgetten vaststelt in de jaarlijkse begroting.

De maatschappelijke begeleiding is een continu proces en is een wettelijke taak die al jaren wordt uitgevoerd. Onderstaande tabel is gebaseerd deels op inwonertal, deels op de taakstelling van het aantal te huisvesten statushouders.

Meerjarige begroting uitvoering Wet inburgering (ex*clusief indexering van 2% per jaar vanaf 2022)*

Uitvoeringskosten[17]	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
ISD Bollenstreek	€ 90.882	€ 104.184	€ 104.184	€ 104.184
Regierol gemeente	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Uitvoeringsprogramma[18]				
Leerroutes	€ 203.000	€ 406.000	€ 378.000	€ 350.000
PVT's	€ 18.975	€ 18.975	€ 15.375	€ 15.375
MAP	€ 7.472	€ 7.472	€ 5.930	€ 5.930
Tolkenkosten	€ 18.720	€ 18.720	€ 15.669	€ 15.669
Cursus omgaan met geld	€ 12.180	€ 12.180	€ 10.500	€ 10.500
Maatschappelijke beg.	€ 133.180	€ 133.180	€ 121.180	€ 121.180
Totaal	€ 504.409	€ 720.711	€ 670.838	€ 642.838

5.2 Inkomsten en dekking

Onderstaande tabel is de optelsom van zowel de specifieke uitkering (SPUK), algemene uitkering en de post Statushouders. De bedragen in deze tabel zijn exclusief indexering. De verdeling van deze budgetten over de diverse deelonderwerpen wordt later in het jaar duidelijker, zodra de nadere regelgeving van uit het rijk beschikbaar komt.
Vanaf 2022 neemt het te ontvangen budget toe, omdat er ook budget beschikbaar wordt gesteld voor het tweede en derde jaar van inburgeringsplichtigen. De helft van de rijksbudgetten zijn gereglementeerd en mogen niet voor andere doelen worden aangewend. Dit betreft de SPUK. De andere helft wordt verstrekt zonder bestedingsvoorwaarden. Het is ons voorstel deze middelen te bestempelen voor de uitvoering van de Wet inburgering. De besteding van de middelen die beschikbaar worden gesteld vanuit de SPUK, worden in het Besluit Inburgering nader ingekaderd. Verwachting is dat het besluit in oktober 2021 beschikbaar komt. De tabel hieronder geeft de raming aan van de middelen die beschikbaar komen op grond van de SPUK.

[17] De kosten die we maken voor de uitvoering van de nieuwe inburgeringstaken door de consulenten van de ISD Bollenstreek.

[18] De kosten die we maken voor de inkoop van Participatieverklaringstrajecten, leerroutes, cursus Omgaan met geld, Module Arbeidsmarkt en Participatie en tolken kosten

Totaal inkomsten

Inkomsten	2021	2022	2023	2024	2025
ondersteuning ondertussengroep	€15.180	€9.653	€6.061	€3.089	€1.159
compentatie uitstel invoering wet	€35.391	€13.561	€6.562	€5.089	€2.067
uitvoeringskosten	€-219	€136.095	€136.807	€132.361	€127.410
SPUK	-	€400.202	€501.702	€478.458	PM
Budget statushouders	€221.958	€193.518	€193.518	€193.518	€193.518
Totaal	€272.310	€753.029	€844.650	€812.515	PM

Kosten die niet gedekt kunnen worden uit Rijksmiddelen, kunnen (deels) worden opgevangen uit de begrotingspost 'statushouders'. Deze begrotingspost beslaat de jaarlijkse subsidie aan Vluchtelingenwerk, die de maatschappelijke begeleiding uitvoert, alsmede de huidige PVT's voor statushouders en gezinsmigranten. Het Rijk heeft al aangegeven in te stemmen met een meeneemregeling. Immers, zowel de leerroutes als de maatschappelijke begeleiding zijn gebaseerd op twee jaar. De kosten zijn dan ook over twee jaar verspreid. Voorstel is om ook voor Teylingen een meeneemregeling vast te stellen, zodat de kosten uit de rijksgelden (gelabeld en niet-gelabeld) kunnen worden gedekt.

Vanaf 2022 neemt het te ontvangen budget toe, omdat er ook budget beschikbaar wordt gesteld voor het tweede en derde jaar van inburgeringsplichtigen. De helft van de rijksbudgetten zijn gereglementeerd en mogen niet voor andere doelen worden aangewend. Dit betreft de specifieke uitkering (SPUK). De andere helft wordt verstrekt zonder bestedingsvoorwaarden. Wij stellen voor deze middelen te bestempelen voor de uitvoering van de Wet inburgering. De besteding van de middelen die beschikbaar worden gesteld vanuit de SPUK, wordt in het Besluit Inburgering nader ingekaderd. Verwachting is, dat het besluit in oktober 2021 beschikbaar komt. De tabel hieronder geeft de raming aan van de middelen die beschikbaar komen op grond van de SPUK.

Overgehevelde budgetten van 2020
De nieuwe wet inburgering zou in eerste instantie per 1 juli 2021 in werking treden. De gemeenten hebben hier een invoeringsbudget voor gekregen. Daarnaast is een bedrag voor de extra begeleiding van de ondertussengroep aan de gemeente beschikbaar gesteld. Deze bedragen zijn vorig jaar niet benut vanwege het uitstel van de invoering van de nieuwe wet. Daarom zijn deze budgetten overgeheveld naar 2021.

Gemeente	Invoeringsbudget Wet inburgering 2020	Ondersteuning Ondertussengroep 2020
Teylingen	€ 74.000	€ 43.000

5.3 Risico's

De uitvoering van een nieuwe taak brengt voor onze gemeente een aantal risico's mee. Hieronder benoemen we deze risico's en de wijze waarop we hiermee omgaan.

5.3.1 Het budget voor inburgering is nog niet exact bekend

Het is op dit moment niet bekend hoeveel budget het ministerie van SZW beschikbaar stelt aan de gemeente Teylingen. Wij krijgen hier duidelijkheid over wanneer het Besluit inburgering in 2021

wordt gepubliceerd. Daarin staat de verdeling van de middelen voor de inburgeringsvoorzieningen in detail uitgewerkt. Er is een rekentool beschikbaar voor de bijdrage die per inburgeringsplichtige aan de gemeente beschikbaar wordt gesteld. Dit betreft het budget voor de leerroute per inburgeringsplichtige, die over een periode van twee jaar moet worden verdeeld. Dit deel van het budget fluctueert jaarlijks, omdat dit deel van het budget is gekoppeld aan feitelijk verblijf van de inburgeringsplichtige in de gemeente. Bij verhuizing van de inburgeringsplichtige naar een andere gemeente, verhuist het complete budget van € 10.000,- voor twee jaar leerroute, mee.
De specifieke uitkering (SPUK) bedraagt € 4.100,- per asielmigrant en € 2.700,- per gezins- en overige migranten.
Over de inkomsten is een goed beeld te vormen. De kosten zijn echter nog niet geheel in kaart te brengen. Drie onderdelen zijn nog niet helder:

- Leerbaarheidstoets

Gemeenten worden met de inwerkingtreding van de Wet inburgering 2021 verantwoordelijk voor de begeleiding bij de afname van de leerbaarheidstoets. De kosten voor de aanschaf en de uitvoering van deze toets zijn nog niet duidelijk.

- Onderwijsroute

Bij de aanbesteding van de taalroutes hebben de aanbieders van de Onderwijsroute zich niet ingeschreven. Zij vonden/vinden dat ze met de beschikbaar gestelde budgetten van het Rijk de onderwijsroute niet goed kunnen invullen. Het doel van de onderwijsroute is dat de inburgeraars door kunnen stromen naar een vakopleiding of naar het hbo/wo. De tarieven van de aanbieders van de onderwijsroute liggen ver boven de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten. Een ander vraagstuk is het aantal inburgeraars: is het volume groot genoeg om een groep te kunnen starten. Het is onzeker of er binnen Holland-Rijnland voldoende volume gehaald kan worden. Op dit moment vinden op Holland-Rijnlandniveau gesprekken plaats met het mbo Holland-Rijnland, Hogeschool en de Universiteit van Leiden om te komen tot een dekkend aanbod. (Dit is een landelijk aandachtspunt.)

- Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)

Map is een van de nieuwe modules in de inburgeringstrajecten. Het Rijk heeft in een nadere regelgeving voor de uitvoering van deze module criteria vastgesteld. Naast een theoretisch deel moet er ook ten minste 40 uur worden besteed aan praktijklessen. Het vanuit het Rijk beschikbare budget voor MAP is slechts € 136,- per statushouder. In samenwerking met de ketenpartners wordt onderzocht op welke wijze de MAP zo efficiënt mogelijk kan worden ingevuld. Gedacht wordt over een combinatie met de participatie-activiteiten in het kader van het taalonderwijs.

5.3.2 Het Rijk kan een prestatieverplichting opleggen

De Rijksoverheid is voornemens om in de toekomst het nieuwe inburgeringsbudget te verdelen op basis van zowel inputfactoren (zoals het aantal inburgeringsplichtigen per gemeente) als door gemeenten geleverde prestaties. Het Rijk kan bijvoorbeeld 'het percentage inburgeringsplichtigen dat het inburgeringsdiploma heeft gehaald' als prestatie-indicator benoemen. Het rijk heeft het voornemen om drie jaar na invoering van het nieuwe stelsel de financiering van het stelsel te evalueren. In deze evaluatie zal ook worden onderzocht op welke wijze prestatiebekostiging het beste kan worden vormgegeven. Hierdoor bestaat er een kans dat we tegen die tijd een deel van het budget terug moeten betalen aan het Rijk bij slechte prestaties. Met de in hoofdstuk 3 gestelde beleidsuitgangspunten verwachten we er alles aan te doen om slechte prestaties te voorkomen. Daarnaast maken we ook duidelijke prestatieafspraken met de aanbieders van inburgeringstrajecten die wij gaan inkopen.

5.3.3 We zijn afhankelijk van externe stakeholders

Het aanbieden van startplekken en de doorstroom naar passende banen zijn belangrijke onderdelen van ons inburgeringsbeleid. Hiervoor zijn we afhankelijk van externe partijen zoals de Provalu. We richten ons op het maken van duidelijke samenwerkingsafspraken. Het doel van deze afspraken is om te komen tot startplekken waar inburgeraars voorbereid worden op doorstroom naar een voor hen passende baan.

5.3.4 De inburgeringstrajecten bestaan voor het grootste deel uit nieuwe producten

Een aantal elementen van het nieuwe inburgeringsprogramma zijn nieuw, zoals bijvoorbeeld de Module Arbeidsmarkt en Participatie. Over de nieuwe elementen voeren we gesprekken met ISD Bollenstreek, Vluchtelingenwerk, de Provalu en andere aanbieders.

6 Implementatie en uitvoering

Na vaststelling van dit beleidsplan ronden we de implementatie van het inburgeringsbeleid af in Q4 van 2021. Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking en start de uitvoering van het nieuwe beleid.

In de implementatiefase treffen we alle voorbereidingen voor de uitvoering van het beleid. We werken onder andere onderstaande implementatiethema's uit. Gedurende de implementatiefase vullen we deze lijst met thema's verder aan.

Welke stappen gaan we volgen om te komen tot 1 januari 2022?

Uitgangspunt 1: Integrale aanpak		
Nr.	**Implementatiethema**	tijdsplanning
1.	Brede intake vormgeven en proces inrichten ten behoeve van samenwerking tussen drie uitvoeringsafdelingen (Participatie, Wmo en Jeugdwet) ISD Bollenstreek	Q3 en Q4 2021
2.	Ontzorgen vormgeven met ISD Bollenstreek; inkoop Eurowijzer/omgaan met geld bij Vluchtelingenwerk	Q4 2021
3.	Maatschappelijke begeleiding inkopen en afspraken maken over periodiek casusoverleg met aanbieder en team Participatie – Vluchtelingenwerk subsidie	Q3 en Q4 2021
4.	Participatieverklaringstraject (PVT) vormgeven en inkopen bij aanbieder - Vluchtelingenwerk subsidie	Q3 en Q4 2021
5.	Communicatie naar stakeholders over brede intake, ontzorgen, welzijns- en gezondheidsmodule, maatschappelijke begeleiding en PVT	Q3 en Q4 2021

Uitgangspunt 2: Direct aan de slag		tijdsplanning
Nr.	**Implementatiethema**	
1.	Proces uitwerken om contact tijdens AZC-fase op te starten	Q3 en Q4 2021
2.	Initiële participatieplekken vormgeven samen met de Provalu, werkgevers en de gemeenten in de subregio Duin -en Bollenstreek	continu
3.	Module arbeidsmarkt en participatie (MAP) inkopen en hierop aansluitende arbeidscarrousel ontwikkelen in samenwerking met lokaal bedrijfsleven	Q3 en Q4 2021
4.	Communicatie naar stakeholders	continu

Uitgangspunt 3: Duurzaam maatwerk		tijdsplanning
Nr.	**Implementatiethema**	
1.	Verlengde intake fase vormgeven met ISD Bollenstreek en indien vereist de aanbieder(s)	Q3 en Q4 2021
2.	Drie leerroutes inkopen op Holland Rijnland niveau, momenteel alleen nog Onderwijsroute open. B1 en Z route zijn reeds ingekocht	Q1, Q2, Q3 en Q4 2021
3.	Proces uitwerken om voortgang van inburgering en benodigde handhaving uit te voeren	Q3 en Q4 2021
4.	Samenwerking ondernemers borgen gericht op passende banen na participatieplek/benutting arbeidsmarktpotentieel	continu
5.	Communicatie naar stakeholders	continu

Uitgangspunt 4: Regionale samenwerking waar nodig		tijdsplanning
Nr.	**Implementatiethema**	
1.	Samenwerkingsafspraken en afspraken over verantwoordelijkheidsverdeling met Regiogemeenten over gezamenlijk inkopen en contractmanagement taalonderwijs B1, Onderwijsroute en Z-route.	Q3 en Q4 2021
2.	Proces inrichten ten behoeve van samenwerking op het gebied van de B1-leerroute voor dedicated klantmanagers bij de ISD Bollenstreek en de taalaanbieders voor de B1 route	Q3 en Q4 2021

3.	Proces inrichten ten behoeve van samenwerking van dedicated klantmanagers ISD Bollenstreek en onderwijsinstellingen voor de Onderwijs-leerroute	Q3 en Q4 2021
4.	Proces inrichten ten behoeve van samenwerking van dedicated klantmanagers ISD Bollenstreek met de Provalu en taalaanbieders voor de Z-route	Q2, Q3 en Q4 2021
5.	Samenwerkingsafspraken maken met de Provalu die aansluiten op uitvoering inburgering	Q2, Q3 en Q4 2021
6.	Communicatie richting stakeholders over regionale samenwerking	continu

Bijlage 1 – Definities

B1-leerroute	Leertraject waarbij in een periode van maximaal 3 jaar gewerkt wordt aan het beheersen van de Nederlandse taal op taalniveau B1[19]. De B1-leerroute bestaat naast taalonderwijs ook uit de module Kennis Nederlandse Maatschappij.
Brede intake	Gesprek tussen ISD Bollenstreek, Vluchtelingenwerk en inburgeringsplichtige waarin we de startpositie, ontwikkelmogelijkheden en behoeften aan hulp en ondersteuning van de inburgeringsplichtige in kaart brengen. Dit gesprek vindt zo snel mogelijk plaats nadat de inburgeringsplichtige in Teylingen is gehuisvest.
Financiële ontzorging	Minimaal de eerste zes maanden na binnenkomst in de gemeente betaalt de gemeente een aantal vaste lasten voor inburgeraars (huur, energiekosten en verplichte verzekeringen). Het bedrag voor deze lasten verrekenen we met de bijstandsuitkering. Op deze manier ontzorgen we inburgeringsplichtige inwoners en voorkomen we dat er schulden ontstaan in de beginperiode van hun verblijf in onze gemeente.
Gezinsmigrant	Persoon met een reguliere verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, omdat zij een Nederlandse echtgenoot/partner hebben.
Inburgeringsplicht	Aan de inburgeringsplicht is voldaan wanneer iemand het inburgeringsexamen van de voor hem geldende leerroute heeft behaald en het Participatieverklaringstraject en de Module Arbeidsmarkt en Participatie heeft afgerond. DUO stelt vast of iemand (wel of niet langer) inburgeringsplichtig is.
Inburgeringsplichtige	Persoon met een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd die volgens de registratie van DUO nog niet heeft voldaan aan zijn/haar inburgeringsplicht.
Leerroute	Inburgeringstraject gericht op het verhogen van het Nederlandse taalniveau en kennis van de Nederlandse maatschappij.
Maatschappelijke begeleiding	Begeleiding en ondersteuning bij praktische zaken en bij de kennismaking met de Nederlandse samenleving en specifieke lokale omgeving.
Module Arbeidsmarkt en Participatie	Leermodule gericht op het in beeld brengen van de competenties van statushouders en de kansen op de lokale arbeidsmarkt. Daarnaast omvat de module het aanleren van vaardigheden

[19] Volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne vreemde talen van de Raad van Europa

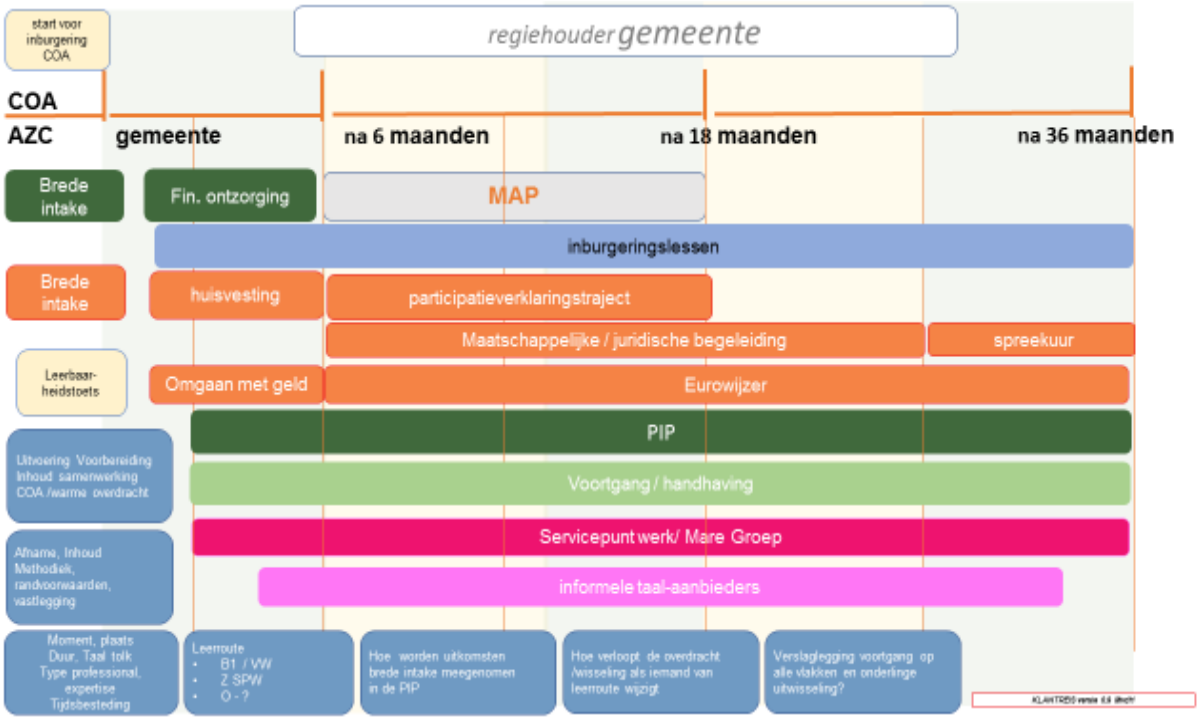
	die nodig zijn voor het vinden van een baan of (vrijwillige) werkervaringsplek. [20]
Ondertussengroep/ELIP groep	De ondertussengroep is de groep inburgeringsplichtigen die vooruitlopend op de inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering in Teylingen komt wonen en die nog onder het regime van de huidige wet vallen. De minister heeft aangegeven, dat voor deze groep een voorziening moet worden getroffen. De ELIP groep betreft inburgeringsplichtigen waarvan de DUO lening is afgelopen, maar die nog niet het inburgeringsexamen hebben afgelegd of behaald. Voor hen wordt, nu al, incidenteel een voorziening getroffen zodat zij hun inburgeringsexamen kunnen afleggen/halen.
Onderwijs-leerroute	Leertraject voor jonge inburgeringsplichtigen gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal taalniveau B1[21] en instroom in het Nederlands mbo-, hbo- of wo-onderwijs.
Participatieverklaringstraject	Traject van ten minste 12 uur over de kernwaarden van de Nederlandse samenleving. Het traject sluit af met het afleggen van de participatieverklaring: "Ik verklaar dat ik kennis heb genomen van de waarden en spelregels van de Nederlandse samenleving en dat ik deze respecteer. Ik verklaar dat ik actief een bijdrage wil leveren aan de Nederlandse samenleving en reken erop dat ik daarvoor ook de ruimte krijg van mijn medeburgers".
Participatie-voorzieningen	Werk of andere activiteiten gericht op het meedoen in de samenleving
Plan Inburgering en Participatie (PIP)	Document waarin we, op basis van de in de brede intake verzamelde informatie, vaststellen welke leerroute en participatie-voorziening(en) passend zijn voor de betreffende inburgeringsplichtige. Daarnaast staan er in het PIP afspraken over de maatschappelijke begeleiding en financiële ontzorging.
Statushouder	Persoon met een asiel-verblijfsvergunning voor bepaalde tijd en hun familie- en gezinsleden.
Voorbereiding op de inburgering	Programma door het COA in de periode voordat de statushouder naar onze gemeente verhuist. Dit programma bevat basis-taallessen, een introductie Kennis Nederlandse Maatschappij en individuele casemanagement gesprekken.

[20] De minimale eisen van deze module worden bepaald met een algemene maatregel van bestuur (AMvB)

[21] Volgens het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne vreemde talen van de Raad van Europa

leerbaarheidstoets	De leerbaarheidstoets heeft als doel om inzicht te geven in het niveau van de Nederlandse taal dat een inburgeringsplichtige kan bereiken gedurende de inburgeringstermijn, en geeft enkel antwoord op de vraag: "Is het niveau van de Nederlandse taal dat nodig is voor de B1-route haalbaar binnen de inburgeringstermijn van 3 jaar?"
Z-leerroute	Leertraject voor mensen voor wie de B1- of Onderwijs-leerroute niet haalbaar is (bijvoorbeeld door een lage leerbaarheid en/of analfabetisme). Het leertraject richt zich in een periode van ongeveer 2 jaar op het beheersen van het Nederlands op een zo hoog mogelijk taalniveau om de zelfredzaamheid zoveel mogelijk te vergroten. De Z-leerroute bestaat naast praktisch taalonderwijs ook uit een module Kennis Nederlandse Maatschappij (op aangepast niveau).

Bijlage 2 - Klantreis inburgeringsplichtige statushouder

Verordening inburgering Teylingen 2022

De raad van de gemeente Teylingen;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Teylingen

Gelet op de Gemeenschappelijke Regeling van de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Bollenstreek;

Gelet op de artikelen 13 tot en met 17, 22, 23 en 26 van de Wet inburgering 2021;

BESLUIT

vast te stellen de:

Verordening inburgering Teylingen 2022

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   - asielstatushouder: de inburgeringsplichtige, bedoeld in artikel 13 eerste lid van de Wet inburgering 2021;
   - Besluit: het Besluit inburgering 2021
   - brede intake: de brede intake, bedoeld in artikel 14 Wet inburgering 2021;
   - gemeente: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen**;**
   - gezinsmigranten en overige migranten: inburgeringsplichtigen, bedoeld in artikel 19 van de Wet inburgering 2021;
   - inburgeringsplichtige: de inwoner die volgens artikel 3 van de Wet inburgering 2021 inburgeringsplichtig is;
   - MAP: de Module Arbeidsmarkt en Participatie, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder b van de Wet inburgering 2021;
   - PIP: het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie, bedoeld in artikel 15 van de Wet inburgering 2021;
   - PVT: het Participatieverklaringstraject, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a van de Wet inburgering 2021;
   - Regeling: de Regeling inburgering 2021;
   - wet: de Wet inburgering 2021 zoals die luidt op 1 januari 2022

Artikel 2. Kernpunten van het inburgeringstraject

Naast de regierol van de gemeente heeft de ISD Bollenstreek een centrale rol in de begeleiding en ondersteuning van de inburgeringsplichtige. Hierbij gelden de volgende kernpunten:

a. De ISD Bollenstreek bevordert dat de inburgeringsplichtige tijdig kan starten met het inburgeringstraject (tijdige start).
b. De inburgeringsplichtige rondt het inburgeringstraject binnen de termijn van drie jaar af. De ISD Bollenstreek let erop dat het traject niet langer duurt dan nodig is (snelheid).
c. De ISD Bollenstreek stelt voor iedere inburgeringsplichtige een passend traject vast (maatwerk).
d. De inburgeringsplichtige combineert zoveel mogelijk activiteiten gericht op het leren van de Nederlandse taal en op meedoen aan de maatschappij (dualiteit).
e. De gemeente stelt eisen aan de kwaliteit van het aanbod en zorgt ervoor dat die kwaliteit en de continuïteit gewaarborgd is (kwaliteit).

Artikel 3. Informatieverstrekking aan inburgeringsplichtigen

1. De ISD Bollenstreek zorgt ervoor dat de inburgeringsplichtige passend wordt geïnformeerd over:
   a. zijn of haar wettelijke rechten en plichten;
   b. de aanspraken op ondersteuning en begeleiding; en
   c. het aanbod aan inburgeringsvoorzieningen en de toegang hiertoe.
2. De ISD Bollenstreek zorgt voor informatievoorziening in begrijpelijke taal en kan hierbij waar nodig gebruik maken van hulpbronnen zoals bijvoorbeeld een tolk, digitale informatie, etc.
3. De ISD Bollenstreek past de informatievoorziening bij wijzigingen of andere signalen aan om de informatieverstrekking passend en effectief te houden. De ISD Bollenstreek beoordeelt elk jaar of de informatieverstrekking aan de inburgeringsplichtigen, met name die aan asielstatushouders, passend en effectief is. Hierover wordt aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Artikel 4. Brede intake

1. De ISD Bollenstreek neemt bij de inburgeringsplichtige een brede intake af. Met de informatie uit deze brede intake verkrijgt de ISD Bollenstreek een beeld van de startpositie en de ontwikkelingsmogelijkheden van de inburgeringsplichtige. De ISD Bollenstreek geeft in samenspraak met de inburgeringsplichtige en op basis van de uitkomsten van de brede intake invulling aan het inburgeringstraject.
2. De brede intake wordt zo vroeg mogelijk afgenomen, rekening houdend met het acclimatiseren van de statushouders. Voor asielstatushouders en voor gezins- en overige migranten is dit binnen 4 weken na inschrijving in de Basisregistratie personen (BRP).
3. De brede intake bestaat in ieder geval uit:
   a. een onderzoek naar het onderwijsniveau en de werkervaring van de inburgeringsplichtige;
   b. een onderzoek naar de persoonlijke omstandigheden van de inburgeringsplichtige, waaronder de fysieke en mentale gezondheid;
   c. voor zover van toepassing: een verkenning van de mogelijkheden om het kind van de inburgeringsplichtige deel te laten nemen aan de voorschoolse educatie, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang, of de vroegschoolse educatie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; en
   d. een leerbaarheidstoets. Deze toets wordt uitgevoerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en begeleid door de ISD Bollenstreek.
4. De ISD Bollenstreek brengt met de brede intake in ieder geval in kaart:
   a. het taalniveau van de inburgeringsplichtige;
   b. de mogelijkheden tot (arbeids)participatie;
   c. de mate van zelfredzaamheid; en
   d. de wensen van de inburgeringsplichtige over inburgering en arbeidsparticipatie.
5. De ISD Bollenstreek legt de uitkomsten van de brede intake schriftelijk vast.

Artikel 5. Werkwijze brede intake

1. De ISD Bollenstreek nodigt de inburgeringsplichtige schriftelijk uit voor de brede intake. De uitnodiging vermeldt behalve informatie over dag, plaats en tijdstip van de intake ook het volgende:
   a. het doel, de werkwijze en het belang van de brede intake in het inburgeringstraject;
   b. het recht om de gesprekken in het kader van de brede intake met de ISD Bollenstreek alleen te voeren of met aanwezigheid van een onafhankelijk cliëntondersteuner; en

c. de gevolgen als de inburgeringsplichtige niet bij de brede intake verschijnt of hieraan onvoldoende meewerkt.

2. Tussen de uitnodiging voor de brede intake en de intake zelf zit maximaal 2 weken.
3. Wanneer de inburgeringsplichtige – ook na drie oproepen – niet bij de brede intake verschijnt of onvoldoende medewerking verleent, voltooit de ISD Bollenstreek de intake zonder de inburgeringsplichtige. In dat geval onderzoekt de ISD Bollenstreek de omstandigheden van de inburgeringsplichtige aan de hand van de gegevens die wel bekend zijn, zoals:
    a. de uitkomsten van de leerbaarheidstoets (als de inburgeringsplichtige daaraan heeft meegewerkt);
    b. voor asielstatushouders: de gegevens uit het Taakstelling Volg Systeem (TVS) en het overdrachtsgesprek met de casemanager van het COA.
    c. informatie uit het uitkeringsdossier.

Artikel 6. Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP)

1. De ISD Bollenstreek stelt na afronding van de brede intake en op basis van de hieruit verkregen informatie het PIP op. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de inburgeringsplichtige. De ISD Bollenstreek nodigt de inburgeringsplichtige binnen 2 weken na afronding van de brede intake uit voor een gesprek hierover. In ieder geval worden in dat gesprek de volgende onderwerpen besproken:
    a. de uitkomsten van de brede intake;
    b. de persoonlijke einddoelen van de inburgeringsplichtige in het inburgeringstraject;
    c. welke leerroute als passend wordt gezien en waarom;
    d. de rechten en plichten van de inburgeringsplichtige tijdens het inburgeringstraject;
    e. de verwachtingen van de inburgeringsplichtige over het traject;
    f. de rol van de ISD Bollenstreek bij dit traject; en
    g. voor gezinsmigranten en overige migranten: het aanbod aan passend en kwalitatief goed inburgeringsonderwijs waarmee de migrant de leerroute kan volgen en voltooien.
2. In het PIP staat wat de inburgeringsplichtige moet doen om aan de inburgeringsplicht te voldoen. Het PIP geeft een compleet beeld van de rechten en plichten van de inburgeringsplichtige gedurende het inburgeringstraject. De ISD Bollenstreek stemt het plan af op de persoonlijke situatie, ontwikkelbehoeften en capaciteiten van de inburgeringsplichtige.
3. Het PIP heeft de vorm van een officieel besluit (beschikking). Hierin staat vermeld:
    a. wat de vastgestelde leerroute is (en voor de asielstatushouder ook de intensiteit hiervan);
    b. welke afspraken er zijn gemaakt over (arbeids)participatie;
    c. welke ondersteuning en begeleiding de inburgeringsplichtige bij de leerroute krijgt en van welke organisatie(s);
    d. welke afspraken er zijn gemaakt over vroeg- en voorschoolse educatie;
    e. welke onderdelen het Participatieverklaringstraject (PVT) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) bevatten en de intensiteit hiervan;
    f. de duur van het inburgeringstraject en het aantal voortgangsgesprekken dat de ISD Bollenstreek met de inburgeringsplichtige heeft gedurende het traject; en
    g. wanneer de inburgeringsplichtige in aanmerking komt voor een bijstandsuitkering: een verwijzing naar de relevante beschikking(en) op grond van de Participatiewet. Het gaat met name om een verwijzing naar de toekenningsbeschikking van de uitkering voor levensonderhoud en het financieel ontzorgen (voor asielstatushouders) en om de verwijzing naar de beschikking waarin de arbeids- en re-integratieverplichtingen van de inburgeringsplichtige staan vermeld.
4. De beschikkingen op grond van de Participatiewet, genoemd in artikel 6 derde lid onder g, worden bijgevoegd bij de beschikking waarmee het PIP wordt vastgesteld. Als de ISD Bollenstreek op een later moment (nog) een besluit neemt op grond van de Participatiewet, voegt de ISD Bollenstreek ook deze beschikking bij.

5. De ISD Bollenstreek stelt het PIP vast uiterlijk binnen tien weken na inschrijving van de inburgeringsplichtige in de Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente waar hij of zij is gehuisvest of wordt gehuisvest na verblijf in het azc. De gemeente stuurt de inburgeringsplichtige het PIP daarna zo snel mogelijk per post toe.
6. Wanneer de inburgeringsplichtige voor wie de leerroute al is vastgesteld, verhuist naar de gemeente Teylingen stelt de ISD Bollenstreek het PIP opnieuw vast binnen tien weken na de inschrijving van de inburgeringsplichtige in de BRP. De leerroute die daarbij wordt vastgesteld, is gelijk aan de leerroute zoals die door de gemeente van vertrek is vastgesteld.

Artikel 7. Leerroutes

1. De ISD Bollenstreek bepaalt in samenspraak met de inburgeringsplichtige welke leerroute de inburgeringsplichtige moet volgen om aan de inburgeringsplicht te voldoen, namelijk
   a. de B1-route;
   b. de onderwijsroute; of
   c. de zelfredzaamheidsroute (Z-route).
2. De leerroute is erop gericht dat de inburgeringsplichtige:
   a. de Nederlandse taal op een zo hoog mogelijk niveau afrondt; en
   b. zo snel mogelijk meedoet in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Een alfabetiseringstraject is onderdeel van de leerroute als uit de brede intake blijkt dat de inburgeringsplichtige analfabeet of anders gealfabetiseerd is.
4. De ISD Bollenstreek stelt de leerroute vast op basis van:
   a. de uitkomst van de leerbaarheidstoets; en
   b. alle overige informatie die tijdens de brede intake is verkregen.

Artikel 8. Inhoud van de leerroutes

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inhoud van de leerroutes aansluit op de overige onderdelen van het inburgeringstraject.
2. Om de leerroutes zoveel mogelijk te laten passen bij de situatie en de behoefte van de inburgeringsplichtige, zorgt de gemeente voor een gevarieerd aanbod aan leerroutes. Hierbij valt te denken aan:
   a. variatie in niveau van het aanbod;
   b. variatie in intensiteit van het aanbod;
   c. variatie in locaties en tijden van de cursussen;
   d. variatie in de vorm van geïntegreerde leerwerktrajecten.
3. De gemeente werkt op regionaal niveau samen om een gevarieerd aanbod te kunnen doen.

Artikel 9. Participatieverklaringstraject

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige het PVT aan. Het traject duurt minimaal twaalf uur en bestaat uit twee onderdelen:
   a. een inleiding in de Nederlandse kernwaarden; en
   b. de ondertekening van de participatieverklaring zoals omschreven in bijlage 1 van het Besluit.
2. De inburgeringsplichtige doet in het onderdeel inleiding in de Nederlandse kernwaarden kennis op van de belangrijkste waarden, sociale regels en grondrechten in Nederland. Het doel hiervan is het krijgen van een beter beeld van en begrip voor de Nederlandse samenleving. De gemeente bepaalt de manier waarop deze kennis wordt overgedragen.
3. Onderwerpen waaraan in het PVT aandacht wordt besteed zijn in ieder geval:
   a. het thema democratie;

b. de Nederlandse rechtsstaat;
c. het recht op zelfbeschikking;
d. de vrijheid van meningsuiting;
e. gelijkwaardige behandeling;
f. het verbod op discriminatie;
g. sociale rechten, zoals het recht op medische zorg en onderwijs;
h. de wijze waarop inwoners in Nederland met elkaar omgaan;
i. participatie en wat de samenleving hiervan verwacht; en
j. overige sociale regels en plichten in Nederland.

4. Aan minimaal één van de onderwerpen die behandeld worden in het PVT wordt een praktische invulling gegeven in de vorm van een excursie of activiteit. Door deze activiteit leert de inburgeringsplichtige de opgedane kennis te vertalen naar de praktijk.
5. De gemeente stemt het PVT af op de lokale situatie en behoefte, op de overige onderdelen van de inburgering en op de specifieke behoeften van de inburgeringsplichtige.
6. De inburgeringsplichtige voltooit het PVT en sluit het af met de ondertekening van de participatieverklaring.
7. De aanbieder van het PVT registreert of de inburgeringsplichtige aanwezig is bij de inleiding op de Nederlandse kernwaarden en bij de ondertekening van de participatieverklaring.
8. De ISD Bollenstreek legt de afspraken over de invulling van het PVT schriftelijk vast in het PIP van de inburgeringsplichtige.

Artikel 10. Module Arbeidsmarkt en Participatie

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige de MAP aan. Het doel van deze module is dat de inburgeringsplichtige:
   a. kennismaakt met de Nederlandse arbeidsmarkt;
   b. inzicht krijgt in de eigen competenties en arbeidskansen;
   c. een concrete beroepswens kan formuleren;
   d. beroeps- en werknemerscompetenties aanleert;
   e. leert hoe hij of zij een netwerk opbouwt;
   f. praktische ervaring opdoet op de (lokale) arbeidsmarkt; en
   g. werk vindt.
2. De ISD Bollenstreek houdt bij het vaststellen van de inhoud en het aantal uren van de MAP rekening met de vermogens, capaciteiten en ontwikkelbehoeften van de inburgeringsplichtige en de situatie op de lokale arbeidsmarkt.
3. De ISD Bollenstreek legt de afspraken over de invulling van de MAP schriftelijk vast in het PIP van de inburgeringsplichtige.
4. De inburgeringsplichtige besteedt ten minste veertig uren van de MAP aan het opdoen van praktische ervaring op de arbeidsmarkt.
5. De MAP wordt afgesloten met een eindgesprek tussen de inburgeringsplichtige en de aanbieder van de MAP. Besproken worden: de opgedane kennis, vaardigheden en praktijkervaring van de inburgeringsplichtige.
6. De ISD Bollenstreek beoordeelt op basis van dit gesprek of de inburgeringsplichtige voldoet aan de doelstelling en gestelde urennorm van de MAP. De ISD Bollenstreek houdt bij deze beoordeling rekening met de capaciteiten en vermogens van de inburgeringsplichtige.
7. De inburgeringsplichtige ontvangt binnen 2 weken een schriftelijk verslag van het eindgesprek.

Artikel 11. Inburgeringsaanbod asielstatushouders

1. De gemeente biedt de asielstatushouder zo spoedig mogelijk na vaststelling van het PIP een cursus of opleiding aan waarmee de asielstatushouder kan voldoen aan de vastgestelde leerroute.
2. De gemeente besteedt de uitvoering van het genoemde in lid 1 uit aan de ISD Bollenstreek.
3. Met het inburgeringsaanbod kan de asielstatushouder:
   a. de Nederlandse taal leren op het voor hem of haar hoogst mogelijke niveau;
   b. kennis opdoen over de Nederlandse maatschappij, zoals over normen en waarden, omgangsregels, de Nederlandse geschiedenis, het onderwijssysteem en de gezondheidszorg;
   c. zich voorbereiden op actieve participatie in de samenleving en op de arbeidsmarkt.
4. Het inburgeringsaanbod sluit aan bij de capaciteiten, persoonlijke omstandigheden en mogelijkheden van de asielstatushouder.

Artikel 12. Kwaliteit van het inburgeringsaanbod en de leerroutes

1. Voor de kwaliteit van het inburgeringsaanbod voor asielstatushouders gelden de volgende uitgangspunten:
   a. De gemeente zorgt voor een kwalitatief goed aanbod aan cursussen, opleidingen en andere (participatie)activiteiten waarmee de asielstatushouder aan de leerroute kan voldoen. De gemeente zorgt ook voor continuïteit in het aanbod.
   b. Cursusinstellingen die het taalonderwijs binnen de B1-route en de Z-route verzorgen moeten in het bezit zijn van een certificaat of keurmerk zoals bedoeld in artikel 16 lid 3 van de wet. Taalschakeltrajecten moeten voldoen aan de eisen die voortvloeien uit artikel 8 lid 2 van de wet.

Artikel 13. Voortgang inburgering

1. De ISD Bollenstreek volgt de vorderingen van de inburgeringsplichtige tijdens het inburgeringstraject en houdt in de gaten of het traject nog passend is. De ISD Bollenstreek voert hiervoor periodiek voortgangsgesprekken met de inburgeringsplichtige zolang het inburgeringstraject loopt.
2. Gedurende de eerste twaalf maanden na aanvang van de inburgeringstermijn vinden minimaal twee voortgangsgesprekken plaats.
3. Ter voorbereiding op deze gesprekken wint de ISD Bollenstreek informatie in bij de organisaties die bij het traject betrokken zijn, bij cursusinstellingen, werkgevers en andere personen.
4. Tijdens het gesprek komen de afspraken uit het PIP aan bod. Met de inburgeringsplichtige wordt besproken of de onderdelen nog aansluiten bij de capaciteiten, de behoeften en de persoonlijke situatie van de inburgeringsplichtige. Het gaat daarbij om:
   a. de afgesproken leerroute;
   b. de ondersteuning en begeleiding tijdens het inburgeringstraject;
   c. de intensiteit van de verschillende onderdelen van het traject;
   d. de participatie-activiteiten;
   e. de vorderingen en inzet van de inburgeringsplichtige; en
   f. voor de inburgeringsplichtige die de B1-route volgt: of het taalniveau van deze leerroute voldoende aansluit.
5. De ISD Bollenstreek kan een andere leerroute vaststellen als sinds de start van de inburgeringstermijn, zoals bedoeld in artikel 11, eerste lid van de wet, nog geen anderhalf jaar verstreken is. In bijzondere omstandigheden die de inburgeringsplichtige betreffen kan van deze termijn worden afgeweken.
6. Op basis van de uitkomst van een voortgangsgesprek kan de ISD Bollenstreek voor de inburgeringsplichtige die de B1-route volgt, bepalen dat de mondelinge en schriftelijke

vaardigheden in de Nederlandse taal geheel of gedeeltelijk op het niveau A2 worden geëxamineerd. Dit kan alleen wanneer de inburgeringsplichtige:
   a. ten minste zeshonderd uren taalles heeft gevolgd bij een instelling die voldoet aan de kwaliteitseisen zoals vastgesteld in artikel 32 van de wet; en
   b. zich gedurende deze taallessen voldoende heeft ingespannen. Hierover wordt informatie opgevraagd bij de cursusinstelling die de taallessen verzorgt voordat een besluit wordt genomen.
7. De ISD Bollenstreek maakt een verslag van ieder voortgangsgesprek, de inburgeringsplichtige wordt op de hoogte gebracht van het verslag en kan dit inzien.
8. Op basis van de uitkomst van deze gesprekken past de ISD Bollenstreek zo nodig (onderdelen van) het PIP aan en stelt dan het PIP opnieuw per beschikking vast.

Artikel 14. Maatschappelijke begeleiding van de asielstatushouder

1. De gemeente zorgt ervoor dat de asielstatushouder maatschappelijke begeleiding krijgt. Deze begeleiding is erop gericht:
   a. de asielstatushouder kennis over de praktische organisatie van de Nederlandse samenleving te verschaffen;
   b. de asielstatushouder te begeleiden en te ondersteunen, met de bedoeling om zijn of haar zelfredzaamheid en participatie te vergroten; en
   c. randvoorwaarden te scheppen, zodat de asielstatushouder tijdig met het inburgeringstraject kan starten.
2. De maatschappelijke begeleiding bestaat in ieder geval uit:
   a. praktische hulp bij het regelen van basisvoorzieningen zoals wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen en onderwijs;
   b. een kennismaking met de woonomgeving;
   c. passende voorlichting over de basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving; en
   d. een kennismaking met maatschappelijke organisaties die voor de inburgeringsplichtige van belang zijn.
3. De begeleiding start zo spoedig mogelijk na koppeling van de asielstatushouder aan de gemeente, maar in ieder geval op de dag dat de asielstatushouder in de basisregistratie personen (BRP) in de gemeente staat ingeschreven en daadwerkelijk in de gemeente woont.
4. De aanbieder van maatschappelijke begeleiding stemt de inhoud en duur van de maatschappelijke begeleiding af op het startniveau, de vaardigheden, de persoonlijke omstandigheden en de maatschappelijke positie van de asielstatushouder.

Artikel 15. Handhaving

1. De ISD Bollenstreek stelt in heldere, begrijpelijke taal de brieven en informatie op.
2. De ISD Bollenstreek voert gesprekken waar nodig met behulp van een tolk, om de informatie over de inburgering zo op maat mogelijk over te brengen.
3. De ISD Bollenstreek legt uit wat het inburgeringstraject inhoudt, wie daarbij betrokken zijn en het belang van de gemaakte afspraken.
4. De ISD Bollenstreek informeert de inburgeringsplichtige over de gevolgen van het niet houden aan de afspraken of verplichtingen.
5. De inburgeringsplichtige is verplicht om:
   a. na de oproep te verschijnen bij de brede intake en hieraan mee te werken; en
   b. de afspraken in het PIP na te komen, waaronder deelname aan voortgangsgesprekken en aan activiteiten in het kader van de MAP en het PVT.
6. De asielstatushouder is daarnaast ook verplicht deel te nemen aan de taallessen en andere activiteiten van de gevolgde leerroute.

Artikel 16. Handhaving verplichtingen bij de brede intake

1. Wanneer de inburgeringsplichtige na de eerste oproep voor de brede intake (zonder vooraf een opgave van geldige reden) niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, geeft de ISD Bollenstreek een schriftelijke waarschuwing. De ISD Bollenstreek wijst daarbij op de gevolgen voor de inburgeringsplichtige als hij of zij opnieuw niet verschijnt na een oproep of als hij of zij op een andere manier onvoldoende meewerkt aan de brede intake. De ISD Bollenstreek nodigt de inburgeringsplichtige opnieuw uit om te verschijnen binnen 2 weken.
2. Wanneer de inburgeringsplichtige na deze volgende oproep niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, legt de ISD Bollenstreek de inburgeringsplichtige een boete op. De hoogte van de boete is vastgesteld in artikel 7.1.1 van het Besluit.
3. Voordat de ISD Bollenstreek een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de inburgeringsplichtige niet komt of onvoldoende meewerkt. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de ISD Bollenstreek hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 10 werkdagen schriftelijk kenbaar te maken.
4. De ISD Bollenstreek legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
5. De ISD Bollenstreek legt een lagere boete op dan vastgesteld in artikel 7.1.1 van het Besluit als op basis van de reactie van de inburgeringsplichtige aannemelijk is dat de boete vanwege bijzondere omstandigheden te hoog is.
6. In de brief (beschikking) waarmee de boete wordt opgelegd, nodigt de ISD Bollenstreek de inburgeringsplichtige opnieuw uit om binnen 2 weken alsnog te verschijnen of mee te werken. Wanneer de inburgeringsplichtige hieraan niet voldoet, legt de ISD Bollenstreek weer een boete op met inachtneming van artikel 7.1.1 van het Besluit.

Artikel 17. Handhaving tijdens het inburgeringstraject

1. De ISD Bollenstreek legt een boete op als de inburgeringsplichtige de afspraken in het PIP tijdens het inburgeringstraject verwijtbaar niet of onvoldoende nakomt.
2. De ISD Bollenstreek legt de asielstatushouder een boete op als hij verwijtbaar niet of onvoldoende deelneemt aan de activiteiten van de gekozen leerroute.
3. Voordat de ISD Bollenstreek een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de afspraken in het PIP of de afspraken over de activiteiten bij de gekozen leerroute niet zijn nagekomen. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de ISD Bollenstreek hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 5 werkdagen schriftelijk kenbaar te maken.
4. Op basis van het gesprek met de inburgeringsplichtige dan wel zijn of haar schriftelijke zienswijze bepaalt de ISD Bollenstreek de mate van verwijtbaarheid. Als er sprake is van opzet, van grove schuld, van normale verwijtbaarheid of van verminderde verwijtbaarheid stemt de ISD Bollenstreek de hoogte van de boete daarop af met inachtneming van artikel 7.1 van het Besluit
5. De ISD Bollenstreek legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.

Artikel 18. Samenhang met handhaving op grond van de Participatiewet

1. Wanneer een inburgeringsplichtige een bijstandsuitkering (Participatiewet) ontvangt en zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken uit het PIP, waarin de nadruk ligt op het bevorderen van participatie en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt, vindt bij voorkeur verlaging van de uitkering plaats op grond van artikel 18 Participatiewet en de

verordening zoals bedoeld in artikel 8 eerste lid onder a Participatiewet. Het gaat hierbij om verplichtingen en afspraken anders dan in het aanbod in de MAP. De ISD Bollenstreek legt voor dezelfde gedraging dan geen bestuurlijke boete op grond van de wet op.

2. Wanneer een inburgeringsplichtige die een bijstandsuitkering ontvangt zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken in het PIP, waarin de nadruk ligt op het vergroten van de taalbeheersing en aan overige afspraken en verplichtingen in het PIP, legt de ISD Bollenstreek bij voorkeur een boete op grond van de wet op. De ISD Bollenstreek verlaagt in dat geval voor dezelfde gedraging de bijstandsuitkering niet.
3. Bij de keuze tussen 1) handhaving op grond van de Participatiewet door een verlaging van de uitkering en 2) handhaving op grond van de wet via een boete weegt de ISD Bollenstreek ook af welke wijze van handhaving, rekening houdend met de gevolgen hiervan voor de inburgeringsplichtige, naar haar oordeel het best bijdraagt aan het beoogde effect, te weten het succesvol voltooien van het inburgeringstraject.
4. In de brief (beschikking) aan de inburgeringsplichtige vermeldt de ISD Bollenstreek of er een boete op grond van de wet wordt opgelegd of dat de uitkering wordt verlaagd op grond van de Participatiewet.
5. Wanneer de inburgeringsplichtige een boete op grond van de wet wordt opgelegd in de periode dat de ISD Bollenstreek aan de inburgeringsplichtige een uitkering verstrekt, dan kan de ISD Bollenstreek de boete met de uitkering verrekenen. De ISD Bollenstreek houdt hierbij rekening met een fictieve draagkracht van 5 procent van bijstandsnorm die van toepassing is, inclusief vakantietoeslag.

Artikel 19. Intrekking verordening inburgering Teylingen

1. De verordening inburgering Teylingen 2022 wordt ingetrokken. Zij blijft wel van toepassing op degene die op grond van de Wet inburgering inburgeringsplichtig is op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet.

Artikel 20. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2022.
2. Deze verordening wordt genoemd: Verordening inburgering Teylingen 2022.

Gemeenschappelijke Regeling

Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD)

Bollenstreek

2022

Preambule

Het algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst van de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen,

Overwegende dat,

Zij het noodzakelijk acht de vigerende gemeenschappelijke regeling inhoudelijk en tekstueel te wijzigen in verband met het specificeren van de taken onder de Wet Inburgering 2021 (WI),

een memorie van toelichting aan de regeling is toegevoegd,

het dagelijks bestuur een daartoe strekkend voorstel d.d. 23 september 2021 heeft gedaan;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;

a. Besluit de gemeenteraden van Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen voor te stellen om:

het college toestemming te verlenen om de vigerende “Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek” per 1 januari 2022 te wijzigen;

b. Besluit de colleges van Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen voor te stellen om per 1 januari 2022:

de vigerende “Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek” te wijzigen, waardoor de:

“Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek”

als volgt komt te luiden:

Inhoudsopgave:

HOOFDSTUK 1: ALGEMENE BEPALINGEN 5

ARTIKEL 1: BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN 5
ARTIKEL 2: OPENBAAR LICHAAM 5
ARTIKEL 3: DUUR VAN DE REGELING 5

HOOFDSTUK 2: BELANG, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN 5

ARTIKEL 4: BELANG 5
ARTIKEL 5: TAAK EN OPDRACHT 6
ARTIKEL 6: BEVOEGDHEDEN 7
ARTIKEL 7: DIENSTVERLENING 7

HOOFDSTUK 3: INRICHTING 7

ARTIKEL 10: BESTUURSORGANEN 7

HOOFDSTUK 4: HET ALGEMEEN BESTUUR 8

ARTIKEL 11: SAMENSTELLING, PLAATSVERVANGING EN ZITTINGSDUUR 8
ARTIKEL 12: EINDE LIDMAATSCHAP 8
ARTIKEL 13: BEVOEGDHEDEN ALGEMEEN BESTUUR 9
ARTIKEL 14: WERKWIJZE 9
ARTIKEL 15: QUORUM 10
ARTIKEL 16: ONSCHENDBAARHEID 10
ARTIKEL 17: VERGADERORDE 10
ARTIKEL 18: BELANGENVERSTRENGELING 10
ARTIKEL 19: STEMMING 10
ARTIKEL 20: BESLUITVORMING 11
ARTIKEL 21: STEMMEN OVER PERSONEN 11
ARTIKEL 22: OVERIGE STEMMINGEN 11
ARTIKEL 23: AMBTELIJKE BIJSTAND 11
ARTIKEL 24: BESLOTEN VERGADERING 11
ARTIKEL 25: INLICHTINGENPLICHT LID ALGEMEEN BESTUUR 12
ARTIKEL 26: INLICHTINGENPLICHT ALGEMEEN BESTUUR 12
ARTIKEL 27: VERANTWOORDING 12

HOOFDSTUK 5: HET DAGELIJKS BESTUUR 12

ARTIKEL 28: SAMENSTELLING 12
ARTIKEL 29: EINDE LIDMAATSCHAP 13
ARTIKEL 30: BEVOEGDHEDEN DAGELIJKS BESTUUR 13
ARTIKEL 31: WERKWIJZE 14
ARTIKEL 32: INLICHTINGENPLICHT AAN ALGEMEEN BESTUUR 14
ARTIKEL 33: INLICHTINGENPLICHT AAN BESTUURSORGANEN GEMEENTEN 14
ARTIKEL 34: VERANTWOORDING 14

HOOFDSTUK 6: DE VOORZITTER 15

ARTIKEL 35: AANWIJZING EN ONTSLAG 15
ARTIKEL 36: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN 15
ARTIKEL 37: INFORMATIEPLICHT EN VERANTWOORDING 15

HOOFDSTUK 7: DE DIRECTEUR 15

ARTIKEL 38: DIRECTEUR 15
ARTIKEL 39: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN 16
ARTIKEL 40: MANDAAT 16

HOOFDSTUK 8: HET PERSONEEL 17

ARTIKEL 41: PERSONEEL 17
HOOFDSTUK 9: OPDRACHTFORMULERING 17
ARTIKEL 42: OPDRACHTFORMULERING EN UITVOERINGSPLAN BESTUURSOPDRACHT 17
ARTIKEL 43: BESTUURSRAPPORTAGE 17
HOOFDSTUK 10: FINANCIËLE BEPALINGEN 18
ARTIKEL 44: FINANCIËLE ADMINISTRATIE 18
ARTIKEL 45: BEGROTINGSPROCEDURE 18
ARTIKEL 46: BIJDRAGEN VAN DE GEMEENTEN 19
ARTIKEL 47: PROGRAMMAKOSTEN 19
ARTIKEL 48: EXPLOITATIEKOSTEN 19
ARTIKEL 49: VERREKENING, RESERVES EN VOORZIENINGEN 20
ARTIKEL 50: JAARREKENING 20
HOOFDSTUK 11: HET ARCHIEF 20
ARTIKEL 51: ARCHIEF 20
HOOFDSTUK 12: TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING, GESCHILLEN, OPHEFFING EN KLACHTRECHT 21
ARTIKEL 52: TOETREDING 21
ARTIKEL 53: UITTREDING 21
ARTIKEL 54: WIJZIGING 22
ARTIKEL 55: LIQUIDATIE 22
ARTIKEL 56: GESCHILLEN 22
ARTIKEL 57: KLACHTRECHT 22
HOOFDSTUK 13: SLOTBEPALINGEN 23
ARTIKEL 58: INWERKINGTREDING 23
ARTIKEL 59: TITEL 23
ARTIKEL 60: SLOTBEPALING 23
MEMORIE VAN TOELICHTING: 25
1. DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING ISD BOLLENSTREEK (HIERNA GR) 25
2. DUALISERING 25
3. DE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE ISD BOLLENSTREEK 26
4. HET BESTUUR VAN HET OPENBAAR LICHAAM 27
5. OPDRACHTFORMULERING 30
6. FINANCIËN 30
7. TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING 32
8. INWERKINGTREDING VAN DE GR 33

Hoofdstuk 1: Algemene Bepalingen

Artikel 1: Begripsomschrijvingen

1. Deze regeling verstaat onder:
    a. Samenwerkingsverband: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2;
    b. Deelnemers: de aan deze regeling deelnemende gemeenten: Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen;
    c. Colleges: de colleges van burgemeester en wethouders;
    d. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland;
    e. Algemeen bestuur: het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband;
    f. Dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband;
    g. Voorzitter: de voorzitter van het samenwerkingsverband;
    h. Directeur: de door het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband benoemde secretaris, die tevens de bestuurder in de zin van Wet op de ondernemingsraden is;
    i. Regeling: deze gemeenschappelijke regeling (GR);
    j. Wet: Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);
    k. Gemeentewet: verwezen wordt naar de Gemeentewet zoals die op dit moment geldt;
    l. Uitvoeringsplan bestuursopdracht: de door het algemeen en dagelijks bestuur uitgewerkte jaarlijkse opdrachten van de deelnemers, inclusief de bedrijfseconomische en operationele vertaling van de door de gemeenten vastgestelde beleidsplannen en beleidskaders.
2. Waar in deze regeling artikelen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de in artikel 5 genoemde wetten en regelingen of enige andere wet of regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, dienen in die artikelen in plaats van "de gemeente" en "het college van burgemeester en wethouders" onderscheidenlijk te worden gelezen "het samenwerkingsverband" en "het dagelijks bestuur".

Artikel 2: Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Wet, genaamd "Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Bollenstreek", gevestigd en kantoor houdend te Lisse.
2. Het werkgebied van het samenwerkingsverband omvat het grondgebied van de deelnemers.

Artikel 3: Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Hoofdstuk 2: Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 4: Belang

1. De belangen die de deelnemers nastreven door deel te nemen in deze regeling zijn:
    - Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening op het terrein van werk en inkomen;
    - Vermindering van de kwetsbaarheid van de afzonderlijke deelnemers;
    - Efficiëntere uitvoering van de aan het samenwerkingsverband opgedragen taken.
2. Het samenwerkingsverband behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers ten aanzien van een klantgerichte uitvoering van de wetten waarvan de uitvoering is overgedragen aan het samenwerkingsverband. Dit geschiedt door middel van een rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering, waarbij de belangen van de klant en diens zelfstandige bestaansvoorziening centraal staan.

Artikel 5: Taak en opdracht

1. Door de colleges van de deelnemers is aan het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband de uitvoering en het vaststellen van de beleidsregels/nadere regels, overgedragen (gedelegeerd) van:
   a. de Participatiewet voor zover dit ziet op bijstandsverlening als bedoeld in artikel 7 lid 1 sub b van de Participatiewet, de tegenprestatie als bedoeld in artikel 7 lid 1 sub c van de Participatiewet, alsmede de diagnose van personen in het kader van de doorverwijzing naar het Servicepunt Werk en de ondersteuning bij arbeidsinschakeling in de vorm van de vaststelling/besluitvorming, uitbetaling en administratieve afhandeling van de loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 7 lid 1 sub a juncto artikel 6 lid 2, artikel 10b lid 9, artikel 10c en d van de Participatiewet, het financieel ontzorgen voor inburgeringsplichtigen zoals bedoeld in artikel 56a van de Participatiewet en gegevensverwerking zoals bedoeld in artikel 67a van de Participatiewet.
   b. het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz);
   c. de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw);
   d. de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz);
   e. de Wet inburgering 2021 (Wi) zoals deze luidt op 1 januari 2022, aansluitend op artikel 18 Wi, met uitzondering van:
      1) maatschappelijke begeleiding (artikel 13 Wi)
      2) bewaking van de prijs en kwaliteit van het inburgeringsaanbod (artikel 16 lid 2 en 4 Wi)
      3) de verplichtingen in artikel 39 en hoofdstuk 10 van de Wi
      (overigens zal de ISD wel de benodigde gegevens aanleveren zodat de colleges kunnen voldoen aan de onder punt 3 genoemde wettelijke bepalingen)
   f. de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko), voor zover het de individuele verstrekkingen betreft;
   g. de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) waar het betreft de maatwerkvoorziening;
   h. de Regeling gehandicapten parkeerkaart (GPK);
   i. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening alsmede de afgifte van verklaringen op grond van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) en de indiening van verzoekschriften tot instelling van een bewind wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden als bedoeld in artikel 432 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
   j. Algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen van de genoemde wet- en regelgeving;
   k. Wet- en regelgeving die in plaats treedt of voorheen van toepassing was van de onder a. tot en met i. genoemde wet- en regelgeving, alsmede het ter zake geldende overgangsrecht.
2. Door de colleges van de deelnemers is aan het dagelijks bestuur/directeur van het samenwerkingsverband volmacht/machtiging verleend tot berekening, uitbetaling en administratieve afhandeling van individuele jeugdhulpvoorzieningen die zijn verstrekt in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB) als bedoeld in de Verordening Jeugdhulp.
   Daarnaast is door de colleges van de deelnemers aan het dagelijks bestuur/directeur van het samenwerkingsverband mandaat verleend voor het nemen van besluiten op aanvragen individuele jeugdhulpvoorzieningen als bedoeld in artikel 12 van de Verordening Jeugdhulp en artikel 2.3 van de Jeugdwet, het herzien en intrekken van dergelijke besluiten, het geheel of gedeeltelijk terugvorderen van de geldswaarden van ten onrechte genoten individuele jeugdhulpvoorzieningen, het nemen van besluiten op bezwaarschriften tegen voor omschreven besluiten en het in en buiten rechte vertegenwoordigen van het college bij procedures over individuele jeugdhulpvoorzieningen.
3. Het samenwerkingsverband adviseert (het bestuur van) de deelnemers en doet beleidsvoorstellen over de te voeren beleidskaders op het terrein van werk & inkomen en sociale zekerheid,

inburgering, de maatschappelijke ondersteuning en gemeentelijke schulddienstverlening. Het samenwerkingsverband vertegenwoordigt binnen haar bevoegdheden de deelnemers in alle met bovengenoemde taken samenhangende overlegstructuren.

4. Het samenwerkingsverband biedt personele ondersteuning bij de oefening voor, respectievelijk de uitvoering van, de van toepassing zijnde rampenplannen van de deelnemers.

Artikel 6: Bevoegdheden

Om de belangen genoemd in artikel 4 te kunnen verwezenlijken zijn door de colleges van de deelnemers de bevoegdheden en verantwoordelijkheden overgedragen (gedelegeerd) aan het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband ten aanzien van de uitvoering van de in artikel 5, eerste lid, nader genoemde wetten en regelingen, alsmede de bijbehorende algemene maatregelen van bestuur, algemeen verbindende voorschriften en uitvoeringsregelingen.
Ten aanzien van de uitvoering van de in artikel 5 lid 2 omschreven taken hebben de colleges van de deelnemers aan het dagelijks bestuur/directeur van het samenwerkingsverband mandaat/volmacht/ machtiging verleend overeenkomstig afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 7: Dienstverlening

1. Het samenwerkingsverband kan niet zelf besluiten tot uitbreiding van de overgedragen taken/bevoegdheden van de deelnemers aan het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband kan, indien het algemeen bestuur hiertoe besluit (met toepassing van artikel 54), aan (een van) de deelnemers voorstellen om ook andere taken uit te voeren voor, respectievelijk diensten leveren aan (een of meerdere van) de deelnemers.
2. Het samenwerkingsverband verleent incidenteel diensten, op verzoek van gemeenten buiten het in artikel 2 lid 2 genoemde gebied, indien het algemeen bestuur hiermee instemt. De diensten worden verricht tegen een overeengekomen prijs. De beschrijving van de te leveren diensten, de wijze van kostenverrekening en de overige voorwaarden waaronder de diensten worden geleverd, worden vastgelegd in een overeenkomst tussen het college van de betreffende gemeente(n) en het algemeen bestuur.

Artikel 8: Visie

Het samenwerkingsverband is van en voor de gemeenten;
Het samenwerkingsverband staat voor maximale zelfstandigheid van de burgers op het gebied van arbeid, inkomen en zorg;
Het samenwerkingsverband is klantgericht, resultaatgericht en levert, in samenwerking met partners, maatwerk;
Het samenwerkingsverband voert de opgedragen taken uit met betrokken, professioneel en kwalitatief goed personeel;
Het samenwerkingsverband heeft ambitie.

Artikel 9: Missie

De ISD Bollenstreek maakt haar cliënten meer zelfstandig.

Hoofdstuk 3: Inrichting

Artikel 10: Bestuursorganen

Het bestuur van het samenwerkingsverband bestaat uit:

a. het algemeen bestuur,

b. het dagelijks bestuur,
c. de voorzitter.

Hoofdstuk 4: Het algemeen bestuur

Artikel 11: Samenstelling, plaatsvervanging en zittingsduur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit acht leden die door de colleges van de deelnemers als volgt worden aangewezen: twee leden en twee plaatsvervangende leden uit het college van elke deelnemende gemeente.
2. De leden en de plaatsvervangende leden worden benoemd voor een periode, gelijk aan die van de zittingsduur van het college dat hen heeft aangewezen.
3. De leden van het algemeen bestuur blijven na het verstrijken van de in het tweede lid genoemde periode hun functie waarnemen tot het tijdstip dat de nieuwe leden zijn aangewezen.
4. De aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur vindt zo mogelijk plaats in de eerste vergadering van de colleges in de nieuwe samenstelling, doch uiterlijk binnen zes weken na deze eerste vergadering.
5. Aftredende leden en plaatsvervangende leden kunnen opnieuw worden aangewezen.
6. De leden kunnen te allen tijde schriftelijk ontslag nemen.
7. Het betrokken college voorziet zo spoedig mogelijk in de tussentijdse vacatures doch uiterlijk binnen acht weken na het ontstaan daarvan.
8. Elke aanwijzing tot lid of plaatsvervangend lid wordt door het college binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld aan de voorzitter.
9. Hij die ontslag neemt als lid van het algemeen bestuur blijft zijn functie waarnemen, tot zijn opvolger deze functie heeft aanvaard.
10. Het lidmaatschap en plaatsvervangend lidmaatschap van het algemeen bestuur is, onverlet het bepaalde in artikel 20 van de Wet, onverenigbaar met:
    a. Een dienstverband met een van de deelnemers of daaraan ondergeschikt;
    b. een dienstverband met het samenwerkingsverband, waaronder tevens begrepen de vormen van gesubsidieerde arbeid;
    c. een cliëntrelatie met het samenwerkingsverband.
11. De bepalingen voor de leden van het algemeen bestuur zijn van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervanger(s).

Artikel 12: Einde lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt:
    a. doordat een lid zijn ontslag indient;
    b. door ontslag door het college dat hem heeft aangewezen in geval dit lid niet langer het vertrouwen van het college heeft, waarbij van het besluit onmiddellijk mededeling wordt gedaan aan de voorzitter;
    c. van rechtswege doordat het lid geen deel meer uitmaakt van het college dat hem heeft aangewezen;
    d. met ingang van de datum waarop onverenigbaarheid met het (plaatsvervangend) lidmaatschap ontstaat, zoals bedoeld artikel 11 lid 10;
    e. op de dag waarop de zittingsperiode van het college is beëindigd.
2. Het lid dat ter vervulling van een tussentijdse vacature als lid van het algemeen bestuur wordt benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats dit lid is benoemd, zou hebben moeten aftreden.
3. De leden van het algemeen bestuur die tussentijds ontslag nemen, stellen de voorzitter van het algemeen bestuur alsmede het college dat hen heeft aangewezen hiervan op de hoogte. Het ontslag is onherroepelijk.

Artikel 13: Bevoegdheden algemeen bestuur

1. Aan het algemeen bestuur komen in het kader van deze regeling alle bevoegdheden toe, die niet aan een ander bestuursorgaan zijn opgedragen.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid oefent het algemeen bestuur in elk geval de volgende bevoegdheden uit:
   a. het aanwijzen van de voorzitter, alsmede de overige leden van het dagelijks bestuur;
   b. het vaststellen van een reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   c. het vaststellen van de begroting, respectievelijk begrotingswijzingen en de jaarrekening;
   d. het vaststellen van een regeling voor het financieel en administratief beheer;
   e. het instellen van een vaste commissie van advies, waaronder een adviescommissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht;
   f. het doen van voorstellen tot wijziging, toetreding, uittreding en opheffing van deze gemeenschappelijke regeling;
   g. het besluiten een lid van het dagelijks bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.
   h. het vaststellen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, alsmede de algemene voorwaarden van het samenwerkingsverband, op basis van het ter zake vigerende beleid van de deelnemers.
3. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden aan het dagelijks bestuur overdragen, met uitzondering van de bevoegdheden als genoemd in het vorige lid onder a tot en met g.
4. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 31a van de Wet kan het algemeen bestuur besluiten tot het oprichten van en deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen als dat bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemers een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Artikel 14: Werkwijze

1. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen vast.
2. Besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
3. In de vergadering heeft elk lid van het algemeen bestuur dat niet tevens lid is van het dagelijks bestuur twee stemmen.
4. Het algemeen bestuur vergadert zo vaak als hij daartoe heeft besloten, maar minimaal twee keer per jaar en verder zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig acht of ten minste twee leden van het algemeen bestuur dit verzoeken (onder schriftelijke opgave van de te behandelen onderwerpen). In het laatste geval vindt de vergadering binnen twee weken na het gedane verzoek plaats.
5. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op.
6. Tegelijkertijd met de oproep brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis. De agenda en de daarbij behorende voorstellen - met uitzondering van de in artikel 23 van de Wet bedoelde stukken – worden tegelijkertijd met de oproep en op een bij de openbare kennisgeving aan te geven wijze ter inzage gelegd.
7. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
8. De deuren worden gesloten wanneer tenminste twee van de aanwezige leden daarom verzoeken of de voorzitter het nodig oordeelt.
9. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren wordt vergaderd.

Artikel 15: Quorum

1. De vergadering van het algemeen bestuur wordt niet geopend voordat blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
2. Indien ingevolge het eerste lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering tegen een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen.
3. Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het algemeen bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het eerste lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 16: Onschendbaarheid

De leden van het bestuur van het openbaar lichaam en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken voor dan wel worden verplicht getuigenis af te leggen als bedoeld in artikel 165 lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering over hetgeen zij in de vergadering van het algemeen bestuur hebben gezegd of aan het algemeen bestuur schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 17: Vergaderorde

1. De voorzitter zorgt voor de handhaving van de orde in de vergadering en is bevoegd, wanneer die orde op enigerlei wijze door toehoorders wordt verstoord, deze en zo nodig andere toehoorders te doen vertrekken.
2. Hij is bevoegd toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering te ontzeggen.
3. Hij kan het algemeen bestuur voorstellen aan een lid dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid de vergadering onmiddellijk. Zo nodig doet de voorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan het lid bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.

Artikel 18: Belangenverstrengeling

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:4 van de Algemene wet bestuursrecht neemt een lid van het algemeen bestuur niet deel aan een stemming over:
   a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
   b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort.
2. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het deelnemen aan de stemming verstaan het inleveren van een stembriefje.
3. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.

Artikel 19: Stemming

1. Een stemming is alleen geldig, indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden, daaraan heeft deelgenomen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing:
    a. Ingeval opnieuw wordt gestemd over een voorstel of over een benoeming, voordracht of aanbeveling van een of meer personen ten aanzien van wie in een vorige vergadering een stemming op grond van dat lid niet geldig was;
    b. in een vergadering als bedoeld in artikel 15 lid 2 voor zover het betreft onderwerpen die in de daaraan voorafgaande, ingevolge artikel 15 lid 1 niet geopende vergadering aan de orde waren gesteld.

Artikel 20: Besluitvorming

1. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming wordt de volstrekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht.
2. Conform artikel 14 lid 3 hebben de leden van het algemeen bestuur die niet tevens lid zijn van het dagelijks bestuur twee stemmen. Leden van het algemeen bestuur die tevens lid zijn van het dagelijks bestuur hebben één stem.
3. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het uitbrengen van een stem verstaan het inleveren van een behoorlijk ingevuld stembriefje.

Artikel 21: Stemmen over personen

1. De stemming over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen geschiedt bij gesloten en ongetekende stembriefjes.
2. Indien de stemmen staken over personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt, wordt in dezelfde vergadering een herstemming gehouden.
3. Staken bij deze stemming de stemmen opnieuw, dan beslist terstond het lot.

Artikel 22: Overige stemmingen

1. De overige stemmingen geschieden bij hoofdelijke oproeping, indien de voorzitter of een van de leden dat verlangt. In dat geval geschieden zij mondeling.
2. Bij hoofdelijke oproeping is ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden verplicht zijn stem voor of tegen uit te brengen.
3. Indien over een voorstel geen stemming wordt gevraagd, is het aangenomen.
4. Tenzij de vergadering voltallig is, wordt bij staking van stemmen het nemen van een besluit uitgesteld tot een volgende vergadering, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend.
5. Indien de stemmen staken in een voltallige vergadering of in een ingevolge het vierde lid opnieuw belegde vergadering, is het voorstel niet aangenomen.
6. Onder een voltallige vergadering wordt verstaan een vergadering waarin alle leden waaruit het algemeen bestuur bestaat, voor zover zij zich niet van deelneming aan de stemming moesten onthouden, een stem hebben uitgebracht.

Artikel 23: Ambtelijke bijstand

Het algemeen bestuur regelt op welke wijze ambtelijke bijstand wordt verleend aan de leden van het algemeen bestuur.

Artikel 24: Besloten vergadering

1. Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur over de geheimhouding van de inhoud van stukken is het bepaalde in artikel 23 van de Wet van toepassing.

2. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur worden geen besluiten genomen over het programmaplan, de begroting, begrotingswijzigingen, de rekening, het liquidatieplan, toetreding en uittreding, wijziging van de regeling en ontslag en benoeming van de voorzitter en leden van het dagelijks bestuur.

Artikel 25: Inlichtingenplicht lid algemeen bestuur

1. Een lid van het algemeen bestuur is gehouden aan het college dat dit lid heeft aangewezen, alle informatie te verstrekken die voor een juiste beoordeling van het door het lid van het algemeen bestuur gevoerde en te voeren beleid noodzakelijk is.
2. Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan het college dat dit lid heeft aangewezen de door één of meer leden gevraagde inlichtingen, zonodig onder geheimhouding zoals bepaald in artikel 16 en 23 van de Wet.
3. Het verzoek om inlichtingen wordt schriftelijk ter kennis gebracht van het door dit college aangewezen lid van het algemeen bestuur.
4. De gevraagde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk schriftelijk verstrekt, zo mogelijk binnen vier weken.
5. Indien bij het lid van het algemeen bestuur overwegende bezwaren bestaan tegen het verstrekken van de gevraagde inlichtingen, wordt daarvan met redenen omkleed mededeling gedaan overeenkomstig het bepaalde in lid 4.
6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de gemeenteraad respectievelijk een of meer leden van die raad.

Artikel 26: Inlichtingenplicht algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur verstrekt aan de gemeenteraad van een deelnemende gemeente de door één of meer leden van die raad gevraagde inlichtingen, zonodig onder geheimhouding zoals bepaald in artikel 16 en 23 van de Wet.
2. Een verzoek tot het verstrekken van inlichtingen wordt gericht aan het algemeen bestuur en ingediend bij de voorzitter.
3. De gevraagde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk verstrekt, doch uiterlijk binnen één maand na ontvangst van het verzoek.

Artikel 27: Verantwoording

1. Een lid of plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur kan door het college dat het lid heeft aangewezen ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid. Het afleggen van verantwoording geschiedt volgens het Reglement van Orde van het betreffende bestuursorgaan.
2. Het college van een deelnemende gemeente kan een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslag verlenen indien dit lid niet meer het vertrouwen van het college geniet. Op het ontslagbesluit is artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de gemeenteraad.

Hoofdstuk 5: Het dagelijks bestuur

Artikel 28: Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en drie andere leden, aangewezen door en uit het algemeen bestuur.
2. Iedere deelnemer is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.

3. De aanwijzing van leden van het dagelijks bestuur ter vervulling van plaatsen die openvallen vindt zo spoedig mogelijk plaats, doch uiterlijk binnen twee maanden na de melding van de opengevallen plaats.

Artikel 29: Einde lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt indien het lid ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur.
2. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen.
3. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop de zittingsperiode van de leden van het algemeen bestuur eindigt. Zij zijn na aftreden terstond herkiesbaar. Zij blijven hun functie waarnemen tot het moment dat het algemeen bestuur in nieuwe samenstelling nieuwe leden voor het dagelijks bestuur heeft aangewezen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, als dit lid niet langer het vertrouwen van het algemeen bestuur bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

Artikel 30: Bevoegdheden dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd:
   a. het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de Wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;
   b. beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
   c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het samenwerkingsverband;
   d. ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan;
   e. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het samenwerkingsverband te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de Wet;
   f. te besluiten namens het samenwerkingsverband, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
2. Het dagelijks bestuur neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
3. Het dagelijks bestuur is in het licht van het eerste en tweede lid in ieder geval belast met:
   a. het uitvoeren van de opdracht zoals bedoeld in artikel 5;
   b. het beheer van de eigendommen en geldmiddelen van het samenwerkingsverband;
   c. het houden van een voortdurend toezicht op het beheer en de exploitatie van het samenwerkingsverband, alsmede op al wat het samenwerkingsverband aangaat, waaronder de zorg voor de archiefbescheiden;
   d. het behartigen van de belangen van het samenwerkingsverband bij andere overheidslichamen en instellingen, diensten of personen, waarmee contact voor het samenwerkingsverband van belang is;
   e. het beslissen op bezwaarschriften gericht tegen besluiten op het terrein van de opdracht van het samenwerkingsverband genoemd in artikel 5;
   f. het nemen van een besluit of het doen van een uitvoeringshandeling naar aanleiding van een uitspraak van een administratieve of civiele rechter.
4. Het dagelijks bestuur kan een of meer leden van het dagelijks bestuur machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

5. Het dagelijks bestuur kan tevens mandaat verlenen aan de directeur of andere ambtenaren van de dienst, voor zover de aard van de bevoegdheid zich niet tegen mandatering verzet. Het dagelijks bestuur kan de directeur toestaan ondermandaat te verlenen.

Artikel 31: Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of een ander lid van het dagelijks bestuur dit nodig acht, zulks onder opgave van de te behandelen onderwerpen. De vergadering vindt plaats binnen twee weken nadat het verzoek is ingekomen. Artikel 53 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
2. In het dagelijks bestuur kan alleen worden beraadslaagd of besloten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is. Artikel 56 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
3. Besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. Ten aanzien van de verplichting tot geheimhouding is artikel 55 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
5. De vergaderingen van het dagelijks bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het dagelijks bestuur niet anders heeft bepaald. Artikel 54 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
6. Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast, dat aan het algemeen bestuur wordt toegezonden.
7. De artikelen 16, 18, 19 en 20 van de regeling zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 32: Inlichtingenplicht aan algemeen bestuur

1. Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft, zo nodig onder geheimhouding zoals bepaald in artikel 23 van de Wet.
2. Indien het algemeen bestuur dan wel een of meer leden van het algemeen bestuur hierom verzoeken, verstrekken de leden van het dagelijks bestuur, tezamen en ieder afzonderlijk, mondeling of schriftelijk alle gevraagde inlichtingen, zo nodig onder geheimhouding zoals bepaald in artikel 23 van de Wet
3. De inlichtingen bedoeld in het tweede lid worden schriftelijk of mondeling gevraagd aan de voorzitter.
4. De inlichtingen bedoeld in het tweede lid, worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand, toegezonden aan de verzoeker. Een afschrift van de inlichtingen wordt gezonden aan de overige leden van het algemeen bestuur.

Artikel 33: Inlichtingenplicht aan bestuursorganen gemeenten

1. Het dagelijks bestuur verstrekt aan de gemeenteraden van de deelnemers de door één of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen, zo nodig onder geheimhouding overeenkomstig artikel 25, tweede lid, van de Gemeentewet en artikel 23, tweede lid, van de Wet.
2. De inlichtingen worden schriftelijk gevraagd en ingediend bij de voorzitter van het dagelijks bestuur.
3. De inlichtingen worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand na ontvangst van het verzoek, verstrekt aan de verzoeker, alsmede aan de betreffende bestuursorganen van de overige deelnemers.

Artikel 34: Verantwoording

De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur voor het door hen gevoerde bestuur.

Hoofdstuk 6: De voorzitter

Artikel 35: Aanwijzing en ontslag

1. De voorzitter van het bestuur wordt in de eerste vergadering van elke zittingsperiode door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen, voor de duur van de zittingsperiode.
2. Het algemeen bestuur kan de voorzitter ontslag verlenen, indien deze het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.
3. Het algemeen bestuur wijst uit de andere leden van het dagelijks bestuur een plaatsvervangend voorzitter aan.

Artikel 36: Taken en bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter wordt deze vervangen door zijn plaatsvervanger.
3. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan. De voorzitter kan de ondertekening van de stukken van het dagelijks bestuur opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde, zoals een ander lid van het dagelijks bestuur, de directeur of een of meer andere ambtenaren van het samenwerkingsverband.
4. De voorzitter vertegenwoordigt het samenwerkingsverband in en buiten rechte. De voorzitter kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een gemeente, die partij is in een geding waarbij het samenwerkingsverband is betrokken, wordt het samenwerkingsverband door een ander, door het dagelijks bestuur aan te wijzen, lid vertegenwoordigd.
5. De voorzitter is belast met het toezicht op de uitvoering van de besluiten van het algemeen en dagelijks bestuur en draagt zorg voor een spoedige afdoening van zaken.

Artikel 37: Informatieplicht en verantwoording

1. Ten aanzien van de informatieplicht is het bepaalde in artikel 25 en 26 voor (leden van) het algemeen bestuur en het bepaalde in artikel 32 en 33 voor (leden van) het dagelijks bestuur van overeenkomstige toepassing.
2. Ten aanzien van het afleggen van verantwoording is het bepaalde in artikel 27 voor leden van het algemeen bestuur en het bepaalde in artikel 34 voor leden van het dagelijks bestuur van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 7: De directeur

Artikel 38: Directeur

1. Het samenwerkingsverband heeft een ambtelijke organisatie, waarvan de directeur aan het hoofd staat.
2. De directeur van het samenwerkingsverband is tevens de secretaris van het samenwerkingsverband.
3. De directeur wordt benoemd door het dagelijks bestuur. Voorafgaand aan de benoeming maakt het dagelijks bestuur een aanbeveling van twee personen op voor het algemeen bestuur, waarna het algemeen bestuur zijn zienswijze kenbaar kan maken aan het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur kan de directeur schorsen en ontslaan. Voorafgaand aan de schorsing of het ontslag stelt het dagelijks bestuur het algemeen bestuur in de gelegenheid zijn zienswijze kenbaar te maken.

4. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen tot onmiddellijke schorsing van de directeur overgaan. Het dagelijks bestuur doet daarvan terstond mededeling aan het algemeen bestuur en stelt het algemeen bestuur in de gelegenheid zijn zienswijze te geven. Op basis van de zienswijze van het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur besluiten de schorsing te laten vervallen.
5. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de directeur.

Artikel 39: Taken en bevoegdheden

1. De bestuursorganen van het samenwerkingsverband worden bijgestaan door de directeur, aan wie in het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur een adviserende stem toekomt. De directeur is in de vergadering van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur aanwezig.
2. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband.
3. De directeur ondertekent mede alle stukken die van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan.
4. Het vorige lid is niet van toepassing indien de ondertekening van stukken die van het dagelijks bestuur uitgaan ingevolge artikel 36 lid 3 aan een ander is opgedragen.
5. De taken en bevoegdheden van de directeur worden vastgelegd in een directiestatuut, onverminderd het bepaalde in de artikelen 30 en 40. Het statuut wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur en vervolgens ter kennis gebracht van het algemeen bestuur.
6. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden.
7. Voorafgaand aan elk begrotingsjaar wordt in overleg tussen de voorzitter en de directeur een managementcontract opgesteld, waarin de taakstellende opdracht van de directeur voor het komende jaar wordt vastgelegd.
8. De directeur is verantwoording schuldig aan het dagelijks bestuur.

Artikel 40: Mandaat

1. Ten aanzien van de bedrijfsvoering in de organisatie draagt het dagelijks bestuur zijn bevoegdheden in mandaat op aan de directeur, voor zover de aard van de bevoegdheid zich niet tegen mandatering verzet. Het dagelijks bestuur kan de directeur toestaan ondermandaat te verlenen.
2. Het dagelijks bestuur stelt, uit een oogpunt van doelmatig en doeltreffend bestuur en de uitoefening van bevoegdheden binnen de organisatie een algemeen mandaat- en volmachtbesluit vast.

Hoofdstuk 8: Het personeel

Artikel 41: Personeel

1. Het dagelijks bestuur kan ten behoeve van het samenwerkingsverband personeel in dienst nemen:
   a. als ambtenaar;
   b. op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht;
   c. op basis van enig ander verbindend voorschrift, waaronder regelingen in het kader van gesubsidieerde arbeid.
2. Op het personeel, aangesteld als ambtenaar, is van toepassing de collectievearbeidsovereenkomst samenwerkende gemeentelijke organisaties (cao SGO) zoals deze op dit moment luidt en in de toekomst zal komen te luiden.
3. Het algemeen bestuur beslist over de toepassing van overige arbeidsvoorwaarden die buiten de kaders van de collectieve arbeidsovereenkomst samenwerkende gemeentelijke organisaties (cao SGO) vallen.
4. De directeur kan namens het dagelijks bestuur worden belast met de benoeming, schorsing en het ontslag van het personeel, alsmede het opleggen van disciplinaire maatregelen.
5. Het dagelijks bestuur stelt de functieomschrijvingen vast.
6. Het dagelijks bestuur stelt regels vast omtrent de ambtelijke organisatie van het samenwerkingsverband.

Hoofdstuk 9: Opdrachtformulering

Artikel 42: Opdrachtformulering en uitvoeringsplan bestuursopdracht

1. Op basis van het door de raad vastgestelde beleid (kaderstelling) formuleren de afzonderlijke colleges voor 1 juli voorafgaande op het eerstvolgende begrotingsjaar de opdracht aan het samenwerkingsverband voor het betreffende begrotingsjaar.
2. Het dagelijks bestuur stelt, vóór 15 april voorafgaand aan het begrotingsjaar waarop het betrekking heeft, het programmaplan op, dat onderdeel uitmaakt van de ontwerpbegroting, waarin opgenomen de concreet te realiseren taakstellingen, in totaal en per afzonderlijke deelnemer.
3. Het dagelijks bestuur biedt dit programmaplan, gelijktijdig met de meerjarenbegroting en de ontwerpbegroting zoals bedoeld in artikel 45 vervolgens aan de colleges en raden van de deelnemers aan.
4. Het algemeen bestuur stelt het programmaplan, de meerjarenbegroting en de begroting vast vóór 1 juli, met inachtneming van de reactie van de colleges en de raden van de deelnemers.
5. Het algemeen bestuur stelt uiterlijk op 15 oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar, op basis van het voorstel van het dagelijks bestuur, het uitvoeringsplan bestuursopdracht vast.
6. Wanneer het uitvoeringsplan bestuursopdracht niet binnen de vastgestelde begroting uitgevoerd kan worden, leidt dit tot een begrotingsprocedure zoals bedoeld in artikel 45.
7. Het dagelijks bestuur levert aan de colleges en raden van de deelnemers een evaluatie van het beleid en de begroting in het lopende jaar na de eerste zes maanden ten behoeve van de behandeling van de gemeentebegrotingen van de deelnemers, een en ander zoals bedoeld in artikel 43.

Artikel 43: Bestuursrapportage

1. Het algemeen bestuur verstrekt aan de colleges en raden van de deelnemers een bestuursrapportage waarin opgenomen:
   a. de voortgang van de uitvoering van het programmaplan;
   b. de financiële verantwoording van de uitvoering over de betreffende periode;
   c. de ontwikkelingen ten aanzien van lopend en voorgenomen beleid.

Deze gegevens hebben betrekking op de eerste zes maanden en worden aangeleverd voor 1 september en omvatten de informatie zoals bedoeld in artikel 42 lid 7.

2. Desgewenst vindt overleg plaats tussen de raden van de deelnemers en (een vertegenwoordiging van) het algemeen bestuur waarin toelichting wordt gegeven op de betreffende bestuursrapportage, de stand van zaken en de verwachte ontwikkelingen.

Hoofdstuk 10: Financiële bepalingen

Artikel 44: Financiële administratie

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening vast:
   a. de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van het samenwerkingsverband, een en ander conform artikel 212 Gemeentewet. De verordening waarborgt, dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan;
   b. regels voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van het samenwerkingsverband, een en ander conform artikel 213 Gemeentewet. De verordening waarborgt onder meer dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie worden getoetst.
2. De verordeningen als bedoeld in het eerste lid worden door het dagelijks bestuur, binnen twee weken na vaststelling door het algemeen bestuur, toegezonden aan de raden van de deelnemers en Gedeputeerde Staten.
3. De voor de uitvoering van de taken benodigde middelen worden op basis van de vastgestelde begroting door de gemeenten aan het samenwerkingsverband beschikbaar gesteld.

Artikel 45: Begrotingsprocedure

1. Het dagelijks bestuur stelt jaarlijks een ontwerpbegroting met toelichting en een meerjarenbegroting met toelichting voor tenminste drie op het begrotingsjaar volgende jaren op.
2. Het dagelijks bestuur zendt jaarlijks vóór 15 april deze ontwerpbegroting en meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband voor het komende begrotingsjaar, vergezeld van een toelichting, toe aan de raden van de deelnemers.
3. De ontwerpbegroting en de meerjarenbegroting, alsmede de eventuele nota van wijzigingen, worden voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Het bepaalde in artikel 35 lid 2 van de Wet is van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemers kunnen binnen acht weken na toezending van de ontwerpbegroting het dagelijks bestuur van hun zienswijze aangeven. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijze van de raden zijn vervat, bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. De zienswijze van de raden alsmede de eventuele nota van wijzigingen worden uiterlijk twee weken voor de vaststelling toegezonden aan het algemeen bestuur.
6. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 1 juli van het jaar voorafgaande aan het jaar, waarvoor de begroting moet dienen.
7. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenbegroting aan de raden van de deelnemers.
8. Het dagelijks bestuur zendt de begroting en de meerjarenbegroting binnen twee weken na vaststelling, doch uiterlijk vóór 1 augustus voor het jaar waarop zij betrekking hebben, aan Gedeputeerde Staten.

9. Met betrekking tot begrotingswijzigingen is het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de wijzigingen die geen invloed hebben op de bijdragen van de deelnemers en de genoemde data.

Artikel 46: Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting staat welke bijdrage elke gemeente verschuldigd is voor alle kosten van het samenwerkingsverband.
2. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot op de eerste dag van de maand een twaalfde van de in het eerste lid bedoelde bijdrage.
3. De kosten die het samenwerkingsverband aan de deelnemers toerekent, bestaan uit programma en exploitatiekosten.
4. De deelnemers zullen er steeds voor zorg dragen dat het samenwerkingsverband over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.
5. De deelnemende gemeenten staan garant voor de betaling van de rente en aflossingen van de door het samenwerkingsverband te sluiten of afgesloten geldleningen voor zover ter zake door andere overheden geen garanties worden of zijn verstrekt.
6. Indien aan het algemeen bestuur blijkt dat een deelnemer weigert deze uitgaven op te nemen in zijn begroting, doet het algemeen bestuur onverwijld aan Gedeputeerde Staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet.

Artikel 47: Programmakosten

1. Tot de programmakosten behoren:
   a. alle met de uitvoering van het beleid samenhangende kosten conform de vastgestelde programmabegroting;
   b. de programmakosten worden opgenomen in de programmabegroting.
2. De uitkeringslasten van de deelnemers in het kader van de Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG) worden getotaliseerd. Hierop wordt de bijdrage van het rijk in mindering gebracht. Het resterende saldo wordt toegerekend aan, respectievelijk verdeeld over de deelnemers op basis van de verdeelsleutel zoals bedoeld in artikel 48 lid 2.
3. De overige programmakosten worden rechtstreeks toegerekend aan de gemeente waarvoor de kosten zijn gemaakt.

Artikel 48: Exploitatiekosten

1. Tot de exploitatiekosten behoren alle kosten van het samenwerkingsverband die niet behoren tot de programmakosten, zoals (niet limitatief):
   a. De personeelskosten van het samenwerkingsverband;
   b. De kosten van huisvesting, de werkplekinrichting en de overige inrichtingskosten;
   c. De kosten van automatisering;
   d. De kosten voor inhuur van derden;
   e. Advieskosten;
   f. Accountantskosten;
   g. Overige uitvoeringskosten, waaronder vergoedingen voor leden van commissies, representatiekosten, kosten Cliëntenraad.
2. Deze kosten worden aan elke deelnemer toegerekend op basis van de verdeelsleutel, die als volgt is opgebouwd: 50% op basis van het inwoneraantal van de individuele deelnemers en 50% op basis van het aantal lage inkomens binnen de individuele deelnemers.

Artikel 49: Verrekening, reserves en voorzieningen

1. Het samenwerkingsverband brengt de kosten, zoals bedoeld in artikel 47 en 48, bij de deelnemers in rekening.
2. Reserves en voorzieningen worden gevormd overeenkomstig uitgevaardigde richtlijnen conform de financiële regeling van het algemeen bestuur. Deze moeten voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
3. De richtlijnen zijn opgenomen in de door het algemeen bestuur vast te stellen nota reserves en voorzieningen.

Artikel 50: Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur zendt jaarlijks voor 15 april de voorlopige jaarrekening van het samenwerkingsverband betreffende het daaraan voorafgaande jaar toe aan de raden van de deelnemers.
2. Het dagelijks bestuur legt jaarlijks voor 1 juli aan het algemeen bestuur verantwoording af over het afgelopen begrotingsjaar, onder overlegging van de opgestelde jaarrekening, het jaarverslag met de daarbij behorende bescheiden, en een berekening van de door de deelnemers te betalen bijdragen, alsmede het rapport van de met de controles belaste accountant.
3. Het algemeen bestuur onderzoekt de jaarrekening en stelt haar vast uiterlijk op 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft, inclusief de bijdragen die de afzonderlijke deelnemers betalen in het exploitatietekort.
4. De stukken zoals bedoeld in lid 2 worden, na vaststelling door het algemeen bestuur, ter kennisname aan de raden van de deelnemers toegezonden.
5. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening en alle bijbehorende stukken binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan de raden van de deelnemers en Gedeputeerde Staten.
6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.

Hoofdstuk 11: Het archief

Artikel 51: Archief

1. Het algemeen bestuur stelt de archiefverordening voor het samenwerkingsverband vast, met inachtneming van artikel 41 lid 2 Archiefwet 1995. De verordening wordt ter kennisneming aan Gedeputeerde Staten gezonden.
2. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van het samenwerkingsverband en zijn bestuursorganen overeenkomstig de door het algemeen bestuur vastgestelde regels, zoals bedoeld in lid 1. Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de aan het samenwerkingsverband gedelegeerde taken.
3. De directeur van het samenwerkingsverband is belast met het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, doch kan dit in mandaat overdragen aan een andere ambtenaar.
4. De archivaris van Erfgoed Leiden en omstreken oefent het toezicht uit op het in lid 3 bedoelde beheer.
5. De archivaris wordt door het dagelijks bestuur benoemd, geschorst en ontslagen.
6. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 lid 1 en artikel 13 lid 1 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de organen van het samenwerkingsverband is de archiefbewaarplaats van Erfgoed Leiden en omstrekenaangewezen.
7. De in lid 6 bedoelde archiefbescheiden worden beheerd door de archivaris van Erfgoed Leiden en omstreken.

8. Na opheffing van de gemeenschappelijke regeling worden de in lid 3 bedoelde archiefbescheiden overgebracht naar de archiefbewaarplaats van Erfgoed Leiden en omstreken.

Hoofdstuk 12: Toetreding, uittreding, wijziging, geschillen, opheffing en klachtrecht

Artikel 52: Toetreding

1. Het college van de gemeente dat wenst toe te treden tot de regeling, richt het verzoek daartoe aan het algemeen bestuur, en overlegt daarbij het besluit tot toestemming van de gemeenteraad.
2. Het algemeen bestuur zendt het verzoek als bedoeld in lid 1 binnen drie maanden door aan de colleges en raden van de deelnemers onder overlegging van zijn advies omtrent de toetreding en de daaraan te verbinden voorwaarden, inclusief de eventuele toetredingskosten.
3. Toetreding vindt plaats indien tenminste drievierde van de colleges der deelnemers, na verkregen toestemming van hun raden, daarmee instemmen.
4. De colleges van de deelnemers besluiten over de toetreding, inclusief de voorwaarden en gevolgen, binnen drie maanden na de toezending door het algemeen bestuur zoals bedoeld in het tweede lid.
5. De toetreding gaat in op 1 januari volgend op het jaar waarin het verzoek om toetreding is ontvangen, tenzij het besluit een latere datum noodzaakt.
6. Het college van de gemeente Lisse draagt overeenkomstig artikel 26 van de Wet zorg voor:
   a. de kennisgeving van het besluit tot toetreding aan Gedeputeerde Staten;
   b. de tijdige bekendmaking in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving van de inhoud van het besluit tot toetreding in de Staatscourant.
7. Terstond na de toetreding worden door het college van de toetredende gemeente diens leden van het algemeen bestuur aangewezen.

Artikel 53: Uittreding

1. Het college van een deelnemer dat wenst uit te treden richt het verzoek daartoe aan het algemeen bestuur.
2. Aan de uittreding kunnen door het algemeen bestuur voorwaarden en gevolgen worden verbonden.
3. Uittreding binnen drie jaar na toetreding is niet mogelijk.
4. Het algemeen bestuur zendt het in het eerste lid bedoelde verzoek binnen drie maanden na ontvangst aan de colleges en de raden van de deelnemers voor het nemen van een besluit over de aan de uittreding te verbinden voorwaarden en gevolgen zoals bedoeld in het tweede lid onder overlegging van zijn advies.
5. Alle colleges besluiten over de voorwaarden en gevolgen van uittreding binnen een termijn van drie maanden na de toezending door het algemeen bestuur als bedoeld in het vierde lid.
6. De uittreding vindt niet eerder plaats dan op 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin het algemeen bestuur van het besluit genoemd in lid 1 in kennis is gesteld.
7. Het college van de gemeente Lisse draagt overeenkomstig artikel 26 van de Wet zorg voor:
   a. de kennisgeving van het besluit tot uittreding aan Gedeputeerde Staten;
   b. de tijdige bekendmaking in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving van de inhoud van het besluit tot uittreding in de Staatscourant.
8. De nadelige financiële gevolgen voor het samenwerkingsverband, die veroorzaakt worden door de uittreding, inclusief de hierdoor ontstane (wachtgeld)verplichtingen, worden bij de uittredende deelnemer in rekening gebracht.
9. Voor de vaststelling van de financiële gevolgen als bedoeld in lid 7 wordt door het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer gezamenlijk advies gevraagd aan een onafhankelijke externe deskundige. Het advies van deze deskundige is voor partijen bindend.

10. De uittredende deelnemer is gehouden om binnen zes maanden na uittreding aan de vastgestelde financiële verplichtingen te voldoen.

Artikel 54: Wijziging

1. Het dagelijks bestuur, alsmede de colleges en raden van de deelnemers kunnen aan het algemeen bestuur voorstellen doen tot wijziging van de regeling.
2. Indien het algemeen bestuur wijziging van de regeling wenselijk acht, doet het dagelijks bestuur het door het algemeen bestuur vastgestelde voorstel ter besluitvorming toekomen aan de colleges van de deelnemers.
3. De regeling wordt gewijzigd zodra door drievierde meerderheid van de colleges van de deelnemers, na verkregen toestemming van hun raden, tot de wijziging heeft besloten.
4. Het college van de gemeente Lisse draagt overeenkomstig artikel 26 van de Wet zorg voor:
   a. de kennisgeving van het besluit tot wijziging aan Gedeputeerde Staten;
   b. de tijdige bekendmaking in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving van de inhoud van het besluit tot wijziging in de Staatscourant

Artikel 55: Liquidatie

1. De regeling wordt opgeheven wanneer drievierde meerderheid van de colleges van de deelnemers, na toestemming te hebben verkregen van de gemeenteraden, daartoe besluit.
2. Ingeval van opheffing van de gemeenschappelijke regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de noodzakelijke regels op.
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de colleges van de deelnemers gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet in de verplichtingen van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing.
5. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
6. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
7. De organen van het samenwerkingsverband blijven ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.
8. Het college van de gemeente Lisse draagt overeenkomstig artikel 26 van de Wet zorg voor:
   a. de kennisgeving van het besluit tot opheffing aan Gedeputeerde Staten;
   b. de tijdige bekendmaking in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving van de inhoud van het besluit tot opheffing in de Staatscourant.

Artikel 56: Geschillen

1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 van de Wet de beslissing van Gedeputeerde Staten wordt ingeroepen, legt het algemeen bestuur het geschil voor aan een geschillencommissie.
2. De geschillencommissie bestaat uit drie leden. Een lid wordt aangewezen door het algemeen bestuur en een lid wordt aangewezen door de betrokken deelnemer(s). Deze twee leden wijzen gezamenlijk een derde lid aan dat tevens als voorzitter van de commissie optreedt.
3. De geschillencommissie hoort de bij het geschil betrokken besturen.
4. De geschillencommissie brengt advies uit over de mogelijkheden partijen tot overeenstemming te brengen.

Artikel 57: Klachtrecht

Conform artikel 1 lid 1 onder b van de Wet Nationale ombudsman is de Nationale ombudsman als bedoeld in artikel 2 van de Wet Nationale ombudsman bevoegd tot het behandelen van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18 van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk 13: Slotbepalingen

Artikel 58: Inwerkingtreding

1. De gewijzigde regeling treedt in werking op 1 januari 2022 [1] , nadat bekendmaking als bedoeld in artikel 26 lid 2 van de Wet door het college van de gemeente Lisse heeft plaatsgevonden.
2. De ISD Bollenstreek neemt de “Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek” op in het register als bedoeld in artikel 136 lid 1 Wgr en artikel 26 lid 2 Wgr.

Artikel 59: Titel

De regeling kan worden aangehaald als “Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek”.

Artikel 60: Slotbepaling

In alle gevallen waarin de regeling niet voorziet beslist het algemeen bestuur.

Aldus vastgesteld dd. ……..……, door:

[1] Datum is afhankelijk van besluitvorming in de colleges, nadat de gemeenteraden gehoord zijn.

Memorie van Toelichting:

Aan de Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek is de navolgende Memorie van Toelichting toegevoegd.

1. De gemeenschappelijke regeling ISD Bollenstreek (hierna GR)

In aanhef van de regeling is aangegeven, dat de deelnemers in de GR het wenselijk en noodzakelijk achten de regeling te wijzigen. De overwegingen daarbij zijn:

Het algemeen bestuur van de ISD Bollenstreek acht het noodzakelijk de vigerende gemeenschappelijke regeling inhoudelijk en tekstueel te wijzigen. De belangrijkste reden is de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) per 1 januari 2020. Met deze wet verhuizen ambtenaren naar het private arbeidsrecht. Daarom heeft de VNG voor ambtenaren die werken bij een gemeentelijke gemeenschappelijke regeling een werkgeversvereniging opgericht: de werkgeversvereniging samenwerkende gemeentelijke organisaties (WSGO) met een eigen cao: de collectieve arbeidsovereenkomst samenwerkende gemeentelijke organisaties (cao SGO). Door lidmaatschap aan de WSGO en toepassing van de cao SGO kunnen gemeenschappelijke regelingen dezelfde arbeidsvoorwaarden blijven bieden aan hun personeel als in de cao gemeenten.

Om als gemeenschappelijke regeling lid te kunnen worden van de WSGO moet de GR voorzien in de bevoegdheid van het algemeen bestuur om te besluiten lid te worden van (bijvoorbeeld) een vereniging, Door de wijziging van de vigerende GR is hierin nu voorzien. In het verlengde hiervan is de verwijzing naar de collectieve arbeidsvoorwaardenregeling voor het gemeentepersoneel in de vigerende GR vervangen door een verwijzing naar de cao SGO van de WSGO.

De GR is getroffen door de colleges van burgemeester en wethouders van de vier deelnemende gemeenten. Dat de GR getroffen is door de colleges van de deelnemers brengt tot uitdrukking dat de ISD Bollenstreek een uitvoeringsorganisatie is. Er zijn geen bevoegdheden van de raden, zoals het vaststellen van algemeen verbindende voorschriften, overgedragen aan het bestuur van de regeling. De kaderstellende (en controlerende) bevoegdheden blijven ongewijzigd bij de afzonderlijke gemeenteraden. De beleidskaders, die door de ISD Bollenstreek worden uitgevoerd, worden door de raden van de deelnemende gemeenten vastgesteld. De ISD Bollenstreek heeft wel een adviserende en beleidsvoorbereidende rol ten aanzien van het te voeren beleid. Het is wel de bevoegdheid van het dagelijks bestuur om nadere (beleids)regels vast te stellen, uiteraard binnen de door de raden gestelde kaders. Wanneer geen sprake zou zijn geweest van een GR is het college het bevoegde orgaan om dit te doen. Nu de colleges hun bevoegdheden aan het bestuur van de GR hebben overgedragen, treedt het dagelijks bestuur in de plaats van de colleges.

De juridische structuur van de samenwerking tussen de vier gemeenten is ongewijzigd. Bij de GR is een openbaar lichaam ingesteld, conform artikel 8 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr). Dit openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid, wat inhoudt dat het een juridische entiteit is, die zelfstandig aan het rechtsverkeer kan deelnemen. De rechtspersoonlijkheid zorgt ervoor dat het bestuur van de regeling privaatrechtelijke rechtshandelingen kan verrichten (art. 2:5 BW jo. art. 3:32 BW) en ambtenaren in dienst kan hebben (art. 1 Ambtenarenwet).

De deelnemende colleges dragen hun bevoegdheden over aan het samenwerkingsverband voor zover betrekking hebbend op de taakvelden (uitvoering van wet- en regelgeving) zoals aangegeven in artikel 5 lid 1 van de GR.

Voor het wijzigen van de GR door de colleges is overigens toestemming vereist van de raden (art. 1 lid 2 Wgr).

2. Dualisering

Bij de invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur in 2002 werd door de regering besloten dat de dualisering niet van toepassing was op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. In de GR bleef het

monistisch systeem gehandhaafd[2] (verlengd lokaal bestuur). Dit was van belang voor de verdeling van de bevoegdheden over de bestuursorganen, het algemeen bestuur het dagelijks bestuur en de voorzitter. De (oude) Wgr verwees naar artikelen uit de Gemeentewet die voor de GR van toepassing waren. Hierbij werd dan verwezen naar de Gemeentewet zoals die van toepassing was voorafgaand aan de dualisering. In die situatie kwamen alle bevoegdheden in beginsel toe aan de raad. Het college was bevoegd tot de voorbereiding en uitvoering van raadsbesluiten. In lijn hiermee kwamen in beginsel alle bevoegdheden toe aan het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur had als taken het voeren van het dagelijks bestuur en het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van het algemeen bestuur.

Bij medebewindstaken lag de situatie echter anders. Bij de Wet dualisering gemeentelijke medebewindbevoegdheden en het Besluit dualisering gemeentelijke en provinciale medebewindbevoegdheden werden de bevoegdheden in medebewind gedualiseerd. Deze dualisering werkte wel door in de GR. Bij overdracht van medebewindstaken kwamen de bevoegdheden die oorspronkelijk toekwamen aan het college dus toe aan het dagelijks bestuur en de taken die oorspronkelijk toekwamen aan de raad kwamen in de GR toe aan het algemeen bestuur. Als er in de medebewindswet geen verdeling was aangegeven, kwam de bevoegdheid toe aan het algemeen bestuur. Van belang in dit verband was ook artikel LXXIV van de Wet dualisering gemeentelijke medebewindbevoegdheden. Hierin was bepaald dat gemeenschappelijke regelingen die oorspronkelijk door de raden waren aangegaan nu geacht werden te zijn aangegaan door de colleges, wanneer de bevoegdheden bij de Wet dualisering gemeentelijke medebewindbevoegdheden waren overgeheveld van de raad naar het college.

In de praktijk bleek de bevoegdheidsverdeling tot de nodige problemen te leiden. Er zijn verschillende rechterlijke uitspraken[3] gedaan over gebreken in verdeling van de bevoegdheden tussen algemeen en dagelijks bestuur.
Zonder in de details van de juridische kwesties te treden zijn twee aspecten in elk geval van belang:
- De bevoegdheden die overgedragen worden door de partijen moeten duidelijk zijn (ook i.v.m. rechtszekerheid van burgers en derden);
- De bevoegdheden moeten door het juiste bestuursorgaan worden uitgeoefend (bijv. het algemeen bestuur kan geen besluiten nemen over zaken waar het dagelijks bestuur bevoegd is).

Uiteindelijk heeft dit geleid tot de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen die per 1 januari 2015 inwerking is getreden. Deze Wet voorziet in een uitgebreide en zelfstandige regeling van bijvoorbeeld de bevoegdhedenverdeling en delegatie (er is dus geen sprake meer van onduidelijke verwijzingen naar tekst van de Gemeentewet zoals die luidde vóór de dualisering).
Daarnaast is in de nieuwe Wet de controlerende positie van de gemeenteraden en het algemeen bestuur versterkt om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te waarborgen.

3. De taken en bevoegdheden van de ISD Bollenstreek

3.1 Overdracht bevoegdheden

Van belang is dat duidelijk omschreven wordt welke bevoegdheden door de deelnemers worden overgedragen (opgenomen in art. 5 GR). Door de deelnemende partijen is de vraag opgeroepen of ook toekomstige, nieuwe wet- en regelgeving al zou kunnen worden opgenomen. Dit om te voorkomen dat in een dergelijk geval de regeling gewijzigd zou moeten worden volgens de daarvoor geldende procedure (art. 54 GR).

Gelet op het feit dat nog niet bekend is welke wet- en regelgeving dit betreft, is er geen duidelijkheid te geven over welke bevoegdheden hierbij overgedragen zouden moeten worden. Voor de overdracht van bevoegdheden in geval van nieuwe wetgeving dient de regeling te worden gewijzigd.

Dit blijkt ook uit artikel 10 lid 2 van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarin is nu expliciet de mogelijkheid uitgesloten dat het algemeen (of dagelijks) bestuur kan besluiten tot overdragen van bevoegdheden van de deelnemers aan het bestuur van het openbaar lichaam.

[2] Zie art. VIIIa Wet dualisering gemeentebestuur

[3] Zie o.a. CRvB 18 september 2007 Regionale Sociale Dienst Pentasz en CRvB 13 november 2007 ISD Veluwerand 2007 en CRvB 7 en 13 augustus 2007 ISD Kompas

De ISD Bollenstreek voert voor de gezamenlijke deelnemers taken uit op het terrein van sociale zaken. Gelet op de samenwerking is het niet aan te bevelen dat individuele partijen in geval van nieuwe wetgeving separaat bevoegdheden delegeren aan de ISD Bollenstreek, terwijl andere deelnemers dat niet doen of andere bevoegdheden overdragen. Dit zou zowel voor de organisatie als voor de burgers tot onduidelijke, en dus onwenselijke situaties leiden.

3.2 Verdeling van de bevoegdheden

In artikel 5 lid 1 is de wet- en regelgeving genoemd (taakvelden) waarvoor door de deelnemers opdracht is gegeven aan de GR. Ook is aangegeven dat eventuele algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen van genoemde wet- en regelgeving aan de GR zijn opgedragen. Hetzelfde geldt voor wet- en regelgeving die in de plaats treedt van de genoemde wet- en regelgeving. In lid 3 is opgenomen dat de GR de deelnemers adviseert over het ter zake te voeren beleid.

Ten aanzien van de taakvelden genoemd in artikel 5 lid 1 dragen de colleges van de deelnemers de bevoegdheden die zij hebben op grond van deze wet- en regelgeving, over aan het bestuur van de GR (delegatie). Deze bevoegdheden komen toe aan het dagelijks bestuur van de GR.

In artikel 5 lid 2 is vermeld dat de deelnemers aan de GR (dagelijks bestuur/directeur) volmacht/ machtiging hebben verleend tot berekening, uitbetaling en administratieve afhandeling van de individuele jeugdhulpvoorzieningen verstrekt in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB) als bedoeld in de Verordening Jeugdhulp. Voorgaande is vastgelegd in de ‘Dienstverleningsovereenkomst administratieve afhandeling individuele jeugdhulpvoorzieningen’ waarmee de colleges van de deelnemers hebben ingestemd.
Daarnaast hebben de deelnemers aan de GR (dagelijks bestuur/directeur) mandaat verleend voor het nemen van besluiten op aanvragen individuele jeugdhulpvoorzieningen als bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet en artikel 12 van de Verordening Jeugdhulp. Het gaat daarbij zowel om voorzieningen in natura als om voorzieningen verstrekt in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB). De GR heeft ook het mandaat gekregen om de hiervoor bedoelde besluiten te herzien of in te trekken en om de geldswaarde van ten onrechte genoten individuele jeugdhulpvoorzieningen terug te vorderen. Daarnaast heeft de GR van de deelnemers mandaat gekregen tot het nemen van besluiten op bezwaarschriften die zijn gericht tegen de hiervoor omschreven besluiten. Tot slot hebben de deelnemers de GR mandaat verleend voor het in en buiten rechte vertegenwoordigen van het college bij procedures over individuele jeugdhulpvoorzieningen.
Voorgaande taken zijn omschreven in het ‘Mandaatbesluit intergemeentelijke sociale dienst Bollenstreek verlening gespecialiseerde jeugdhulp’ en de ‘Dienstverleningsovereenkomst administratieve afhandeling individuele jeugdhulpvoorzieningen’.

Algemene toelichting mandaat/volmacht/machtiging
Bij mandaat en de verlening van volmacht of machtiging vindt (anders dan bij delegatie bedoeld in artikel 5 lid 1 van de GR) géén verschuiving van de bevoegdheid plaats. Het bestuursorgaan dat een andere orgaan/persoon mandaat/volmacht/machtiging geeft, blijft zelf verantwoordelijk voor de bevoegdheid die het heeft gemandateerd (of waarvoor het volmacht/machtiging heeft verleend). Het bestuursorgaan dat een ander orgaan/persoon mandaat/volmacht/machtiging geeft, mag ook ieder moment de bevoegdheid nog zelf (blijven) uitoefenen en instructies geven aan het orgaan/de persoon aan wie de bevoegdheid is gemandateerd over de wijze waarop die bevoegdheid moet worden uitgeoefend.

Daarbij ziet mandaat op bestuursrechtelijke rechtshandelingen [nemen van besluiten]. Volmacht ziet op privaatrechtelijke rechtshandelingen. Bij andere handelingen (die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn) wordt gesproken van ‘machtiging’.

4. Het bestuur van het openbaar lichaam

Het bestuur van een gemeenschappelijk openbaar lichaam bestaat verplicht uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter (art. 12 lid 1 Wgr). Naast deze organen kunnen adviescommissies worden ingesteld (art. 24 Wgr). Vaste adviescommissies kunnen worden ingesteld door het algemeen bestuur (art. 24 lid 1 Wgr) op voorstel van het dagelijks bestuur of de voorzitter.

De adviescommissies kunnen advies geven aan zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur of de voorzitter. Tijdelijke commissies van advies kunnen het dagelijks bestuur en de voorzitter zelfstandig instellen (art. 24 lid 3 Wgr). De mogelijkheid tot het instellen van bestuurscommissies (art. 25 Wgr) is niet in de gemeenschappelijke regeling opgenomen.

4.1 Het algemeen bestuur

De Wet gemeenschappelijke regelingen geeft een aantal kaders voor de samenstelling van het algemeen bestuur, voor het overige moet dit in de GR zelf worden geregeld (art. 10 lid 3 Wgr). De samenstelling is afhankelijk van de deelnemers aan de GR. In dit geval zijn dat de colleges van de deelnemende gemeenten. De GR is daarmee een zogenoemde collegeregeling.

In het algemeen bestuur heeft iedere deelnemer twee leden. Deze leden worden aangewezen door de deelnemende colleges. De colleges kunnen daarbij kiezen uit de leden van het college (dus zowel de burgemeester als de wethouders). Gemeenteraadsleden kunnen niet worden aangewezen. Dit volgt uit artikel 13 lid 6 Wgr en is overgenomen in artikel 11 lid 1 van de GR. Wanneer men ophoudt lid van het college te zijn waaruit men is aangewezen, dan houdt men tevens op lid te zijn van het algemeen bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam (art. 13 lid 6 en lid 2 Wgr). Een lid van het algemeen bestuur kan daarnaast door zijn eigen college worden ontslagen wegens gebrek aan vertrouwen (art. 18 jo. art. 16 lid 4 Wgr; art. 12 GR). Dit geldt tevens voor een plaatsvervangend lid. Tegen dit besluit kan rechtstreeks beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter. Hiervoor hoeft geen bezwaarschriftprocedure te worden gevolgd. De rechter zal hierbij toetsen aan de wettelijke ontslagprocedure en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Een inhoudelijke toetsing zou afbreuk doen aan het politieke karakter van het ontslagrecht.[4]

Het algemeen bestuur moet minimaal tweemaal per jaar vergaderen (art. 22 lid 1 Wgr en art. 14 lid 4 GR). Voorts is bepaald dat de voorzitter, het dagelijks bestuur en tenminste twee leden van het algemeen bestuur kunnen bepalen dat het algemeen bestuur bijeen moet komen (art. 14 GR). De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar, tenzij tenminste twee van de aanwezige leden verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt de deuren te sluiten. Het algemeen bestuur besluit vervolgens of de deuren daadwerkelijk gesloten worden. Bij de overige ordebepalingen is aansluiting gezocht bij de Gemeentewet nu artikel 22 Wgr dit voorschrijft.

Samenstelling algemeen bestuur

In het bovenstaande is uiteengezet dat aan de GR enkel collegebevoegdheden worden overgedragen. Op grond daarvan wordt de regeling getroffen door de colleges en kiezen de colleges uit hun midden de leden van het algemeen bestuur. Uit de toepassing van art. 13 lid 6 Wgr volgt dat alleen collegeleden kunnen worden aangewezen.

Bevoegdheden algemeen bestuur

Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het samenwerkingsverband (art. 12 lid 2 Wgr). Hieronder vallen de kaderstellende en controlerende bevoegdheden van het algemeen bestuur. Daarnaast is het algemeen bestuur bevoegd tot het aanwijzen en ontslaan van de voorzitter en de leden van het dagelijks bestuur (art. 13 lid 9 en art. 14 lid 1 Wgr. Verder is het algemeen bestuur bevoegd tot het vaststellen van de begroting (alsmede wijzigingen) en de jaarrekening.

4.2 Het dagelijks bestuur

Ook voor het dagelijks bestuur geeft de Wet gemeenschappelijke regelingen enkele kaders. Zo bestaat het dagelijks bestuur uit de voorzitter en minimaal twee andere bestuurders die door en uit het algemeen bestuur moeten worden aangewezen, en die niet allen afkomstig mogen zijn van dezelfde gemeente (art. 14 lid 1 Wgr).

[4] ABRvS 25 juli 2001, LJN AB9072; JB 2001/233.

Door de deelnemers is eerder besloten dat alle deelnemers vertegenwoordigd dienen te zijn in het dagelijks bestuur. Dit bestaat uit de voorzitter en drie andere door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen leden (art. 28 lid 1 GR).
Voor het dagelijks bestuur worden geen plaatsvervangende leden aangewezen Bij vervanging met een incidenteel of tijdelijk karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur is gekoppeld aan dat van het algemeen bestuur. Wanneer iemand ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur houdt hij van rechtswege op lid te zijn van het dagelijks bestuur (art. 29 lid 1 GR).

Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen wanneer hij het vertrouwen van het algemeen bestuur niet langer bezit (art. 19a lid 3 Wgr en art. 29 lid 4 GR). Tegen dit besluit kan rechtstreeks beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter. Hiervoor hoeft geen bezwaarschriftprocedure te worden gevolgd. De rechter zal hierbij toetsen aan de wettelijke ontslagprocedure en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Een inhoudelijke toetsing zou afbreuk doen aan het politieke karakter van het ontslagrecht.[5]

Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse aangelegenheden en de voorbereiding en uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur in ieder geval de taken en bevoegdheden als omschreven in artikel 33b Wgr en artikel 30 GR. Het gaat dan om bijvoorbeeld de bevoegdheid om regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de regeling en de bevoegdheid om ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan.

4.3 Verhouding algemeen bestuur – dagelijks bestuur

Door de deelnemers is de vraag gesteld wat de toegevoegde waarde is van het algemeen bestuur in de voorliggende regeling. Zoals aangegeven zijn de drie bestuursorganen vastgelegd in de Wgr. De (nieuwe) Wgr verzet zich tegen een gelijke samenstelling van het algemeen en dagelijks bestuur. In artikel 14 lid 3 Wgr staat nu dat de leden van het dagelijks bestuur nimmer de meerderheid van het algemeen bestuur mogen uitmaken.

In de voorliggende regeling is uitgegaan van de huidige samenstelling van het algemeen bestuur, bestaande uit acht leden, en het dagelijks bestuur bestaande uit vier leden.
Om meer invulling te kunnen geven aan de wens van het algemeen bestuur om een controlerende taak richting het dagelijks bestuur uit te kunnen oefenen, is besloten leden van het algemeen bestuur die niet tevens lid van het dagelijks bestuur zijn twee stemmen te geven. Leden van het algemeen bestuur die tevens lid van het dagelijks bestuur zijn, hebben één stem. Besluitvorming bij volstrekte meerderheid betekent dat er 7 stemmen voor een voorstel moeten zijn. Om een voorstel te accorderen moeten dus ook meerdere leden van het algemeen bestuur voor het voorstel zijn.

4.4 De voorzitter

De voorzitter van het samenwerkingsverband wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen (art. 13 lid 9 Wgr en art. 35 lid 1 GR). Hij is zowel lid van het algemeen bestuur als van het dagelijks bestuur (art. 12 lid 3 Wgr). Uit de overige leden van het dagelijks bestuur wordt een plaatsvervangend voorzitter aangewezen (art. 35 lid 3 GR). De voorzitter kan door het algemeen bestuur worden ontslagen wanneer hij niet langer het vertrouwen van het algemeen bestuur bezit (art. 35 lid 2 GR). Ten aanzien van het ontslag zijn dezelfde bepalingen van toepassing als voor de overige leden van het dagelijks bestuur.

4.5 Stemverhoudingen

Binnen het algemeen bestuur heeft iedere deelnemer twee leden. Leden van het algemeen bestuur die niet tevens lid van het dagelijks bestuur zijn hebben twee stemmen. Leden van het algemeen bestuur die tevens lid van het dagelijks bestuur zijn hebben één stem (art. 14 lid 3 GR en art. 20 lid 2 GR). Besloten wordt bij volstrekte meerderheid[6] (art. 14 lid 2 en art. 20 lid 1 GR), waarmee de gelijkwaardigheid van de

[5] ABRvS 25 juli 2001, LJN AB9072; JB 2001/233.
[6] Meerderheid is ‘absolute meerderheid’, dus de helft plus één.

deelnemers tot uitdrukking is gebracht. Ook het dagelijks bestuur neemt besluiten met volstrekte meerderheid (art. 31 lid 3 GR).

Voor enkele besluiten wordt in de regeling een gekwalificeerde meerderheid gevraagd:
- art. 52: toetreding is besluit van de deelnemers met drievierde meerderheid van de deelnemende colleges;
- art. 53: uittreding is besluit van de uittredende partij; onder de voorwaarden die daaraan worden verbonden door het algemeen bestuur;
- art. 54: wijziging van de regeling met drievierde meerderheid van de deelnemende colleges;
- art. 55: opheffing van de regeling met drievierde meerderheid van de deelnemende colleges.

4.6 Directeur

Bij het bestuur van het samenwerkingsverband wordt tevens een directeur (secretaris) benoemd. De directeur wordt door het dagelijks bestuur benoemd, geschorst en ontslagen (deze bevoegdheid van het dagelijks bestuur volgt uit art. 33b lid 1 Wgr; art. 38 lid 3 GR). Het dagelijks bestuur maakt – voor benoeming van de directeur – een voordracht van twee personen op voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur wordt vervolgens in staat gesteld om zijn zienswijze kenbaar te maken aan dagelijks bestuur. Ook in geval van schorsing of ontslag wordt het algemeen bestuur in staat gesteld om vooraf zijn zienswijze kenbaar te maken.
In spoedeisende gevallen kan de secretaris door het dagelijks bestuur worden geschorst (art. 33b Wgr; art. 38 lid 4 GR). In dat geval wordt het algemeen bestuur daarna onmiddellijk op de hoogte gesteld en krijgt het algemeen bestuur gelegenheid om zijn zienswijze te geven. Op basis van de zienswijze van het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur besluiten om de schorsing te laten vervallen. De directeur (secretaris) heeft een ondersteunende functie voor het bestuur van het samenwerkingsverband en is tevens hoofd van de ambtelijke organisatie (art. 38 GR). De directeur (secretaris) is zelf geen bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1 Algemene wet bestuursrecht.[7]

5. Opdrachtformulering

In artikel 42 is de opdrachtformulering van de gemeenteraden aan het samenwerkingsverband (via de colleges) opgenomen. De vier gemeenteraden stellen de (beleid)kaders vast en op basis van deze kaders formuleren de vier afzonderlijke colleges een opdracht aan de ISD Bollenstreek.
Op basis van deze opdrachten stelt het dagelijks bestuur een uitvoeringsplan bestuursopdracht op. Indien de opdrachten binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting uitgevoerd kunnen worden, wordt het uitvoeringsplan bestuursopdracht ter kennisname aan de colleges gestuurd. Indien er een begrotingswijziging noodzakelijk is, wordt de procedure zoals benoemd in artikel 45 doorlopen.

Daarnaast wordt er eenmaal per jaar een beleid- en begrotingevaluatie aan de colleges en raden aangeboden (Marap/Berap) over een periode van 6 maanden. Eerder werd deze twee maal per jaar aangeboden; de eerste over een periode van 4 maanden en de tweede over een periode van 8 maanden. Een periode van 4 maanden is in de regel echter te kort om al een goede evaluatie van beleid en begroting in het lopende jaar te geven. Terwijl de evaluatie na 8 maanden eigenlijk weer te laat is om mogelijke begrotingswijzigingen (die verband houden met de evaluatie) af te ronden. Daarom is gekozen voor één evaluatie die halverwege het jaar valt. Bijkomend voordeel is dat dit uitvoeringskosten bespaart.

Gemeenten hebben hun eigen autonomie en mogen afwijken van het door het samenwerkingsverband en/of colleges voorgestelde beleid. In het belang van de klanten van de deelnemers kan slechts in positieve zin afgeweken worden van het voorgestelde beleid. Indien een afwijking van het beleid leidt tot extra uitvoeringskosten, zullen deze apart bij deze deelnemer(s) in rekening worden gebracht.

6. Financiën

6.1 Algemeen

[7] ABRvS 16 februari 1999, AB 1999, 196.

In de begroting wordt opgenomen welke bijdrage de deelnemende gemeenten verschuldigd zijn (art. 46 lid 1 GR). Op de begroting, jaarrekening, administratie en controle zijn de artikelen 186 t/m 213 van de Gemeentewet, alsmede het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten van overeenkomstige toepassing, voor zover daar niet van is afgeweken (art. 35 lid 6 Wgr).

6.2 Begroting

De Wet gemeenschappelijke regelingen geeft een aantal kaders voor de vaststelling van de begroting. Deze zijn overgenomen in de GR. Zo moet het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting vóór 15 april, voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de gemeenteraden zenden (art. 34b Wgr en art. 35 lid 1 Wgr en art. 45 lid 2 GR). De gemeenten moeten de ontwerpbegroting voor een ieder ter inzage leggen en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar stellen (art. 35 lid 2 Wgr; art. 45 lid 3 GR). Hiervan moet openbare kennisgeving geschieden (art. 35 lid 6 Wgr jo art. 190 lid 2 Gemeentewet). De raden kunnen bij het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband hun zienswijzen bekend maken. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband voegt deze zienswijzen bij de ontwerpbegroting zoals die wordt aangeboden aan het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband (art. 35 lid 3 Wgr en art. 45 lid 4 GR). Deze zogenoemde voorhangprocedure geldt eveneens voor begrotingswijzigingen, behoudens voor die wijzigingen die geen verandering brengen in de bijdragen van de deelnemers (art. 35 lid 5 Wgr; 45 lid 9 GR).

Het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband stelt de begroting vast (art. 34 lid 1 Wgr en art. 45 lid 6 GR). Er is voor gekozen hierbij een volstrekte meerderheid te hanteren (helft + 1). Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk voor 1 augustus aan Gedeputeerde Staten (art. 34 lid 2 Wgr en art. 45 lid 8 GR). Het algemeen bestuur zendt de begroting aan de raden van de deelnemers, die bij Gedeputeerde Staten hun zienswijzen bekend kunnen maken (art. 35 lid 4 Wgr; art. 45 lid 7 GR.

De deelnemers van het samenwerkingsverband dienen elk afzonderlijk jaarlijks bij te dragen in de kosten van de bedrijfsvoering van het samenwerkingsverband. Om enig misverstand te voorkomen: daar waar in de regeling wordt gesproken over „bijdrage" betreft het dus een financiële bijdrage. De bijdrage wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband. Dit vindt als regel plaats bij de vaststelling van de begroting en de jaarrekening.

De twee volgende kengetallen bepalen de wijze waarop de verdeelsleutel tot stand is gekomen. Voor 50% worden de kosten aan de individuele gemeenten toegerekend op basis van het inwoneraantal van de individuele gemeenten op peildatum 1 januari van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar (dus t-1).

Voor 50% worden de kosten toegerekend op basis van het aantal lage inkomens binnen de individuele gemeenten. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de verdelingsystematiek van het Gemeentefonds door het Ministerie van Binnenlandse zaken.

6.3 Jaarrekening

Het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband stelt de jaarrekening vast (art. 34 lid 3 Wgr en art. 50 lid 2 GR). Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband zendt de jaarrekening binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk voor 15 juli aan Gedeputeerde Staten (art. 34 lid 4 Wgr en art. 50 lid 4 GR). Na onderzoek en vaststelling door het algemeen bestuur, stuurt deze de vastgestelde jaarrekening ter kennisname toe aan de gemeenteraden, ook voor 15 juli van het betreffende jaar.

Uiteraard worden de (financieel) ambtenaren van de gemeenten in zo'n vroeg mogelijk stadium van de cijfers over de jaarrekening op de hoogte gebracht, zodat zij deze informatie in hun eigen begroting en jaarrekening kunnen verwerken. Dit geldt ook voor de informatie in de twee managementrapportages over de eerste vier respectievelijk acht maanden van het lopende jaar.

6.4 Reserves en Voorzieningen

In de regeling is de mogelijkheid opgenomen om reserves bij de GR mogelijk te maken. Als reserves worden toegestaan, moeten zij voldoen aan de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) en aan de door het algemeen bestuur vastgestelde nota reserves en voorzieningen.

6.5 Verliezen

Volgens de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen[8] zijn de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht een daarbij opgericht openbaar lichaam van middelen te voorzien waardoor het de taken waartoe het is opgericht naar behoren kan vervullen. Daartoe behoren ook de financiële verplichtingen die het openbaar lichaam ter uitvoering van die taken is aangegaan. Daarnaast behoren tot de verplichte uitgaven van een openbaar lichaam evenals voor gemeenten de aflossing van schulden en renten en andere opeisbare schulden. Artikel 46 lid 5 GR berust op deze circulaire (en op art. 35 lid 6 Wgr jo art. 194 en art. 195 Gemeentewet).

7. Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Volgens het bepaalde in artikel 1 lid 3 Wgr wordt onder het treffen van een regeling mede verstaan toetreden tot, uittreden uit en wijzigen van een regeling. Dit betekent dat evenals voor het aangaan van de regeling ook voor toetreding, uittreding en wijziging van de regeling de medewerking van de deelnemers en de toestemming daarvoor van hun raden respectievelijk algemeen bestuur is vereist. Daarbij zijn verschillende situaties aan de orde. De toetreding, uittreding, wijziging en opheffing zijn uitvoerig geregeld in Hoofdstuk 12 van de GR.

Naast het besluit van een nieuwe deelnemer om aan de regeling deel te willen nemen moeten ook de al bestaande deelnemers aan de regeling daartoe besluiten. Zowel de besluiten tot toetreding van een nieuwe deelnemer, als die tot instemming met een toetreding door de bestaande deelnemers behoeven de toestemming van de vertegenwoordigende organen van de deelnemers.

Voor toetreding van een nieuwe deelnemer is instemming vereist van drievierde van de bestaande deelnemers aan de regeling (art. 52 lid 3 GR). De toetreding gaat in beginsel in op de eerste dag van het jaar volgende op dat waarin de toestemming tot toetreding is verleend. De tussenliggende periode is opgenomen om de organisatie van het samenwerkingsverband in de gelegenheid te stellen om de toetreding van een nieuwe deelnemer goed voor te bereiden.

Het algemeen bestuur kan voor toetreding algemene regels stellen waaraan voldaan moet worden door de nieuwe deelnemer (art. 52 lid 2 GR). Indien het noodzakelijk is, kan het algemeen bestuur ook specifieke regels stellen voor één deelnemer. Na toetreding moeten (mogelijk) de artikelen omtrent de taken, en de zeggenschapsverhouding in het algemeen bestuur worden gewijzigd. Deze wijziging van de regeling geschiedt bij drievierde meerderheid van de deelnemende colleges (art. 54 lid 3 GR).

Uitgangspunt bij de regeling van de uittreding is dat een deelnemer uit de regeling moet kunnen treden, maar dat de uittreding gepaard moet gaan met een regeling van de financiële gevolgen die recht doet aan de financiële belangen van de achterblijvende deelnemers. Uittreding door een deelnemer uit de regeling kan voor de regeling en de overige deelnemers namelijk ingrijpende gevolgen hebben. Om de gevolgen van uittreding goed te regelen, is in artikel 53 GR een aantal bepalingen daarvoor opgenomen.

Voor het bepalen van de financiële gevolgen voor de uittredende partij wordt een onafhankelijk advies gevraagd. Dit advies is bindend voor de GR en de uittredende partij (art. 53 lid 8 GR).

Gedurende de eerste drie jaren na toetreding is het niet mogelijk om weer uit de regeling te treden; artikel 53 lid 3 GR.
De uittredende deelnemer is gehouden om binnen zes maanden na uittreding aan de vastgestelde financiële verplichtingen te voldoen; artikel 53 lid 9 GR.

Op het wijzigen van de GR en de opheffing van de GR is dezelfde procedure van toepassing (zie artikel 54 en 55 GR). Belangrijk element hierin is, dat een dergelijk besluit genomen moet worden met een meerderheid van ten minste drievierde van het aantal deelnemende colleges aan de regeling.

Na het besluit tot opheffing vindt de liquidatie van het openbaar lichaam plaats. Hiermee is het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam belast (art. 55 lid 6 GR). De liquidatie vindt plaats op basis van een

[8] Circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 8 juli 1999, kenmerk FO99/U5911.

door het algemeen bestuur, de colleges van de deelnemers gehoord, vastgesteld liquidatieplan (art. 55 lid 3 GR).

8. Inwerkingtreding van de GR

Op grond van artikel 58 van de GR treedt de gewijzigde regeling in werking op 1 januari 2022. Voorwaarde is wel dat de regeling door één van de deelnemende gemeentebesturen tijdig in alle gemeenten bekend wordt gemaakt door kennisgeving van de inhoud van de regeling in de Staatscourant. In deze regeling is het college van Lisse (zijnde het bestuur van de gemeente van de plaats van vestiging van de regeling) aangewezen als het bestuur dat het besluit bekendmaakt. Deze bekendmaking geschiedt op de wijze zoals ook normale besluiten bekend worden gemaakt (art. 26 lid 2 Wgr).

Hobahostraat 92
Postbus 255 - 2160 AG Lisse
Tel. alg.: (0800) 95 67 000
E-mail: info@isdbollenstreek.nl
Fax: (0252) 345 077
Website: www.isdbollenstreek.nl
IBAN: NL50BNGH0285099914

Aan het college van de gemeente Teylingen
Postbus 149
2215 ZJ TEYLINGEN

Uw brief/kenmerk :
Ons kenmerk :
Bijlagen : 3
Inlichtingen : Carla Heemskerk
Doorkiesnummer : (0252) 251 608
Onderwerp : Aanpassen GR ISD Bollenstreek en Verordening Inburgering 2022

Lisse, 28 oktober 2021
Verzonden: 1 november 2021

Geacht college,

Ik stuur u hierbij namens het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek het voorstel om de huidige Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek (GR ISD) versie 2020 te wijzigen en de Verordening inburgering 2022 vast te stellen.

Wilt u deze stukken doorgeleiden naar uw gemeenteraad met het verzoek om toestemming te verlenen voor de voorgestelde wijziging van de GR ISD Bollenstreek versie 2022 en de Verordening inburgering 2022 vast te stellen.

Aanleiding
Per 1 januari 2022 treedt de Wet Inburgering 2022 (Wi) in werking. Een aantal taken onder de Wi delegeren gemeenten aan de ISD Bollenstreek. De GR ISD versie 2022 is aangepast op basis van de nieuwe taken die de ISD Bollenstreek vanaf 1 janauri 2022 uitvoert.
In de bijlagen vindt u de GR ISD met wijzigingen zichtbaar en één versie met de wijzigingen verwerkt.

Formeel schrijft de Wi geen verordeningsplicht voor. Om enerzijds uiting te geven aan sturing door de gemeenteraden en anderzijds om duidelijkheid voor de inburgeringsplichtige zelf te geven, stellen wij u deze verordening voor. De verordening is opgesteld naar het model van de VNG.
De verordening beschrijft alle stappen in het nieuwe proces in begrijpelijke taal, voor zowel gemeentelijke taken als de taken die de ISD Bollenstreek vanaf 1 januari 2022 uitvoert.

Bevoegdheden / besluitvorming
Het vaststellen van de gewijzigde GR ISD Bollenstreek (versie 2022) is een bevoegdheid van het college. De gemeenteraad moet voorafgaand aan dit collegebesluit toestemming geven. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen mogen gemeenteraden alleen toestemming onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Uw collegebesluit betreffende de GR ISD Bollenstreek (versie 2022) zie ik graag schriftelijk en als dat mogelijk is voor 13 december 2021, maar uiterlijk 1 januari 2022 tegemoet.
Daarna gaat de GR ISD voor formele vaststelling naar het algemeen bestuur van de ISD toe.

Het vaststellen van de Verordening inburgering is een bevoegdheid van de raad.

Kosten nieuwe taken Wi
De kosten voor de uitvoering van de nieuwe taken zijn nog niet in de begroting 2022 opgenomen.
Gemeenten krijgen voor de uitvoering van de Wi budget vanuit het Rijk.
De verwachte uitvoeringskosten nemen we mee met de begrotingswijziging 2022-I.

Vragen
Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met de beleidsmedewerker mevrouw C.(Carla) Heemskerk. Zij is bereikbaar via c.heemskerk@isdbollenstreek.nl en telefonisch op (0252) 251 608.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de
ISD Bollenstreek, namens deze,

Mr. R.J. (Robert) 't Jong
Secretaris

Raadsvoorstel Besluitvormend

Afsluiting oordeelsvormende fase Kunst- en Cultuurnota

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-20-113031
datum collegevergadering:	02 november 2021
datum raadsvergadering:	16 december 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Arno van Kempen
behandelend ambtenaar:	Denise den Boer
e-mailadres:	d.denboer@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. Zich oordeelsvormend uit te spreken over de Kunst- en Cultuurnota en daarmee de oordeelsvormende fase af te sluiten.

Inleiding
Binnen Teylingen werken we, voor het opstellen van een nieuw beleid voor kunst en cultuur met een BOB-model (Beeldvorming – Oordeelsvorming – Besluitvorming). Tijdens de beeldvormende fase is gestart met het voeren van oriënterende gesprekken met culturele smaakmakers: culturele ondernemers, culturele partners, zorg- en welzijnspartners en het cultureel verenigingsleven hebben aansluitend tijdens digitale bijeenkomsten een schat aan informatie meegegeven. Tijdens de livestream 'Cultuur raakt (alles)' zijn de contouren van de visie, zoals die nu voorligt, grondig met het culturele veld besproken. Dit alles is verwerkt in een beeldverslag: https://ministerievanverhalen.nl/cultuur-raakt-alles-beeldvorming/

Op basis van dit beeldverslag is de voorliggende conceptnota Kunst en Cultuur opgesteld. Deze wordt volgens de oordeelsvormende fase van de BOB aan de raad voorgelegd.

Bestaand kader en context
Het huidige beleid op het gebied van kunst en cultuur ligt vast in de nota 'Leren en meedoen 2010-2012' en is toe aan vernieuwing en actualisering. In de nieuwe nota gaan we uit van een bredere maatschappelijke bijdrage van kunst en cultuur en verbinding met verschillende beleidsthema's binnen de gemeente Teylingen. De visies over gebouwd en immaterieel erfgoed en de beleidsnota 'Kunst in de buitenruimte (2016)' blijven van kracht.

Het proces om tot de nieuwe Kunst- en Cultuurnota te komen verloopt via het BOB-model. Na de presentatie van het beeldverslag tijdens de beeldvormende sessie op 28 juni 2021 is gestart met de oordeelsvormende fase. Met de afronding van deze oordeelsvormende fase start de besluitvormende fase.

Beoogd effect
In de nieuwe Kunst- en Cultuurnota gaan we uit van een bredere maatschappelijke bijdrage van kunst en cultuur. Kunst en cultuur vervullen een onmisbare rol bij het creëren van een aangenaam leefklimaat in onze samenleving en bepalen in grote mate de identiteit van een plaats en hoe deze wordt beleefd. Het geeft plezier en draagt bij aan gezondheid en welzijn. In de nota leggen we het accent op de vraag welke bijdrage kunst en cultuur kunnen leveren aan de maatschappelijke opgaven waar wij met elkaar voor staan. Immers, cultuur raakt alles! Acties uit de nota Kunst en Cultuur zijn dan ook een belangrijk middel voor uitvoering van opgaven uit de (in ontwikkeling zijnde) maatschappelijke agenda. Denk aan zelfontplooiing, ontwikkeling, vitaliteit, zorg voor elkaar en opgroeien.

Argumenten
1.1 Het voorgaande beleid op het gebied van kunst en cultuur ligt vast in de nota 'Leren en meedoen 2010-2012' en is toe aan vernieuwing en actualisering.
In de nieuwe nota gaan we uit van een bredere maatschappelijke bijdrage van kunst en cultuur, waarbij we beseffen dat cultuur alles raakt. Deze nieuwe Kunst- en Cultuurnota geeft richting en invulling aan het kunst- en cultuurbeleid in de gemeente Teylingen.

1.2 Kunst en cultuur vervullen een onmisbare rol bij het creëren van een aangenaam leefklimaat in onze samenleving.
Kunst en cultuur geven uitdrukking aan de identiteit van een gemeente en haar inwoners, draagt bij aan sociale cohesie en verbindt. Ook draagt het bij aan de gezondheid en het welzijn van inwoners.

1.3 De acties die worden opgenomen in de nieuwe nota Kunst en Cultuur zijn een belangrijk middel voor uitvoering van opgaven uit de (in ontwikkeling zijnde) maatschappelijke agenda.
Door kunst en cultuur te verbinden met de verschillende (beleids)thema's binnen de gemeente Teylingen levert zij een belangrijke bijdrage aan de maatschappelijke opgaven waar wij voor staan.

Kanttekeningen
1.1 Het opstellen en uitvoeren van de nieuwe Kunst- en Cultuurnota vraagt blijvende betrokkenheid van alle partijen.
Tijdens de beeldvormende fase zijn tal van culturele partners, culturele ondernemers, zorg- en welzijnspartners en het culturele verenigingsleven gevraagd om mee te praten over een nieuwe visie. In alle fases van het traject naar een nieuwe Kunst- en Cultuurnota, en bij de uitvoering in de jaren erna, is hun betrokkenheid onmisbaar. Van belang is om ons te realiseren dat de opstelling en uitvoering van de nieuwe Kunst- en Cultuurnota vraagt om betrokkenheid van alle partijen.

Financiële consequenties
Naast de bestaande budgetten in de begroting (kunst, cultuureducatie, erfgoed en Bibliotheek Bollenstreek) is in de kadernota 2020 reeds structureel een budget geraamd van € 40.000,- voor de uitvoering van het nieuwe kunst- en cultuurbeleid.

Aanpak, uitvoering en participatie
Tijdens de beeldvormende fase is gestart met het voeren van oriënterende gesprekken met culturele smaakmakers. Digitale bijeenkomsten met culturele ondernemers, culturele partners en zorg- en welzijnspartners hebben vervolgens een schat aan informatie opgeleverd. Tijdens de livestream 'Cultuur raakt (alles)' zijn de contouren van de visie,

zoals die nu voorligt, grondig met het culturele veld besproken. Dit alles is verwerkt in een beeldverslag. De informatie uit het beeldverslag is getrechterd en verwerkt in de voorliggende conceptnota Kunst en Cultuur.

Duurzaamheid
Cultuur is een sterk middel om maatschappelijke deelname te bevorderen, verbindt en draagt bij aan gezondheid en welzijn.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Dit raadsvoorstel wordt alleen voorgelegd aan de gemeente Teylingen.

Urgentie
Niet van toepassing.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Conceptnota Kunst en Cultuur; webversie: https://ministerievanverhalen.nl/cultuur-raakt-alles-hfd1/

het college van burgemeester en wethouders,

Jeroen F.A. Tomassen secretaris	Carla G.J. Breuer burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 02 november 2021 met als onderwerp Afsluiting oordeelsvormende fase Kunst- en Cultuurnota

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de gemeentewet,

besluit:

1. Zich oordeelsvormend uit te spreken over de Kunst- en Cultuurnota en daarmee de oordeelsvormende fase af te sluiten.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 16 december 2021,

Robert van Dijk griffier	Carla G.J. Breuer voorzitter

gemeente TEYLINGEN

RaadsAgenda Planning (RAP) 2021

Onderwerp	Toelichting	Doel B	O	I	Proces B	H	R	C	Portefeuillehouder	Domein	Contactpersoon	Participatie	Programma begroting
		Besluitvormend	Opinierend	Informerend	Bespreekstuk	Hamerstuk	Raad	Commissie					
Raadscommissies/Raad 4 november 2021													
Ruimte													
Vaststellen actualisatie Grondexploitatie (Grex) 2021 project Bloementuin, Sassenheim	Op 23 september dient eerst de door het college op te leggen geheimhouding van bijlage 1 en 2 bij de Rapportage grondexploitatie Bloementuin te worden bekrachtigd. De bekrachtiging is als nieuw punt toegevoegd. Bij de vaststelling van de grondexploitatie 2020 zijn dezelfde stappen gezet. Een en ander is afgestemd met de griffie.	X					X		Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Jan Zandstra	Niet van toepassing, betreft wettelijke verplichting	Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Vaststellen Transitievisie Warmte	Gemeenten zijn volgens het ontwerp Klimaatakkoord de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden moeten zij eind 2021 een transitievisie warmte klaar hebben. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken. De Transitievisie Warmte (TVW) geeft richting in de aanpak. Gevraagd wordt de conceptversie van de TVW vast te stellen.				X		X		Heleen Hooij	Ruimtelijke Ontwikkeling	Marijke Waterreus	Heeft plaatsgevonden in april en mei middels een webinar en een meedenksessie.	Programma 4 | Duurzaam denken en doen
Vereveningsfonds	In het woonprogramma 2020-2024 is opgenomen dat de vereveningsbijdrage wordt geactualiseerd voor woningbouwplannen waarbij niet voldaan wordt aan de normen die in het programmakader zijn opgenomen. Ter vervanging van het huidige addendum op het grondbeleid wordt een nieuwe verordening opgesteld. Verplaatst naar raad 4 november; De voorbereiding vergt meer tijd dan verwacht. Advies wordt ingewonnen bij een extern bureau. Tevens kan de commissie Ruimte op deze wijze het vereveningsfonds op dezelfde avond behandelen als het Actieplan Wonen.	X					X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Peet Wijnen		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Bestemmingsplan Ganzenwei 230, Warmond	In navolging van een tijdelijke verleende omgevingsvergunning van 10 jaar voor het gebruiken van een groenstrook als tuin bij de woning op het adres Ganzenwei 230, voorziet voorliggende bestemmingsplanherziening Ganzenwei 230, Warmond in een permanente wijziging van de groenstrook naar de bestemming wonen (zonder bouwvlak).	X					X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Fedor Jansen en Aat Kranenburg	wettelijk vooroverleg met overleginstanties en de wettelijke zienswijzeperiode.	Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Actieplan Wonen	Uitvoering 10.2.1 Motie Actieplan wonen (5 november 2020): Een actieplan op te stellen met wat er nodig is om voldoende woningen, in het bijzonder sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen te realiseren (uiterlijk tweede kwartaal 2021) en dit uiterlijk 2e kwartaal 2021 opiniërend te bespreken met de Commissie Ruimte Verzet naar raad november. In overleg met de indiener van de motie is gekozen om eerst een beeldvormende presentatie te geven en nadien het actieplan wonen opinierend te bespreken in de commissie Ruimte		X				X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Peet Wijnen		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Beleidsplan beheer gemeentelijke gebouwen incl. actualisatie meerjaren onderhoudsplannen		X			X		X	X	Heleen Hooij	Bedrijfsvoering	Susan de Vos		
DEB													
2e voortgangsrapportage 2021					X		X	X	Marlies Volten	Bedrijfsvoering	Vercin Cagli, Suzanne Moret		Programma 5 | Modern bestuur, invloedrijke inwoners
Verzoek kapitaalverstrekking Alliander	Alliander heeft een verzoek gedaan of de gemeente bereid is om een lening te verstrekken aan Alliander om haar te ondersteunen in de energietransitie.								Heleen Hooij	Bedrijfsvoering	Arianne van Duijn		
Welzijn													

gemeente TEYLINGEN

RaadsAgenda Planning (RAP) 2021

Onderwerp	Toelichting	Doel B	Doel O	Doel I	Proces B	Proces H	Proces R	Proces C	Portefeuillehouder	Domein	Contactpersoon	Participatie	Programma begroting
		Besluitvormend	Opinierend	Informerend	Bespreekstuk	Hamerstuk	Raad	Commissie					
Maatschappelijke Zorg	De decentralisatie vanaf 2023 van de gelden voor Maatschappelijke Zorg van centrumgemeente Leiden naar de gemeenten in Holland Rijnland wordt ter besluitvorming voorgelegd. Er moet een besluit genomen worden over de wijziging van mandateren en uitvoeren van de WMO taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang, financieel verdeelmodel en gezamenlijk uitvoeren van de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de duin en bollengemeenten.				X	X	X	X	Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Anja de Rijk	De raad is in oktober 2020 geïnformeerd en geconsulteerd over de decentralisatie van de Maatschappelijke Zorg	
Begrotingswijziging 2021 Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek	Omdat de verwachte resultaten anders zijn dan hetgeen in de oorspronkelijke begroting 2021, heeft de Gemeenschappelijke Regeling ISD Bollenstreek de begrotingswijziging 2021 opgesteld.	X					X		Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Behy Chegini		
Herijking governance jeugdzorg Holland Rijnland	De gemeenten in de regio Holland Rijnland werken sinds 2015 samen voor de inkoop en organisatie van de specialistische jeugdhulp. Dat wordt uitgevoerd door de TWO, een onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland. Op dit moment is de situatie ontstaan dat de bestaande organisatievorm niet meer aansluit bij o.a. de ambitie om als gemeenten meer te kunnen sturen op (de transformatie) van de jeugdhulp. Daarom is een opdracht uitgezet voor een onderzoek naar een nieuwe governance jeugdhulp.	X					X	X	Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Madeleine Heitmeijer-Broersen		
Begrotingsraad 11 november 2021													
Begroting 2022					X		X	X	Marlies Volten	Bedrijfsvoering	Vercin Cagli, Suzanne Moret		Programma 5 | Modern bestuur, invloedrijke inwoners
Geactualiseerde begroting 2021 ev. HLT samen	De geactualiseerde begroting geeft een aantal ontwikkelingen weer. Aanpassingen als gevolg van wetgeving en de utivoering van taken door HLT samen vraagt een herziening op de huidige begroting.	X							Marlies Volten	Bedrijfsvoering	Ron Stam	Het betreft een zienswijze procedure	
Raadscommissies/Raad 16 december 2021													
Ruimte													
Vervolg economische samenwerking Duin- en Bollenstreek na 2021	Het economisch programma voor de Duin- en Bollenstreek loopt eind 2021 af. De Stichting Economic Board is opgericht om dit programma uit te voeren en houdt daarmee op te bestaan. Als de gemeenteraden in uiterlijk juni 2021 besluiten om de regionale samenwerking in de lucht te houden, moet er besloten worden over een nieuwe economische agenda en geld voor de uitvoering. Samenhangend daarmee moet ook besloten worden of de bestaande Economic Board (in aangepaste vorm) een nieuwe opdracht krijgt of dat er een heel andere draai aan de uitvoering wordt gegeven.	X	X	X			X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Irma de Roos		
Vaststellen verordening Nadeelcompensatie Teylingen 2021	De verordening planschade van de gemeente Teylingen vervalt van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ter continuering van tegemoetkomingen voor planschade moet de gemeente de nieuwe verordening vaststellen.	X					X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Carol Bekker	Ja	

gemeente TEYLINGEN

RaadsAgenda Planning (RAP) 2021

		Doel			Proces								
Onderwerp	**Toelichting**	**B**	**O**	**I**	**B**	**H**	**R**	**C**	**Portefeuillehoude**	**Domein**	**Contactpersoon**	**Participatie**	**Programma begroting**
		Besluitvormend	Opinierend	Informerend	Bespreekstuk	Hamerstuk	Raad	Commissie					
STV en verkavelingsstudie woningbouwlocatie Langeveld	Op 22 april 2021 heeft uw gemeenteraad de mogelijkheden van realisatie van fase 2 voor (uitbreiding van) tennisvereniging STV besproken. U heeft besloten eerst een stedenbouwkundige verkenning (met meerdere scenario's, met en zonder tennisbanen) te willen hebben voor woningbouwlocatie Langeveld met daarbij kostenbatenanalyse zodat een finale afweging gemaakt kan worden voor fase 2 STV. Naar aanleiding hiervan wordt door stedenbouwkundig bureau Wissing een verkavelingsstudie met een woonprogrammamix uitgevoerd, en worden de verschillende varianten doorgerekend. Op basis van deze studie wordt u een (nieuw) voorstel voorgelegd. Na overleg met stedenbouwkundig bureau is gebleken dat er meer tijd nodig is en de planning met één maand aangepast moet worden.	X					X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Thinka Bor		
Doelgroepenverordening	In het woonprogramma 2020-2024 is opgenomen dat een doelgroepenverordening wordt opgesteld voor de categorieën sociale huur, middeldure huur en betaalbare koop. Doel is nieuwe woningen die in deze categorieën gerealiseerd worden te behouden voor de doelgroep, binnen de wettelijke kaders.	X					X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Thijs van Drunen		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Beleidsplan wegen 2022-2026	Vaststellen wegenbeleidsplan	X							Heleen Hooij	Buitenruimte	Rob Zegers		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Uitvoeringskrediet HOV maatregelen Sassenheim, deel 1	Eerder heeft de raad het maatregelpakket HOV Teylingen vastgesteld. Voor de uitvoering van de maatregelen Voorhout is het uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld en deze maatregelen worden nu voorbereid voor uitvoering. De eerste tranche betreft de aanpassingen vanaf Voorhout tot aan Station Sassenheim, zodat het deel van de HOV-corridor Noordwijk-Voorhout-Station Sassenheim de komende periode kan zijn gerealiseerd. Voor de contract-, aanbestedings- en uitvoeringsfase van deze maatregelen Sassenheim wordt nu het krediet aangevraagd. De kosten worden gedekt door een provinciale subsidie (100%). Verzet van raad september naar december; De voor agendering noodzakelijke actualisatie van kostenramingen en afstemming met de provincie hierover vergt meer tijd	x			X		X		Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Jaap Kik	Uitgebreide participatie heeft plaatsgevonden tijdens de totstandkoming van het maatregelpakket (reeds door de raad vastgesteld). In de aankomende fase zal het definitief ontwerp nog een keer worden voorgelegd aan de omgeving.	
DEB													
Belastingverordeningen 2022	Vaststellen belastingverordeningen 2022	X					X		Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Paul Schaddé van Dooren	Belastingen Bollenstreek	
Welzijn													
Nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening (2022-2025)	Vaststelling van het nieuwe beleidsplan Schuldhulpverlening door de Raad	X							Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Alexander Stork		
Maatschappelijke agenda	De maatschappelijke agenda verwoordt de visie voor het brede scoaal domein en opgvaves voor de komende jaren. De raad wordt gevraagd in te stemmen met de concept agenda en het maken van uitvoeringsprogramma's op basis van dit concept.	X					X		Arno van Kempen	Maatschappelijke ontwikkeling	Ella Visser	Het concept plan is besproken met maatschappelijke partners. De Adviesraad Sociaal Domein heeft geadviseerd.	Programma 2 | Energiek en sociaal Teylingen
Doordecentralisatie de Burcht Teylingen	De school bij Teylingenereind moet op last van het ministerie van justitie uitbreiden. De gemeente Teylingen moet de onderwijshuisvesting van de uitbreiding financieren. Verplaatst naar raad december: De overeenkomst is nog niet klaar, Aloysius Stichting wacht nog op informatie vanuit het ministerie.	X					X	X	Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Esther Loos		Programma 2 | Energiek en sociaal Teylingen
Verordening nieuwe wet inburgering en aanpassing GR ISD	N.a.v. de nieuwe wet inburgering is een verordening inburgering opgesteld. De verordening moet in de Raad vastgesteld worden. Daarnaast wordt als gevolg van de nieuwe wet inburgering de GR ISD aangepast. De raad wordt om goedkeuring gevraagd.	X					X		Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Behy Chegini		
2022 *(feb, mei, juli, sept, nov, dec)*													

RaadsAgenda Planning (RAP) 2021

Onderwerp	Toelichting	Doel B	Doel O	Doel I	Proces B	Proces H	Proces R	Proces C	Portefeuillehouder	Domein	Contactpersoon	Participatie	Programma begroting
		Besluitvormend	Opinierend	Informerend	Bespreekstuk	Hamerstuk	Raad	Commissie					
Raadscommissies/Raad 24 februari 2022													
Ruimte													
Mobiliteitsplan Teylingen bouwstenennotitie 2	Het mobiliteitsplan Teylingen bestaat uit de volgende onderdelen: 1. Bouwstenennotitie 1 (mobiliteitsvisie) (besluitvormend); ambities en mobiliteitsdoelen (het waarom) 2. Bouwstenennotitie 2 (het toekomstbeeld) (besluitvormend); beleidsuitwerkingen per thema (het hoe) 3. Uitvoeringsprogramma mobiliteitsplan Teylingen (besluitvormend): projecten, activiteiten en onderzoeken (het wat).	X					X		Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Wim Vermeulen		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Mobiliteitsplan Teylingen, het uitvoeringsprogramma	Het mobiliteitsplan Teylingen bestaat uit de volgende onderdelen: 1. Bouwstenennotitie 1 (mobiliteitsvisie) (besluitvormend); ambities en mobiliteitsdoelen (het waarom) 2. Bouwstenennotitie 2 (het toekomstbeeld) (besluitvormend); beleidsuitwerkingen per thema (het hoe) 3. Uitvoeringsprogramma mobiliteitsplan Teylingen (besluitvormend): projecten, activiteiten en onderzoeken (het wat).	X					X		Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Wim Vermeulen		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
Visie verblijfsrecreatie Teylingen	De visie verblijfsrecreatie bestaat uit de volgende onderdelen: 1. Visie verblijfsrecreatie - 2. Uitvoeringsprogramma 3. Begroting	X					X		Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Jessica Heidekamp		
Plaatsen Openbare Verlichting fietspad langs A44 Sassenheim-Warmond (Spoorpad)	Langs de A44 en de spoorlijn Leiden-Schiphol ligt een fietspad (Spoorpad) dat loopt vanaf de Kaagbrug tot het centrum van Warmond. Slechts enkele delen van dit fietspad zijn verlicht. Van 5 verschillende fietsers die gebruik maken van dit fietspad hebben wij het verzoek ontvangen de gedeelten die niet verlicht zijn ook te verlichten. Er wordt samengevat gesproken over gevaarlijke situaties en een gevoel van sociale onveiligheid. Om aan de gevaarlijke situaties wat te doen stellen wij u voor ook de niet verlichte fietspaddelen op te verlichten. Omdat het om een nieuwe investering gaat, die niet in de begroting is voorzien, dient u hierover een besluit te nemen.	X					X	X	Heleen Hooij	Buitenruimte	Tom Melman		
Concept Lokale Energie Strategie	De energietransitie is in grote mate een lokale transitie, waarbij overeenstemming moet worden gezocht tussen lokale doelstellingen, lokale mogelijkheden en daadwerkelijke realisatie. Dit wordt vastgelegd in de Lokale Energie Strategie (LES). Gevraagd wordt deze conceptversie van de LES vast te stellen. Verplaatst (van september): Deze planning was van de start van het project. Gaandeweg is gebleken dat, omwille van de kwaliteit van het stuk, het verstandiger is om eerst vaststelling van de RES te laten plaatsvinden en de uitkomsten van de MER af te wachten, zodat we deze mee kunnen nemen in de LES. Dit maakt dat we de planning rondom vaststellen LES hebben opgeschoven. De verwachte oplevering van het stuk is verschoven, waardoor de agendering één maand later plaatsvindt.	X					X		Heleen Hooij	Ruimtelijke Ontwikkeling	Marijke Waterreus	Heeft plaatsgevonden in april en mei middels een webinar en een meedenksessie.	Programma 4 | Duurzaam denken en doen
Vaststellen verordening Gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit	De taken en bevoegdheden van de huidige erfgoed- en welstandscommissie vervallen van rechtswege bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ter continuering van de advisering moet de gemeente een nieuwe gemeentelijke adviescommissie instellen met een nieuwe verordening. Vaststelling naar februari 2022; We hebben zienswijzen ontvangen die tijd vergen om juridisch uit te zoeken.	X			X		X	X	Arno van Kempen	Ruimtelijke Ontwikkeling	Carol Bekker		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen

gemeente TEYLINGEN

RaadsAgenda Planning (RAP) 2021

		Doel			Proces								
Onderwerp	**Toelichting**	**B**	**O**	**I**	**B**	**H**	**R**	**C**	**Portefeuillehoude**	**Domein**	**Contactpersoon**	**Participatie**	**Programma begroting**
		Besluitvormend	Opinierend	Informerend	Bespreekstuk	Hamerstuk	Raad	Commissie					
Grondbeleid gemeente Teylingen	Naar aanleiding hiervan wordt door stedenbouwkundig bureau Wissing een verkavelingsstudie met een woonprogrammamix uitgevoerd, en worden de verschillende varianten doorgerekend. Op basis van deze studie wordt u een (nieuw) voorstel voorgelegd. Vertraging in het proces. De verwachte datum agendering wordt raad van 24 februari 2022	X					X	X	Heleen Hooij	Ruimtelijke Ontwikkeling	Hein van Amstel		Programma 1 | Prettig wonen voor iedereen
DEB													
Reclamebeleid	Als gevolg van de coronacrisis hebben de interviews met stakeholders vertraging opgelopen. Daarnaast kostte de uitwerking van de manier waarop de gemeente reclame uitingen kan/wil faciliteren meer tijd. Om te komen tot een gedragen beleid is een extra stap in gebouwd om de gekozen lijn te toetsen bij de ondernemers. Uit deze toets bij de ondernemers is naar voren gekomen dat verdere gesprekken noodzakelijk zijn om de gevolgen van het beleid in beeld te brengen.	X							Heleen Hooij	Ruimtelijke Ontwikkeling	Fred Wulp	Interviews met stakeholders en vragenlijst burgerpanel. Als gevolg van de coronacrisis hebben de interviews met stakeholders vertraging opgelopen. Daarnaast kost de uitwerking van de manier waarop de gemeente reclame uitingen kan/wil faciliteren meer tijd.	Programma 3 | Ondernemend en bruisend Teylingen
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen Teylingen fase 1	Omdat de uitvoering langer bleek te duren, door onder andere het wachten op gewijzigde rapporten, werd de raad van december niet meer gehaald. In overleg met de wethouder is besloten het voorstel in februari in de raad te bespreken (nog voor de verkiezingen). Het wordt aan de commissie voorgelegd op 7 februari en op 24 februari in de raad besproken.	X			X		X	X	Heleen Hooij	Bedrijfsvoering	Marije van Hell		
Welzijn													
Nota Kunst en Cultuur	In overleg met de wethouder verplaatst oordeelsvorming van september naar november (eerstvolgende vergadering). De kunst en cultuurnota is	X			X				Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Denise de Boer		
Vaststelling bestemmingsplan "IKC Kinderburg-Rank, Sassenheim" (Sterrenwerk)	Dit bestemmingsplan maakt een nieuw schoolgebouw voor het nieuwe Integraal Kindcentrum (IKC) Sterrenwerk mogelijk. Daarnaast maakt het plan het mogelijk om maximaal 400 leerlingen en 32 kinderen bij de dagopvang te huisvesten in het nieuwe gebouw. Vanwege de benodigde ontheffing Wet Natuurbescherming (in verband met de aanwezigheid van vleermuizen) mag het bestmemingsplan nog niet worden vastgesteld. Derhalve wordt dit onderwerp doorgeschoven naar de raadsbehandeling van 24 februari 2022.	X			X		X	X	Marlies Volten	Maatschappelijke Ontwikkeling	Jan den Braber	Voorafgaand aan de bestemmingsplanprocedure is in 2019 gesproken met omwonenden over de inrichtingsmogelijkheden. Daarnaast is eind 2019 een informatieavond georganiseerd om het concept stedenbouwkundig kader toe te lichten. Vervolgens is een reguliere inspraak- en zienswijze procedure doorlopen.	
Aanpassing Verordening Jeugd obv nieuwe contractering per 1/1/2022	Gemeenten in de regio Holland Rijnland hebben de ambitie om een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel te realiseren. Met dit doel voor ogen worden onder andere de overeenkomsten met jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2022 gewijzigd. Om de verordening en nadere regels juridisch te laten aansluiten op de nieuwe inkoop, dienen de verordening en nadere regels ook te worden aangepast.	X					X	X	Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Irene Oosting		
Q1 | Binnensportaccommodaties Teylingen	Verzet naar Q4; Diverse onderdelen vragen meer tijd om uit verder te werken. Betreft vervolgstappen besluit realisatie binnensportaccommodaties Teylingen, opties en kosten. Verzet naar Q1 2022 Vertraging door coronazaken, vele overige werkzaamheden en uitval	X					X	X	Arno van Kempen	Maatschappelijke Ontwikkeling	Rob Coli	Onderwijs / Sportverenigingen / Kringloopwinkel	Programma 2 | Energiek en sociaal Teylingen
Q2 | Raadscommissies/Raad MEI 2022													

gemeente TEYLINGEN

RaadsAgenda Planning (RAP) 2021

Onderwerp	Toelichting	Doel B	O	I	Proces B	H	R	C	Portefeuillehouder	Domein	Contactpersoon	Participatie	Programma begroting
		Besluitvormend	Opinierend	Informerend	Bespreekstuk	Hamerstuk	Raad	Commissie					
Q2 | STV en verkavelingsstudie woningbouwlocatie Langeveld	Op 22 april 2021 heeft uw gemeenteraad de mogelijkheden van realisatie van fase 2 voor (uitbreiding van) tennisvereniging STV besproken. U heeft besloten eerst een stedenbouwkundige verkenning (met meerdere scenario's, met en zonder tennisbanen) te willen hebben voor woningbouwlocatie Langeveld met daarbij kostenbatenanalyse zodat een finale afweging gemaakt kan worden voor fase 2 STV. Naar aanleiding hiervan wordt door stedenbouwkundig bureau Wissing een verkavelingsstudie met een woonprogrammamix uitgevoerd, en worden de verschillende varianten doorgerekend. Op basis van deze studie wordt u een (nieuw) voorstel voorgelegd. Na overleg met stedenbouwkundig bureau is gebleken dat er meer tijd nodig is en de planning met één maand aangepast moet worden.	X					X	X	Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Thinka Bor		
Q3 | Raadscommissies/Raad 2022													
sept. 2022 | Vaststelling bestemmingsplan Groot Seminarie Warmond	Nadat de gemeenteraad op 3 juni 2021 het Integrale Plan Groot Seminarie Warmond heeft vastgesteld, is de Initiatiefnemer begonnen met opstellen van het bestemmingsplan 'Groot Seminarie Warmond'. In het nieuwe bestemmingsplan wordt dit Integraal Plan juridisch vastgelegd. De gemeente is hier nauw bij betrokken. Voor dit bestemmingsplan moeten diverse onderzoeken worden uitgevoerd of geactualiseerd. Deze worden verwerkt in rapporten, die als bijlage bij het bestemmingsplan worden gevoegd. De verwachting is dat in het 1e kwartaal van 2022 het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. Een ieder kan hiertegen een zienswijze indienen bij de gemeenteraad van Teylingen. De ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan wordt t.z.t. aangekondigd in de Gemeenteberichten in De Teylinger, op de gemeentelijke website en in de gemeentelijke nieuwsbrief Groot Seminarie Warmond.								Marlies Volten	Ruimtelijke Ontwikkeling	Richard Rietveld, Koos van Kampen	Tijdens de procedure om te komen tot besluitvorming van het Integraal Plan Groot Seminarie Warmond. De gebruikelijke informatieavond bij ter inzaggelegging van ontwerpbestemmingsplan Groot Seminarie Warmond.	

Commissie Welzijn 22 november 2021

Regiozaken

Hierbij de belangrijkste punten uit de regionale overleggen op het gebied van het sociaal domein in de periode 5 oktober – 21 november 2021.

1. **PHO Maatschappij 13 oktober 2021**

We hebben kennisgenomen van de voortgangsrapportages Investeringsfonds Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland. Daarnaast hebben we de gemeente Leiden verzocht om voor 2022 4,1 mln aan de subregio's beschikbaar te stellen uit het voor het investeringsfonds MZ geoormerkte deel van de reserve sociaal domein.

De stijgende lijn in de uitstroom van de wachtlijst Beschermd Wonen wordt helaas te niet gedaan door de eveneens gestegen instroom op de wachtlijst in 2020. Een belangrijke oorzaak hiervan is naar alle waarschijnlijkheid corona.

Uit de evaluatie van het convenant MO 2020 blijkt dat de investeringen die in de subregio's zijn gedaan hebben geresulteerd in extra decentrale plekken. Helaas hebben deze resultaten nog niet geleid tot een daadwerkelijk lagere bezetting van de centrale opvang. Een deel van de verklaring hiervoor is dat er in verband met de corona-crisis sprake is van een verruimde toegang tot de opvang en er een verdunningsrichtlijn geldt. Dit betekent dat er meer mensen aanspraak konden maken op de opvang en dat er meer locaties open zijn om 1,5 meter afstand te kunnen waarborgen.

Daarnaast is een aantal vertrouwelijke punten besproken, vooral op het onderdeel jeugd.

2. **DB ISD 28 oktober 2021**

Het resultaat van het klanttevredenheid is binnen. De score is erg goed! De cijfers zullen vanzelfsprekend worden gedeeld met de gemeenteraden.

TOZO en TONK zijn alle twee beëindigd. Er vinden nu nabesprekingen plaats. Coronavirus intern ISD: maatregelen binnen ISD zijn half op kantoor, half thuis aan het werk.

BUIG-cijfers: er is minder uitkering vanuit het Rijk, maar er zijn ook minder uitgaven door gemeenten. In the end: positief saldo. WMO: toch minder uitgaven dan gemeld in de 1e begrotingswijziging 2021; dit heb ik de raad inmiddels medegedeeld.

Extra zones regiotaxi: Hillegom gaat nu mee met tarieven H, L en N. Niet via staffel, maar in 1 keer. Vwb extra zones: blijven we vergoeden, automatisch vergoeden is prima als dat niet te veel kost.

Wet inburgering: per 1 januari beginnen. Maar de kunst is om het voor 1 januari binnen gemeenten te regelen. Verordening is akkoord. GR, die moet worden gewijzigd ivm aanvullende taken voor ISD, is ook akkoord. Het beleidsstuk inburgering staat voor de commissie van 22 november op de agenda.

Beleidsplan schuldhulpverlening: na bespreking en wat wijzigingen akkoord bevonden. Het beleidsplan is doorgestuurd naar de raden ter bespreking; moet ook voor 1 januari gebeurd zijn, omdat het huidige beleid schuldhulpverlening per die datum expireert. Staat ook op de agenda voor de commissie Welzijn 22 november 2021.

We hebben een 'benen op tafel'-overleg gehad over de mogelijkheden van het terugdringen van de kosten in de zorg: we hebben langs een aantal lijnen de opties besproken: 1) we laten het zo; 2) we gaan de kaasschaaf toepassen en 3) we gaan strenger beleid voeren. Dit heeft geleid tot een

aantal discussiepunten, die we graag met de raden gaan bespreken. Hiervoor wordt een moment in de agenda geprikt.

3. **PHO Maatschappij 17 november 2021**

Ik heb de mededeling gedaan dat Brussel het vergoeden van niet verreden ritten Regiotaxi ivm corona opnieuw heeft goedgekeurd en geen vorm van staatssteun is. De goedkeuring geldt voor de periode 1 januari - 1 oktober 2021. De voorschotten aan de vervoerder zullen nu gauw worden omgezet in definitieve betalingen.

Terugblik gedaan op de bijeenkomst 'Niemand op straat'. Gaat over zoveel mogelijk voorkomen van dakloosheid. Het beleid is om dit meer in de gemeente op te pakken dan voorheen, meer eigen gemeenten, minder Binnenvest in Leiden (betreft de aanpak Maatschappelijke Zorg).

De samenwerking met Zorg en Zekerheid gaan we intensiveren. We hebben een drietal werkvelden benoemd, samen met Z&Z, waarop we dat gaan vormgeven. Het betreft GGZ (Leidse regio aanspreekpunt), Ouderen (Rijn- en Veenstreek aanspreekpunt) en Preventie (Duin- en Bollenstreek aanspreekpunt).

Voor wat betreft het jeugddeel hebben we o.a. gesproken over de halfjaarcijfers 1e helft 2021 en over de prognose eind 2021. Daarnaast ook over de stand van zaken inkoop. Dit allemaal vertrouwelijk. Vanuit de Duin- en Bollenstreek hebben we aangekaart dat wat ons betreft de laatste tijd er te veel zaken vertrouwelijk worden besproken. Dat verhindert een snelle terugkoppeling naar gemeenteraden. Hiervoor werd begrip getoond en dit zal in het vervolg meer nauwgezet worden geagendeerd.

4. **DB ISD 18 november 2021**

We zijn per 1 januari klaar om de Wet inburgering te gaan uitvoeren.

Stand van zaken corona: ISD heeft besloten open te blijven met strikte toepassing van de maatregelen. In overleg met de klant ontvangen we mensen bij de ISD.

Definitieve gunning hulp HbH: we gaan van 9 naar 16 aanbieders. Ik heb de vraag gesteld of dit nu meer tijd en geld qua administratie gaat kosten? En moet personeel nu uit ver weg komen (de nieuwe aanbieders zijn van buiten de regio)? Vwb de administratie gaat dit nauwelijks extra tijd en geen extra geld kosten, afgezet tegen de administratie van de ISD op dit moment. Ook zal er geen lange reistijden personeel aan de orde zijn, personeel blijft uit de buurt komen. Het zijn slechts de hoofdkantoren die buiten de regio zijn gevestigd. Het aantal partijen/keuzevrijheid huishoudens komt ook aan de orde in de gezamenlijke raadssessie over knoppen in de zorg om aan te draaien (zie hierboven).

Opdracht beschermd wonen aan ISD: ISD moet hier extra capaciteit op inzetten waar het gaat om een contactfunctionaris. De extra kosten worden meegenomen in de begrotingswijziging 2022 (samen met begrotingswijziging ivm Wet inburgering).

Notitie klanttevredenheidsonderzoek: fantastische cijfers! Moeten we publicitair ook iets mee. Alleen bij het punt 'actief aanschrijven van mensen' zouden we nog iets meer kunnen doen ('u heeft recht op ….'). Kan overigens alleen gelden voor mensen, die al bekend zijn bij de ISD. Gaan we naar kijken.

Arno van Kempen

21 november 2021